

YEŞİLİRMAK

HAVZA GELİŞİM PROJESİ

MEVCUT DURUM VE ANALİZİ EKLER

DOLSAR

Mühendislik Limited Şirketi

Aralık 2004

Ankara

T. C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI
Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü

YEŞİLIRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

(AMASYA, ÇORUM, SAMSUN, TOKAT)

MEVCUT DURUM VE ANALİZİ EKLER

*“Türkiye'nin Karadeniz'e açılan kapısı olmuş,
yaşam kalitesini yükseltmiş, çevreye duyarlı, rekabetçi,
hızla gelişen bölge”*

DOLSAR
Mühendislik Limited Şirketi
Aralık 2004
Ankara

**T. C. BAŞBAKANLIK DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI PERSONELİNDEN
YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ
ÇALIŞMALARINDA GÖREV ALANLAR***

KABUL HEYETİ

Ahmet YAMAN	Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürü (Başkan)
Cevdet YILMAZ	Avrupa Birliği İle İlişkiler Genel Müdürü
Mehmet ÇIRAK	İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanı
Ömer BİLEN	İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanı
Dr. Cahit BAĞCI	Müsteşarlık Müşaviri

YÖNLENDİRME VE DEĞERLENDİRME KOMİTESİ (KONTROL TEŞKİLATI) ÜYELERİ

Cemalettin KAYMAK	Kalkınmada Öncelikli Yörelere Dairesi Başkanı (Koordinatör)
Nevin SORGUÇ	Bölgesel Gelişme Dairesi Başkanı
Deniz AKKAHVE	Avrupa Birliği Bölgesel Programları Dairesi Başkanı
Cumhur BOZ	Finansman Dairesi Başkanı
Ayşenur GÖNÜL	Mali Piyasalar Dairesi Başkanı
Ahmet ÇELENKOĞLU	Konjonktür Dairesi Başkanı
Aziz BABACAN	Tarım Dairesi Başkanı
Mehmet TARAKÇIOĞLU	Tarım Dairesi Başkanı
Murat Ş. YAZAN	Tarım Dairesi Başkanı
Abdüllatif TUNA	Sanayi Dairesi Başkanı
Hülya TOKGÖZ	Altyapı ve Hizmetler Dairesi Başkanı
Yılmaz ILGIN	Proje Yatırımları Değerlendirme ve Analiz Dairesi Başkanı
İlyas ÇELİKOĞLU	Sosyal Politikalar Dairesi Başkanı
Yılmaz TUNA	İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Dairesi Başkanı
Sedat ÇETİK	Sosyal Fiziki Altyapı Dairesi Başkanı
Niyazi İLTER	Sosyal Fiziki Altyapı Dairesi Başkanı
Mehmet TEKİN	Sosyal Araştırmalar Dairesi Başkanı
Kamil AYANOĞLU	Sosyal Araştırmalar Dairesi Başkanı

BÖLGESEL GELİŞME VE YAPISAL UYUM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMA GRUBU

Ahmet KINDAP	Planlama Uzmanı
Rasim AKPINAR	Planlama Uzmanı
Ayşe ÖZÇÖREKÇİ	Sözleşmeli Personel
Metin ÖZASLAN	Planlama Uzmanı
Hasan ŞANALMIŞ	Planlama Uzman Yardımcısı
M. Emin ÖZSAN	Planlama Uzman Yardımcısı
N. Barış TARTICI	Planlama Uzman Yardımcısı
Murat KARA	Planlama Uzman Yardımcısı
Mesut AKBAŞ	Planlama Uzman Yardımcısı
Ahmet TAMER	Planlama Uzman Yardımcısı

* Görev yaptıkları süredeki ünvanlarına göre.

YEŞİLRIMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ'NE SAĞLANAN YEREL KATILIM

KATKI SAĞLAYAN KURUM VE KURULUŞLAR

Amasya, Çorum, Samsun, Tokat Valilikleri
Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat il planlama müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat sanayi ticaret il müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat tarım il müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat il özel idareleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat köye yönelik hizmetler il müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat kültür ve turizm il müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat il sağlık müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat il milli eğitim müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat çevre ve orman il müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat vergi dairesi müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat tapu ve kadastro il müdürlükleri
Amasya, Çorum, Tokat Belediye Başkanlıkları, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı,
Amasya-Merzifon, Suluova, Taşova, Çorum- Alaca, Osmancık, Sungurlu, Samsun- Bafra, Çarşamba, Havza, Terme, Tekkeköy, Vezirköprü, Tokat- Erbaa, Niksar, Turhal, Zile belediye başkanlıkları
Amasya- Merzifon, Suluova, Gümüşhacıköy, Taşova, Çorum- Sungurlu, Samsun- Havza, Terme, Çarşamba, Bafra, Tokat- Turhal, Zile, Niksar, Erbaa ticaret ve sanayi odaları
Amasya, Çorum, Terme, Taşova esnaf ve sanatkâr odaları başkanlıkları
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat DSİ şube müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat sulama birlikleri ve kooperatifleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat damızlık sığır yetiştirme birlikleri
Amasya Suluova Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat ve Merzifon, Erbaa, Niksar OSB müdürlükleri
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat KSS müdürlükleri
Amasya, İskilip mesleki eğitim müdürlükleri
Vakıf ve dernekler: SAMSİAD, ÇORUMSİAD, TOSİAD
İskilip Halk Eğitim Merkezi
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat meslek odaları (TMMOB'ye bağlı olanlar, tabip odaları, muhasebeci odaları, vb)
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat illerindeki bankalar
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat illerindeki mali ve aracı kurumlar
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat illerindeki sanayi işletmeleri
Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri
Samsun Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü
Samsun Gümrükler Müdürlüğü
Çorum Gümrük Müdürlüğü
DSİ VII. Bölge Müdürlüğü/Samsun
Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü/ Samsun
Amasya, Çorum, Samsun, Tokat yerel medya kuruluşları

KATILIMCI VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ KULLANILARAK SAĞLANAN KATILIM

Amasya, Çorum, Samsun, Tokat illerinde Odak Grup Görüşmeleri (OGG)

12 adet "kadın ve aile" OGG toplantısı
Amasya "mevsimlik kadın işçi" OGG toplantısı
Çorum "tuğla kiremit işçileri" OGG toplantısı
Samsun "tütün işçileri" OGG toplantısı
Tokat "inşaat işçileri" OGG toplantısı
14 adet "yoksulluk" OGG toplantısı
Orman işletme şefleri OGG toplantısı

Toplantılar

Bölge milletvekilleri bilgilendirme toplantıları
Merzifon Sanayi Planlaması ve Koordinasyon Toplantısı

Samsun III. Kent Kurultayı
Samsun il gelişim strateji toplantıları (SABEK A.Ş.)
Samsun İl Özel İdaresi Stratejik Plan Taslağı Toplantısı
Amasya, Çorum ve Tokat illerindeki sulama birlikleri ve kooperatifleri
Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat tarım il müdürlükleri
Çorum, Samsun ve Tokat il gıda kontrol laboratuvarları
Merzifon İlçe Tarım Müdürlüğü
Merzifon Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
Amasya Yedikır Barajı Su Ürünleri Üretim İstasyonu
Amasya Orman Bölge Müdürlüğü
Amasya, Taşova, Çorum, Kargı, İskilip, Samsun, Bafra, Vezirköprü, Çarşamba, Salıpazarı, Tokat, Almus, Erbaa, Niksar orman işletme şeflikleri ve bu şefliklere bağlı köy muhtarları

Anket Uygulamaları

Kadın ve Ailenin Güçlendirilmesi Alan Araştırması
Yoksulluk, Sosyal Güvenlik ve Çalışma Hayatı Alan Araştırması
İmalat Sanayi Anketi (büyük işletmeler, 10+)
İmalat Sanayi Anketi (küçük işletmeler, 10-)
Ticaret İşyerleri Anketi
Ulaştırma Anketi
Yerleşim Yerlerinin Kademelenmesi Alan Araştırması

GZFT Analizleri Toplantıları

Çarşamba
Niksar
Merzifon
Zile
Osmancık

SENARYO ANALİZİ TOPLANTILARI

Amasya
Merzifon (Gümüşhacıköy, Suluova ilçelerinin katılımıyla)
Samsun (Tekkeköy ilçesinin katılımıyla)
Bafra (Alaçam, Ondokuzmayıs ilçelerinin katılımıyla)
Çarşamba (Terme, Salıpazarı, Ayvacık ilçelerinin katılımıyla)
Çorum (Laçın ilçesinin katılımıyla)
Alaca (Boğazkale, Ortaköy, Mecitözü ilçelerinin katılımıyla)
Osmancık (Kargı, İskilip, Oğuzlar, Dodurga ilçelerinin katılımıyla)
Sungurlu
Tokat
Turhal (Pazar, Zile ilçelerinin katılımıyla)
Niksar (Erbaa, Almus, Reşadiye, Taşova ilçelerinin katılımıyla)

MEVCUT DURUM ANALİZİ İLE SENARYO VE STRATEJİ RAPORU ÜZERİNE TARTIŞMA TOPLANTISI

Çorum (Amasya, Samsun, Tokat illerinin katılımıyla)

ANA PLAN TASLAĞI ÜZERİNE TARTIŞMA TOPLANTILARI

Amasya Valiliği
Amasya Belediyesi
Merzifon Belediyesi
Taşova Belediyesi
Çorum Valiliği
Çorum Belediyesi
Samsun Valiliği
Samsun Belediyesi
Bafra Belediyesi
Tokat Valiliği
Tokat Belediyesi
Erbaa Belediyesi
Turhal Belediyesi

DOLSAR MÜHENDİSLİK
YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ
PROJE GRUBU

M. Sinan AKER	Proje Direktörü
Akın ATAUZ	Proje Koordinatörü
Rıfat TÜRKKAN	Proje Koordinatör Yardımcısı
Doğan PEKÇAĞLIYAN	Proje Koordinatör Yardımcısı
Şahin BEKİŞOĞLU	Ekonomik Yapı Grubu Yönetmeni
Doç. Dr. Feryal TURAN	Sosyal Yapı Grubu Yönetmeni
Sadettin ZORLUTUNA	Kentsel ve Kırsal Altyapı Grubu Yönetmeni (Altyapı)
Hüseyin ÇİÇEK	Kentsel ve Kırsal Altyapı Grubu Yönetmeni (Kentleşme)
Sevgi ARSLAN	Çevre Grubu Yönetmeni

Sermet ADIGÜZEL	Prof. Dr. Cüneyt ELKER
Burhan ARIÖZ	Prof. Dr. Gazi ÖZHAN
Baki ARSLAN	Prof. Dr. Fersun PAYKOÇ
Hüsamettin ATEŞ	Prof. Dr. Gencay ŞAYLAN
Yalçın Kaya AYDOS	Prof. Dr. Hüseyin TATLIDİL
Adil BACAĞ	Prof. Dr. Levent TURAN
Hakan DAMAR	Doç. Dr. Selim ÇAĞATAY
Nihan DERİNÖZ	Doç. Dr. Alper GÜZEL
Ali Osman ERDEM	Doç. Dr. Meral ÖZHAN
Bilge Çınar ERTEM	Doç. Dr. Turgay ÜNALAN
Ümit GİRİŞ	Doç. Dr. Asuman TÜRKÜN
İzzet KARACAĞİL	Dr. Aydın AKBULUT
Şükrü KAYA	Dr. Murat BUKET
Ercüment KOYUNCU	Dr. Ufuk COŞGUN
Nusret KUTLU	Dr. Tayfun PEKÇAĞLIYAN
Ali Onur KUYUCAK	Dr. İdris TOSUN
Mesut ÖNER	Dr. Sarp ÜNER
Ertuğrul ÖZBEK	Melih ARAL
Kağan SOLMAZ	Haşim ALTINÖZLÜ
Murat ŞAHİN	Nejat DURA
Sezin ÜSKENT	Nilgün PEKÇAĞLIYAN

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Servet MUTLU
Prof. Dr. Ayda ERAYDIN
Prof. Dr. Bahattin AKŞİT
Prof. Dr. Süleyman KODAL
Doç. Dr. Melih PINARCIOĞLU

İÇİNDEKİLER

1 AVRUPA BİRLİĞİ KATILIM ÖNCESİ MALİ DESTEKLEME ARAÇLARI	1-1
2 İBB BÖLGE SINIFLAMASI	2-1
3 DÜZEY 2 İBB GÖSTERGELER VE KARŞILAŞTIRMALAR	3-1
4 TR83 BÖLGESİ İLÇELERİNİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞİMİ SİRALARI	4-1
5 NÜFUS, EĞİTİM, İSTİHDAM, TARIM VE GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA VERİLERİ	5-1
6 KURUMSALLAŞMA	6-1
6.1 KAMU YÖNETİMİNİN MEVCUT ÖRGÜTLENMESİ	6-2
6.1.1 MERKEZİ İDARE	6-2
6.1.2 KALKINMA AJANSLARI	6-4
6.1.3 YEREL YÖNETİMLER	6-6
6.1.3.1 İl Özel İdareleri	6-6
6.1.3.1 Köyler	6-8
6.1.3.1 Belediyeler	6-10
6.1.4 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	6-11
6.1.5 MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ	6-13
6.1 YEREL YÖNETİMİ YENİDEN BELİRLEYEN YASALARA GENEL BAKIŞ	6-15
6.2 BÖLGEDE MEVCUT MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ	6-21
6.2.1 SAMSUN BELEDİYELER BİRLİĞİ	6-21
6.2.2 YEŞİLIRMAK HAVZASI KALKINMA BİRLİĞİ	6-23
6.2.2.1 Birliğin Amacı	6-23
6.2.2.1 Çalışma Biçimi	6-23
6.2.2.2 Birliğin Organları	6-24
6.2.2.3 Birliğin Gelirleri	6-25
6.2.2.1 Birliğin Giderleri	6-25
6.2.2.1 Birliğin Bütçesi	6-25
6.2.2.2 Vizyon Oluşturma Çalışmaları	6-25

6.3 BÖLGESEL GELİŞMEDE ETKİLİ OLAN KURUMSAL YAPILAR	6-27
6.1 KURUMSALLAŞMA İÇİN ÖN ÖNERİ	6-28
7 GZFT ANALİZLERİ	7-1
7.1 GİRİŞ	7-2
7.2 MERZİFON İLÇESİ	7-5
7.2.1 GÜÇLÜ YÖNLER	7-5
7.2.2 ZAYIF YÖNLER	7-5
7.2.3 FIRSATLAR	7-6
7.2.4 TEHDİTLER	7-6
7.3 OSMANCIK İLÇESİ	7-7
7.3.1 GÜÇLÜ YÖNLER	7-7
7.3.2 ZAYIF YÖNLER	7-7
7.3.3 FIRSATLAR	7-8
7.3.4 TEHDİTLER	7-8
7.4 ÇARŞAMBA İLÇESİ	7-10
7.4.1 GÜÇLÜ YÖNLER	7-10
7.4.2 ZAYIF YÖNLER	7-10
7.4.3 FIRSATLAR	7-10
7.4.4 TEHDİTLER	7-11
7.5 NİKSAR İLÇESİ	7-13
7.5.1 GÜÇLÜ YÖNLER	7-13
7.5.2 ZAYIF YÖNLER	7-13
7.5.3 FIRSATLAR	7-14
7.5.4 TEHDİTLER	7-14
7.6 ZİLE İLÇESİ	7-16
7.6.1 GÜÇLÜ YÖNLER	7-16
7.6.2 ZAYIF YÖNLER	7-16
7.6.3 FIRSATLAR	7-17
7.6.4 TEHDİTLER	7-17
7.7 TR83 BÖLGESİ	7-19
7.7.1 GÜÇLÜ YÖNLER	7-19

7.7.2	ZAYIF YÖNLER	7-19	MEVCUT DURUM ve ANALİZLER
7.7.3	FIRSATLAR	7-19	
7.7.4	TEHDİTLER	7-20	
7.8	DİĞER GZFT ANALİZLERİ	7-22	
7.8.1	BITKİSEL ÜRETİM GZFT ANALİZİ	7-22	
7.8.2	SULAMA GZFT ANALİZİ	7-23	
7.8.3	KENTSEL YERLEŞİMLER GZFT ANALİZLERİ	7-25	
KAYNAKÇA		K-1	

TABLO LİSTESİ

Ek Tablo 3.1	Düzy 2 İBB Demografik Göstergeleri ve Sıralamaları	3-2
Ek Tablo 3.2	Düzy 2 İBB İstihdam Göstergeleri ve Sıralamaları	3-3
Ek Tablo 3.3	Düzy 2 İBB Eğitim Göstergeleri ve Sıralamaları	3-4
Ek Tablo 3.4	Düzy 2 İBB Sağlık Göstergeleri ve Sıralamaları	3-5
Ek Tablo 3.5	Düzy 2 İBB Sanayi Göstergeleri ve Sıralamaları	3-6
Ek Tablo 3.6	Düzy 2 İBB Tarım Göstergeleri ve Sıralamaları	3-7
Ek Tablo 3.7	Düzy 2 İBB İnşaat ve Altyapı Göstergeleri ve Sıralamaları	3-8
Ek Tablo 3.8	Düzy 2 İBB Mali Göstergeleri ve Sıralamaları (1/2)	3-9
Ek Tablo 3.9	Düzy 2 İBB Mali Göstergeleri ve Sıralamaları (2/2)	3-10
Ek Tablo 3.10	Düzy 2 İBB Diğer Refah Göstergeleri ve Sıralamaları	3-11
Ek Tablo 4.1	TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Bakımından İli İçindeki Sıralaması (1/2)	4-2
Ek Tablo 4.1	TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Bakımından İli İçindeki Sıralaması (2/2)	4-3
Ek Tablo 4.2	TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Bakımından Türkiye İçindeki Sıralaması (1/2)	4-4
Ek Tablo 4.3	TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Bakımından Türkiye İçindeki Sıralaması (2/2)	4-5
Ek Tablo 5.1	Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1980	5-2
Ek Tablo 5.2	Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1985	5-3
Ek Tablo 5.3	Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1990	5-4
Ek Tablo 5.4	Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 2000	5-5
Ek Tablo 5.5	1980-2000 Genel Nüfus Sayımı Sonuçlarına Göre Nüfusa Göre Okuryazarlık ve Bitirilen Okulun Cinsiyete Göre Dağılımı	5-6
Ek Tablo 5.6	Amasya İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000	5-7
Ek Tablo 5.7	Çorum İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000	5-8
Ek Tablo 5.8	Samsun İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000	5-9
Ek Tablo 5.9	Tokat İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000	5-10
Ek Tablo 5.10	Türkiye'nin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000	5-11
Ek Tablo 5.11	İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de İstihdamın Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2000	5-12
Ek Tablo 5.12	İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de İstihdamın Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2000	5-13
Ek Tablo 5.13	İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de İstihdamın Sektörel Bazda Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2000	5-14
Ek Tablo 5.14	İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de İstihdamın Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2000	5-15
Ek Tablo 5.15	İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de İstihdamın Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2000	5-16

Tablo Listesi

Ek Tablo 5.16	Sektörlere Göre İstihdamın Yıllar İtibarıyla Gelişim Hızı - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1980-2000	5-17
Ek Tablo 5.17	İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de Toplam İstihdam İçinde Sektör Paylarının Değişimi, 1980-2000	5-18
Ek Tablo 5.18	İller ve TR83 Bölgesi'nde Sektörel İstihdamın Türkiye İçindeki Paylarının Değişimi, 1980-2000	5-19
Ek Tablo 5.19	GSYİH ve İstihdam İlişkisi 1990-2000	5-20
Ek Tablo 5.20	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (1/3)	5-21
Ek Tablo 5.21	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (2/3)	5-22
Ek Tablo 5.22	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (3/3)	5-23
Ek Tablo 5.23	Yıllar İtibarıyla Sektörlerin GSYİH İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (1/2)	5-24
Ek Tablo 5.24	Yıllar İtibarıyla Sektörlerin GSYİH İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (2/2)	5-25
Ek Tablo 5.25	Yıllar İtibarıyla Sektörlerin Türkiye GSYİH'sı İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (1/2)	5-26
Ek Tablo 5.26	Yıllar İtibarıyla Sektörlerin Türkiye GSYİH'sı İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (2/2)	5-27
Ek Tablo 5.27	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (1/3)	5-28
Ek Tablo 5.28	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (2/3)	5-29
Ek Tablo 5.29	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (3/3)	5-30
Ek Tablo 5.30	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişme Hızı - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (1/2)	5-31
Ek Tablo 5.31	Sektörler İtibarıyla GSYİH'nin Yıllara Göre Gelişme Hızı - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (2/2)	5-32
Ek Tablo 5.32	Ekim Alanları Büyüklüklerinin Ürün Grupları İtibarıyla İlçelere Dağılımı - 2003	5-33
Ek Tablo 6.1	TR83 İl Genel Meclisi Üye Sayısı	6-8
Ek Tablo 6.2	TR83 Bölgesi İl Genel Meclisi İhtisas Komisyonları	6-9
Ek Tablo 6.4	1997 Belediye ve Köy Nüfusu	6-9
Ek Tablo 6.5	2004 Sonrasında Yerleşme Doğrultusunda Çıkarılan Yasalar ve Bu Yasaların Bölge Planı Uygulamasındaki Olası Etkileri ve Kullanımları	6-17
Ek Tablo 6.6	Samsun Belediyeler Birliği'ne Üye Belediyeler ve Nüfus Gelişimi	6-22
Ek Tablo 7.1	GZFT (SWOT/TOWS) Matrisi	7-4
Ek Tablo 7.2	GZFT Matrisi	7-6
Ek Tablo 7.3	GZFT Matrisi	7-9
Ek Tablo 7.4	GZFT Matrisi	7-11
Ek Tablo 7.5	GZFT Matrisi	7-14
Ek Tablo 7.6	GZFT Matrisi	7-17

Ek Tablo 7.7	GZFT Matrisi	7-20
Ek Tablo 7.8	Amasya Kenti GZFT Analizi	7-25
Ek Tablo 7.9	Merzifon Kenti GZFT Analizi	7-26
Ek Tablo 7.10	Suluova Kenti GZFT Analizi	7-26
Ek Tablo 7.11	Çorum Kenti GZFT Analizi	7-27
Ek Tablo 7.12	Alaca Kenti GZFT Analizi	7-27
Ek Tablo 7.13	Osmancık Kenti GZFT Analizi	7-28
Ek Tablo 7.14	Sungurlu Kenti GZFT Analizi	7-28
Ek Tablo 7.15	Samsun Kenti GZFT Analizi	7-29
Ek Tablo 7.16	Bafra Kenti GZFT Analizi	7-30
Ek Tablo 7.17	Çarşamba Kenti GZFT Analizi	7-30
Ek Tablo 7.18	Terme Kenti GZFT Analizi	7-30
Ek Tablo 7.19	Veziroköprü Kenti GZFT Analizi	7-31
Ek Tablo 7.20	Erbaa Kenti GZFT Analizi	7-31
Ek Tablo 7.21	Tokat Kenti GZFT Analizi	7-31
Ek Tablo 7.22	Niksar Kenti GZFT Analizi	7-32
Ek Tablo 7.23	Turhal Kenti GZFT Analizi	7-32
Ek Tablo 7.24	Zile Kenti GZFT Analizi	7-33

ŞEKİL LİSTESİ

Ek Şekil 6.1	İl Genel İdaresi Teşkilat Şeması	6-2
Ek Şekil 6.2	Bölge Kuruluşları Şeklinde Örgütlenen Kuruluşların Teşkilat Şemalarına Örnek (DSİ Örgütlenme Şeması)	6-3
Ek Şekil 6.3	Mülki İdare Şeklinde Örgütlenen Kuruluşların Teşkilat Şemalarına Örnek (Bayındırlık Bakanlığı Örgütlenme Şeması)	6-3
Ek Şekil 6.4	Kalkınma Ajansı Teşkilat Yapısı	6-6
Ek Şekil 6.5	İl Özel İdaresinin Genel Teşkilat Şeması	6-7
Ek Şekil 6.6	İlçe, İlk kademe ve Belde Belediyelerinin Örgütlenme Şeması	6-10
Ek Şekil 6.7	Büyükşehir Belediyesi Örgütlenme Şeması	6-12
Ek Şekil 6.8	Samsun Belediyeler Birliği Üye Belediyeler Nüfus Büyüklüğü ve Coğrafi Dağılımı	6-21

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği	OSB	Organize Sanayi Bölgeleri
APK	Araştırma Planlama Kurulu	ÖÜKP	Ön Ulusal Kalkınma Planı
AYKOME	Altyapı Koordinasyon Merkezi	PHARE	Polonya ve Macaristan Ekonomilerinin Yeniden Yapılandırılması İçin Eylem (Poland and Hungary Action for the Reconstructing of the Economy)
BB	Belediye Başkanı		
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi		
DAP	Doğu Anadolu Projesi		
DİE	Devlet İstatistik Enstitüsü	PUB	Proje Uygulama Birimi
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı	SAPARD	Tarım ve Kırsal Kalkınma İçin Özel Katılım Programı (Special Accession Program for Agriculture and Rural Development)
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		
DSYB	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği		
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi		
GAP BKİ	Başbakanlık Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi	STK	Sivil Toplum Kuruluşu
GAP-GİDEM	GAP- Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezi	TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
GS	Genel Sekreter	THB	Türkiye Halk Bankası
GSMH	Gayri Safi Milli Hasıla	TKB	Türkiye Kalkınma Bankası
GSYİH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
GZFT	Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler	TR	Türkiye
İBB	İstatistiki Bölge Birimi	TSE	Türk Standartları Enstitüsü
İÇDP	İl Çevre Düzeni Planı	TSKB	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
İGEME	İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi	TSO	Ticaret ve Sanayi Odası
İGM	İl Genel Meclisi	TTGV	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
İÖİ	İl Özel İdaresi	TÜBİTAK-MAM	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu	TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
KA	Kalkınma Ajansları	UKOME	Ulaşım Koordinasyon Merkezi
KGM	Karayolları Genel Müdürlüğü	YDO	Yatırım Destek Ofisleri
KHGM	Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü	YHGPP	Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi
KHGM	Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü	YHKB	Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği
KK	Kalkınma Kurulu	YK	Yürütme Kurulu
KOBİ	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler		
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı		
MEDA	Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri		
MPM	Milli Prodüktivite Merkezi		
MWs	Megavatsaat		
MYO	Meslek Yüksek Okulu		
OGT	Odak Grup Tartışması		

1 AVRUPA BİRLİĞİ KATILIM ÖNCESİ MALİ DESTEKLEME ARAÇLARI

Avrupa Birliği, “Katılım Ortaklığı” çerçevesinde kullanılabilecek bazı mali araçlar sağlamaktadır. Katılım Öncesi Mali yardımlar ile, aday ülkelerin üyelik öncesindeki gelişmelerine katkı sağlanması ve bu ülkelerin birliğin diğer bölgeleri ile arasındaki gelişmişlik farkını azaltması hedeflenmektedir. Bu fonlar, aşağıda özetlenmekte olup, ileriki yıllarda, Türkiye’de uygulanacak projelerin finanse edilmesinde kullanılması söz konusu olabilecektir.

- i PHARE programı: Topluluđun mevzuatına uyum sağlanması için aday ülkelerdeki kuruluşların ve idari yapıların kapasitelerinin artırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, altyapı yatırımlarının, yeni iş imkanları sağlayan yatırımların, yerel kalkınmaya ilişkin projeler ile küçük ve orta ölçekli firmaların projelerinin desteklenmesi de bu amaçlar çerçevesinde ele alınmaktadır (Referans Gazetesi, 2005). **Bu fonların hedefleri, yapısal fonların hedefleriyle aynıdır. Program’ın amacı başlangıcından beri bazı değişiklikler geçirmiş olmakla birlikte, şimdi iki anahtar önceliğe sahiptir:**

- o Başvuran ülkelerin kurumsal kapasitesini güçlendirmeyi amaçlayan “kurumsallaşma/ (institution building) ve
- o Firmaları ve altyapıyı AB standartlarına yakınlaştırmayı amaçlayan “yatırım desteği”.

- ii SAPARD programı: Aday ülkelerin ortak tarım programına uyum sağlama-sına yönelik tarım ve kırsal kalkınma programları, bu fonla desteklenmektedir. **Kırsal kalkınma projeleri de dahil, tarım ve agro-sanayini geliştirme projelerini desteklemektedir. Özellikle, tarımsal ürün işleme tesisleri, pazarlama kanalları ve gıda**

güvenliđi denetimi öncelikli alanlardır (Referans Gazetesi, 2005).

- iii ISPA programı: Çevre ve ulaştırma altyapısı alanlarındaki mali destek ve teknik yardım, bu programdan sağlanmaktadır. **Ulaşım (Trans Avrupa yollarının geliştirilmesi için) ve çevre (başvurulan alanda AB standartlarına yaklaşıması için) altyapılarının inşa edilmesine teknik destek vermektedir. Bu fonun kullanımı da Yapısal Uyum Fonu’nun kullanımına benzemektedir. Bu fonun kullanılarak altyapı üretiminde kamu ve özel kesim arasındaki ortaklıkların geliştirilmesiyle (Public Private Partnership-PPP) kamu hizmetlerinin niteliği ve etkinliğinin artırılacağı düşünölmektedir** (Referans Gazetesi, 2005).

Türkiye, Avrupa Birliği’nin Türkiye için Katılım Öncesi Mali Yardım başlığı altında toplanan fonlarından yararlanmaktadır. ÖUKP, Türkiye’nin AB’ye ekonomik ve sosyal uyumuna yönelik katılım öncesi mali yardımların programlanmasına bir çerçeve oluşturulması ve bu fonlardan yararlanabilmesi için hazırlanmıştır.

AB kaynaklarından yararlanabilmek için geliştirilen kurumsal kapasite, 2006 yılına kadar bölgenin Katılım Öncesi Mali Yardım çerçevesinde kendisi için ayrılan miktardan tam olarak yararlanabilmesini sağlamayı hedeflemektedir.

Türkiye, ÖUKP’de yer alan bölgesel kalkınma fonları dışında diğer AB kredi ve hibe kaynaklarını da kullanmaktadır. Bu fonların başlıcası MEDA ve 6. Çerçeve Program’dır. Türkiye, 1995’de kurulan MEDA fonlarından bir çok farklı konudaki projenin gerçekleşmesi için yararlanmış ve MEDA II’den 2000-2006 döneminde yararlanmaya devam etmektedir. 6. Çerçeve Program fonları kullanımı henüz yaygınlaşmamış ve uygulamaya dönü-

şememiştir. Başvuru yapan proje sayısı henüz oldukça az olmakla birlikte (2004 başı itibarıyla Türkiye'nin proje başvuru oranı yüzde 1, kabul edilen başvuru oranı yüzde 0,5 düzeyindedir) 6. Çerçeve Programı, bölge üniversiteleri ve KOBİ'ler tarafından kullanılabilir kaynaklardır.

2 İBB BÖLGE SINIFLAMASI

Ek Tablo 2.1 Düzey 1, Düzey 2 ve Düzey 3 İstatistikî Bölge Birimleri

Kod	Düzey1	Düzey2	Düzey3	Kod	Düzey1	Düzey2	Düzey3
TR1	İstanbul			TR5	Batı Anadolu		
TR10		İstanbul		TR51		Ankara	
TR100			İstanbul	TR510			Ankara
TR2	Batı Marmara			TR52		Konya	
TR21		Tekirdağ		TR521			Konya
TR211			Tekirdağ	TR522			Karaman
TR212			Edirne				
TR213			Kırklareli	TR6	Akdeniz		
TR22		Balıkesir		TR61		Antalya	
TR221			Balıkesir	TR611			Antalya
TR222			Çanakkale	TR612			Isparta
				TR613			Burdur
TR3	Ege			TR62		Adana	
TR31		İzmir		TR621			Adana
TR310			İzmir	TR622			Mersin
TR32		Aydın		TR63		Hatay	
TR321			Aydın	TR631			Hatay
TR322			Denizli	TR632			Kahramanmaraş
TR323			Muğla	TR633			Osmaniye
TR33		Manisa					
TR331			Manisa	TR7	Orta Anadolu		
TR332			Afyon	TR71		Kırıkkale	
TR333			Kütahya	TR711			Kırıkkale
TR334			Uşak	TR712			Aksaray
				TR713			Niğde
TR4	Doğu Marmara			TR714			Nevşehir
TR41		Bursa		TR715			Kırşehir
TR411			Bursa	TR72		Kayseri	
TR412			Eskişehir	TR721			Kayseri
TR413			Bilecik	TR722			Sivas
TR42		Kocaeli		TR723			Yozgat
TR421			Kocaeli				
TR422			Sakarya				
TR423			Düzce				
TR424			Bolu				
TR425			Yalova				

Kod	Düzyey1	Düzyey2	Düzyey3	Kod	Düzyey1	Düzyey2	Düzyey3
TR8	Batı Karadeniz			TRB	Ortadoğu Anadolu		
TR81		Zonguldak		TRB1		Malatya	
TR811			Zonguldak	TRB11			Malatya
TR812			Karabük	TRB12			Elazığ
TR813			Bartın	TRB13			Bingöl
TR82		Kastamonu		TRB14			Tunceli
TR821			Kastamonu	TRB2		Van	
TR822			Çankırı	TRB21			Van
TR823			Sinop	TRB22			Muş
TR83		Samsun		TRB23			Bitlis
TR831			Samsun	TRB24			Hakkari
TR832			Tokat				
TR833			Çorum	TRC	Güneydoğu Anadolu		
TR834			Amasya	TRC1		Gaziantep	
TR9	Doğu Karadeniz			TRC11			Gaziantep
TR90		Trabzon		TRC12			Adıyaman
TR901			Trabzon	TRC13			Kilis
TR902			Ordu	TRC2		Şanlıurfa	
TR903			Giresun	TRC21			Şanlıurfa
TR904			Rize	TRC22			Diyarbakır
TR905			Artvin	TRC3		Mardin	
TR906			Gümüşhane	TRC31			Mardin
TRA	Kuzeydoğu Anadolu			TRC32			Batman
TRA1		Erzurum		TRC33			Şırnak
TRA11			Erzurum	TRC34			Siirt
TRA12			Erzincan				
TRA13			Bayburt				
TRA2		Ağrı					
TRA21			Ağrı				
TRA22			Kars				
TRA23			Iğdır				
TRA24			Ardahan				

Kaynak: DPT (2003), İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması.

3 DÜZEY 2 İBB GÖSTERGELER VE KARŞILAŞTIRMALAR

Ek Tablo 3.1 Düzyey 2 İBB Demografik Göstergeleri ve Sıralamaları

Sıra No	Toplam Nüfus (Kişi)	Şehirleşme Oranı (Yüzde)	Yıllık Ortalama Nüfus Artış Hızı (Bimde)	Nüfus Yoğunluğu (Kişi/km2)	Doğurganlık Hızı (Çocuk Sayısı)	Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (Kişi)
1	TR10-İstanbul 10 018 735	TR10-İstanbul 90,69	TR10-İstanbul 33,10	TR10-İstanbul 1 928,16	TRC3-Mardin 5,84	TRB2-Van 7,77
2	TR51-Ankara 4 007 860	TR51-Ankara 88,34	TR61-Antalya 31,25	TR31-İzmir 280,62	TRB2-Van 5,48	TRC3-Mardin 7,74
3	TR62-Adana 3 500 878	TR31-İzmir 81,07	TRC2-Şanlıurfa 29,09	TR51-Ankara 163,45	TRC2-Şanlıurfa 4,67	TRC2-Şanlıurfa 6,84
4	TR31-İzmir 3 370 866	TR41-Bursa 76,43	TRB2-Van 25,47	TR42-Kocaeli 134,55	TRA2-Ağrı 4,09	TRA2-Ağrı 6,63
5	TR90-Trabzon 3 131 546	TRC1-Gaziantep 70,32	TRC3-Mardin 23,38	TRC1-Gaziantep 132,45	TRC1-Gaziantep 3,68	TRA1-Erzurum 5,55
6	TR33-Manisa 3 051 801	TR62-Adana 68,47	TR41-Bursa 22,61	TR62-Adana 119,08	TR63-Hatay 3,15	TRC1-Gaziantep 5,51
7	TR41-Bursa 3 025 475	TR21-Tekirdağ 60,20	TR31-İzmir 22,39	TR63-Hatay 116,53	TRA1-Erzurum 3,11	TRB1-Malatya 5,44
8	TR83-Samsun 2 999 460	TRC3-Mardin 59,61	TR62-Adana 21,75	TR81-Zonguldak 107,96	TR52-Konya 2,89	TR63-Hatay 5,21
9	TRC2-Şanlıurfa 2 806 130	TRC2-Şanlıurfa 59,15	TR51-Ankara 21,38	TR41-Bursa 105,91	TR72-Kayseri 2,74	TR90-Trabzon 5,11
10	TR42-Kocaeli 2 715 766	TR52-Konya 58,91	TR52-Konya 21,32	TR90-Trabzon 89,03	TR83-Samsun 2,65	TR72-Kayseri 5,07
11	TR63-Hatay 2 714 892	TRB1-Malatya 58,85	TRC1-Gaziantep 20,33	TRC2-Şanlıurfa 82,97	TRB1-Malatya 2,64	TR83-Samsun 4,97
12	TR32-Aydın 2 516 114	TR72-Kayseri 58,81	TR42-Kocaeli 17,70	TR83-Samsun 79,94	TR71-Kırıkkale 2,63	TR52-Konya 4,90
13	TR72-Kayseri 2 498 442	TRA1-Erzurum 57,27	TR32-Aydın 16,26	TR32-Aydın 77,67	TR62-Adana 2,53	TR71-Kırıkkale 4,83
14	TR61-Antalya 2 490 235	TR42-Kocaeli 57,25	TR21-Tekirdağ 13,55	TR21-Tekirdağ 72,58	TR90-Trabzon 2,40	TR62-Adana 4,60
15	TR52-Konya 2 435 376	TR61-Antalya 55,33	TR63-Hatay 12,82	TR61-Antalya 69,48	TR33-Manisa 2,33	TR82-Kastamonu 4,57
16	TRC1-Gaziantep 2 023 784	TR71-Kırıkkale 53,01	TRB1-Malatya 11,06	TR33-Manisa 68,23	TR82-Kastamonu 2,31	TR81-Zonguldak 4,44
17	TRB2-Van 1 956 437	TR63-Hatay 52,65	TR71-Kırıkkale 10,07	TRC3-Mardin 68,18	TR32-Aydın 2,08	TR42-Kocaeli 4,28
18	TRC3-Mardin 1 778 705	TR33-Manisa 52,02	TR33-Manisa 9,99	TR22-Balikesir 63,61	TR42-Kocaeli 2,08	TR33-Manisa 4,23
19	TRB1-Malatya 1 770 597	TR83-Samsun 51,53	TR90-Trabzon 9,32	TR71-Kırıkkale 54,22	TR61-Antalya 2,03	TR61-Antalya 4,02
20	TR71-Kırıkkale 1 690 826	TR22-Balikesir 51,46	TR22-Balikesir 9,15	TR52-Konya 51,04	TR81-Zonguldak 2,01	TR10-İstanbul 3,85
21	TR22-Balikesir 1 541 322	TR90-Trabzon 49,37	TR72-Kayseri 8,73	TRB1-Malatya 49,30	TR10-İstanbul 1,97	TR41-Bursa 3,84
22	TR21-Tekirdağ 1 354 658	TRB2-Van 49,35	TRA1-Erzurum 7,43	TRB2-Van 47,08	TR41-Bursa 1,90	TR51-Ankara 3,82
23	TRA1-Erzurum 1 351 588	TR82-Kastamonu 47,80	TR83-Samsun 5,19	TR72-Kayseri 41,88	TR51-Ankara 1,90	TR21-Tekirdağ 3,74
24	TRA2-Ağrı 1 156 150	TR32-Aydın 46,71	TRA2-Ağrı 5,05	TRA2-Ağrı 38,50	TR22-Balikesir 1,82	TR32-Aydın 3,68
25	TR81-Zonguldak 1 024 879	TRA2-Ağrı 44,61	TR82-Kastamonu -7,33	TRA1-Erzurum 33,22	TR31-İzmir 1,75	TR31-İzmir 3,58
26	TR82-Kastamonu 871 405	TR81-Zonguldak 44,50	TR81-Zonguldak -7,41	TR82-Kastamonu 32,96	TR21-Tekirdağ 1,73	TR22-Balikesir 3,41
	TÜRKİYE 67 803 927	TÜRKİYE 64,90	TÜRKİYE 18,29	TÜRKİYE 88,10	TÜRKİYE 2,53	TÜRKİYE 4,50

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

Ek Tablo 3.3 Düzyey 2 İBB Eğitım Göstergeleri ve Sıralamaları

SIRA NO	Okur Yazar Nüfus Oranı (Yüzde)	Okur Yazar Kadın Nüfus Oranı (Yüzde)	Üniversite Bitirenlerin Okul Bitirenlere Oranı (Yüzde)	İlköğretim Okullaşma Oranı (Yüzde)	Liseler Okullaşma Oranı (Yüzde)	Meslek Liseleri Okullaşma Oranı (Yüzde)
1	TR10-İstanbul 93,39	TR10-İstanbul 89,49	TR51-Ankara 16,86	TR10-İstanbul 121,97	TR51-Ankara 59,91	TR21-Tekirdağ 36,02
2	TR51-Ankara 93,26	TR51-Ankara 89,32	TR10-İstanbul 11,92	TR31-İzmir 110,32	TR31-İzmir 47,74	TR41-Bursa 35,39
3	TR41-Bursa 92,00	TR41-Bursa 87,68	TR31-İzmir 11,47	TR51-Ankara 108,19	TR22-Balıkesir 45,78	TR42-Kocaeli 33,09
4	TR31-İzmir 91,86	TR21-Tekirdağ 87,47	TR61-Antalya 10,53	TR42-Kocaeli 106,86	TRB1-Malatya 43,70	TR81-Zonguldak 31,55
5	TR21-Tekirdağ 91,75	TR31-İzmir 87,41	TR32-Aydın 8,04	TR41-Bursa 105,83	TR62-Adana 43,22	TR31-İzmir 29,41
6	TR61-Antalya 91,66	TR61-Antalya 86,90	TR62-Adana 8,03	TR22-Balıkesir 105,76	TR63-Hatay 42,74	TR51-Ankara 28,45
7	TR42-Kocaeli 91,22	TR42-Kocaeli 85,92	TR41-Bursa 7,99	TR21-Tekirdağ 103,58	TR21-Tekirdağ 42,40	TR10-İstanbul 27,30
8	TR62-Konya 90,04	TR62-Konya 84,76	TR21-Tekirdağ 7,75	TRC1-Gaziantep 102,21	TR10-İstanbul 41,96	TR82-Kastamonu 25,72
9	TR32-Aydın 89,67	TR32-Aydın 83,85	TRB1-Malatya 7,44	TR81-Zonguldak 101,97	TR41-Bursa 40,46	TR22-Balıkesir 24,64
10	TR22-Balıkesir 88,70	TR22-Balıkesir 83,51	TR22-Balıkesir 7,07	TR62-Adana 99,35	TR32-Aydın 39,64	TR33-Manisa 23,44
11	TR62-Adana 87,96	TR62-Adana 81,96	TR42-Kocaeli 6,81	TR32-Aydın 99,23	TR61-Antalya 39,63	TR32-Aydın 22,62
12	TR33-Manisa 87,54	TR33-Manisa 80,90	TRA1-Erzurum 6,72	TR63-Hatay 99,16	TR81-Zonguldak 39,56	TR90-Trabzon 20,77
13	TR71-Kırıkkale 87,52	TR71-Kırıkkale 80,52	TR72-Kayseri 6,33	TRC3-Mardin 98,06	TRC1-Gaziantep 35,66	TR72-Kayseri 20,37
14	TR72-Kayseri 87,09	TR72-Kayseri 80,14	TR52-Konya 6,31	TR83-Samsun 95,49	TR42-Kocaeli 35,61	TR83-Samsun 19,73
15	TR81-Zonguldak 86,94	TR81-Zonguldak 80,08	TR90-Trabzon 6,21	TR2-Ağrı 92,67	TR83-Samsun 35,31	TR61-Antalya 18,59
16	TR90-Trabzon 85,79	TR83-Samsun 76,97	TR63-Hatay 6,07	TR61-Antalya 92,59	TR72-Kayseri 34,27	TR62-Adana 17,83
17	TR83-Samsun 85,59	TR90-Trabzon 77,53	TR81-Zonguldak 6,04	TR33-Manisa 90,58	TR71-Kırıkkale 33,16	TR71-Kırıkkale 17,42
18	TR63-Hatay 85,07	TR63-Hatay 77,37	TR71-Kırıkkale 5,86	TR72-Kayseri 88,63	TR33-Manisa 31,61	TR52-Konya 13,70
19	TRA1-Erzurum 84,69	TRA1-Erzurum 76,06	TR83-Samsun 5,79	TRB1-Malatya 88,60	TR52-Konya 30,12	TR63-Hatay 13,45
20	TR82-Kastamonu 83,56	TR82-Kastamonu 76,04	TRC1-Gaziantep 5,23	TR71-Kırıkkale 88,46	TR90-Trabzon 27,51	TRA1-Erzurum 13,15
21	TRB1-Malatya 82,60	TRC1-Gaziantep 73,38	TR33-Manisa 5,18	TRC2-Şanlıurfa 86,52	TRA1-Erzurum 27,43	TRC1-Gaziantep 10,82
22	TRC1-Gaziantep 82,36	TRB1-Malatya 73,32	TR82-Kastamonu 5,06	TR82-Kastamonu 84,38	TR62-Kastamonu 24,64	TRB1-Malatya 10,73
23	TRA2-Ağrı 75,41	TRA2-Ağrı 62,46	TRC2-Şanlıurfa 5,00	TRB2-Van 83,88	TRC2-Şanlıurfa 24,45	TRA2-Ağrı 8,16
24	TRC3-Mardin 69,71	TRC3-Mardin 54,14	TRB2-Van 4,80	TRA1-Erzurum 81,75	TRA2-Ağrı 22,45	TRB2-Van 6,62
25	TRB2-Van 69,57	TRC2-Şanlıurfa 53,76	TRA2-Ağrı 4,74	TR62-Konya 81,21	TRC3-Mardin 22,01	TRC3-Mardin 6,33
26	TRC2-Şanlıurfa 68,60	TRB2-Van 53,63	TRC3-Mardin 4,64	TR90-Trabzon 73,86	TRB2-Van 13,98	TRC2-Şanlıurfa 3,68
	TÜRKİYE 87,30	TÜRKİYE 80,62	TÜRKİYE 8,42	TÜRKİYE 98,01	TÜRKİYE 36,92	TÜRKİYE 20,49

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

Ek Tablo 3.4 Düzy 2 İBB Sağlık Göstergeleri ve Sıralamaları

SIRA NO	Bebek Ölümler Oranı (Binde)	Onbin Kişiyeye Düşen Hekim Sayısı (Kişi)	Onbin Kişiyeye Düşen Dış Hekimi Sayısı (Kişi)	Onbin Kişiyeye Düşen Eczane Sayısı (Adet)	Onbin Kişiyeye Düşen Hastane Yatağı Sayısı (Hastane Yat)	
1	TR42-Ağrı	63,00	TR51-Ankara	TR31-İzmir	TR51-Ankara	37,71
2	TRB2-Van	55,75	TR31-İzmir	TR10-İstanbul	TR51-Ankara	34,14
3	TRC3-Mardin	51,75	TR10-İstanbul	TR31-İzmir	TR10-İstanbul	29,01
4	TRA1-Erzurum	48,67	TR41-Bursa	TR32-Aydın	TR82-Kastamonu	29,01
5	TR83-Samsun	47,75	TR61-Antalya	TR61-Antalya	TRA1-Erzurum	27,27
6	TRC2-Şanlıurfa	47,00	TR21-Tekirdağ	TR22-Balıkesir	TR81-Zonguldak	25,86
7	TR72-Kayseri	46,67	TR32-Aydın	TR41-Bursa	TR61-Antalya	25,17
8	TR82-Kastamonu	46,00	TR62-Adana	TR42-Kocaeli	TR41-Bursa	24,57
9	TRC1-Gaziantep	44,67	TRB1-Malatya	TR81-Zonguldak	TRB1-Malatya	24,14
10	TR62-Adana	44,50	TRA1-Erzurum	TR52-Konya	TR22-Balıkesir	22,95
11	TR42-Kocaeli	43,00	TR72-Kayseri	TR21-Tekirdağ	TR72-Kayseri	22,51
12	TRB1-Malatya	42,50	TR81-Zonguldak	TR33-Manisa	TR21-Tekirdağ	22,22
13	TR33-Manisa	42,00	TR83-Samsun	TR71-Kırıkkale	TR83-Samsun	22,03
14	TR81-Zonguldak	41,67	TR42-Kocaeli	TR82-Kastamonu	TR90-Trabzon	21,80
15	TR52-Konya	41,50	TR71-Kırıkkale	TRB1-Malatya	TR33-Manisa	21,29
16	TR71-Kırıkkale	41,40	TR22-Balıkesir	TR90-Trabzon	TR62-Adana	20,85
17	TR41-Bursa	40,33	TR33-Manisa	TR83-Samsun	TR42-Kocaeli	19,79
18	TR31-İzmir	40,00	TR52-Konya	TR62-Adana	TR32-Aydın	17,47
19	TR10-İstanbul	39,00	TR82-Kastamonu	TRC1-Gaziantep	TRC1-Gaziantep	16,95
20	TR32-Aydın	37,67	TR90-Trabzon	TR63-Hatay	TR71-Kırıkkale	16,70
21	TR22-Balıkesir	37,50	TRC1-Gaziantep	TRA1-Erzurum	TRC2-Şanlıurfa	14,77
22	TR21-Tekirdağ	37,00	TR63-Hatay	TRA2-Ağrı	TR52-Konya	14,68
23	TR63-Hatay	37,00	TRC2-Şanlıurfa	TR72-Kayseri	TRB2-Van	11,17
24	TR51-Ankara	36,00	TRB2-Van	TRB2-Van	TR63-Hatay	10,58
25	TR90-Trabzon	35,50	TRA2-Ağrı	TRC3-Mardin	TRA2-Ağrı	7,96
26	TR61-Antalya	32,33	TRC3-Mardin	TRC2-Şanlıurfa	TRC3-Mardin	6,68
	TÜRKİYE	43,00	TÜRKİYE	TÜRKİYE	TÜRKİYE	23,04

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

Ek Tablo 3.5 Düzyey 2 İBB Sanayi Göstergeleri ve Sıralamaları

SIRA NO	Organize Sanayi Bölgesi Parsel Sayısı (Parsel)	Küçük Sanayi Sitesi İşyeri Sayısı (Adet)	İmalat Sanayi İşyeri Sayısı (Adet)	İmalat Sanayi Yıllık Çalışanlar Ortalama Sayısı (Kişi)	İmalat Sanayii Kurulu Güç Kapasite Miktarı (Beygir Gücü)	Fert Başına Elektrik Tüketimi (kWs)	Fert Başına İmalat Sanayi Katma Değeri (Milyon TL)
1	TR51-Ankara 13 041	TR33-Manisa 6 497	TR10-İstanbul 3 543	TR10-İstanbul 301 039	TR42-Kocaeli 1 846 343	TR42-Kocaeli 1827,93	TR42-Kocaeli 1 375,98
2	TR41-Bursa 1 797	TR83-Samsun 5 821	TR31-İzmir 1 021	TR41-Bursa 133 690	TR10-İstanbul 1 549 389	TR81-Zonguldak 1611,96	TR21-Tekirdağ 1 029,73
3	TR33-Manisa 1 657	TR52-Konya 5 137	TR41-Bursa 989	TR42-Kocaeli 97 971	TR41-Bursa 1 487 111	TR31-İzmir 1583,63	TR31-İzmir 817,37
4	TR31-İzmir 1 252	TR31-İzmir 4 947	TR51-Ankara 850	TR31-İzmir 94 343	TR31-İzmir 1 170 695	TR21-Tekirdağ 1390,38	TR41-Bursa 764,06
5	TR52-Konya 1 110	TR72-Kayseri 4 413	TR42-Kocaeli 830	TR21-Tekirdağ 70 375	TR81-Zonguldak 1 069 553	TR41-Bursa 1293,93	TR10-İstanbul 578,72
6	TRC1-Gaziantep 893	TR61-Antalya 4 310	TR32-Aydın 533	TR51-Ankara 59 127	TR63-Hatay 946 627	TR63-Hatay 840,26	TR71-Kırıkkale 416,16
7	TR71-Kırıkkale 832	TRC1-Gaziantep 4 108	TR33-Manisa 415	TR32-Aydın 50 446	TR62-Adana 810 977	TR62-Adana 719,99	TR62-Adana 404,70
8	TR83-Samsun 793	TR63-Hatay 4 051	TR21-Tekirdağ 413	TR62-Adana 45 766	TR21-Tekirdağ 534 750	TR52-Konya 666,13	TR22-Balikesir 278,24
9	TR72-Kayseri 769	TR71-Kırıkkale 3 958	TR62-Adana 369	TR33-Manisa 42 493	TR33-Manisa 501 841	TR22-Balikesir 658,46	TR51-Ankara 263,96
10	TR21-Tekirdağ 636	TR41-Bursa 3 839	TR52-Konya 287	TR72-Kayseri 31 022	TR52-Konya 482 443	TRC1-Gaziantep 549,31	TR33-Manisa 229,71
11	TR62-Adana 634	TR62-Adana 3 249	TRC1-Gaziantep 272	26 968	462 069	425,14	225,47
12	TR10-İstanbul 625	TR90-Trabzon 3 229	TR83-Samsun 248	TR52-Konya 23 339	TR51-Ankara 395 123	TRB1-Malatya 414,90	TR81-Zonguldak 222,87
13	TR42-Kocaeli 597	TR21-Tekirdağ 2 905	TR90-Trabzon 214	TR90-Trabzon 23 205	TR22-Balikesir 342 608	TR10-İstanbul 408,91	TRC1-Gaziantep 191,35
14	TRC2-Şanlıurfa 566	TRB1-Malatya 2 811	TR72-Kayseri 212	TR71-Kırıkkale 20 167	TR32-Aydın 341 770	TR32-Aydın 323,78	TR72-Kayseri 190,75
15	TR32-Aydın 530	TR10-İstanbul 2 722	TR61-Antalya 146	TR83-Samsun 20 063	TR83-Samsun 313 514	TR33-Manisa 316,05	TR52-Konya 128,45
16	TR22-Balikesir 517	TR22-Balikesir 2 606	TR63-Hatay 143	TR81-Zonguldak 18 181	TRC1-Gaziantep 312 725	TR72-Kayseri 261,35	TR83-Samsun 111,11
17	TRB1-Malatya 359	TR51-Ankara 2 526	TR22-Balikesir 126	TR22-Balikesir 17 791	TR90-Trabzon 214 278	TR61-Antalya 260,06	TR63-Hatay 102,49
18	TR41-Erzurum 344	TR42-Kocaeli 2 523	TR81-Zonguldak 111	TR71-Kırıkkale 12 287	TR72-Kayseri 197 440	TR83-Samsun 224,70	TRB1-Malatya 87,21
19	TR63-Hatay 334	TR32-Aydın 2 497	TR71-Kırıkkale 91	TRB1-Malatya 12 028	TR61-Antalya 148 297	TR51-Ankara 188,90	TR82-Kastamonu 84,44
20	TR61-Antalya 330	TRC2-Şanlıurfa 2 368	TRB1-Malatya 76	TR61-Antalya 11 790	TRB1-Malatya 114 385	TR82-Kastamonu 122,36	TR90-Trabzon 84,30
21	TRC3-Mardin 274	TR82-Kastamonu 1 638	TR82-Kastamonu 71	TR82-Kastamonu 5 687	TR82-Kastamonu 68 875	TR90-Trabzon 108,73	TR61-Antalya 75,35
22	TR90-Trabzon 270	TR41-Erzurum 1 287	TRC2-Şanlıurfa 66	TR41-Erzurum 3 405	TRC3-Mardin 42 145	TRC3-Mardin 68,56	TRC3-Mardin 28,30
23	TR82-Kastamonu 238	TR81-Zonguldak 1 229	TR41-Erzurum 38	TRC2-Şanlıurfa 3 083	TR41-Erzurum 34 273	TR42-Ağrı 46,79	TR41-Erzurum 26,53
24	TR81-Zonguldak 160	TRB2-Van 1 148	TRC3-Mardin 21	TRB2-Van 2 857	TR42-Ağrı 33 940	TR41-Erzurum 42,77	TRC2-Şanlıurfa 16,20
25	TRB2-Van 100	TR42-Ağrı 915	TRB2-Van 19	TR42-Ağrı 1 840	TRB2-Van 30 594	TRC2-Şanlıurfa 20,96	TRB2-Van 13,92
26	TR42-Ağrı 68	TRC3-Mardin 568	TR42-Ağrı 14	TRC3-Mardin 1 525	TRC2-Şanlıurfa 26 313	TRB2-Van 17,73	TR42-Ağrı 13,26
TÜRKİYE	28 726	TÜRKİYE 81 302	TÜRKİYE 11 118	TÜRKİYE 1 130 488	TÜRKİYE 13 478 078	TÜRKİYE 550,35	TÜRKİYE 350,11

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

Ek Tablo 3.6 Düzy 2 İBB Tarım Göstergeleri ve Sıralamaları

SIRA NO	Tarla Ürünleri Üretimi		Sebze Ürünleri Üretimi		Meyve Ürünleri Üretimi		Kırsal Nüfus Başına Tarımsal Üretim Değeri (Milyon TL)		Tarımsal Üretim Değeri Türkiye İçindeki Payı (Yüzde)				
	(Ton)	(Yüzde)	(Ton)	(Yüzde)	(Ton)	(Yüzde)	(Milyon TL)	(Yüzde)	(Milyon TL)	(Yüzde)			
1	TR52-Konya	7 096 309	11,81	TR61-Antalya	3 131 035	6,98	TR62-Adana	2 169 367	15,42	TR22-Balıkesir	1 929,01	TR33-Manisa	6,93
2	TR71-Kırıkkale	5 889 400	9,80	TR62-Adana	2 685 040	5,99	TR32-Aydın	1 631 883	11,60	TR31-Izmir	1 816,24	TR83-Samsun	6,40
3	TR83-Samsun	5 041 561	8,39	TR41-Bursa	2 399 431	5,35	TR33-Manisa	1 402 461	9,97	TR41-Bursa	1 802,67	TR32-Aydın	5,99
4	TR72-Kayseri	4 573 395	7,61	TR83-Samsun	2 049 214	4,57	TR61-Antalya	1 388 332	9,87	TR51-Ankara	1 640,65	TR52-Konya	5,93
5	TR33-Manisa	3 961 618	6,59	TR32-Aydın	1 687 705	3,76	TR90-Trabzon	1 239 210	8,81	TR21-Tekirdağ	1 600,22	TR62-Adana	5,67
6	TRC2-Şanlıurfa	3 860 304	6,42	TR22-Balıkesir	1 641 254	3,66	TR63-Hatay	795 255	5,65	TR52-Konya	1 584,08	TR42-Kocaeli	5,51
7	TR51-Ankara	2 970 179	4,94	TR31-Izmir	1 613 864	3,60	TR31-Izmir	705 372	5,02	TR71-Kırıkkale	1 471,53	TR22-Balıkesir	5,40
8	TR41-Bursa	2 869 915	4,77	TR33-Manisa	1 448 337	3,23	TR71-Kırıkkale	626 694	4,46	TR62-Adana	1 373,88	TR61-Antalya	4,92
9	TR21-Tekirdağ	2 773 464	4,61	TR63-Hatay	1 311 394	2,92	TR22-Balıkesir	601 213	4,27	TR42-Kocaeli	1 268,77	TR41-Bursa	4,81
10	TR62-Adana	2 631 735	4,38	TRC2-Şanlıurfa	1 132 886	2,53	TR52-Konya	545 563	3,88	TR33-Manisa	1 266,84	TR71-Kırıkkale	4,37
11	TR63-Hatay	2 329 480	3,88	TR51-Ankara	721 279	1,61	TR41-Bursa	490 964	3,49	TR32-Aydın	1 196,05	TR31-Izmir	4,33
12	TR61-Antalya	1 577 998	2,63	TR52-Konya	640 863	1,43	TR42-Kocaeli	475 885	3,38	TR61-Antalya	1 184,09	TRC2-Şanlıurfa	4,19
13	TR42-Kocaeli	1 532 159	2,55	TRC1-Gaziantep	559 014	1,25	TR83-Samsun	312 041	2,22	TR83-Samsun	1 177,33	TR63-Hatay	4,18
14	TR32-Aydın	1 527 980	2,54	TR21-Tekirdağ	501 632	1,12	TRC1-Gaziantep	301 665	2,14	TR82-Kastamonu	1 156,40	TR90-Trabzon	4,10
15	TRC3-Mardin	1 355 328	2,25	TR42-Kocaeli	345 157	0,77	TRB1-Malatya	275 963	1,96	TRC1-Gaziantep	1 025,76	TR72-Kayseri	3,94
16	TR41-Erzurum	1 330 719	2,21	TR71-Kırıkkale	343 169	0,77	TRC2-Şanlıurfa	215 789	1,53	TR72-Kayseri	1 024,13	TR21-Tekirdağ	3,23
17	TRC1-Gaziantep	1 286 840	2,14	TRC3-Mardin	270 470	0,60	TRC3-Mardin	173 984	1,24	TR41-Erzurum	991,98	TR51-Ankara	2,87
18	TR22-Balıkesir	1 275 749	2,12	TRB1-Malatya	263 726	0,59	TR72-Kayseri	163 500	1,16	TRC2-Şanlıurfa	978,19	TRB2-Van	2,67
19	TR42-Ağrı	1 193 888	1,99	TR82-Kastamonu	224 940	0,50	TR21-Tekirdağ	119 393	0,85	TRB1-Malatya	972,59	TRB1-Malatya	2,65
20	TR82-Kastamonu	1 084 377	1,80	TR72-Kayseri	146 747	0,33	TR51-Ankara	117 723	0,84	TR42-Ağrı	930,63	TRC1-Gaziantep	2,30
21	TRB2-Van	1 037 811	1,73	TR41-Erzurum	141 584	0,32	TR82-Kastamonu	99 796	0,71	TR63-Hatay	869,82	TR42-Ağrı	2,23
22	TRB1-Malatya	927 533	1,54	TRB2-Van	113 127	0,25	TR81-Zonguldak	71 995	0,51	TRB2-Van	721,62	TR41-Erzurum	2,14
23	TR31-Izmir	779 190	1,30	TR10-Istanbul	103 030	0,23	TR41-Erzurum	69 100	0,49	TR90-Trabzon	690,89	TR82-Kastamonu	1,97
24	TR90-Trabzon	722 762	1,20	TR90-Trabzon	87 198	0,19	TRB2-Van	43 359	0,31	TRC3-Mardin	612,80	TRC3-Mardin	1,65
25	TR10-Istanbul	259 887	0,43	TR42-Ağrı	78 288	0,17	TR42-Ağrı	19 176	0,14	TR81-Zonguldak	414,91	TR81-Zonguldak	0,88
26	TR81-Zonguldak	213 868	0,36	TR81-Zonguldak	58 283	0,13	TR10-Istanbul	9 367	0,07	TR10-Istanbul	215,73	TR10-Istanbul	0,75
	TÜRKİYE	60 103 449	100,00	TÜRKİYE	44 846 034	100,00	TÜRKİYE	14 065 050	100,00	TÜRKİYE	1 124,08	TÜRKİYE	100,00

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

Ek Tablo 3.7 Düzyey 2 İBB İnşaat ve Altyapı Göstergeleri ve Sıralamaları

SIRA NO	Daire Sayısı (Adet)	Borulu Su Tesisatı Bulunan Daire Oranı (Yüzde)	Kırsal Yerleşmelerde Asfalt Yol Oranı (Yüzde)	Yeterli İçme Suyu Götürülen Nüfus Oranı (Yüzde)	TCK Asfalt Yol Oranı (Yüzde)				
1	TR10-İstanbul	3 393 077	TR42-Kocaeli	99,30	TR10-İstanbul	97,78	TR10-İstanbul	98,54	100,00
2	TR31-İzmir	1 140 731	TR51-Ankara	98,96	TR21-Tekirdağ	87,00	TR72-Kayseri	96,93	98,99
3	TR51-Ankara	1 128 625	TR41-Bursa	98,64	TR31-İzmir	84,28	TR42-Kocaeli	96,54	98,88
4	TR62-Adana	909 373	TR10-İstanbul	98,18	TR71-Kırıkkale	82,50	TR21-Tekirdağ	95,17	98,22
5	TR41-Bursa	891 585	TR22-Balikesir	98,12	TR52-Konya	71,63	TR41-Bursa	94,92	97,59
6	TR33-Manisa	713 298	TR81-Zonguldak	97,99	TR33-Manisa	71,29	TR31-İzmir	94,91	97,49
7	TR32-Aydın	703 048	TR21-Tekirdağ	97,77	TR41-Bursa	71,21	TR71-Kırıkkale	94,81	97,43
8	TR42-Kocaeli	674 593	TR31-İzmir	97,63	TR32-Aydın	67,75	TRA1-Erzurum	93,92	97,22
9	TR61-Antalya	643 815	TRC1-Gaziantep	97,63	TR51-Ankara	65,43	TR52-Konya	92,03	96,90
10	TR90-Trabzon	586 438	TR62-Adana	97,56	TR61-Antalya	64,42	TR22-Balikesir	91,74	95,96
11	TR83-Samsun	579 229	TR61-Antalya	97,32	TR42-Kocaeli	62,42	TR61-Antalya	89,75	94,24
12	TR52-Konya	525 776	TR83-Samsun	97,01	TR62-Adana	62,31	TR83-Samsun	89,53	93,98
13	TR63-Hatay	525 720	TR72-Kayseri	96,64	TRC1-Gaziantep	62,21	TR33-Manisa	89,06	93,76
14	TR72-Kayseri	502 200	TR32-Aydın	96,55	TR22-Balikesir	61,68	TR63-Hatay	86,73	93,67
15	TR22-Balikesir	453 627	TRB1-Malatyay	96,51	TR63-Hatay	58,13	TR62-Adana	84,71	93,26
16	TR21-Tekirdağ	400 770	TR33-Manisa	96,16	TR72-Kayseri	44,79	TR82-Kastamonu	83,21	92,20
17	TR71-Kırıkkale	375 885	TR63-Hatay	95,43	TR81-Zonguldak	42,76	TR32-Aydın	82,31	92,16
18	TRC1-Gaziantep	375 704	TRA1-Erzurum	95,36	TR83-Samsun	39,40	TR90-Trabzon	81,35	91,94
19	TRC2-Şanlıurfa	358 996	TR82-Kastamonu	94,98	TRC3-Mardin	32,47	TRB1-Malatyay	81,27	91,37
20	TRB1-Malatyay	305 198	TRC2-Şanlıurfa	94,60	TR82-Kastamonu	28,60	TRC1-Gaziantep	79,03	89,71
21	TR81-Zonguldak	229 477	TR90-Trabzon	91,72	TRA1-Erzurum	28,60	TRB2-Van	76,57	84,80
22	TRC3-Mardin	211 673	TR52-Konya	91,27	TRB2-Van	26,89	TRC3-Mardin	75,80	81,90
23	TRA1-Erzurum	180 975	TR71-Kırıkkale	91,13	TRC2-Şanlıurfa	25,65	TRC2-Şanlıurfa	71,02	80,21
24	TRB2-Van	172 661	TRC3-Mardin	85,93	TRB1-Malatyay	24,78	TRA2-Ağrı	69,07	79,40
25	TR82-Kastamonu	153 878	TRB2-Van	81,78	TRA2-Ağrı	22,99	TR81-Zonguldak	65,64	77,61
26	TRA2-Ağrı	99 478	TRA2-Ağrı	80,83	TR90-Trabzon	12,60	TR10-İstanbul	60,00	76,45
TÜRKİYE		16 235 830	TÜRKİYE	96,60	TÜRKİYE	45,23	TÜRKİYE	84,98	91,28

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

Ek Tablo 3.8 Düzy 2 İBB Mali Göstergeleri ve Sıralamaları (1/2)

SIRA NO	Banka Şube Sayısı (Adet)	Fert Başına Banka Mevduatı (Milyon TL)	Toplam Banka Mevduatı İçindeki Payı (Yüzde)	Toplam Banka Kredileri İçindeki Payı (Yüzde)	Kırsal Nüfus Başına Tarımsal Kredi Miktarı (Milyon TL)	Fert Başına Smaı, Ticari Ve Turizm Kredileri Miktarı (Milyon TL)	Fert Başına Belediye Giderleri (Milyon TL)				
1	TR10-İstanbul	2 214	TR51-Ankara	3 299	TR10-İstanbul	44,80	TR10-İstanbul	1 276,70	TR51-Ankara	139,80	
2	TR51-Ankara	672	TR10-İstanbul	2 846	TR51-Ankara	20,80	TR51-Ankara	1 223,10	TR10-İstanbul	138,50	
3	TR31-İzmir	613	TR31-İzmir	1 117	TR31-İzmir	5,90	TR31-İzmir	448,30	TR62-Adana	116,00	
4	TR32-Aydın	368	TR42-Kocaeli	727	TR41-Bursa	3,10	TR42-Kocaeli	403,50	TR42-Kocaeli	113,40	
5	TR41-Bursa	342	TR41-Bursa	657	TR42-Kocaeli	3,10	TR62-Adana	302,30	TR41-Bursa	112,10	
6	TR62-Adana	328	TR32-Aydın	601	TR62-Adana	3,10	TR41-Bursa	280,20	TR31-İzmir	100,40	
7	TR33-Manisa	303	TR62-Adana	564	TR32-Aydın	2,40	TR61-Antalya	264,00	TR61-Antalya	75,90	
8	TR61-Antalya	289	TR61-Antalya	557	TR61-Antalya	2,20	TR83-Samsun	179,50	TR32-Aydın	74,60	
9	TR90-Trabzon	272	TR81-Zonguldak	545	TR33-Manisa	1,70	TR61-Antalya	173,50	TR81-Zonguldak	71,00	
10	TR42-Kocaeli	270	TR21-Tekirdağ	527	TR90-Trabzon	1,40	TR83-Samsun	138,70	TR52-Konya	70,50	
11	TR83-Samsun	218	TR22-Balıkesir	500	TR72-Kayseri	1,30	TR33-Manisa	129,50	TR71-Kırıkkale	62,60	
12	TR22-Balıkesir	201	TR33-Manisa	345	TR72-Kayseri	1,20	TR22-Balıkesir	126,40	TR83-Samsun	61,40	
13	TR72-Kayseri	197	TR72-Kayseri	334	TR63-Hatay	1,20	TR21-Tekirdağ	126,00	TR21-Tekirdağ	59,10	
14	TR21-Tekirdağ	187	TR90-Trabzon	288	TR83-Samsun	1,20	TR21-Tekirdağ	124,20	TR41-Erzurum	56,80	
15	TR52-Konya	167	TR63-Hatay	286	TR21-Tekirdağ	1,10	TR22-Balıkesir	100,20	TR22-Balıkesir	56,10	
16	TR63-Hatay	167	TR71-Kırıkkale	283	TR52-Konya	1,00	TR33-Manisa	98,90	TR33-Manisa	55,60	
17	TR71-Kırıkkale	131	TR82-Kastamonu	264	TR81-Zonguldak	0,90	TR63-Hatay	88,10	TRC2-Şanlıurfa	53,90	
18	TR81-Zonguldak	117	TR83-Samsun	261	TR71-Kırıkkale	0,80	TR63-Hatay	73,40	TR72-Kayseri	53,70	
19	TRC1-Gaziantep	116	TR52-Konya	252	TRC1-Gaziantep	0,70	TR82-Kastamonu	65,30	TR82-Kastamonu	53,50	
20	TRC2-Şanlıurfa	111	TRB1-Malatya	226	TRB1-Malatya	0,60	TRB1-Malatya	65,00	TR63-Hatay	46,40	
21	TRB1-Malatya	107	TRC1-Gaziantep	208	TRC2-Şanlıurfa	0,50	TR63-Hatay	59,70	TR90-Trabzon	44,50	
22	TR82-Kastamonu	98	TR41-Erzurum	149	TR41-Erzurum	0,40	TRC2-Şanlıurfa	59,50	TRB1-Malatya	43,10	
23	TR41-Erzurum	90	TR42-Ağrı	104	TR41-Erzurum	0,30	TR2-Ağrı	44,70	TRC1-Gaziantep	41,40	
24	TRC3-Mardin	74	TRC2-Şanlıurfa	84	TR42-Ağrı	0,20	TRC2-Şanlıurfa	41,50	TRC3-Mardin	32,10	
25	TRB2-Van	69	TRC3-Mardin	60	TRB2-Van	0,20	TRC3-Mardin	30,00	TR42-Ağrı	27,40	
26	TR42-Ağrı	65	TRB2-Van	58	TRC3-Mardin	0,20	TRB2-Van	26,80	TRB2-Van	24,90	
TÜRKİYE	7 786	TÜRKİYE	939	TÜRKİYE	100,00	TÜRKİYE	137,90	TÜRKİYE	392,10	TÜRKİYE	82,00

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Ek Tablo 3.9 Düzyey 2 İBB Mali Göstergeleri ve Sıralamaları (2/2)

SIRA NO	Fert Başına Genel Bütçe Gelirleri (Milyon TL)	Fert Başına Gelir Ve Kurumlar Vergisi Miktarı (Milyon TL)	Fert Başına Kamu Yatırımları Miktarı (Milyon TL)	Fert Başına Teşvik Belgesi Yatırım Tutarı (Milyon TL)	Fert Başına İhracat Miktarı (ABD Doları)	Fert Başına İthalat Miktarı (ABD Doları)						
1	TR42-Kocaeli	1 540,00	TR10-İstanbul	528,40	TRB1-Malatya	490,70	TR21-Tekirdağ	14 012,00	TR31-İzmir	8 406,60	TR42-Kocaeli	15 085,80
2	TR10-İstanbul	1 412,40	TR51-Ankara	467,30	TR41-Bursa	458,00	TR41-Bursa	8 223,00	TR10-İstanbul	6 979,80	TR21-Tekirdağ	12 658,50
3	TR51-Ankara	1 088,20	TR31-İzmir	191,00	TR51-Ankara	425,50	TRC1-Gaziantep	4 746,20	TRC1-Gaziantep	3 778,10	TR10-İstanbul	10 673,40
4	TR31-İzmir	686,20	TR42-Kocaeli	168,80	TRC2-Şanlıurfa	378,40	TR63-Hatay	4 679,70	TR41-Bursa	2 994,20	TR31-İzmir	10 510,80
5	TR41-Bursa	358,80	TR41-Bursa	141,40	TR32-Aydın	322,80	TR42-Kocaeli	4 168,40	TR62-Adana	2 969,70	TR41-Bursa	5 329,50
6	TR21-Tekirdağ	306,80	TR21-Tekirdağ	114,70	TR42-Kocaeli	307,40	TR32-Aydın	3 730,80	TR42-Kocaeli	2 708,60	TR62-Adana	4 826,50
7	TR81-Zonguldak	240,40	TR81-Zonguldak	100,20	TR90-Trabzon	289,30	TR10-İstanbul	3 006,00	TR81-Zonguldak	1 809,40	TR81-Zonguldak	3 666,20
8	TR62-Adana	219,40	TR22-Balıkesir	91,80	TR31-İzmir	272,30	TR31-İzmir	2 904,40	TR63-Hatay	1 710,50	TR63-Hatay	2 755,60
9	TR22-Balıkesir	181,80	TR32-Aydın	91,40	TR22-Balıkesir	271,10	TR72-Kayseri	2 635,20	TR22-Balıkesir	1 299,30	TR51-Ankara	2 538,40
10	TR32-Aydın	168,50	TR62-Adana	87,90	TR72-Kayseri	268,60	TR61-Antalya	2 600,40	TR90-Trabzon	951,30	TR71-Kırıkkale	1 688,40
11	TR61-Antalya	157,20	TR61-Antalya	77,40	TRA1-Erzurum	246,10	TR62-Adana	2 436,30	TRC1-Gaziantep	804,10	TR71-Kırıkkale	1 315,10
12	TR63-Hatay	138,00	TR33-Manisa	60,90	TR61-Antalya	238,00	TR51-Ankara	1 754,20	TR32-Aydın	664,30	TR22-Balıkesir	671,20
13	TR72-Kayseri	111,80	TR72-Kayseri	59,50	TR82-Kastamonu	237,00	TR22-Balıkesir	1 734,80	TR51-Ankara	605,20	TR61-Antalya	502,10
14	TR33-Manisa	109,60	TR62-Konya	48,50	TR83-Samsun	222,80	TR81-Zonguldak	1 589,30	TR72-Kayseri	435,10	TRC1-Gaziantep	476,70
15	TR71-Kırıkkale	104,00	TR82-Kastamonu	47,10	TR10-İstanbul	222,00	TRB1-Malatya	1 410,30	TR61-Antalya	397,20	TR33-Manisa	422,50
16	TR83-Samsun	102,10	TR90-Trabzon	46,10	TR21-Tekirdağ	189,00	TR52-Konya	1 393,40	TRC3-Mardin	327,20	TR72-Kayseri	385,30
17	TR90-Trabzon	91,10	TR83-Samsun	45,60	TR63-Hatay	188,20	TR71-Kırıkkale	1 340,90	TRA2-Ağrı	277,70	TR90-Trabzon	309,60
18	TRC1-Gaziantep	89,00	TR63-Hatay	45,10	TR71-Kırıkkale	185,50	TRC2-Şanlıurfa	1 019,10	TR83-Samsun	221,80	TR32-Aydın	193,30
19	TR52-Konya	88,30	TRB1-Malatya	42,90	TR62-Adana	169,00	TR33-Manisa	964,40	TR52-Konya	186,60	TR52-Konya	164,30
20	TR82-Kastamonu	83,40	TR71-Kırıkkale	39,60	TR81-Zonguldak	152,30	TR82-Kastamonu	844,90	TR33-Manisa	172,20	TRB1-Malatya	132,50
21	TRB1-Malatya	72,30	TRC1-Gaziantep	39,20	TRA2-Ağrı	150,50	TR90-Trabzon	754,60	TR82-Kastamonu	64,50	TRA2-Ağrı	125,90
22	TRA1-Erzurum	63,20	TRA1-Erzurum	39,10	TRB2-Van	140,30	TR83-Samsun	630,60	TR71-Kırıkkale	58,60	TRC3-Mardin	99,20
23	TRC3-Mardin	60,00	TRC2-Şanlıurfa	24,70	TRC1-Gaziantep	133,70	TRC3-Mardin	535,70	TRA1-Erzurum	49,60	TRC2-Şanlıurfa	57,10
24	TRA2-Ağrı	57,90	TRC3-Mardin	21,60	TR52-Konya	126,60	TRA1-Erzurum	403,10	TRB2-Van	38,30	TRB2-Van	56,60
25	TRC2-Şanlıurfa	45,30	TRA2-Ağrı	18,90	TR33-Manisa	98,90	TRA2-Ağrı	369,30	TRC2-Şanlıurfa	30,50	TR82-Kastamonu	23,50
26	TRB2-Van	38,40	TRB2-Van	18,60	TRC3-Mardin	41,00	TRB2-Van	159,30	TRB1-Malatya	29,00	TRA1-Erzurum	5,90
TÜRKİYE	TÜRKİYE	463,60	TÜRKİYE	164,70	TÜRKİYE	248,30	TÜRKİYE	2 667,90	TÜRKİYE	2 248,50	TÜRKİYE	3 967,20

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

Ek Tablo 3.10 Düzey 2 İBB Diğer Refah Göstergeleri ve Sıralamaları

SIRA NO	Onbin Kişiyi Düşen Özel Otomobil Sayısı (Adet)	Onbin Kişiyi Düşen Motorlu Kara Taşıtı Sayısı (Adet)	Fert Başına Elektrik Tüketim Miktarı (MWh)	Fert Başına Telefon Kontür Değeri (Adet)	Yeşil Kartlı Kişi Oranı (Yüzde)
1	TR51-Ankara 1 614,40	TR51-Ankara 2 033,50	TR42-Kocaeli 3,00	TR10-İstanbul 3 828,60	TR83-Samsun 28,90
2	TR10-İstanbul 1 000,00	TR32-Aydın 1 613,60	TR21-Tekirdağ 2,90	TR51-Ankara 3 139,50	TR82-Kastamonu 28,50
3	TR31-İzmir 986,10	TR61-Antalya 1 591,30	TR31-İzmir 2,70	TR31-İzmir 2 634,00	TRA2-Ağrı 27,70
4	TR41-Bursa 835,10	TR31-İzmir 1 527,10	TR41-Bursa 2,60	TR21-Tekirdağ 2 076,30	TRB2-Van 27,60
5	TR32-Aydın 833,40	TR22-Balıkesir 1 490,90	TR81-Zonguldak 2,60	TR42-Kocaeli 1 960,00	TRC3-Mardin 25,70
6	TR22-Balıkesir 813,60	TR41-Bursa 1 330,10	TR10-İstanbul 1,80	TR41-Bursa 1 934,00	TRA1-Erzurum 24,90
7	TR61-Antalya 807,00	TR10-İstanbul 1 281,60	TR63-Hatay 1,60	TR32-Aydın 1 826,60	TR90-Trabzon 23,10
8	TR81-Zonguldak 680,90	TR62-Adana 1 254,40	TR22-Balıkesir 1,50	TR61-Antalya 1 805,60	TR71-Kırıkkale 23,00
9	TR62-Adana 652,70	TR33-Manisa 1 150,50	TR62-Adana 1,50	TR22-Balıkesir 1 735,60	TR72-Kayseri 22,00
10	TR42-Kocaeli 608,30	TR52-Konya 1 064,50	TR32-Aydın 1,40	TR62-Adana 1 595,40	TRC2-Şanlıurfa 21,40
11	TR21-Tekirdağ 567,30	TR81-Zonguldak 1 038,90	TR52-Konya 1,30	TR81-Zonguldak 1 533,50	TRC1-Gaziantep 21,20
12	TR33-Manisa 563,10	TR42-Kocaeli 993,40	TR61-Antalya 1,30	TR83-Samsun 1 157,70	TR63-Hatay 20,00
13	TR52-Konya 508,50	TR21-Tekirdağ 907,40	TRC1-Gaziantep 1,30	TR90-Trabzon 1 155,40	TRB1-Malatya 18,70
14	TR72-Kayseri 455,80	TR63-Hatay 866,20	TR51-Ankara 1,20	TR52-Konya 1 145,50	TR52-Konya 14,50
15	TR83-Samsun 449,70	TRC1-Gaziantep 800,80	TR33-Manisa 1,00	TR33-Manisa 1 143,90	TR62-Adana 14,50
16	TR82-Kastamonu 422,20	TR83-Samsun 787,70	TR71-Kırıkkale 1,00	TR82-Kastamonu 1 130,80	TR33-Manisa 14,30
17	TR71-Kırıkkale 403,00	TR71-Kırıkkale 756,60	TRB1-Malatya 1,00	TR72-Kayseri 1 126,10	TR61-Antalya 13,30
18	TR63-Hatay 390,80	TR82-Kastamonu 714,00	TR72-Kayseri 0,90	TR71-Kırıkkale 1 095,30	TR81-Zonguldak 12,50
19	TRC1-Gaziantep 365,20	TR72-Kayseri 708,40	TR82-Kastamonu 0,70	TRC1-Gaziantep 1 078,90	TR32-Aydın 11,20
20	TR90-Trabzon 304,10	TR90-Trabzon 565,80	TR83-Samsun 0,70	TR63-Hatay 1 049,70	TR22-Balıkesir 10,60
21	TRB1-Malatya 292,80	TRB1-Malatya 498,70	TRC3-Mardin 0,70	TRB1-Malatya 1 040,90	TR21-Tekirdağ 9,50
22	TRA1-Erzurum 255,10	TRA1-Erzurum 392,10	TR90-Trabzon 0,60	TRA1-Erzurum 996,60	TR42-Kocaeli 8,90
23	TRC2-Şanlıurfa 165,90	TRC3-Mardin 387,30	TRC2-Şanlıurfa 0,60	TRA2-Ağrı 848,40	TR41-Bursa 8,00
24	TRA2-Ağrı 123,20	TRC2-Şanlıurfa 365,60	TRA1-Erzurum 0,50	TRC3-Mardin 810,20	TR31-İzmir 7,50
25	TRB2-Van 118,20	TRA2-Ağrı 266,00	TRA2-Ağrı 0,40	TRC2-Şanlıurfa 679,70	TR51-Ankara 5,90
26	TRC3-Mardin 95,70	TRB2-Van 220,30	TRB2-Van 0,30	TRB2-Van 635,60	TR10-İstanbul 4,90
	TÜRKİYE 652,20	TÜRKİYE 1 056,20	TÜRKİYE 1,40	TÜRKİYE 1 851,60	TÜRKİYE 14,90

Kaynak: DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar.

4 TR83 BÖLGESİ İLÇELERİNİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞİMİŞLİK SIRALARI

Ek Tablo 4.1 TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Bakımından İli İçindeki Sıralaması (1/2)

İl	İlçe	Gelişmişlik Sırası*	Gelişmişlik Grubu**	Nüfus	Şehirleşme Oranı (yüzde)	Nüfus Artış Hızı (binde)	Nüfus Yoğunluğu	Nüfus Bağımlılık Oranı (yüzde)	Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	Tarım Sektöründe Çalışanlar Oranı (yüzde)	Sanayi Sektöründe Çalışanlar Oranı (yüzde)	Hizmetler Sektöründe Çalışanlar Oranı (yüzde)	İşsizlik Oranı (yüzde)	Okur Yazar Oranı (yüzde)	Bebek Ölüm Oranı (binde)	Fert Başına Genel Bütçe Geliri (BİN TL)	Vergi Gelirlerinin İlçe İçindeki Payı (yüzde)	Tammsal Üretim İlçe İçindeki Payı (yüzde)	
Amasya	Merzifon	151	2	2	2	4	3	6	7	7	2	1	2	1	5	3	2	2	
	Merkez	157	2	1	3	2	2	7	4	5	3	2	3	2	4	2	1	1	
	Suluova	173	3	4	1	1	1	3	3	6	1	3	1	3	6	1	3	4	
	Gümüşhacıköy	422	3	5	4	6	5	5	6	4	4	4	4	5	3	4	4	5	
	Taşova	521	4	3	5	3	4	4	1	3	5	5	5	4	7	5	5	3	
	Hannanözü	734	5	7	6	7	6	1	5	2	6	6	6	6	1	7	7	7	
	Göynücek	742	5	6	7	5	7	2	2	1	7	7	7	7	2	6	6	6	
	Amasya**	39		53	46	65	39	44	51	44	48	37	23	41	23	41	40	40	
	Çorum	Merkez	63	2	1	1	1	14	14	13	14	1	1	3	1	12	1	1	1
		Osmanlı	343	3	3	2	2	3	12	11	13	2	3	4	9	5	4	3	8
		Alaca	485	4	4	5	3	7	8	5	8	9	4	5	4	14	7	4	2
		Dodurga	489	4	11	8	13	4	13	12	10	3	9	8	3	4	2	6	13
		Sungurlu	525	4	2	6	4	6	3	6	12	8	2	7	10	6	6	2	3
		İskilip	600	4	5	7	7	5	6	10	9	6	5	11	14	8	5	5	7
		Kargı	609	4	8	10	14	14	11	14	5	7	8	9	13	13	3	7	6
		Oğuzlar	641	4	13	3	11	10	7	8	11	4	4	7	2	11	9	10	14
		Ortaköy	686	5	10	9	5	2	5	4	4	11	11	11	6	5	10	11	10
		Mecidiözü	699	5	7	14	9	12	9	9	1	12	14	14	14	2	8	8	9
		Laçın	730	5	12	13	12	9	10	7	6	5	10	12	12	3	14	14	12
Bayat		735	5	6	11	8	8	2	2	7	10	6	6	12	2	10	10	8	
Boğazkale		777	6	14	12	10	13	4	3	2	14	12	12	10	1	12	12	13	
Uğurludağ		782	6	9	4	6	11	1	1	3	13	13	13	1	7	13	12	9	
Çorum**		46		38	51	70	60	46	46	24	38	60	15	51	15	51	28	28	

Ek Tablo 4.1 TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Bakımından İli İçindeki Sıralaması (2/2)

İl	İlçe	Gelişmişlik Sırası*	Gelişmişlik Grubu***	Nüfus	Şehirleşme Oranı (yüzde)	Nüfus Artış Hızı (binde)	Nüfus Yoğunluğu	Nüfus Bağımlılık Oranı (yüzde)	Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	Tarım Sektöründe Çalışanlar Oranı (yüzde)	Sanayi Sektöründe Çalışanlar Oranı (yüzde)	Hizmetler Sektöründe Çalışanlar Oranı (yüzde)	İşsizlik Oranı (yüzde)	Okur Yazar Oranı (yüzde)	Bebek Ölüm Oranı (binde)	Fert Başına Genel Bütçe Geliri (Bin TL)	Vergi Gelirlerinin Ülke İçindeki Payı (yüzde)	Tamamlayıcı Üretimin Ülke İçindeki Payı (yüzde)
	Merkez	25	2	1	1	1	15	15	1	15	1	1	1	1	9	2	1	7
	Ondokuzmayıs	168	3	10	7	10	12	11	4	11	5	4	5	4	11	1	2	10
	Bafra	204	3	2	2	5	6	14	13	14	3	2	2	3	8	4	3	2
	Tekkeköy	226	3	7	10	3	5	13	6	13	2	5	6	2	12	3	5	6
	Çağamba	282	3	3	5	6	3	10	7	12	4	3	4	6	10	5	4	1
	Terme	436	3	5	9	4	11	12	12	7	8	9	8	8	13	8	6	3
	Ladik	459	3	13	4	15	14	9	14	10	6	7	10	5	15	6	10	12
	Havza	523	4	6	6	13	9	7	5	8	9	8	7	7	6	9	9	4
	Şenşir	575	4	9	11	14	15	8	9	6	7	10	12	10	7	10	11	13
	Kavak	581	4	15	3	7	2	4	8	9	10	6	3	11	4	12	14	14
	Yakakent	581	4	15	3	7	2	4	8	9	10	6	3	11	4	12	14	14
	Alaçam	645	4	8	8	12	11	5	10	5	11	11	11	9	3	7	8	9
	710	4	14	4	14	4	10	3	3	4	13	12	13	12	1	11	7	5
	Veziroğlu	761	6	11	12	11	13	6	4	2	12	14	9	13	14	13	12	8
	Salıpazarı	789	6	12	13	8	12	2	2	1	15	15	14	15	5	14	13	11
	Ayvack	796	6	14	15	2	8	1	1	3	14	13	15	14	2	15	15	15
	Asarcık	796	6	14	15	2	8	1	1	3	14	13	15	14	2	15	15	15
	Samsun**	32	14	14	62	14	37	41	41	37	40	40	15	47	19	21	15	9
	Merkez	137	2	1	2	4	4	12	12	12	2	1	2	1	6	1	1	1
	Turhal	190	3	2	1	3	1	11	8	11	1	2	1	2	7	2	2	3
	Niksar	358	3	6	3	6	2	10	10	10	4	3	4	6	10	3	4	6
	Zile	464	3	3	4	7	8	7	6	8	6	4	6	7	5	5	5	4
	Erbaa	470	3	5	5	8	5	4	11	9	3	7	7	11	3	4	3	2
	Başçiftlik	584	4	11	6	2	9	9	3	7	5	5	3	4	9	12	12	12
	Resadiye	622	4	4	11	1	6	5	1	4	9	9	11	3	11	11	6	8
	Pazar	628	4	8	10	10	3	8	9	5	8	8	10	5	8	7	8	5
	Yeşilyurt	659	5	10	7	9	7	2	7	6	11	6	5	12	2	6	9	11
	Almus	726	5	7	12	5	10	6	2	3	10	10	12	9	4	9	7	7
	Artova	733	5	9	9	11	11	3	5	2	7	12	8	8	12	8	10	9
	Sulusaray	775	6	12	8	12	12	1	4	1	12	11	9	10	1	10	11	10
	Tokat**	61	26	8	19	23	12	16	11	6	59	17	9	51	27	65	11	21
	TR83 Bölgesi***	18	8	19	23	12	16	11	11	7	17	17	9	17	5	16	11	2

* 872 İlçe içindeki sırasını göstermektedir.

** 81 İl içindeki sırasını göstermektedir.

Kaynak: DPT (2004), İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması.

26 Bölge içindeki sırasını göstermektedir.

6 Gelişmişlik grubu içindeki grubunu göstermektedir.

Ek Tablo 4.2 TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Bakımından Türkiye İçindeki Sıralaması (1/2)

İl	İlçe	Gelişmişlik Sırası*	Gelişmişlik Grubu**	Nüfus	Şehirciye Oranı (Yüzde)	Nüfus Artış Hızı (binde)	Nüfus Yoğunluğu	Nüfus Bağımlılık Oranı (Yüzde)	Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	Tarım Sektöründe Çalışanlar Oranı (Yüzde)	Sanayi Sektöründe Çalışanlar Oranı (Yüzde)	Hizmetler Sektöründe Çalışanlar Oranı (Yüzde)	İşsizlik Oranı (Yüzde)	Okur Yazar Oranı (Yüzde)	Bebek Ölüm Oranı (binde)	Fert Başına Genel Bütçe Geliri (Bin TL)	Vergi Gelirlerinin Ülke İçindeki Payı (Yüzde)	Tarım Üretim Üretimin Ülke İçindeki Payı (Yüzde)
	Merkez	157	2	71	213	371	263	755	554	719	322	105	526	235	357	137	104	27
	Göynücek	742	5	636	842	708	618	291	343	68	778	782	822	639	37	620	665	520
	Cümbüşçaklıköy	422	3	451	338	769	457	457	671	412	360	462	552	446	239	252	293	406
	Hamamözü	734	5	844	736	832	617	268	594	114	734	726	845	622	35	705	826	735
	Merzifon	151	2	197	107	515	294	731	701	757	274	80	428	199	391	188	157	197
	Suluova	173	3	251	41	345	184	416	502	734	90	147	90	315	423	99	166	291
	Taşova	521	4	235	696	443	380	422	335	266	365	653	636	380	460	440	303	241
	Amasya**	39	4	53	46	65	39	44	51	44	48	37	23	23	41	41	40	40
	Merkez	63	2	35	72	246	199	529	623	763	88	112	269	237	293	97	53	65
	Alaca	485	4	260	342	519	523	286	348	371	558	446	305	505	659	497	367	149
	Bayat	735	5	442	739	755	543	125	271	270	623	543	817	734	91	574	556	356
	Boğazkale	777	6	818	743	775	675	167	297	131	808	699	698	651	62	712	812	708
	Dodurga	489	4	767	594	821	443	521	611	424	172	652	510	490	113	211	422	744
	İskilip	600	4	310	408	726	482	276	515	385	363	517	706	761	178	442	382	466
	En Kargı	609	4	600	679	828	815	387	792	253	435	636	697	751	641	350	493	458
	Çarşın	730	5	793	765	803	559	313	390	264	351	664	797	665	92	732	828	741
	Mecitözü	699	5	498	782	764	660	311	402	38	724	839	846	486	232	527	559	456
	Oğuzlar	641	4	799	286	781	621	285	407	433	216	569	244	728	272	571	748	782
	Ortaköy	666	5	740	674	671	384	240	301	162	715	673	430	524	269	657	773	598
	Osmanlı	343	3	255	264	459	440	489	569	561	150	396	291	668	116	411	348	480
	Sungurlu	525	4	158	399	651	496	157	367	446	481	382	488	677	132	455	260	173
	Uğurludağ	782	6	658	340	682	624	115	118	138	744	702	242	660	168	731	786	563
	Çorum**	46	6	38	51	70	60	24	46	24	38	242	242	60	15	51	28	28

Ek Tablo 4.3 TR83 Bölgesi İlçelerinin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Bakımından Türkiye İçindeki Sıralaması (2/2)

İl	İlçe	Gelişmişlik Sırası*	Gelişmişlik Grubu***	Nüfus	Şehirleşme Oranı (Yüzde)	Nüfus Artış Hızı (binde)	Nüfus Yoğunluğu	Nüfus Bağımlılık Oranı (Yüzde)	Ortalama Hizmet Binası Sayısı	Tarım Sektöründe Çalışanlar Oranı (Yüzde)	Hizmetler Sektöründe Çalışanlar Oranı (Yüzde)	İşsizlik Oranı (Yüzde)	Okur Yazar Oranı (Yüzde)	Bebek Ölüm Oranı (binde)	Fert Başına Genel Bütçe Geliri (Bin TL)	Yerel Yönetimlerin Gelirleri Payı (Yüzde)	Tarım Üretiminin Ülkedeki Payı (Yüzde)
	Merkez	25	2	13	30	232	10	765	666	850	102	76	101	416	38	18	245
	Alaçan	645	4	375	615	719	326	172	392	169	532	714	654	61	378	312	300
	Asarcık	796	6	631	867	350	255	60	67	81	696	788	740	46	743	739	804
	Ayvacı	789	6	533	757	512	335	85	130	43	701	837	760	154	702	580	481
	Bafra	204	3	56	257	464	174	480	465	560	266	296	383	388	228	109	10
	Çarşamba	282	3	72	512	468	70	346	382	456	304	434	493	499	280	127	7
	Havza	523	4	258	533	737	292	280	312	309	479	553	498	157	393	319	156
	Kavak	575	4	482	666	767	522	301	388	242	345	701	667	385	476	459	547
	Ladik	459	3	562	450	774	445	322	507	379	344	532	455	743	286	442	530
	Onokuzmayıs	168	3	507	560	653	178	385	408	435	305	465	415	533	9	46	318
	Salıpazarı	761	6	517	730	692	374	175	218	51	670	827	733	698	667	572	273
	Tekkeköy	226	3	274	653	439	116	408	359	506	169	492	305	54	54	131	204
	Terme	436	3	154	643	558	87	353	409	271	445	610	530	668	380	217	60
	Veziroğlu	710	5	114	786	440	325	108	161	109	676	764	679	27	514	258	194
	Yakakent	581	4	761	386	508	48	143	383	341	485	509	674	67	594	701	790
	Samsun**	32		14	50	62	14	41	41	37	40		47	19	21		9
	Merkez	137	2	50	134	261	218	532	457	702	214	152	280	344	132	73	80
	Almus	726	5	326	854	281	432	269	92	78	660	804	601	299	696	507	479
	Artova	733	5	659	561	646	456	201	177	36	578	855	584	717	680	707	602
	Başçiftlik	584	4	716	379	38	360	310	139	277	467	589	292	421	846	854	822
	Erbaa	470	3	130	367	494	226	229	329	376	279	597	653	164	407	194	83
	Niksar	358	3	140	308	367	194	396	323	423	463	407	418	644	406	231	196
	Pazar	628	4	602	710	580	210	305	307	143	615	728	381	412	649	668	167
	Reşadiye	622	4	126	841	12	248	261	37	117	656	761	284	676	803	500	579
	Sulusaray	775	6	748	518	652	508	119	149	20	832	847	607	89	721	822	696
	Turhal	190	3	73	70	169	139	461	292	676	168	194	282	410	257	132	123
	Yeşilyurt	659	5	691	384	551	274	130	205	209	712	592	663	142	558	683	697
	Zile	464	3	105	330	466	287	303	193	302	536	538	468	314	521	272	147
	Toilet**	61		26	60	34	27	16	16	6	59		51	27	65		21
	TR83 Bölgesi***	18		8	19	23	12	11	11	7	17		17	5	16		2

* 872 İlçe içindeki sırasını göstermektedir.

** 81 İl içindeki sırasını göstermektedir.

Kaynak: DPT (2004). İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması.

*** 26 Bölge içindeki sırasını göstermektedir.

**** 6 Gelişmişlik grubu içindeki grubunu göstermektedir.

5 NÜFUS, EĞİTİM, İSTİHDAM, TARIM VE GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA VERİLERİ

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Ek Tablo 5.1 Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1980

AMASYA				ÇORUM				SAMSUN				0-14 yaş bağımlılık				
Erkek	ERKEK	Kadın	TOPLAM	Erkek	ERKEK	Kadın	TOPLAM	Erkek	ERKEK	Kadın	TOPLAM	Erkek	ERKEK	Kadın	TOPLAM	
0-4	22.191	102	22.293	21.542	43.630	206	43.836	73.821	330	74.151	71.123	332	71.855	145.344	662	146.006
5-9	21.765	100	21.865	20.965	101	21.066	42.730	70.243	314	70.557	68.673	320	69.193	139.116	634	139.750
10-14	22.043	102	22.145	20.183	97	20.280	42.226	67.879	303	68.182	63.705	296	64.001	131.694	600	132.184
15-19	19.471	90	19.561	17.756	80	18.846	38.227	56.758	254	57.012	59.450	276	59.726	116.208	530	116.738
20-24	15.691	72	15.763	14.014	67	14.081	28.695	35.890	160	36.050	44.218	205	44.423	80.108	365	80.473
25-29	11.508	53	11.561	11.629	56	11.685	23.137	34.683	155	34.848	36.661	170	36.831	71.354	325	71.679
30-34	10.041	46	10.087	10.097	48	10.145	20.138	28.568	128	28.696	29.327	136	29.463	57.895	264	58.159
35-39	8.761	37	8.798	9.016	43	9.059	16.977	23.852	107	23.965	25.817	120	25.937	49.689	226	49.915
40-44	8.076	37	8.113	9.056	43	9.099	17.132	21.148	94	21.242	24.055	112	24.167	45.203	206	45.409
45-49	9.717	45	9.762	8.957	41	9.008	16.314	24.119	108	24.227	22.847	106	24.335	46.966	214	47.149
50-54	7.556	35	7.591	7.388	35	7.423	14.944	17.754	79	17.833	18.882	88	19.050	36.716	167	36.883
55-59	4.275	20	4.295	4.324	21	4.345	8.599	10.377	46	10.423	10.711	50	10.761	21.088	96	21.184
60-64	3.024	14	3.038	3.199	15	3.214	6.223	7.301	33	7.334	8.261	38	8.299	15.652	71	15.723
65-69	3.898	18	3.916	3.888	19	3.907	7.746	9.703	43	9.746	10.326	48	10.374	20.029	91	20.120
70-74	2.103	10	2.113	2.668	13	2.671	4.761	5.425	24	5.449	7.109	33	7.232	12.624	58	12.682
75-79	1.508	7	1.515	1.429	7	1.436	2.937	3.603	16	3.609	4.152	19	4.171	7.935	36	7.971
80-84	670	3	673	903	4	907	1.573	1.645	7	1.652	2.566	12	2.568	4.101	19	4.120
85+	200	1	201	500	2	502	700	535	2	537	1.603	7	1.610	2.138	10	2.148
Bilimsiyen	791			807			1.598	2.204					2.204	4.573		4.573
	172.428	791	172.429	168.848	807	168.848	341.287	485.498	2.204	485.498	512.615	2.260	512.615	1.008.113	4.573	1.008.113
Nüfus	65.999		65.999	62.888		62.888	129.191	211.943		211.943	212.980	204.101	205.049	477.940		477.940
15-64	97.310		97.789	96.076		96.537	194.286	260.460		261.624	260.309	281.610	281.610	543.233		543.233
65+	8.339		8.377	9.378		9.423	17.800	20.891		20.894	25.636	25.966	25.966	46.840		46.840
Bağımlılık	67.62		67.62	65.14		65.14	66.49	81.37		81.37	72.81	72.81	72.81	76.94		76.94
GENÇ	8.57		8.57	9.76		9.76	9.16	8.02		8.02	9.22	9.22	9.22	8.64		8.64
YAŞLI	76.39		76.39	74.80		74.80	75.65	88.39		88.39	82.03	82.03	82.03	85.28		85.28
TOPLAM																
Bağımlılık	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	
0-4	47.631	192	47.823	43.393	141	43.534	87.024	3.007	11.693	3.007	11.693	12.700	2.600	14.300	5.983	15.983
5-9	46.995	187	47.182	41.777	135	41.912	87.922	3.074	10.666	3.074	10.666	12.740	2.818	15.558	5.983	15.983
10-14	44.793	180	44.973	37.269	121	37.390	82.290	2.869	9.799	2.869	9.799	11.661	2.642	14.303	5.233	13.536
15-19	35.139	141	35.280	32.131	104	32.235	67.200	2.423	7.986	2.423	7.986	9.563	2.143	11.706	4.085	11.791
20-24	20.164	81	20.245	25.069	81	25.150	45.233	1.651	5.392	1.651	5.392	6.041	1.983	8.024	2.861	10.885
25-29	19.038	80	19.118	21.439	69	21.508	41.377	1.511	4.828	1.511	4.828	5.529	1.662	7.191	2.469	9.660
30-34	16.810	68	16.878	18.120	59	18.179	34.900	1.271	3.946	1.271	3.946	4.504	1.326	5.830	1.976	7.806
35-39	14.749	58	14.808	16.108	52	16.160	30.857	1.112	3.369	1.112	3.369	3.924	1.123	5.047	1.605	6.652
40-44	14.749	58	14.808	16.108	52	16.160	30.857	1.112	3.369	1.112	3.369	3.924	1.123	5.047	1.605	6.652
45-49	17.010	68	17.078	14.654	47	14.701	31.684	1.115	3.369	1.115	3.369	3.924	1.123	5.047	1.605	6.652
50-54	11.875	48	11.923	12.302	40	12.342	24.277	88	2.759	2.759	8.151	2.428	7.729	2.428	9.157	2.428
55-59	8.045	32	8.077	7.236	23	7.259	15.281	58	1.832	1.832	5.541	1.506	4.037	1.506	5.541	1.506
60-64	5.984	23	6.007	5.678	18	5.696	11.382	41	1.301	1.301	3.902	1.159	3.061	1.159	3.061	1.159
65-69	4.329	25	4.354	4.081	13	4.094	7.413	27	943	943	2.827	864	2.827	864	2.827	864
70-74	3.332	13	3.345	3.224	12	3.236	6.437	21	636	636	1.988	595	1.988	595	1.988	595
75-79	2.215	9	2.224	2.182	7	2.189	4.372	16	483	483	1.488	441	1.488	441	1.488	441
80-84	1.018	4	1.022	1.294	4	1.298	2.518	8	230	230	703	203	703	203	703	203
85+	200	1	201	500	2	502	700	3	703	703	1.610	1.610	1.610	1.610	1.610	1.610
Bilimsiyen	791			807			1.598	2.204					2.204	4.573		4.573
	317.422	1.273	317.423	307.086	992	307.086	624.508	826.952	3.042	826.952	826.952	826.952	826.952	1.653.904	3.042	1.653.904
Nüfus	138.819		139.378	122.269		122.665	262.038	330.316		330.316	330.316	330.316	330.316	660.632		660.632
15-64	164.032		164.692	168.955		169.503	334.199	426.010		426.010	426.010	426.010	426.010	852.020		852.020
65+	13.288		13.352	14.870		14.918	28.271	34.296		34.296	34.296	34.296	34.296	68.592		68.592
Bağımlılık	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	ERKEK	Kadın	TOPLAM	
0-4	84.633		84.633	72.37		72.37	78.41	70.300		70.300	68.41	68.41	68.41	69.67		69.67
GENÇ	8.11		8.11	7.80		7.80	8.46	7.54		7.54	9.37	9.37	9.37	8.45		8.45
YAŞLI	62.74		62.74	81.17		81.17	86.67	76.44		76.44	77.79	77.79	77.79	78.12		78.12
TOPLAM																

*Bağımlılık oranları

DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Amasya.

DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Samsun.

DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Türkiye.

DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Çorum.

DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

Ek Tablo 5.2 Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1985

0-14 yaş bağımlılık

	AMASYA			ÇÖRÜM			SAMSUN		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
0-4	20 074	49 203	69 277	40 057	85 402	125 462	71 844	80 712	152 556
5-9	23 025	53 080	76 105	39 281	84 386	123 667	79 242	89 731	168 973
10-14	22 529	54 225	76 754	39 281	84 386	123 667	79 242	89 731	168 973
15-19	18 645	44 189	62 834	27 974	60 284	88 258	57 327	62 486	119 813
20-24	19 005	45 190	64 195	19 459	42 190	61 649	40 754	46 400	87 154
25-29	12 689	30 127	42 816	18 172	39 182	57 354	40 206	45 402	85 608
30-34	10 863	26 966	37 829	15 365	33 138	48 503	34 361	38 349	72 710
35-39	9 039	24 983	34 022	13 814	29 153	42 967	28 631	32 286	60 917
40-44	7 688	21 967	29 655	12 420	27 147	39 567	23 863	26 653	50 516
45-49	6 331	19 007	25 338	11 645	25 117	36 762	20 911	23 208	44 119
50-54	5 361	16 322	21 683	10 200	22 146	32 346	18 200	20 449	38 649
55-59	4 587	14 172	18 759	8 705	20 148	28 853	15 765	17 885	33 650
60-64	3 863	12 070	15 933	7 567	17 172	24 739	13 213	15 018	28 231
65-69	3 204	10 242	13 446	6 450	14 550	20 999	11 241	12 628	23 869
70-74	2 680	8 897	11 577	5 402	12 076	17 478	9 720	10 788	20 508
75-79	2 306	8 139	10 445	4 912	11 058	15 970	8 722	9 471	18 193
80-84	1 845	6 487	8 332	3 804	8 156	11 960	6 084	6 246	12 330
85+	308	1 309	1 617	714	2 716	3 430	1 202	1 203	2 405
Bilimyen	433	1 825	2 258	618	2 606	3 224	606	2 438	3 044
Bilimyen	181 925	433	182 358	200 159	618	200 777	541 763	606	542 369
Nüfus	60 228	65 386	125 614	122 579	122 841	245 420	241 035	241 413	482 448
0-14	107 341	107 397	214 738	156 443	156 443	312 886	312 886	312 886	625 772
15-64	7 823	7 842	15 665	14 633	14 664	29 297	29 180	29 369	58 549
65+									
Bilimyen	6170	6170	12 340	9047	9047	18 094	7542	7572	15 114
GENÇ	738	738	1476	961	961	1922	910	910	1820
YAŞLI	6908	6908	13 816	9086	9086	18 172	8632	8662	17 292
TOPLAM									

*Bilimyen dağılımları
 DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Anasaya.
 Kaynak: DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Samsun.

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Ek Tablo 5.3 Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1990

Yaş Grupları	AMASYA			CORUM			SAMSUN			0-14 yaş bağımlılık			
	Erişik	ERKEK	KADIN	Erişik	ERKEK	KADIN	Erişik	ERKEK	KADIN	Erişik	ERKEK	KADIN	Toplam
0-4	17.652	14	17.667	16.934	9	16.913	34.257	24	34.293	64.549	61.972	26	61.938
5-9	21.037	14	21.064	20.937	11	20.968	41.324	20	41.355	75.143	75.143	30	75.143
10-14	22.625	10	22.654	21.076	12	21.088	49.369	20	49.393	77.452	77.392	31	77.452
15-19	16.954	10	16.955	16.979	9	16.968	37.399	20	37.412	68.663	68.663	31	68.663
20-24	16.954	10	16.954	16.979	9	16.968	37.399	20	37.412	68.663	68.663	31	68.663
25-29	13.695	10	13.619	14.063	8	14.111	31.477	22	31.499	38.979	38.979	21	38.979
30-34	11.695	10	11.709	11.708	6	11.714	21.911	19	21.930	45.199	45.199	23	45.199
35-39	10.715	9	10.722	10.670	6	10.676	21.383	16	21.416	39.097	39.097	17	39.097
40-44	9.425	8	9.451	9.412	5	9.417	18.633	15	18.646	34.562	34.562	15	34.562
45-49	7.945	6	7.951	7.932	4	7.938	15.477	11	15.488	27.195	27.195	12	27.195
50-54	6.635	5	6.643	6.694	4	6.699	15.048	11	15.061	23.477	23.477	11	23.477
55-59	5.345	4	5.353	5.371	3	5.373	12.668	9	12.677	19.849	19.849	10	19.849
60-64	4.055	3	4.063	4.058	2	4.060	9.477	7	9.484	14.564	14.564	8	14.564
65-69	3.120	3	3.123	3.121	2	3.121	7.171	5	7.174	10.811	10.811	6	10.811
70-74	1.754	1	1.755	2.017	1	2.018	3.771	3	3.774	4.572	4.572	3	4.572
75-79	1.760	1	1.761	1.652	1	1.653	3.412	2	3.414	4.572	4.572	3	4.572
80-84	750	1	751	1.021	1	1.023	1.800	1	1.801	1.800	1.800	1	1.800
85+	470	0	470	665	0	665	1.135	1	1.136	1.135	1.135	1	1.135
Bilimsiyen	149		149	98		98	247		247	136		136	136
Bilimsiyen	179.995	149	179.995	177.286	98	177.286	357.191	247	357.191	502.066	502.066	302	502.066
Nüfus	61.015		61.066	58.167		58.199	119.264		119.264	216.889		216.889	216.889
15-64	110.889		110.881	109.824		109.885	220.846		220.846	324.266		324.266	324.266
65+	7.862		7.869	9.207		9.212	17.081		17.081	20.509		20.509	20.509
Bağımlık	55.03		55.03	52.96		52.96	54.00		54.00	66.92		66.92	66.92
GENÇ	7.05		7.09	8.38		8.38	7.73		7.73	6.32		6.32	6.32
YAŞLI	65.12		65.12	61.35		61.35	61.74		61.74	73.24		73.24	73.24
TOPLAM													
Bilimsiyen	391		391	168		168	719.251		719.251	28.517		28.517	28.517
Bilimsiyen	391		391	168		168	719.251		719.251	28.517		28.517	28.517
Nüfus	13.935		13.935	13.345		13.345	27.286		27.286	10.973		10.973	10.973
15-64	20.274		20.274	19.874		19.874	39.148		39.148	50.956		50.956	50.956
65+	14.210		14.226	15.716		15.724	29.820		29.820	1.092		1.092	1.092
Bağımlık	68.25		69.25	61.77		61.77	65.38		65.38	58.06		58.06	58.06
GENÇ	7.08		7.08	7.28		7.28	7.18		7.18	6.29		6.29	6.29
YAŞLI	76.33		76.33	69.06		69.06	72.88		72.88	64.35		64.35	64.35
TOPLAM													
Bilimsiyen	391		391	168		168	719.251		719.251	28.517		28.517	28.517
Bilimsiyen	391		391	168		168	719.251		719.251	28.517		28.517	28.517
Nüfus	51.910		51.910	51.910		51.910	104.973		104.973	10.973		10.973	10.973
15-64	104.973		104.973	104.973		104.973	199.946		199.946	13.935		13.935	13.935
65+	58.953		58.953	68.108		68.108	128.935		128.935	1.092		1.092	1.092
Bağımlık	66.54		66.54	58.02		58.02	62.57		62.57	58.06		58.06	58.06
GENÇ	7.28		7.28	7.81		7.81	7.58		7.58	6.29		6.29	6.29
YAŞLI	73.80		73.80	66.73		66.73	76.11		76.11	64.35		64.35	64.35
TOPLAM													
Bilimsiyen	1.031		1.031	658		658	9.949		9.949	28.381		28.381	28.381
Bilimsiyen	1.031		1.031	658		658	9.949		9.949	28.381		28.381	28.381
Nüfus	51.910		51.910	51.910		51.910	104.973		104.973	10.973		10.973	10.973
15-64	104.973		104.973	104.973		104.973	199.946		199.946	13.935		13.935	13.935
65+	58.953		58.953	68.108		68.108	128.935		128.935	1.092		1.092	1.092
Bağımlık	66.54		66.54	58.02		58.02	62.57		62.57	58.06		58.06	58.06
GENÇ	7.28		7.28	7.81		7.81	7.58		7.58	6.29		6.29	6.29
YAŞLI	73.80		73.80	66.73		66.73	76.11		76.11	64.35		64.35	64.35
TOPLAM													
Bilimsiyen	1.031		1.031	658		658	9.949		9.949	28.381		28.381	28.381
Bilimsiyen	1.031		1.031	658		658	9.949		9.949	28.381		28.381	28.381

*Bilimsiyen dağılımlarık

DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Amasya.

Kaynak: DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Samsun.

DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Türkiye.

DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Çorum.

DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

Ek Tablo 5.4 Yaş Bağımlılık Oranları- İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 2000

0-14 yaş bağımlılık

Yaş	AMASYA				ÇORUM				SAMŞUN				TOPLAM		
	Erkek	ERKEK	KADIN	Bilimsiz	Erkek	ERKEK	KADIN	Bilimsiz	Erkek	ERKEK	KADIN	Bilimsiz			
0-4	15.453	10	14.685	30.132	15	29.700	12	29.742	10	27.952	57.642	22	57.664	0,4	
5-9	16.160	10	15.170	15.467	6	29.400	12	29.412	28.204	10	27.952	57.642	22	57.664	0,4
10-14	18.040	11	18.051	17.067	7	28.199	13	32.312	31.186	11	31.777	63.354	24	63.359	10,4
15-19	18.948	12	18.960	18.088	7	28.983	12	28.985	32.888	12	31.970	61.941	24	61.965	15,19
20-24	22.892	14	22.706	15.978	6	21.999	9	21.106	23.882	8	23.360	44.481	17	44.488	25,29
25-29	13.919	9	12.469	12.239	5	19.318	6	19.266	19.349	7	19.856	38.697	15	38.682	38,34
30-34	12.461	8	12.635	13.101	5	19.449	6	19.457	20.178	7	20.165	39.627	15	39.642	38,39
35-39	11.041	7	11.048	10.729	4	16.706	7	16.713	17.349	6	17.355	34.657	15	34.668	40,44
40-44	9.646	6	9.655	9.633	4	14.301	6	14.307	15.174	5	15.179	29.855	11	29.866	48,49
45-49	8.497	5	8.502	9.121	3	11.115	5	11.625	12.260	4	12.343	23.797	9	23.776	58,54
50-54	6.539	4	6.539	7.224	3	10.447	5	10.447	10.665	4	10.660	21.984	8	21.976	66,44
55-59	6.384	4	6.384	6.795	3	9.311	4	9.311	10.195	4	10.195	18.108	8	18.108	70,74
60-64	6.111	4	6.111	6.097	2	7.207	3	7.207	8.194	3	8.197	15.391	6	15.391	75,79
65-69	4.933	3	4.933	4.933	2	5.204	3	5.204	5.204	2	5.204	9.251	3	9.251	75,79
70-74	1.604	1	1.604	1.604	1	1.226	0	1.226	1.354	1	1.354	2.613	1	2.613	89,44
75-79	629	0	629	629	0	117	0	117	110	0	110	227	0	227	85,04
Bilimsiz	116	0	116	116	0	117	0	117	110	0	110	227	0	227	Bilimsiz
Bilimsiz	185.294	116	185.594	178.637	70	2.087.717	307.348	110	307.348	997.685	227	997.685	227	997.685	TOPLAM
0-4	40.653	40.653	40.653	47.233	47.233	91.386	87.312	87.312	178.679	178.679	178.679	178.679	178.679	178.679	TOPLAM
15-64	123.107	123.107	123.107	116.954	116.954	174.596	174.596	174.596	194.286	194.286	368.952	368.952	368.952	368.952	TOPLAM
65+	13.628	13.628	13.628	15.386	15.386	23.715	23.715	23.715	25.719	25.719	49.434	49.434	49.434	49.434	TOPLAM
Bağımlılık	Erkek	Erkek	Kadın	Bilimsiz	Erkek	Erkek	Kadın	Bilimsiz	Erkek	Erkek	Kadın	Bilimsiz	Erkek	Erkek	Kadın
GENÇ	40.653	40.653	40.653	40.653	40.653	52,29	52,29	52,29	44,96	44,96	44,93	44,93	44,93	44,93	GENÇ
YAŞLI	11,15	11,15	13,15	13,15	13,58	13,58	13,24	13,24	13,24	13,24	10,75	10,75	10,75	10,75	YAŞLI
TOPLAM	51,79	51,79	53,84	53,84	65,87	65,87	58,19	58,19	58,19	58,19	60,63	60,63	60,63	60,63	TOPLAM

*Bilimsiz dağılımlar
 DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
 DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
 DİE (2003), 2003 Genel Nüfus Sayımı Türkiye.
 DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
 DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

Ek Tablo 5.6 Amasya İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000
25 ve daha yukarı yaştaki nüfus

Sayım yılı	Toplam	Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	Bitirilen okul				Bilinmeyen
				İlkokul	Ortaokul veya orta okul dengi meslek okulları	Lise veya lise dengi meslek okulları	Yüksek öğretim	
Toplam								
1975	133 467	71 483	15 570	38 729	2 721	3 822	1 047	95
1980	143 181	69 921	12 661	49 116	3 355	5 251	2 833	44
1985	156 287	53 216	15 593	70 580	4 920	7 967	3 924	87
1990	168 939	49 884	11 052	84 391	6 762	10 804	6 031	15
2000	192 727	36 390	14 918	97 808	13 055	19 182	11 230	144
Erkek								
1975	66 092	22 735	11 325	25 998	2 116	2 967	896	55
1980	70 497	21 167	8 298	31 968	2 727	3 944	2 363	30
1985	77 614	15 144	8 105	41 505	3 818	5 832	3 161	49
1990	83 226	13 715	5 496	46 586	5 157	7 682	4 581	9
2000	94 586	8 003	6 499	48 862	9 727	13 368	8 068	59
Kadın								
1975	67 375	48 748	4 245	12 731	605	855	151	40
1980	72 684	48 754	4 363	17 148	628	1 307	470	14
1985	78 673	38 072	7 488	29 075	1 102	2 135	763	38
1990	85 713	36 169	5 556	37 805	1 605	3 122	1 450	6
2000	98 141	28 387	8 419	48 946	3 328	5 814	3 162	85
Oran								
Toplam								
1975	100,00	53,60	11,67	29,04	2,04	2,87	0,79	-
1980	100,00	48,85	8,85	34,31	2,34	3,67	1,98	-
1985	100,00	34,07	9,98	45,19	3,15	5,10	2,51	-
1990	100,00	29,53	6,54	49,96	4,00	6,40	3,57	-
2000	100,00	18,90	7,75	50,79	6,78	9,96	-	-
Erkek								
1975	100,00	34,43	17,15	39,37	3,20	4,49	1,36	-
1980	100,00	30,04	11,78	45,37	3,87	5,60	3,35	-
1985	100,00	19,52	10,45	53,51	4,92	7,52	4,08	-
1990	100,00	16,48	6,60	55,98	6,20	9,23	5,50	-
2000	100,00	8,47	6,88	51,69	10,29	14,14	8,54	-
Kadın								
1975	100,00	72,40	6,30	18,91	0,90	1,27	0,22	-
1980	100,00	67,09	6,00	23,60	0,86	1,80	0,65	-
1985	100,00	48,42	9,52	36,97	1,40	2,72	0,97	-
1990	100,00	42,20	6,48	44,11	1,87	3,64	1,69	-
2000	100,00	28,95	8,59	49,92	3,39	5,93	3,22	-

Kaynak: DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Amasya.

DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Amasya.

Ek Tablo 5.7 Çorum İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000

25 ve daha yukarı yaştaki nüfus

Sayım yılı	Toplam	Bitirilen okul						
		Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	İlkokul	Ortaokul veya orta okul dengi meslek okulları	Lise veya lise dengi meslek okulları	Yüksek öğretim	Bilinmeyen
Toplam								
1975	221 655	145 208	17 916	51 574	2 407	3 277	827	446
1980	234 912	141 177	17 481	62 910	3 554	4 777	4 946	67
1985	251 796	105 791	30 418	98 717	5 152	7 439	4 254	25
1990	275 855	105 064	20 039	125 494	8 080	10 097	7 055	26
2000	309 318	78 492	25 826	154 758	16 238	19 889	13 914	201
Erkek								
1975	107 389	52 161	13 679	35 854	1 932	2 681	731	351
1980	112 382	47 250	12 488	42 431	2 982	3 692	3 496	43
1985	119 529	32 824	15 383	57 837	4 265	5 693	3 508	19
1990	131 802	31 225	10 678	70 397	6 435	7 417	5 631	19
2000	149 558	19 620	12 171	80 381	12 602	14 426	10 310	48
Kadın								
1975	114 266	93 047	4 237	15 720	475	596	96	95
1980	122 530	93 927	4 993	20 479	572	1 085	1 450	24
1985	132 267	72 967	15 035	40 880	887	1 746	746	6
1990	144 053	73 839	9 361	55 097	1 645	2 680	1 424	7
2000	159 760	58 872	13 655	74 377	3 636	5 463	3 604	153
Oran								
Toplam								
1975	100,00	65,64	8,10	23,31	1,09	1,48	0,37	-
1980	100,00	60,11	7,44	26,79	1,51	2,03	2,11	-
1985	100,00	42,02	12,08	39,21	2,05	2,95	1,69	-
1990	100,00	38,09	7,27	45,50	2,93	3,66	2,56	-
2000	100,00	25,39	8,35	50,06	5,25	6,43	4,50	-
Erkek								
1975	100,00	48,73	12,78	33,50	1,80	2,50	0,68	-
1980	100,00	42,06	11,12	37,77	2,65	3,29	3,11	-
1985	100,00	27,47	12,87	48,40	3,57	4,76	2,94	-
1990	100,00	23,69	8,10	53,42	4,88	5,63	4,27	-
2000	100,00	13,12	8,14	53,76	8,43	9,65	6,90	-
Kadın								
1975	100,00	81,50	3,71	13,77	0,42	0,52	0,08	-
1980	100,00	76,67	4,08	16,72	0,47	0,89	1,18	-
1985	100,00	55,17	11,37	30,91	0,67	1,32	0,56	-
1990	100,00	51,26	6,50	38,25	1,14	1,86	0,99	-
2000	100,00	36,89	8,56	46,60	2,28	3,42	2,26	-

Kaynak: DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Çorum.

DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Çorum.

Ek Tablo 5.8 Samsun İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000

25 ve daha yukarı yaştaki nüfus

Sayım yılı	Toplam	Bitirilen okul						
		Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	İlkokul	Ortaokul veya orta okul dengi meslek okulları	Lise veya lise dengi meslek okulları	Yüksek öğretim	Bilinmeyen
Toplam								
1975	349 119	203 469	34 549	91 832	7 477	8 402	3 120	270
1980	391 180	209 209	33 496	113 923	9 925	13 200	9 863	1 564
1985	450 499	161 203	55 247	184 561	14 848	23 072	11 301	267
1990	513 613	166 355	40 213	234 501	21 958	31 717	18 787	82
2000	612 413	128 203	55 165	296 939	37 498	57 910	36 663	35
Erkek								
1975	172 384	63 814	27 176	66 642	5 669	6 218	2 676	189
1980	188 703	59 483	24 580	79 782	7 439	9 134	7 303	982
1985	218 578	42 981	27 765	112 807	10 594	15 675	8 628	128
1990	246 541	41 331	20 220	135 440	15 356	20 569	13 567	58
2000	293 563	25 922	22 955	158 386	25 367	36 864	24 064	5
Kadın								
1975	176 735	139 655	7 373	25 190	1 808	2 184	444	81
1980	202 477	149 726	8 916	34 141	2 486	4 066	2 560	582
1985	231 921	118 222	27 482	71 754	4 254	7 397	2 673	139
1990	267 072	125 024	19 993	99 061	6 602	11 148	5 220	24
2000	318 850	102 281	32 210	138 553	12 131	21 046	12 599	30
Oran								
Toplam								
1975	100,00	58,33	9,90	26,32	2,14	2,41	0,89	-
1980	100,00	53,70	8,60	29,24	2,55	3,39	2,53	-
1985	100,00	35,80	12,27	40,99	3,30	5,12	2,51	-
1990	100,00	32,39	7,83	45,66	4,28	6,18	3,66	-
2000	100,00	20,94	9,01	48,49	6,12	9,46	5,99	-
Erkek								
1975	100,00	37,06	15,78	38,70	3,29	3,61	1,55	-
1980	100,00	31,69	13,09	42,50	3,96	4,87	3,89	-
1985	100,00	19,68	12,71	51,64	4,85	7,18	3,95	-
1990	100,00	16,77	8,20	54,95	6,23	8,34	5,50	-
2000	100,00	8,83	7,82	53,95	8,64	12,56	8,20	-
Kadın								
1975	100,00	79,06	4,17	14,26	1,02	1,24	0,25	-
1980	100,00	74,16	4,42	16,91	1,23	2,01	1,27	-
1985	100,00	51,01	11,86	30,96	1,84	3,19	1,15	-
1990	100,00	46,82	7,49	37,09	2,47	4,17	1,95	-
2000	100,00	32,08	10,10	43,46	3,80	6,60	3,95	-

Kaynak: DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Samsun.

DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Samsun.

Ek Tablo 5.9 Tokat İlinin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000

25 ve daha yukarı yaştaki nüfus

Sayım yılı	Toplam	Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	Bitirilen okul				
				İlkokul	Ortaokul veya orta okul dengi meslek okulları	Lise veya lise dengi meslek okulları	Yüksek öğretim	Bilinmeyen
Toplam								
1975	239 776	136 942	18 069	75 892	3 359	4 240	1 115	159
1980	248 652	144 573	20 587	69 156	4 280	6 594	3 449	13
1985	278 813	115 649	29 949	109 115	7 509	11 781	4 686	124
1990	313 813	114 922	19 576	142 163	11 756	16 304	8 986	106
2000	396 571	87 459	28 228	194 554	30 508	37 518	18 201	103
Erkek								
1975	120 123	48 285	14 498	50 341	2 632	3 268	982	117
1980	122 027	48 461	15 430	46 882	3 473	4 945	2 827	9
1985	135 629	34 940	17 233	64 905	5 930	8 660	3 902	59
1990	153 255	33 824	11 550	79 927	9 032	11 661	7 170	91
2000	198 144	21 837	13 714	99 580	22 294	26 901	13 797	21
Kadın								
1975	119 653	88 657	3 571	25 551	727	972	133	42
1980	126 625	96 112	5 157	22 274	807	1 649	622	4
1985	143 184	80 709	12 716	44 210	1 579	3 121	784	65
1990	160 558	81 098	8 026	62 236	2 724	4 643	1 816	15
2000	198 427	65 622	14 514	94 974	8 214	10 617	4 404	82
Oran								
Toplam								
1975	100,00	57,15	7,54	31,67	1,40	1,77	0,47	-
1980	100,00	58,15	8,28	27,81	1,72	2,65	1,39	-
1985	100,00	41,50	10,75	39,15	2,69	4,23	1,68	-
1990	100,00	36,63	6,24	45,32	3,75	5,20	2,86	-
2000	100,00	22,06	7,12	49,07	7,69	9,46	4,59	-
Erkek								
1975	100,00	40,24	12,08	41,95	2,19	2,72	0,82	-
1980	100,00	39,72	12,65	38,42	2,85	4,05	2,32	-
1985	100,00	25,77	12,71	47,88	4,37	6,39	2,88	-
1990	100,00	22,08	7,54	52,18	5,90	7,61	4,68	-
2000	100,00	11,02	6,92	50,26	11,25	13,58	6,96	-
Kadın								
1975	100,00	74,12	2,99	21,36	0,61	0,81	0,11	-
1980	100,00	75,91	4,07	17,59	0,64	1,30	0,49	-
1985	100,00	56,39	8,88	30,89	1,10	2,18	0,55	-
1990	100,00	50,51	5,00	38,77	1,70	2,89	1,13	-
2000	100,00	33,08	7,32	47,88	4,14	5,35	2,22	-

Kaynak: DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

Ek Tablo 5.10 Türkiye'nin Okuryazarlık ve Eğitim Durumuna Göre Nüfusu, 1975-2000

25 ve daha yukarı yaştaki nüfus

Sayım yılı	Toplam	Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	Bitirilen okul			Yüksek öğretim	Bilinmeyen
				İlkokul	Ortaokul veya orta okul dengi meslek okulları	Lise veya lise dengi meslek okulları		
Toplam								
1975	16 142 845	7 621 984	1 432 620	5 593 820	535 836	623 026	298 504	37 055
1980	18 118 619	7 926 132	1 474 985	6 455 448	686 765	911 001	652 428	11 860
1985	21 366 259	6 653 123	1 880 232	9 514 794	988 478	1 476 557	837 172	15 903
1990	25 371 228	6 772 650	1 434 501	12 239 054	1 465 268	2 146 916	1 286 542	26 297
2000	33 660 830	5 802 542	2 151 801	16 073 529	2 770 767	4 222 915	2 625 311	13 965
Erkek								
1975	8 124 998	2 366 034	1 023 259	3 673 688	368 822	423 805	242 051	27 339
1980	8 988 685	2 231 044	964 495	4 198 485	483 788	593 384	510 044	7 445
1985	10 657 795	1 736 159	977 194	5 653 838	686 429	955 826	639 870	8 479
1990	12 679 888	1 673 221	720 893	6 965 653	1 005 194	1 371 921	927 560	15 446
2000	16 763 174	1 176 714	881 546	8 428 552	1 874 707	2 683 334	1 714 426	3 895
Kadın								
1975	8 017 847	5 255 950	409 361	1 920 132	167 014	199 221	56 453	9 716
1980	9 129 934	5 695 088	510 490	2 256 963	202 977	317 617	142 384	4 415
1985	10 708 464	4 916 964	903 038	3 860 956	302 049	520 731	197 302	7 424
1990	12 691 340	5 099 429	713 608	5 273 401	460 074	774 995	358 982	10 851
2000	16 897 656	4 625 828	1 270 255	7 644 977	896 060	1 539 581	910 885	10 070
Oran								
Toplam								
1975	100,00	47,32	8,90	34,73	3,33	3,87	1,85	-
1980	100,00	43,77	8,15	35,65	3,79	5,03	3,60	-
1985	100,00	31,16	8,81	44,57	4,63	6,92	3,92	-
1990	100,00	26,72	5,66	48,29	5,78	8,47	5,08	-
2000	100,00	17,25	6,40	47,77	8,23	12,55	7,80	-
Erkek								
1975	100,00	29,22	12,64	45,37	4,55	5,23	2,99	-
1980	100,00	24,84	10,74	46,75	5,39	6,61	5,68	-
1985	100,00	16,30	9,18	53,09	6,45	8,98	6,01	-
1990	100,00	13,21	5,69	55,00	7,94	10,83	7,32	-
2000	100,00	7,02	5,26	50,29	11,19	16,01	10,23	-
Kadın								
1975	100,00	65,63	5,11	23,98	2,09	2,49	0,70	-
1980	100,00	62,41	5,59	24,73	2,22	3,48	1,56	-
1985	100,00	45,95	8,44	36,08	2,82	4,87	1,18	-
1990	100,00	40,21	5,63	41,59	3,63	6,11	2,83	-
2000	100,00	27,39	7,52	45,27	5,31	9,12	5,39	-

Kaynak: DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Türkiye.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Türkiye.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Türkiye.

DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Türkiye.

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Ek Tablo 5.11 İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de İstihdamın Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, 2000

Yerleşim Yeri	Toplam		Okuma yazma bilmeyen		Okuma yazma bilen toplam		Bir okulu bitirmeyen		Bir okulu bitiren toplam		İkinci okulu		Ortaokulu		Ortaokulu dengi mekâk okulu		Lise		Lise dengi mekâk okulu		Yükseköğretim		Ortama Yüzde Durumla Birleşen			
	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E		
Amasya	154.256	252.877	59.828	5.019	13.873	36.586	44.720	5.223	5.930	85.441	39.453	31.025	584	643	10.504	1.953	339	41	15.845	2.305	7.414	1.038	7.712	2.150	0	0
Toplam	94.860	43.228	51.718	4.602	13.748	38.620	39.790	4.951	5.179	34.221	32.791	27.138	669	644	3.080	1.203	66	18	2.164	629	832	254	302	61	62	
Tarım, orman ve balıkçılık	7.993	6.783	1.000	59	6.734	963	119	17	6.615	966	311	1.080	66	6	589	159	674	63	253	159	674	63	253	52	52	
İnşaat	4.772	4.090	81	162	3.969	41	160	3	3.795	71	2.132	39	22	1	303	15	22	1	303	21	164	4	64	7	7	
Ticaret ve hizmetler	8.709	7.904	805	71	7.833	781	164	22	7.669	759	3.480	215	77	15	1.394	78	37	1	1.598	276	687	97	416	77	77	
Ulaştırma, haberleşme	2.113	1.641	472	5	1.636	469	10	5	1.630	464	2.025	6	3	207	14	11	0	453	195	230	71	515	169	169		
Diğer hizmetler	32.838	28.148	4.390	168	37.978	4.294	382	70	27.694	4.224	6.328	402	100	29	3.227	168	140	21	7.507	759	4.536	529	5.600	2.328	6	1
Yıllık artırımlar	267	258	21	43	223	21	223	21	250	20	28	2	6	6	23	5	5	23	5	23	5	23	4	4	4	
Çorum	247.776	142.614	104.562	13.411	33.243	126.200	71.317	10.193	9.143	110.007	62.723	77.754	1.855	608	12.790	1.469	331	32	11.529	2.625	6.647	935	9.601	3.229	1	3
Toplam	107.114	71.108	69.098	12.265	33.076	96.841	69.932	8.677	9.028	90.164	53.904	42.602	614	603	3.970	964	36	11	2.303	802	674	143	301	62	62	
Tarım, orman ve balıkçılık	1.023	1.008	15	13	1.008	15	24	15	971	15	1.023	3	3	3	73	77	24	1	2.303	77	24	1	47	2	2	
İnşaat	1.609	1.609	2.015	4	1.609	2.015	191	37	1.609	2.015	1.609	43	17.722	211	5	15	15	15	603	12	897	4	897	4	4	
Ticaret ve hizmetler	10.650	10.650	1.39	278	10.650	1.39	278	1	10.650	1.39	8.941	37	7873	27	65	20	2	29	603	98	2	295	4	116	2	
Ulaştırma, haberleşme	4.468	4.440	108	29	4.411	1.111	5	4.320	1.000	2.723	1.000	26	7.900	33	2	451	49	33	2.451	49	208	15	122	24	24	
Diğer hizmetler	3.412	2.781	631	6	2.775	629	13	5	2.762	624	381	50	9	1	287	31	7	1	761	229	358	71	609	241	241	
Yıllık artırımlar	28.713	19.197	4.598	103	70	26.127	16	2	24.535	44	1	4	1	1	3.015	1	1	1	13	165	2.2	5	1	42	1	
Çorum	595.915	297.321	217.794	18.928	63.904	208.591	159.980	19.308	20.420	240.903	133.477	165.759	103.100	1.980	939	25.596	4.753	704	128	28.205	9.950	3.394	21.951	11.148	1	2
Toplam	320.099	183.822	108.207	17.168	63.364	114.734	124.903	16.298	20.037	98.430	104.806	84.220	97.258	987	733	6.278	2.904	127	66	4.410	2.974	1.743	699	671	232	
Tarım, orman ve balıkçılık	15.855	13.887	2.068	241	4	272	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	
İnşaat	14.089	9.025	44	272	2	9.254	42	348	5	8.908	37	5.633	21	37	1.480	3	46	47	1.939	466	1.597	178	589	110	110	
Ticaret ve hizmetler	11.900	11.805	635	54	5	11.211	630	100	4	11.081	620	630	105	9	2	1.842	52	73	7	1.979	272	820	32	547	156	
Ulaştırma, haberleşme	71.235	54.895	16.341	463	156	56.435	16.195	704	149	53.731	16.039	17.778	1.473	335	70	6.173	892	194	25	9.281	3.140	5.576	1.598	14.624	9.053	
Diğer hizmetler	293	156	47	87	43	69	5	5	64	4	36	2	2	2	8	1	1	1	4	4	3	10	10	1		
Yıllık artırımlar	342.158	197.382	144.796	14.885	38.790	182.473	108.006	12.145	11.070	170.328	94.034	100.689	77.403	1.624	1.118	23.322	5.127	609	94	20.881	5.262	10.947	2.071	12.877	3.839	
Tokel	253.285	117.012	125.374	13.365	38.020	104.117	98.745	10.717	10.936	90.400	65.800	70.561	75.798	1.916	1.071	10.920	4.000	169	71	7.039	3.265	2.405	742	807	264	
Toplam	15.855	13.887	2.068	241	4	272	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99	1.503	99		
Tarım, orman ve balıkçılık	14.089	9.025	44	272	2	9.254	42	348	5	8.908	37	5.633	21	37	1.480	3	46	47	1.939	466	1.597	178	589	110		
İnşaat	3.811	2.861	670	55	2.866	665	14	4	2.842	661	2.235	43	4	2	332	20	16	16	812	251	483	100	960	245		
Ticaret ve hizmetler	38.680	33.129	5.539	145	41	32.980	5.488	314	51	32.660	5.443	6.458	343	42	1	5.032	107	142	15	6.033	914	3.700	915	9.159	3.073	
Ulaştırma, haberleşme	85	108	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14		
Diğer hizmetler	1.249.744	722.884	525.790	52.239	149.740	670.730	378.016	46.871	48.998	620.959	380.077	380.995	284.845	5.823	3.308	71.132	12.907	2.041	294	73.901	20.215	37.866	7.438	52.001		
Tarım, orman ve balıkçılık	835.245	384.038	471.307	47.720	149.757	316.318	329.590	40.897	46.180	276.221	227.370	224.851	224.235	3.779	2.871	23.774	9.703	432	166	15.970	7.961	5.694	1.838	2.111		
İnşaat	2.817	2.584	53	35	2.529	9.999	10.920	50	58	5.471	50	1.729	8	8	290	105	5	5	6	7.510	1.97	6.21	4	2.118		
Ticaret ve hizmetler	3.688	3.251	107	10	3.241	197	16	16	16	3.225	188	5.422	5	5	153	443	8	37	1	717	80	681	25	417		
Ulaştırma, haberleşme	43.532	43.179	333	1.306	29	41.780	328	1.687	21	40.130	29.889	1.31	231	13	4.739	28	135	13	3.099	60	1.608	22	3.989	54		
Diğer hizmetler	24.993	23.200	993	134	8	23.006	965	92	11	22.704	974	12.700	1.91	25	3	4.108	78	169	8	3.104	427	1.632	135	660		
Yıllık artırımlar	17.267	10.264	3.740	119	13.238	3.220	3.220	1.000	315	1.000	315	2.270	833	149	17.118	1.935	484	85	3.207	5.062	10.933	3.999	4.620	17.493		
Türkiye	11.883.285	6.285.995	3.999.995	281.853	109.504	3.999.995	3.999.995	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151	15.151		
Toplam	25.897.141	16.897.605	9.429.736	776.084	2.222.206	15.790.845	7.109.441	750.823	697.930	15.040.548	6.400.473	4.202.791	153.070	78.727	1.938.470	377.427	67.925	10.307	2.080.974	748.600	681.272	239.000	1.587.605	761.801	41	
Tarım, orman ve balıkçılık	12.706.827	6.433.771	7.133.096	623.860	2.811.207	4.619.000	4.819.429	500.727	654.590	4.293.187	4.199.920	3.308.431	61.956	48.050	420.483	210.780	9.731	4.132	312.011	188.346	91.263	39.008	46.295	17.973		
İnşaat	3.276.773	2.651.893	634.180	28.337	19.881	2.623.656	604.586	58.281	23.354	2.623.656	1.431.900	3.362	25.222	9.084	3.703.238	68.168	15.111	2.889	349.339	109.957	203.815	34.727	171.586	51.245		
Ticaret ve hizmetler	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522	1.991.522			
Ulaştırma, haberleşme	839.295	644.226	206.900	1.915	720	545.098	256.179	2.898	1.991	545.098	256.179	2.898	1.991	1.991	545.098	256.179	2.898	1.991	1.991	545.098	256.179	2.898	1.991			
Diğer hizmetler	34.815.024	3.811.234	984.301	34.449	9.654	3.546.236	92.502	54.388	1.306	3.492.036	94.171	1.038.880	97.074	38.122	15.											

Ek Tablo 5.16 Sektörlere Göre İstihdamın Yıllar İtibarıyla Gelişim Hızı - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1980-2000

	İstihdam				Endeks Değerleri (1980=100)				Gelişim Hızı (%) [P _t /P ₀] ^[1]				
	1980	1985	1990	2000	1980	1985	1990	2000	1980-1985	1985-1990	1990-2000	1980-2000	
Amasya													
Tarım	117 863	117 836	116 020	94 846	100	100	98	80	-	-0,00	-0,31	-1,99	-1,08
Madençilik	1 407	1 594	1 181	681	100	113	84	48	-	2,53	-5,82	-5,36	-3,56
İmalat sanayi	6 782	6 293	6 913	7 793	100	93	102	115	-	-1,49	1,90	1,21	0,70
Elektrik	126	96	476	471	100	76	378	374	-	-5,29	37,74	-0,11	6,82
İnşaat	3 850	3 448	4 864	4 172	100	90	126	108	-	-2,18	7,12	-1,52	0,40
Toplan perakende ticaret	5 037	6 075	7 033	8 709	100	121	140	173	-	3,82	2,97	2,16	2,78
Ulaşım	2 444	2 625	2 930	2 715	100	107	120	111	-	1,44	2,22	-0,76	0,53
Mali kurumlar	1 242	1 372	1 646	2 113	100	110	133	170	-	2,01	3,71	2,53	2,69
Toplum hizmetleri	19 530	23 174	24 605	32 508	100	119	126	166	-	3,48	1,21	2,82	2,58
İyi tanımlanmamış	862	852	682	287	100	129	103	43	-	5,18	-4,35	-8,29	-4,09
Toplam	158 943	163 365	166 350	154 295	100	103	105	97	-	0,55	0,36	-0,75	-0,15
Çorum													
Tarım	211 261	223 680	214 112	167 114	100	106	101	79	-	1,15	-0,87	-2,45	-1,17
Madençilik	2 106	2 312	1 794	1 023	100	110	85	49	-	1,88	-4,95	-5,46	-3,55
İmalat sanayi	11 300	10 241	14 100	16 603	100	91	125	147	-	-1,95	6,60	1,65	1,94
Elektrik	112	12	383	534	100	11	342	477	-	-36,03	99,90	3,38	8,12
İnşaat	7 984	7 196	10 121	10 826	100	90	127	136	-	-2,06	7,06	0,68	1,53
Toplan perakende ticaret	7 695	9 798	11 658	14 061	100	127	152	183	-	4,95	3,54	1,89	3,06
Ulaşım	3 857	4 330	5 035	4 548	100	112	131	118	-	2,34	3,06	-1,01	0,83
Mali kurumlar	1 564	1 792	2 256	3 412	100	115	144	218	-	2,76	4,71	4,22	3,98
Toplum hizmetleri	17 407	20 421	23 836	28 842	100	117	137	166	-	3,25	3,14	1,92	2,56
İyi tanımlanmamış	1 325	650	923	213	100	49	70	16	-	-13,28	7,26	-13,64	-8,73
Toplam	264 611	280 432	284 218	247 176	100	106	107	93	-	1,17	0,27	-1,39	-0,34
Samsun													
Tarım	348 205	360 973	371 984	320 099	100	104	107	92	-	0,72	0,60	-1,49	-0,42
Madençilik	548	508	375	504	100	93	68	92	-	-1,50	-5,89	3,00	-0,42
İmalat sanayi	32 351	31 598	34 366	32 530	100	98	106	101	-	-0,47	1,69	-0,55	0,03
Elektrik	467	116	1 546	1 594	100	25	331	341	-	-24,31	67,86	0,31	6,33
İnşaat	15 005	15 035	16 797	18 864	100	100	112	126	-	0,04	2,24	1,17	1,15
Toplan perakende ticaret	19 576	23 726	30 108	39 744	100	121	154	203	-	3,92	4,88	2,82	3,60
Ulaşım	8 714	9 569	10 943	11 900	100	110	126	137	-	1,89	2,72	0,84	1,57
Mali kurumlar	3 933	4 936	6 251	8 441	100	126	159	215	-	4,65	4,84	3,05	3,89
Toplum hizmetleri	36 831	48 247	55 445	71 236	100	131	151	193	-	5,55	2,82	2,54	3,35
İyi tanımlanmamış	2 778	1 591	1 769	203	100	57	64	7	-	-10,55	2,14	-19,47	-12,26
Toplam	468 408	496 299	529 584	505 115	100	106	113	108	-	1,16	1,31	-0,47	0,38
Tokat													
Tarım	232 623	246 576	252 615	253 286	100	106	109	109	-	1,17	0,49	0,03	0,43
Madençilik	594	505	127	409	100	85	21	69	-	-3,19	-24,12	12,41	-1,85
İmalat sanayi	14 122	14 432	21 539	15 555	100	102	153	110	-	0,44	8,34	-3,20	0,48
Elektrik	215	46	677	839	100	21	315	390	-	-26,54	71,22	2,17	7,04
İnşaat	5 882	6 949	8 837	9 670	100	118	150	164	-	3,39	4,92	0,90	2,52
Toplan perakende ticaret	7 418	10 368	12 300	14 990	100	140	166	202	-	6,93	3,48	2,00	3,58
Ulaşım	3 733	4 754	5 366	5 030	100	127	144	135	-	4,95	2,45	-0,64	1,50
Mali kurumlar	1 513	2 014	2 591	3 531	100	133	171	233	-	5,89	5,17	3,14	4,33
Toplum hizmetleri	17 714	24 293	29 326	38 668	100	137	166	218	-	6,52	3,84	2,80	3,98
İyi tanımlanmamış	2 667	1 590	901	180	100	60	34	7	-	-9,83	-10,74	-14,88	-12,61
Toplam	286 481	311 527	334 279	342 158	100	109	117	119	-	1,69	1,42	0,23	0,89
TR83													
Tarım	909 952	949 065	954 731	835 345	100	104	105	92	-	0,85	0,12	-1,33	-0,43
Madençilik	4 655	4 919	3 477	2 617	100	106	75	56	-	1,11	-6,70	-2,80	-2,84
İmalat sanayi	64 555	62 564	76 918	72 481	100	97	119	112	-	-0,62	4,22	-0,59	0,58
Elektrik	920	270	3 082	3 438	100	29	335	374	-	-21,74	62,74	1,10	6,81
İnşaat	32 721	32 628	40 619	43 532	100	100	124	133	-	-0,06	4,48	0,70	1,44
Toplan perakende ticaret	39 726	49 967	61 099	77 504	100	126	154	195	-	4,69	4,10	2,41	3,40
Ulaşım	18 748	21 278	24 274	24 193	100	113	129	129	-	2,56	2,67	-0,03	1,28
Mali kurumlar	8 252	10 114	12 744	17 497	100	123	154	212	-	4,15	4,73	3,22	3,83
Toplum hizmetleri	91 482	116 135	133 212	171 254	100	127	146	187	-	4,89	2,78	2,54	3,18
İyi tanımlanmamış	7 432	4 683	4 275	883	100	63	58	12	-	-8,82	-1,81	-14,59	-10,10
Toplam	1 178 443	1 251 623	1 314 431	1 248 744	100	106	112	106	-	1,21	0,98	-0,51	0,29
Türkiye													
Tarım	11 104 501	12 118 533	12 547 796	12 576 827	100	109	113	113	-	1,76	0,70	0,02	0,62
Madençilik	132 186	137 126	130 823	96 035	100	104	99	73	-	0,74	-0,94	-3,04	-1,58
İmalat sanayi	1 975 596	2 185 369	2 781 717	3 276 173	100	111	141	166	-	2,04	4,94	1,65	2,56
Elektrik	33 105	23 224	80 324	98 152	100	70	243	296	-	-6,84	28,17	2,02	5,58
İnşaat	765 072	750 546	1 184 242	1 196 246	100	98	155	156	-	-0,38	9,55	0,10	2,26
Toplan perakende ticaret	1 084 378	1 382 636	1 854 306	2 512 777	100	128	171	232	-	4,98	6,05	3,09	4,29
Ulaşım	531 278	615 888	775 427	853 255	100	116	146	161	-	3,00	4,71	0,96	2,40
Mali kurumlar	294 373	389 254	541 742	808 126	100	132	184	275	-	5,75	6,83	4,08	5,18
Toplum hizmetleri	2 425 201	2 847 289	3 344 033	4 545 535	100	117	138	187	-	3,26	3,27	3,12	3,19
İyi tanımlanmamış	176 632	106 921	141 483	34 015	100	61	80	19	-	-9,55	5,76	-13,28	-7,91
Toplam	18 522 322	20 556 786	23 381 893	25 997 141	100	111	126	140	-	2,11	2,61	1,07	1,71

Kaynak: DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

Ek Tablo 5.17 İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye'de Toplam İstihdam İçinde Sektör Paylarının Değişimi, 1980-2000

	1980			1985			1990			2000		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Amasya												
Tarım	59,42	94,73	74,15	57,36	93,75	72,13	54,36	92,27	69,74	45,07	88,24	61,47
Madencilik	1,50	0,02	0,89	1,63	0,02	0,98	1,18	0,01	0,71	0,70	0,02	0,44
İmalat sanayi	6,70	0,87	4,27	5,66	1,21	3,85	5,93	1,56	4,16	7,10	1,71	5,05
Elektrik	0,13	0,00	0,08	0,10	0,00	0,06	0,44	0,06	0,29	0,45	0,07	0,31
İnşaat	4,14	0,03	2,42	3,53	0,04	2,11	4,89	0,04	2,92	4,28	0,14	2,70
Toplan perakende ticaret	5,32	0,16	3,17	6,00	0,39	3,72	6,84	0,41	4,23	8,26	1,37	5,64
Ulaşım	2,53	0,15	1,54	2,60	0,15	1,61	2,87	0,13	1,76	2,73	0,17	1,76
Mali kurumlar	1,05	0,41	0,78	1,17	0,36	0,84	1,33	0,50	0,99	1,71	0,81	1,37
Toplum hizmetleri	18,58	3,50	12,29	21,15	4,00	14,19	21,52	4,95	14,79	29,42	7,44	21,07
İyi tanımlanmamış	0,62	0,13	0,42	0,82	0,08	0,52	0,64	0,07	0,41	0,28	0,04	0,19
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Çorum												
Tarım	65,27	97,39	79,84	64,79	97,24	79,76	58,71	95,72	75,33	49,86	91,82	67,61
Madencilik	1,44	0,02	0,80	1,53	0,00	0,82	1,14	0,01	0,63	0,71	0,01	0,41
İmalat sanayi	7,52	0,36	4,27	6,46	0,37	3,65	8,18	1,02	4,96	10,23	1,93	6,72
Elektrik	0,07	0,01	0,04	0,01	0,00	0,00	0,23	0,02	0,13	0,36	0,02	0,22
İnşaat	5,49	0,03	3,02	4,73	0,04	2,57	6,43	0,04	3,56	7,56	0,04	4,38
Toplan perakende ticaret	5,23	0,11	2,91	6,33	0,18	3,49	7,22	0,27	4,10	9,03	1,13	5,69
Ulaşım	2,59	0,09	1,46	2,80	0,08	1,54	3,14	0,09	1,77	3,11	0,10	1,84
Mali kurumlar	0,93	0,19	0,59	1,04	0,17	0,64	1,23	0,26	0,79	1,95	0,60	1,38
Toplum hizmetleri	10,72	1,59	6,58	11,92	1,87	7,28	13,15	2,54	8,39	17,05	4,32	11,67
İyi tanımlanmamış	0,74	0,21	0,50	0,39	0,04	0,23	0,56	0,03	0,32	0,14	0,02	0,09
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Samsun												
Tarım	60,68	91,11	74,34	57,89	90,91	72,73	54,36	89,90	70,24	45,90	86,42	63,37
Madencilik	0,21	0,00	0,12	0,18	0,00	0,10	0,13	0,00	0,07	0,17	0,01	0,10
İmalat sanayi	9,04	4,29	6,91	8,51	3,74	6,37	8,90	3,50	6,49	9,53	2,36	6,44
Elektrik	0,17	0,01	0,10	0,04	0,00	0,02	0,48	0,05	0,29	0,52	0,04	0,32
İnşaat	5,76	0,06	3,20	5,44	0,08	3,03	5,68	0,06	3,17	6,50	0,09	3,73
Toplan perakende ticaret	7,22	0,45	4,18	8,20	0,60	4,78	9,65	0,77	5,69	12,21	2,14	7,87
Ulaşım	3,21	0,20	1,86	3,31	0,24	1,93	3,57	0,20	2,07	3,92	0,29	2,36
Mali kurumlar	1,13	0,48	0,84	1,37	0,53	0,99	1,57	0,70	1,18	2,08	1,13	1,67
Toplum hizmetleri	11,73	3,12	7,86	14,57	3,78	9,72	15,13	4,69	10,47	19,11	7,50	14,10
İyi tanımlanmamış	0,85	0,27	0,59	0,50	0,11	0,32	0,52	0,11	0,33	0,05	0,02	0,04
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Tokat												
Tarım	70,75	94,37	81,20	66,79	94,11	79,15	63,50	90,53	75,57	59,74	93,49	74,03
Madencilik	0,37	0,00	0,21	0,30	0,00	0,16	0,07	0,00	0,04	0,21	0,00	0,12
İmalat sanayi	6,73	2,66	4,93	6,59	2,27	4,63	7,02	5,72	6,44	6,83	1,43	4,55
Elektrik	0,13	0,00	0,08	0,03	0,00	0,01	0,36	0,01	0,20	0,41	0,02	0,25
İnşaat	3,66	0,03	2,05	4,04	0,04	2,23	4,74	0,04	2,64	4,88	0,03	2,83
Toplan perakende ticaret	4,55	0,12	2,59	5,92	0,19	3,33	6,46	0,23	3,68	7,14	0,62	4,38
Ulaşım	2,25	0,11	1,30	2,65	0,17	1,53	2,81	0,12	1,61	2,47	0,10	1,47
Mali kurumlar	0,76	0,23	0,53	0,97	0,25	0,65	1,16	0,30	0,78	1,45	0,46	1,03
Toplum hizmetleri	9,56	1,93	6,18	12,23	2,43	7,80	13,45	2,97	8,77	16,79	3,83	11,30
İyi tanımlanmamış	1,25	0,53	0,93	0,49	0,53	0,51	0,42	0,08	0,27	0,08	0,01	0,05
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
TR83												
Tarım	63,97	93,80	77,22	61,52	93,52	75,83	57,60	91,62	72,63	50,35	89,64	66,89
Madencilik	0,70	0,01	0,40	0,71	0,00	0,39	0,47	0,00	0,26	0,35	0,01	0,21
İmalat sanayi	7,81	2,56	5,48	7,19	2,29	5,00	7,87	3,30	5,85	8,61	1,94	5,80
Elektrik	0,14	0,01	0,08	0,04	0,00	0,02	0,39	0,04	0,23	0,45	0,04	0,28
İnşaat	4,96	0,04	2,78	4,67	0,06	2,61	5,50	0,05	3,09	5,97	0,07	3,49
Toplan perakende ticaret	5,86	0,26	3,37	6,92	0,38	3,99	7,95	0,48	4,65	9,68	1,44	6,21
Ulaşım	2,74	0,15	1,59	2,93	0,18	1,70	3,19	0,15	1,85	3,21	0,19	1,94
Mali kurumlar	0,99	0,34	0,70	1,17	0,36	0,81	1,36	0,48	0,97	1,83	0,81	1,40
Toplum hizmetleri	11,94	2,53	7,76	14,34	3,03	9,28	15,15	3,81	10,13	19,43	5,85	13,71
İyi tanımlanmamış	0,89	0,30	0,63	0,52	0,20	0,37	0,52	0,08	0,33	0,11	0,02	0,07
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Türkiye												
Tarım	44,03	87,31	59,95	43,13	86,54	58,95	37,72	82,07	53,66	32,86	75,64	48,38
Madencilik	1,12	0,02	0,71	1,04	0,02	0,67	0,86	0,02	0,56	0,56	0,03	0,37
İmalat sanayi	14,28	4,45	10,67	14,18	4,43	10,63	14,84	6,66	11,90	16,01	6,62	12,60
Elektrik	0,27	0,03	0,18	0,17	0,01	0,11	0,50	0,07	0,34	0,54	0,09	0,38
İnşaat	6,49	0,07	4,13	5,69	0,09	3,65	7,84	0,13	5,06	7,10	0,21	4,60
Toplan perakende ticaret	8,83	0,74	5,85	9,96	1,09	6,73	11,46	1,64	7,93	13,08	3,66	9,67
Ulaşım	4,32	0,38	2,87	4,47	0,42	3,00	4,92	0,46	3,32	4,77	0,67	3,28
Mali kurumlar	1,86	1,12	1,59	2,22	1,32	1,89	2,59	1,83	2,32	3,28	2,80	3,11
Toplum hizmetleri	17,65	5,26	13,09	18,42	5,89	13,85	18,47	6,88	14,30	21,62	10,23	17,48
İyi tanımlanmamış	1,15	0,62	0,95	0,72	0,18	0,52	0,81	0,24	0,61	0,17	0,06	0,13
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
 DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
 DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
 DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
 DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
 DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
 DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
 DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
 DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
 DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
 DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
 DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
 DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
 DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
 DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

Ek Tablo 5.18 İller ve TR83 Bölgesi'nde Sektörel İstihdamın Türkiye İçindeki Paylarının Değişimi, 1980-2000

	1980			1985			1990			2000		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Amasya												
Tarım	0,47	0,92	0,64	0,43	0,83	0,57	0,36	0,74	0,50	0,26	0,55	0,36
Madencilik	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
İmalat sanayi	0,05	0,01	0,04	0,04	0,01	0,03	0,04	0,01	0,03	0,04	0,01	0,03
Elektrik	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İnşaat	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02	0,02	0,00	0,02
Toplan perakende ticaret	0,04	0,00	0,03	0,04	0,00	0,03	0,05	0,00	0,03	0,05	0,01	0,03
Ulaşım	0,02	0,00	0,01	0,02	0,00	0,01	0,02	0,00	0,01	0,02	0,00	0,01
Mali kurumlar	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
Toplum hizmetleri	0,15	0,03	0,11	0,16	0,04	0,11	0,14	0,04	0,11	0,17	0,05	0,13
İyi tanımlanmamış	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	0,79	0,97	0,86	0,74	0,89	0,79	0,66	0,80	0,71	0,58	0,62	0,59
Çorum												
Tarım	0,81	1,72	1,14	0,75	1,68	1,09	0,61	1,45	0,92	0,43	1,02	0,64
Madencilik	0,02	0,00	0,01	0,02	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00
İmalat sanayi	0,09	0,01	0,06	0,07	0,01	0,05	0,09	0,02	0,06	0,09	0,02	0,06
Elektrik	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İnşaat	0,07	0,00	0,04	0,05	0,00	0,04	0,07	0,00	0,04	0,07	0,00	0,04
Toplan perakende ticaret	0,06	0,00	0,04	0,07	0,00	0,05	0,08	0,00	0,05	0,08	0,01	0,05
Ulaşım	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02
Mali kurumlar	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,02	0,01	0,01
Toplum hizmetleri	0,13	0,03	0,09	0,14	0,03	0,10	0,14	0,04	0,10	0,15	0,05	0,11
İyi tanımlanmamış	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	1,23	1,76	1,43	1,16	1,73	1,36	1,05	1,52	1,22	0,86	1,11	0,95
Samsun												
Tarım	1,34	2,81	1,88	1,21	2,71	1,76	1,06	2,53	1,59	0,80	2,00	1,23
Madencilik	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İmalat sanayi	0,20	0,13	0,17	0,18	0,11	0,15	0,17	0,10	0,15	0,17	0,05	0,13
Elektrik	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01
İnşaat	0,13	0,00	0,08	0,11	0,00	0,07	0,11	0,00	0,07	0,11	0,00	0,07
Toplan perakende ticaret	0,16	0,01	0,11	0,17	0,02	0,12	0,19	0,02	0,13	0,21	0,05	0,15
Ulaşım	0,07	0,01	0,05	0,07	0,01	0,05	0,07	0,01	0,05	0,07	0,01	0,05
Mali kurumlar	0,02	0,01	0,02	0,03	0,02	0,02	0,03	0,02	0,03	0,04	0,03	0,03
Toplum hizmetleri	0,26	0,10	0,20	0,30	0,11	0,23	0,30	0,13	0,24	0,33	0,17	0,27
İyi tanımlanmamış	0,02	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Toplam	2,20	3,09	2,53	2,09	2,98	2,41	1,96	2,81	2,26	1,73	2,31	1,94
Tokat												
Tarım	0,97	1,75	1,26	0,87	1,77	1,20	0,78	1,61	1,08	0,71	1,44	0,97
Madencilik	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İmalat sanayi	0,09	0,05	0,08	0,09	0,04	0,07	0,09	0,10	0,09	0,08	0,02	0,06
Elektrik	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İnşaat	0,05	0,00	0,03	0,05	0,00	0,03	0,06	0,00	0,04	0,06	0,00	0,04
Toplan perakende ticaret	0,06	0,00	0,04	0,08	0,00	0,05	0,08	0,00	0,05	0,09	0,01	0,06
Ulaşım	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02	0,03	0,00	0,02
Mali kurumlar	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01
Toplum hizmetleri	0,13	0,04	0,10	0,16	0,05	0,12	0,17	0,05	0,13	0,20	0,06	0,15
İyi tanımlanmamış	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	1,36	1,86	1,55	1,31	1,88	1,52	1,24	1,78	1,43	1,19	1,54	1,32
TR83												
Tarım	3,58	7,20	4,91	3,26	6,99	4,62	2,82	6,33	4,08	2,20	5,00	3,21
Madencilik	0,04	0,00	0,03	0,04	0,00	0,02	0,02	0,00	0,01	0,02	0,00	0,01
İmalat sanayi	0,44	0,20	0,35	0,38	0,17	0,30	0,39	0,23	0,33	0,38	0,11	0,28
Elektrik	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01	0,02	0,00	0,01
İnşaat	0,28	0,00	0,18	0,25	0,00	0,16	0,27	0,00	0,17	0,26	0,00	0,17
Toplan perakende ticaret	0,33	0,02	0,21	0,37	0,03	0,24	0,39	0,03	0,26	0,42	0,08	0,30
Ulaşım	0,15	0,01	0,10	0,16	0,01	0,10	0,16	0,01	0,10	0,14	0,01	0,09
Mali kurumlar	0,06	0,03	0,04	0,06	0,03	0,05	0,07	0,03	0,05	0,08	0,04	0,07
Toplum hizmetleri	0,67	0,19	0,49	0,76	0,23	0,56	0,74	0,26	0,57	0,85	0,33	0,66
İyi tanımlanmamış	0,05	0,02	0,04	0,03	0,01	0,02	0,03	0,01	0,02	0,00	0,00	0,00
Toplam	5,59	7,68	6,36	5,30	7,47	6,09	4,90	6,91	5,62	4,36	5,58	4,80
Türkiye												
Tarım	44,03	87,31	59,95	43,13	86,54	58,95	37,72	82,07	53,66	32,86	75,64	48,38
Madencilik	1,12	0,02	0,71	1,04	0,02	0,67	0,86	0,02	0,56	0,56	0,03	0,37
İmalat sanayi	14,28	4,45	10,67	14,18	4,43	10,63	14,84	6,66	11,90	16,01	6,62	12,60
Elektrik	0,27	0,03	0,18	0,17	0,01	0,11	0,50	0,07	0,34	0,54	0,09	0,38
İnşaat	6,49	0,07	4,13	5,69	0,09	3,65	7,84	0,13	5,06	7,10	0,21	4,60
Toplan perakende ticaret	8,83	0,74	5,85	9,96	1,09	6,73	11,46	1,64	7,93	13,08	3,66	9,67
Ulaşım	4,32	0,38	2,87	4,47	0,42	3,00	4,92	0,46	3,32	4,77	0,67	3,28
Mali kurumlar	1,86	1,12	1,59	2,22	1,32	1,89	2,59	1,83	2,32	3,28	2,80	3,11
Toplum hizmetleri	17,65	5,26	13,09	18,42	5,89	13,85	18,47	6,88	14,30	21,62	10,23	17,48
İyi tanımlanmamış	1,15	0,62	0,95	0,72	0,18	0,52	0,81	0,24	0,61	0,17	0,06	0,13
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (2003), 2000 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1993), 1990 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1988), 1985 Genel Nüfus Sayımı Tokat.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Amasya.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Çorum.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Samsun.
DİE (1983), 1980 Genel Nüfus Sayımı Tokat.

Ek Tablo 5.20 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (1/3)

AMASYA	(Cari fiyatlarla, milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1. Tarım	110 566	183 207	391 839	697 809	851 334	1 375 817	2 682 042	5 251 512	10 674 477	18 930 337	41 612 104	92 677 645	113 020 652	136 928 835	138 151 893
a. Çiftçilik ve hayvancılık	104 245	173 451	380 786	679 872	831 159	1 336 789	2 609 270	5 174 730	10 509 150	18 633 320	41 199 774	91 530 404	111 600 404	135 000 994	137 700 500
b. Ormanlık	3 483	5 300	7 707	11 954	16 240	35 186	66 071	69 352	141 363	248 866	307 980	635 958	952 991	1 361 847	1 656 697
c. Balıkçılık	2 639	4 366	3 256	5 983	3 926	3 642	6 701	9 924	23 929	48 151	104 350	317 283	377 268	566 994	794 686
2. Sanayi	32 077	66 479	131 386	172 115	277 447	363 142	913 332	1 608 712	3 064 712	5 213 330	10 403 823	18 413 342	29 625 665	33 882 960	49 157 887
a. Madencilik ve taşocaklığı	8 046	14 286	21 747	23 879	34 748	56 715	71 810	134 008	244 507	348 870	949 049	1 661 645	2 549 526	3 748 376	5 829 616
b. İmalat sanayi	21 672	46 988	100 923	137 364	221 644	295 984	751 139	1 292 587	2 699 537	4 503 962	8 293 442	15 500 765	21 473 082	27 199 027	37 604 290
c. Elektrik, gaz ve su	2 359	5 205	9 316	10 868	21 655	120 433	90 364	182 142	321 068	360 496	661 355	1 200 932	2 203 057	2 935 617	5 723 992
3. İnşaat	16 448	34 599	55 007	87 467	149 144	275 188	510 515	971 051	1 705 417	3 765 162	7 324 002	14 557 008	16 850 532	20 410 726	29 693 461
4. Ticaret	38 463	66 283	114 988	201 224	320 405	552 102	1 005 151	2 074 570	4 345 664	7 706 765	14 500 824	25 387 042	35 129 116	59 538 481	89 241 315
a. Toptan ve perakende ticaret	28 214	48 657	82 615	146 092	227 141	385 249	703 156	1 464 467	3 071 131	5 332 123	9 800 341	16 741 987	23 227 342	38 651 004	56 115 724
b. Oteli ve lokanta hizmetleri	10 249	17 626	32 373	53 323	93 264	166 853	301 995	610 103	1 274 533	2 374 642	4 850 483	8 645 054	11 901 774	20 707 477	33 255 590
5. Ulaştırma ve haberleşme	42 531	72 985	129 553	242 839	392 458	675 924	1 166 222	2 457 414	5 037 632	9 618 500	20 186 471	35 909 250	55 969 234	98 823 080	153 870 178
6. Mali kuruluşlar	4 046	8 268	16 518	29 051	43 239	104 707	173 743	217 853	633 321	1 371 586	2 198 846	5 480 273	6 567 291	7 182 012	9 502 972
7. Konut sahipliği	18 373	23 729	43 932	73 363	130 871	229 560	315 196	521 795	837 695	1 560 158	2 905 784	7 108 266	9 890 649	18 423 484	30 395 362
8. Serbest meslek ve hizmetler	4 825	8 908	22 892	43 718	69 217	113 162	217 027	426 751	844 929	1 544 039	2 946 151	5 318 800	7 002 219	9 781 588	13 203 945
9. (Ekski) İzzafi banka hizmetleri	1 167	4 259	4 194	16 739	41 032	65 500	125 463	512 759	721 543	1 192 110	1 494 651	3 750 449	4 866 890	4 576 586	11 710 555
10. SEKTÖRLER TOPLAMI	266 162	489 809	901 921	1 530 847	2 193 083	3 623 842	6 857 746	13 016 924	26 422 304	48 517 770	101 333 356	201 101 177	288 788 868	377 814 790	501 506 469
11. Devlet hizmetleri	29 299	49 362	120 878	243 726	452 933	829 578	1 483 424	2 517 905	4 249 715	8 430 106	17 445 738	30 188 310	60 323 548	84 195 887	125 013 294
12. Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	534	880	1 517	1 889	2 358	3 900	4 885	2 860	4 107	7 803	16 697	24 322	65 498	83 840	163 398
13. ARA TOPLAM (10+11+12)	295 994	510 051	1 024 316	1 776 462	2 648 374	4 457 321	8 346 055	15 537 689	30 676 186	56 955 685	118 795 788	231 313 808	329 177 914	462 094 516	626 683 161
14. İhtilaf vergisi	4 964	7 132	10 538	17 083	32 297	54 871	140 393	228 711	556 984	920 373	1 819 300	2 954 123	3 974 854	7 908 907	8 808 917
GSYİH	300 958	517 183	1 034 854	1 793 546	2 680 672	4 512 192	8 486 448	15 766 400	31 232 770	57 876 058	120 615 088	234 267 931	333 152 768	470 003 417	635 492 078
CORUM															
1. Tarım	168 999	241 302	597 112	1 001 870	1 180 595	1 812 760	4 615 734	8 368 762	17 176 872	34 343 378	51 382 675	111 585 125	141 755 601	208 296 472	236 770 712
a. Çiftçilik ve hayvancılık	158 248	226 050	573 406	962 539	1 188 566	1 690 919	4 401 181	8 106 846	16 769 061	33 640 623	50 455 926	100 336 271	138 712 916	205 444 373	237 480 401
b. Ormanlık	10 024	15 013	23 468	38 666	50 562	119 910	208 064	296 856	395 225	660 594	839 039	2 088 752	2 688 009	3 447 568	4 869 374
c. Balıkçılık	127	239	238	665	867	1 931	3 490	5 060	12 566	33 161	87 710	190 163	355 276	394 531	420 937
2. Sanayi	55 241	92 950	160 401	262 119	445 561	929 631	1 931 289	3 550 781	6 768 172	10 923 297	21 442 113	36 735 904	52 099 220	80 358 200	125 570 012
a. Madencilik ve taşocaklığı	9 658	12 189	18 745	31 061	53 697	81 081	141 629	248 855	453 311	639 970	1 870 244	3 846 874	3 909 072	4 449 542	11 196 589
b. İmalat sanayi	39 262	69 753	125 272	201 723	322 996	733 150	1 592 352	2 975 646	6 097 728	9 776 381	18 558 426	31 163 339	45 584 453	71 924 931	106 748 899
c. Elektrik, gaz ve su	6 321	11 008	16 384	29 335	68 868	115 400	197 288	326 280	617 133	507 006	1 013 443	1 706 951	2 602 755	3 983 727	7 804 546
3. İnşaat	31 613	59 040	88 508	147 950	238 934	552 226	1 061 485	1 831 876	2 884 746	6 563 041	13 142 789	20 254 937	27 921 824	36 786 039	58 386 222
4. Ticaret	190 147	326 156	551 695	970 319	1 505 436	2 546 107	4 645 667	8 671 970	20 280 687	35 265 779	64 963 841	111 098 917	153 907 568	256 483 416	373 276 635
a. Toptan ve perakende ticaret	183 716	315 205	532 737	938 202	1 453 318	2 456 717	4 483 993	9 338 836	19 584 459	34 002 700	62 496 310	106 762 864	148 119 668	246 75 632	357 847 332
b. Oteli ve lokanta hizmetleri	6 431	10 951	18 959	32 117	52 118	89 390	161 674	333 134	686 228	1 263 079	2 467 531	4 336 054	5 787 900	10 007 784	16 379 304
5. Ulaştırma ve haberleşme	61 401	106 605	194 615	348 560	536 316	916 942	1 641 451	3 440 479	7 223 230	13 790 137	29 100 029	51 082 138	77 019 023	131 138 356	206 088 457
6. Mali kuruluşlar	11 694	20 416	32 424	48 445	78 937	157 347	271 943	316 654	858 124	2 471 150	5 268 945	11 208 842	13 873 448	15 018 430	19 293 122
7. Konut sahipliği	35 963	45 097	51 138	78 046	155 708	259 975	451 162	792 851	1 446 437	2 626 602	4 889 499	10 141 370	15 041 407	29 200 931	40 968 205
8. Serbest meslek ve hizmetler	6 952	11 898	28 612	54 134	83 215	145 594	267 533	521 768	1 043 885	1 928 258	3 575 683	6 518 537	8 798 097	13 989 029	19 893 780
9. (Ekski) İzzafi banka hizmetleri	8 597	16 576	10 606	36 998	82 803	113 026	174 594	435 779	690 058	2 568 793	2 167 272	7 950 171	10 655 757	9 918 422	24 640 818
10. SEKTÖRLER TOPLAMI	553 313	886 888	1 693 809	2 874 445	4 130 799	7 207 556	14 651 650	28 061 362	56 992 095	105 342 849	191 295 302	350 675 600	479 757 431	763 352 451	1 055 336 328
11. Devlet hizmetleri	29 008	47 986	116 569	235 803	436 115	796 608	1 448 045	2 391 445	4 163 015	8 207 925	16 882 935	29 754 317	60 932 577	84 010 864	125 512 535
12. Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	1 405	2 179	3 535	4 144	4 879	10 340	11 741	7 597	15 164	31 430	63 749	111 433	300 087	472 836	1 059 751
13. ARA TOPLAM (10+11+12)	583 726	937 053	1 813 913	3 114 392	4 571 793	8 014 904	16 111 436	30 460 404	61 170 274	113 582 204	208 244 986	380 541 350	540 990 095	846 836 151	1 182 308 614
14. İhtilaf vergisi	3 260	4 434	10 469	16 502	29 731	66 275	123 220	215 916	516 974	827 906	1 581 782	2 440 772	3 553 403	7 713 560	8 367 733
GSYİH	586 986	941 487	1 824 402	3 130 894	4 601 524	8 080 779	16 234 656	30 676 320	61 687 248	114 410 110	209 826 768	382 982 122	544 543 498	854 549 711	1 190 676 347

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Ek Tablo 5.21 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (2/3)

SAMSUN	(cari fiyatlarla, milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Taram	360 027	565 297	1 133 322	1 807 676	2 464 916	4 506 856	7 173 481	13 789 908	27 872 365	58 028 141	107 408 705	207 010 569	303 879 899	405 017 576	499 675 356
a Çiftçilik ve hayvancılık	338 134	522 687	1 073 436	1 695 951	2 303 632	4 239 081	6 523 233	12 928 861	26 385 218	54 772 183	103 172 193	198 066 924	292 257 203	388 802 763	479 597 361
b Ormançılık	14 220	23 066	32 394	51 130	66 330	153 871	279 577	314 401	570 868	1 469 994	1 795 462	2 197 168	5 963 291	7 792 096	9 178 694
c Balıkçılık	197 466	462 263	554 373	930 995	1 435 905	2 521 282	4 976 370	8 228 123	17 776 728	41 209 003	69 993 882	126 742 027	175 060 368	286 548 733	373 340 184
2 Sanayi	132 362	224 690	367 043	573 740	889 725	1 505 675	2 613 971	5 493 032	10 369 750	18 347 985	35 257 469	65 021 819	101 158 449	152 661 687	207 801 158
a Madencilik ve taşocaklığı	64 751	236 766	185 042	356 149	506 299	994 062	2 348 571	5 223 329	7 022 461	22 123 229	33 089 149	60 016 038	133 260 487	258 654 444	413 704 582
b İmalat sanayi	95 194	173 623	278 332	406 733	677 839	1 194 341	2 070 449	3 818 049	6 569 902	11 322 555	20 417 546	43 710 072	63 791 599	100 567 767	122 572 202
3 İnşaat	295 583	512 325	824 757	1 385 061	2 079 321	3 538 754	6 423 949	13 182 948	27 790 336	49 010 427	88 717 287	152 345 749	213 083 075	355 729 762	531 568 148
a Toplan ve perakende ticaret	285 424	494 799	795 614	1 337 808	1 998 140	3 386 089	6 141 770	12 594 770	26 569 090	46 833 569	84 236 173	144 451 959	202 605 285	337 071 579	499 133 139
b Otele ve lokanta hizmetleri	10 159	17 526	29 143	47 253	81 181	152 665	282 779	568 180	1 221 328	2 176 838	4 481 173	7 893 790	10 477 791	18 718 182	32 435 009
5 Ulaştırma ve haberleşme	100 335	183 072	314 273	538 195	875 376	1 468 855	2 425 933	4 959 092	10 538 902	19 701 252	42 110 827	74 147 889	108 542 955	191 979 567	316 279 747
6 Mali kuruluşlar	24 264	44 560	74 124	127 796	190 225	389 205	591 349	811 523	2 268 838	5 094 027	10 471 255	21 125 094	25 147 948	27 996 899	37 164 743
7 Konut sahipliği	47 434	52 242	80 835	115 701	203 533	385 015	731 923	1 469 148	2 969 390	4 981 237	7 918 422	17 700 036	29 323 818	47 934 605	83 022 827
8 Serbest meslek ve hizmetler	21 258	37 594	93 203	166 671	255 303	448 801	745 319	1 485 360	3 040 718	5 935 526	11 501 977	20 957 022	29 578 067	45 985 836	64 694 783
9 (Eksisi) İzaflı banka hizmetleri	18 785	30 432	25 841	98 970	148 477	267 530	566 843	1 709 378	2 573 386	3 965 198	5 426 816	13 169 545	16 976 919	15 902 884	41 719 570
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	1 122 806	2 000 564	3 327 378	5 379 858	8 034 241	14 185 379	24 571 938	46 032 775	96 253 793	191 407 170	352 802 085	650 568 913	931 430 808	1 445 258 861	1 986 598 390
11 Devlet hizmetleri	72 010	120 807	283 514	582 870	1 076 955	2 103 916	4 298 150	6 624 273	13 415 741	26 885 555	56 209 856	95 590 045	163 759 121	279 072 588	415 600 874
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	831	1 772	3 952	6 371	10 258	24 428	32 964	14 428	32 663	45 466	95 219	153 301	425 163	766 517	1 586 100
13 ARA TOPLAMI (10+11+12)	1 195 647	2 123 143	3 614 844	5 969 099	9 121 454	16 313 723	28 903 052	52 671 476	109 693 197	218 338 191	409 407 160	746 312 258	1 115 615 091	1 725 097 966	2 403 985 364
14 İthalat vergisi	19 960	33 792	54 975	78 051	178 017	433 454	627 038	821 918	1 458 771	3 243 361	6 063 205	9 814 857	14 536 993	31 070 761	45 486 969
GSYİH	1 215 607	2 156 935	3 669 819	6 047 150	9 299 471	16 747 177	29 530 090	53 493 394	111 151 968	221 581 552	415 170 365	756 127 115	1 130 152 084	1 756 168 727	2 449 472 332
TOKAT	137 388	231 558	481 478	730 716	1 194 272	1 730 762	4 216 191	6 818 930	14 758 546	26 307 189	48 395 171	129 134 606	163 572 819	221 312 499	256 069 866
a Çiftçilik ve hayvancılık	128 781	217 541	461 907	699 431	1 152 234	1 636 366	4 049 030	6 623 718	14 401 834	25 134 243	46 981 620	126 146 630	159 834 736	216 585 868	250 717 660
b Ormançılık	8 779	13 317	18 659	29 517	39 685	89 477	161 228	182 300	328 013	1 115 449	1 275 004	2 736 943	3 422 956	4 180 921	4 709 354
c Balıkçılık	428	700	823	1 768	2 353	4 919	5 934	10 912	28 699	57 497	138 538	251 232	315 128	545 711	642 852
2 Sanayi	121 066	310 327	676 644	920 781	2 620 513	4 167 904	6 119 207	12 825 567	18 410 363	33 393 791	78 350 301	135 226 819	187 062 101	309 069 928	549 037 176
a Madencilik ve taşocaklığı	5 046	10 384	18 659	31 768	42 634	7 474	27 270	33 927	61 801	122 166	223 897	327 897	2 808 423	7 094 579	14 490 803
b İmalat sanayi	110 200	282 212	613 341	831 647	2 486 641	3 925 860	5 546 730	11 879 075	17 421 591	30 840 390	75 370 248	130 225 020	175 148 518	286 919 074	529 538 844
c Elektrik, gaz ve su	6 420	17 731	47 444	77 366	121 238	234 630	544 207	912 625	926 971	2 431 235	2 856 236	4 673 901	9 705 160	21 066 275	18 007 529
3 İnşaat	27 408	53 251	76 514	120 402	171 535	295 916	531 706	1 131 794	2 404 201	6 191 263	7 400 515	13 726 491	16 458 431	24 646 305	39 288 633
4 Ticaret	50 886	85 153	142 279	243 960	375 476	627 629	1 140 113	2 368 178	4 957 867	8 704 847	16 261 799	27 996 016	38 779 837	65 013 080	95 868 308
a Toplan ve perakende ticaret	43 439	72 633	119 897	206 622	313 730	520 611	950 218	1 979 023	4 150 207	7 205 624	13 245 798	22 624 468	31 388 524	52 231 459	75 862 600
b Otele ve lokanta hizmetleri	7 447	12 520	22 382	37 338	61 746	107 018	189 895	389 156	807 660	1 499 223	3 018 001	5 371 548	7 391 313	12 781 622	20 035 707
5 Ulaştırma ve haberleşme	53 088	88 366	159 324	290 856	470 317	809 302	1 427 339	3 102 351	6 233 876	11 921 372	25 040 252	43 582 618	67 851 026	116 997 207	186 608 444
6 Mali kuruluşlar	7 745	14 825	26 933	41 989	58 195	137 273	214 639	289 235	814 906	1 845 669	3 709 099	7 330 586	8 714 603	9 504 224	11 245 462
7 Konut sahipliği	41 657	56 261	70 010	117 205	234 665	367 910	682 818	1 149 107	1 980 998	3 442 941	5 329 731	10 278 257	17 702 236	32 979 204	50 094 374
8 Serbest meslek ve hizmetler	8 100	14 510	38 394	68 335	106 828	174 136	297 697	587 993	1 218 808	2 233 296	4 302 106	8 430 110	11 322 238	17 820 600	27 626 780
9 (Eksisi) İzaflı banka hizmetleri	2 802	7 098	5 654	21 215	45 193	71 400	139 387	439 670	654 654	1 750 911	1 780 650	6 601 860	7 232 094	6 781 898	15 518 383
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	445 136	847 153	1 665 922	2 513 029	5 186 426	8 239 432	14 489 322	27 633 466	50 124 912	92 289 477	186 908 216	370 097 543	504 231 198	790 561 149	1 200 320 660
11 Devlet hizmetleri	32 348	53 589	133 722	275 454	507 634	936 099	1 683 520	2 921 808	5 065 026	10 082 071	20 936 642	42 397 379	75 168 518	103 572 219	158 204 299
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	713	1 294	2 455	3 367	4 583	8 642	9 729	14 810	17 795	14 810	28 134	49 178	143 472	244 989	583 570
13 ARA TOPLAMI (10+11+12)	478 198	902 037	1 802 099	2 791 850	5 698 644	9 184 173	16 182 571	30 760 421	55 197 733	102 366 358	207 872 992	412 544 100	579 543 188	894 378 357	1 359 108 530
14 İthalat vergisi	4 976	8 446	14 817	36 300	96 654	201 350	310 436	672 156	1 120 066	1 961 872	3 729 643	6 832 237	10 713 683	22 478 235	26 681 905
GSYİH	483 114	910 483	1 816 917	2 828 150	5 795 307	9 385 523	16 493 007	31 373 177	56 317 799	104 348 230	211 602 635	419 376 337	590 256 871	916 856 593	1 385 790 434

Ek Tablo 5.22 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (3/3)

TR83	(Cari fiyatlarla, milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1. Tarım	776.880	1.221.364	2.603.751	4.238.071	5.680.117	9.425.995	18.687.448	34.229.412	137.609.045	248.798.655	540.407.945	722.228.971	972.545.382	1.130.687.827	1.027.895.921
a. Çiftçilik ve hayvancılık	729.008	1.150.730	2.489.625	4.037.752	5.405.571	8.903.752	17.685.714	32.633.009	120.142.010	241.809.522	525.070.969	702.402.919	946.833.998	1.072.895.921	946.833.998
b. Ormançılık	35.906	56.766	82.318	131.267	172.826	308.300	714.680	822.900	1.435.469	3.494.903	9.828.821	13.027.237	16.782.432	20.454.110	16.782.432
c. Balıkçılık	11.066	24.849	31.819	69.072	102.081	124.400	386.650	570.542	987.493	1.972.123	5.489.154	8.706.577	9.928.933	12.357.787	9.928.933
2. Sanayi	406.480	932.019	1.522.804	2.286.010	4.779.326	7.981.959	13.939.168	26.211.208	46.019.975	90.829.421	180.179.121	317.118.092	443.844.354	708.860.821	1.092.285.270
a. Madencilik ve taşocakçılığı	23.713	37.666	56.879	68.414	130.260	166.735	254.546	620.561	1.141.336	1.738.769	4.079.378	7.539.526	9.889.996	19.298.144	19.298.144
b. İmalat sanayi	303.516	623.643	1.207.379	1.743.878	3.931.060	6.420.679	10.504.192	21.640.580	36.588.600	63.688.666	137.979.560	241.980.743	343.364.502	538.724.719	932.748.996
c. Elektrik, gaz ve su	79.851	270.710	258.546	473.718	718.060	1.394.544	3.180.430	3.944.367	8.290.033	25.421.966	38.120.183	67.587.822	161.246.106	145.240.649	145.240.649
3. İnşaat	170.663	320.513	498.361	762.552	1.237.270	2.317.671	4.174.155	7.752.770	13.564.267	27.842.221	47.842.853	92.248.508	182.010.837	249.940.518	249.940.518
4. Ticaret	575.079	989.917	1.633.719	2.800.586	4.290.339	7.248.596	13.214.680	25.297.669	57.374.554	100.687.818	184.593.750	316.827.724	409.899.596	1.089.904.406	1.089.904.406
a. Toplan ve perakende ticaret	540.793	931.294	1.530.663	2.628.724	3.992.329	6.748.666	12.278.537	25.377.967	53.374.036	93.374.036	169.775.562	290.501.278	405.340.819	988.928.796	988.928.796
b. Otel ve lokanta hizmetleri	34.286	58.623	102.856	171.840	288.000	515.926	936.143	1.920.573	3.999.749	7.313.782	14.817.188	26.246.446	35.558.778	62.215.065	100.975.610
5. Ulaştırma ve haberleşme	257.355	450.638	797.765	1.420.450	2.274.467	3.871.023	6.660.945	13.939.336	29.033.429	55.031.289	116.437.579	204.731.895	308.962.638	536.938.210	862.846.827
6. Mali kuruluşlar	47.749	88.089	149.999	247.281	370.996	788.532	1.191.674	1.637.265	4.575.189	10.782.452	22.249.145	45.144.795	54.903.290	59.101.765	77.206.289
7. Konut sahipliği	143.427	177.329	245.915	384.318	574.777	1.242.460	2.181.099	3.932.901	7.234.520	12.610.938	20.743.418	45.227.929	112.538.224	204.480.768	204.480.768
8. Serbest meslek ve hizmetler	41.135	72.910	183.101	332.858	514.563	881.493	1.527.576	3.021.872	6.148.340	11.641.119	22.325.827	41.224.369	56.700.621	87.587.063	125.419.289
9. (Eks) İzafi banka hizmetleri	31.351	58.365	46.385	173.922	317.605	517.516	1.006.287	3.097.586	4.639.641	9.477.012	10.869.389	30.488.025	39.731.660	37.179.790	99.589.326
10. SEKTÖRLER TOPLAMI	2.387.417	4.194.414	7.589.030	12.998.030	19.544.549	33.256.209	60.570.656	114.944	229.793.104	437.557.271	832.341.959	1.572.443	2.184.200	3.375.987	4.744.161.847
11. Devlet hizmetleri	162.665	271.744	654.683	1.337.853	2.473.637	4.666.201	8.913.139	14.455.431	26.893.557	53.605.657	111.475.168	197.930.051	380.183.764	550.851.558	824.531.003
12. Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	3.483	6.125	11.459	15.771	22.078	47.310	59.319	30.012	50.729	99.509	203.799	338.234	934.220	1.568.182	3.392.818
13. ARA TOPLAM (10+11+12)	2.553.565	4.472.284	8.255.172	13.351.657	22.040.265	37.969.721	69.543.114	129.429	256.737.390	491.262.438	944.020.926	1.770.711	2.565.326	3.928.406	5.572.085.668
14. İhtalat vergisi	33.100	53.804	90.819	147.936	336.709	755.950	1.201.087	1.872.301	3.652.395	6.953.512	13.193.930	22.041.989	32.778.933	69.171.457	89.345.524
GSYİH	2.586.665	4.526.088	8.345.992	13.799	22.376.974	38.725.671	70.744.201	131.309	260.389.785	498.215.950	957.214.856	1.792.753	2.598.105	3.997.578	5.661.431.192
TÜRKİYE	13.314.371	23.302.811	37.703.929	68.692.041	96.074.497	163.826.637	305.524.945	598.168.762	1.218.178.131	2.489.773.564	4.170.001.098	9.113.454.067	11.851.054.755	17.540.631.272	21.511.042.652
a. Çiftçilik ve hayvancılık	12.235.735	20.278.365	34.752.093	63.640.620	89.351.733	149.508.180	278.148.473	553.238.170	1.132.238.370	2.334.310.326	3.926.815.103	8.643.023.142	11.196.397.876	16.564.936.108	20.263.276.283
b. Ormançılık	801.755	1.369.738	2.050.972	2.902.517	3.742.011	9.889.634	14.682.709	19.330.131	41.907.065	82.863.417	112.091.711	229.417.249	286.898.923	403.943.383	508.844.091
c. Balıkçılık	276.772	684.708	901.559	2.146.903	2.980.754	4.428.824	12.693.673	23.596.093	44.032.756	72.609.821	131.094.284	242.013.676	367.957.854	552.212.782	748.630.278
2. Sanayi	19.275.707	34.850.425	61.994.770	100.321.329	163.309.727	280.121.835	485.672.092	1.019.767.435	2.042.394.829	3.716.528.359	7.197.938.637	11.970.299.146	17.973.865.854	29.027.781.732	48.811.462.415
a. Madencilik ve taşocakçılığı	1.475.304	2.356.870	4.624.833	6.269.186	9.761.812	14.946.376	21.814.003	54.098.566	98.545.270	185.079.658	336.689.483	563.270.470	843.737.329	1.422.903.303	2.135.226.990
b. İmalat sanayi	16.318.616	29.684.280	52.561.489	86.307.440	139.708.856	236.572.985	412.408.388	853.480.731	1.751.620.845	3.123.034.216	6.218.626.672	10.280.555.527	14.839.451.056	23.888.135.655	36.730.982.079
c. Elektrik, gaz ve su	1.481.787	2.829.275	4.408.449	7.744.703	13.839.059	28.602.474	51.449.700	112.180.738	192.168.714	410.414.465	737.669.477	1.278.773.149	2.250.677.469	3.716.742.774	7.015.153.406
3. İnşaat	5.451.651	9.988.302	15.904.261	24.746.455	44.139.294	74.509.414	145.833.513	263.719.761	426.214.941	857.761.769	1.743.240.438	3.124.593.358	4.362.038.706	6.483.105.965	9.240.278.254
4. Ticaret	14.849.866	25.699.037	42.652.757	74.912.014	117.432.501	202.368.876	368.384.624	760.918.743	1.587.690.791	3.022.314.509	5.985.402.274	10.404.500.948	14.750.944.530	24.906.512.880	37.403.001.063
a. Toplan ve perakende ticaret	12.898.218	22.065.845	36.519.369	64.800.655	100.766.187	172.038.478	313.705.424	639.355.710	1.348.952.869	2.539.823.823	4.951.025.739	8.550.603.026	12.226.556.214	20.522.601.959	29.711.007.172
b. Otel ve lokanta hizmetleri	1.951.648	3.633.192	6.133.388	10.111.359	16.666.314	30.330.399	54.679.200	121.563.433	238.737.922	483.400.686	1.034.376.535	1.953.897.922	3.254.388.316	4.383.910.921	7.691.993.351
5. Ulaştırma ve haberleşme	8.660.344	15.244.876	26.316.740	46.490.154	74.561.205	133.337.719	236.860.034	514.110.043	981.069.933	1.941.574.197	4.018.612.581	7.102.826.212	10.868.375.949	17.645.564.229	28.159.160.113
6. Mali kuruluşlar	2.287.971	4.282.232	6.498.931	12.659.531	26.059.835	43.492.158	84.452.158	115.011.443	322.589.864	732.340.065	1.474.428.187	3.280.525.784	4.228.348.748	4.698.024.379	6.639.386.951
7. Konut sahipliği	4.383.768	5.854.559	8.390.269	13.218.396	23.227.600	41.215.524	68.178.138	127.917.956	249.169.478	442.934.780	850.331.600	1.761.710.755	3.465.419.959	5.772.955.047	8.491.897.373
8. Serbest meslek ve hizmetler	1.735.700	3.197.550	7.544.381	14.415.380	23.005.955	39.576.561	71.449.170	142.794.600	287.000.226	554.079.623	1.067.451.336	1.956.339.288	2.830.825.727	4.430.360.312	6.592.343.649
9. (Eks) İzafi banka hizmetleri	1.996.834	3.348.660	2.561.646	9.838.059	23.281.982	41.188.230	75.654.148	163.471.154	270.343.561	709.234.737	1.371.710.000	3.049.158.000	4.284.141.000	4.097.693.493	11.534.430.666
10. SEKTÖRLER TOPLAMI	67.962.446	118.081.132	204.044.393	345.617.242	544.528.633	937.260.495	1.690.701.393	3.378.937.597	6.843.964.630	13.048.072.129	23.904.941.157	45.065.091.558	66.046.733.228	106.407.242.322	192.394.741.814
11. Devlet hizmetleri	3.789.049	6.363.074	15.535.058	32.525.313	61.050.573	111.841.009	203.921.577	344.529.617	619.784.725	1.238.527.311	2.579.909.797	4.915.736.084	8.781.478.065	12.633.650.459	18.525.724.097
12. Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	318.789	534.744	890.559	1.520.775	2.331.752	3.553.395	6.015.017	9.069.935	14.576.714	26.922.359	53.020.894	98.742.447	272.486.469	477.140.623	918.062.645
13. ARA TOPLAM (10+11+12)	72.070.284	124.978.950	220.470.010	379.663.330	607.910.958	1.052.654.899	1.900.637.987	3.732.537.152	7.478.326.069	14.315.321.799	27.992.863.871	50.679.570.089	75.100.697.762	119.516.033.404	171.838.526.556
14. İhtalat vergisi	2.651.641	4.245.555	6.853.999	13.396.841	22.206.002	40.713.746	81.229.109	135.892.038	284.130.002	458.588.390	972.011.293	1.545.375.040	2.314.574.546	5.065.424.871	6.573.909.943
GSYİH	74.721.925	129.224.505	227.324.008	393.060.171	630.116.961	1.093.368.045	1.981.867.095	3.868.429.189	7.762.456.071	14.772.110.189	28.928.835.883				

Ek Tablo 5.23 Yıllar İtibarıyla Sektörlerin GSYİH İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (1/2)

		(Cari fiyatlarla, yüzde)														
AMASYA		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	Tarım	36,7	35,4	37,9	38,9	31,8	30,5	31,6	33,3	34,2	32,7	34,5	39,6	33,9	29,1	21,7
a	Çiftçilik ve hayvancılık	34,6	33,5	36,8	37,9	31,0	29,6	30,7	32,8	33,6	32,2	34,2	39,1	33,5	28,7	21,4
b	Ormançılık	1,2	1,0	0,8	0,7	0,6	0,8	0,8	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
c	Balıkçılık	0,9	0,8	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2	Sanayi	10,7	12,9	12,7	9,6	10,3	8,0	10,8	10,2	9,8	9,0	8,6	7,9	8,9	7,2	7,7
a	Madencilik ve taşocakçılığı	2,7	2,8	2,0	1,3	1,3	1,3	0,8	0,8	0,8	0,6	0,8	0,7	1,8	0,8	0,9
b	İmalat Sanayi	7,2	9,1	9,8	7,7	8,3	5,7	8,9	8,2	8,6	7,8	7,3	6,6	6,4	5,8	5,9
c	Elektrik, gaz ve su	0,8	1,0	0,9	0,6	0,8	1,1	1,1	1,2	0,4	0,6	0,5	0,5	0,7	0,6	0,9
3	İnşaat	5,5	6,7	5,3	4,9	5,6	6,1	6,0	6,2	5,5	6,5	6,1	6,2	5,1	4,3	4,7
4	Ticaret	12,8	12,8	11,1	11,2	12,0	12,2	11,8	13,2	13,9	13,3	12,1	10,8	10,5	12,6	14,0
a	Toptan ve perakende ticaret	9,4	9,4	8,0	8,1	8,5	8,5	8,3	9,3	9,8	9,2	8,1	7,1	7,0	8,2	8,8
b	Otel ve lokanta hizmetleri	3,4	3,4	3,1	3,1	3,5	3,7	3,6	3,9	4,1	4,1	4,0	3,7	3,6	4,4	5,2
5	Ulaştırma ve haberleşme	14,1	14,0	12,5	13,5	14,6	15,0	13,7	15,6	16,1	16,6	16,7	15,3	16,7	20,6	24,2
6	Mali kuruluşlar	1,3	1,6	1,6	1,6	1,6	2,3	2,0	1,4	2,0	2,4	2,3	2,3	2,0	1,5	1,5
7	Konut sahipliği	6,1	4,6	4,2	4,1	4,9	5,1	3,7	3,3	2,7	2,7	2,4	3,0	3,0	3,9	4,8
8	Serbest meslek ve hizmetler	1,6	1,7	2,2	2,4	2,6	2,5	2,6	2,7	2,7	2,4	2,3	2,1	2,1	2,1	2,1
9	(Eksi) İzafi banka hizmetleri	0,4	0,8	0,4	0,9	1,5	1,5	1,5	3,3	2,3	2,1	1,2	1,6	1,5	1,0	1,8
10	SEKTÖRLER TOPLAMI	88,4	88,9	87,2	85,4	81,8	80,3	80,8	82,6	84,6	83,8	84,0	85,8	80,7	80,4	78,9
11	Devlet hizmetleri	9,7	9,5	11,7	13,6	16,9	18,4	17,5	16,0	13,6	14,6	14,5	12,9	18,1	17,9	19,7
12	Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13	ARA TOPLAM (10+11+12)	98,4	98,6	99,0	99,0	98,8	98,8	98,3	98,5	98,2	98,4	98,5	98,7	98,8	98,3	98,6
14	İthalat vergisi	1,6	1,4	1,0	1,0	1,2	1,2	1,7	1,5	1,8	1,6	1,5	1,3	1,2	1,7	1,4
GSYİH		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ÇORUM		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	Tarım	28,8	25,6	32,7	32,0	25,4	22,4	28,4	27,3	27,8	30,0	24,5	29,1	26,0	24,5	19,9
a	Çiftçilik ve hayvancılık	27,0	24,0	31,4	30,7	24,3	20,9	27,1	26,4	27,2	29,4	24,0	28,5	25,5	24,0	19,4
b	Ormançılık	1,7	1,6	1,3	1,2	1,1	1,5	1,3	0,8	0,6	0,6	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4
c	Balıkçılık	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2	Sanayi	9,4	9,9	8,8	8,4	9,7	11,5	11,9	11,6	11,0	9,5	10,2	9,6	9,6	9,4	10,6
a	Madencilik ve taşocakçılığı	1,6	1,3	1,0	1,0	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,9	1,0	0,7	0,5	0,9
b	İmalat Sanayi	6,7	7,4	6,9	6,4	7,0	9,1	9,8	9,7	9,9	8,5	8,8	8,1	8,4	8,4	9,0
c	Elektrik, gaz ve su	1,1	1,2	0,9	0,9	1,5	1,4	1,2	1,1	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,7
3	İnşaat	5,4	6,3	4,9	4,7	5,2	6,8	6,5	6,0	4,7	5,7	6,3	5,3	5,1	4,3	4,9
4	Ticaret	32,4	34,6	30,2	31,0	32,7	31,5	28,6	31,5	32,9	30,8	31,0	29,0	28,3	30,0	31,3
a	Toptan ve perakende ticaret	31,3	33,5	29,2	30,0	31,6	30,4	27,6	30,4	31,7	29,7	29,8	27,9	27,2	28,8	30,1
b	Otel ve lokanta hizmetleri	1,1	1,2	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,2	1,3
5	Ulaştırma ve haberleşme	10,5	11,3	10,7	11,1	11,7	11,3	10,1	11,2	11,7	12,1	13,9	13,3	14,1	15,3	17,3
6	Mali kuruluşlar	2,0	2,2	1,8	1,5	1,7	1,9	1,3	1,0	1,4	2,2	2,5	2,9	2,5	1,8	1,6
7	Konut sahipliği	6,1	4,8	2,8	2,5	3,4	3,2	2,8	2,6	2,3	2,3	2,2	2,6	2,8	3,4	3,4
8	Serbest meslek ve hizmetler	1,2	1,3	1,6	1,7	1,8	1,8	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,7
9	(Eksi) İzafi banka hizmetleri	1,5	1,8	0,6	1,2	1,8	1,4	1,1	1,4	1,1	2,2	1,0	2,1	2,0	1,2	2,1
10	SEKTÖRLER TOPLAMI	94,3	94,2	92,8	91,8	89,8	89,2	90,2	91,5	92,4	92,1	91,2	91,6	88,1	89,2	88,7
11	Devlet hizmetleri	4,9	5,1	6,4	7,5	9,5	9,9	8,9	7,8	6,7	7,2	8,0	7,8	11,2	9,8	10,5
12	Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
13	ARA TOPLAM (10+11+12)	99,4	99,5	99,4	99,5	99,4	99,2	99,2	99,3	99,2	99,3	99,2	99,4	99,3	99,1	99,3
14	İthalat vergisi	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8	0,6	0,7	0,9	0,7
GSYİH		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
SAMSUN		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	Tarım	29,6	26,2	30,9	29,9	26,5	26,9	24,3	25,8	25,1	26,2	25,9	27,4	26,9	23,1	20,4
a	Çiftçilik ve hayvancılık	27,8	24,2	29,3	28,0	24,8	25,3	22,1	24,2	23,7	24,7	24,9	26,2	25,9	22,1	19,6
b	Ormançılık	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7	0,9	0,9	0,6	0,5	0,7	0,4	0,6	0,5	0,4	0,4
c	Balıkçılık	0,6	0,9	0,7	1,0	1,0	0,7	1,3	1,0	0,8	0,8	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
2	Sanayi	16,2	21,4	15,1	15,4	15,4	15,1	16,9	15,4	16,0	18,6	16,9	16,8	15,5	16,3	15,2
a	Madencilik ve taşocakçılığı	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0
b	İmalat Sanayi	10,9	10,4	10,0	9,5	9,7	9,0	8,9	10,3	9,3	8,4	8,5	8,6	9,0	8,7	10,6
c	Elektrik, gaz ve su	5,3	11,0	5,1	5,9	5,4	5,9	8,0	4,7	6,3	10,0	8,1	7,9	6,3	7,6	4,6
3	İnşaat	7,8	8,0	7,6	6,7	7,3	7,1	7,0	7,1	5,9	5,1	4,8	5,8	5,6	5,7	5,0
4	Ticaret	24,3	23,8	22,5	22,9	22,4	21,1	21,8	24,6	25,0	22,1	21,4	20,1	18,9	20,3	21,7
a	Toptan ve perakende ticaret	23,5	22,9	21,7	22,1	21,5	20,2	20,8	23,5	23,9	21,1	20,3	19,1	17,9	19,2	20,4
b	Otel ve lokanta hizmetleri	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,0	0,9	1,1	1,3
5	Ulaştırma ve haberleşme	8,3	8,5	8,6	8,9	9,4	8,8	8,2	9,3	9,5	8,9	10,1	9,8	9,6	10,9	12,9
6	Mali kuruluşlar	2,0	2,1	2,0	2,1	2,0	2,3	2,0	1,5	2,0	2,3	2,5	2,8	2,2	1,6	1,5
7	Konut sahipliği	3,9	2,4	2,2	1,9	2,2	2,3	2,5	2,7	2,7	2,2	1,9	2,3	2,6	2,7	3,4
8	Serbest meslek ve hizmetler	1,7	1,7	2,5	2,8	2,7	2,7	2,5	2,8	2,7	2,7	2,8	2,8	2,6	2,6	2,6
9	(Eksi) İzafi banka hizmetleri	1,5	1,4	0,7	1,6	1,6	1,6	1,9	3,2	2,3	1,8	1,3	1,7	1,5	0,9	1,7
10	SEKTÖRLER TOPLAMI	92,4	92,8	90,7	89,0	86,4	84,7	83,2	86,1	86,6	86,4	85,0	86,0	82,4	82,3	81,1
11	Devlet hizmetleri	5,9	5,6	7,7	9,6	11,6	12,6	14,6	12,4	12,1	12,1	13,5	12,6	16,3	15,9	17,0
12	Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
13	ARA TOPLAM (10+11+12)	98,4	98,4	98,5	98,7	98,1	97,4	97,9	98,5	98,7	98,5	98,5	98,7	98,7	98,2	98,1
14	İthalat vergisi	1,6	1,6	1,5	1,3	1,9	2,6	2,1	1,5	1,3	1,5	1,5	1,3	1,3	1,8	1,9
GSYİH		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994.

DİE (1999-1), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996.

DİE (1999-2), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1997.

DİE (2001), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1998-1999.

DİE (2002), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2000.

DİE (2004), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2001 (basılmamış döküman).

Ek Tablo 5.24 Yıllar İtibarıyla Sektörlerin GSYİH İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (2/2)

		(Cari Fiyatlarla, yüzde)														
TOKAT		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	Tarım	28,4	25,4	26,5	25,8	20,6	18,4	25,6	21,7	26,2	25,2	22,9	30,8	27,7	24,1	18,5
a	Çiftçilik ve hayvancılık	26,7	23,9	25,4	24,7	19,9	17,4	24,5	21,1	25,6	24,1	22,2	30,1	27,1	23,6	18,1
b	Ormançılık	1,7	1,5	1,0	1,0	0,7	1,0	1,0	0,6	0,6	1,1	0,6	0,7	0,6	0,5	0,3
c	Balıkçılık	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
2	Sanayi	25,2	34,1	37,2	32,6	45,2	44,4	37,1	40,9	32,7	32,0	37,0	32,2	31,7	33,7	39,6
a	Madencilik ve taşocakçılığı	1,0	1,1	0,9	0,4	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	0,1	0,1
b	İmalat Sanayi	22,8	31,0	33,8	29,4	42,9	41,8	33,6	37,9	30,9	29,6	35,6	31,1	29,7	31,3	38,2
c	Elektrik, gaz ve su	1,3	1,9	2,6	2,7	2,1	2,5	3,3	2,9	1,6	2,3	1,3	1,1	1,5	2,3	1,3
3	İnşaat	5,7	5,8	4,2	4,3	3,0	3,2	3,2	3,6	4,3	5,9	3,5	3,3	2,8	2,7	2,8
4	Ticaret	10,5	9,4	7,8	8,6	6,5	6,7	6,9	7,5	8,8	8,3	7,7	6,7	6,6	7,1	6,9
a	Toptan ve perakende ticaret	9,0	8,0	6,6	7,3	5,4	5,5	5,8	6,3	7,4	6,9	6,3	5,4	5,3	5,7	5,5
b	Otel ve lokanta hizmetleri	1,5	1,4	1,2	1,3	1,1	1,1	1,2	1,2	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4
5	Ulaştırma ve haberleşme	11,0	9,7	8,8	10,3	8,1	8,6	8,7	9,9	11,1	11,4	11,8	10,4	11,5	12,8	13,5
6	Mali kuruluşlar	1,6	1,6	1,5	1,5	1,0	1,5	1,3	0,9	1,4	1,8	1,8	1,7	1,5	1,0	0,8
7	Konut sahipliği	8,6	6,2	3,9	4,1	4,0	3,9	4,1	3,7	3,5	3,3	2,5	2,5	3,0	3,6	3,6
8	Serbest meslek ve hizmetler	1,7	1,6	2,1	2,4	1,8	1,9	1,8	1,9	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9	1,9	2,0
9	(Eksi) İzafi banka hizmetleri	0,6	0,8	0,3	0,8	0,8	0,8	0,8	1,4	1,2	1,7	0,8	1,3	1,2	0,7	1,1
10	SEKTÖRLER TOPLAMI	92,1	93,0	91,7	88,9	89,5	87,8	87,9	88,7	89,0	88,4	88,3	88,2	85,4	86,2	86,6
11	Devlet hizmetleri	6,7	5,9	7,4	9,7	8,8	10,0	10,2	9,3	9,0	9,7	9,9	10,1	12,7	11,3	11,4
12	Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13	ARA TOPLAM (10+11+12)	99,0	99,1	99,2	98,7	98,3	97,9	98,1	98,0	98,0	98,1	98,2	98,4	98,2	97,5	98,1
14	İthalat vergisi	1,0	0,9	0,8	1,3	1,7	2,1	1,9	2,0	2,0	1,9	1,8	1,6	1,8	2,5	1,9
GSYİH		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TR83		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	Tarım	30,0	27,0	31,2	30,7	25,4	24,3	26,4	26,1	27,1	27,6	26,0	30,1	27,8	24,3	20,0
a	Çiftçilik ve hayvancılık	28,2	25,2	29,8	29,3	24,2	23,0	24,9	25,0	26,1	26,5	25,3	29,3	27,0	23,7	19,4
b	Ormançılık	1,4	1,3	1,0	1,0	0,8	1,0	1,0	0,6	0,6	0,7	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4
c	Balıkçılık	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
2	Sanayi	15,7	20,6	18,2	16,6	21,4	20,6	19,7	20,0	17,7	18,2	18,8	17,7	17,1	17,8	19,4
a	Madencilik ve taşocakçılığı	0,9	0,8	0,7	0,5	0,6	0,4	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4	0,6	0,2	0,3
b	İmalat Sanayi	11,7	13,8	14,5	12,6	17,6	16,6	14,8	16,5	14,1	12,8	14,4	13,5	13,2	13,5	16,5
c	Elektrik, gaz ve su	3,1	6,0	3,1	3,4	3,2	3,6	4,5	3,0	3,2	5,1	4,0	3,8	3,3	4,0	2,6
3	İnşaat	6,6	7,1	6,0	5,5	5,5	6,0	5,9	5,9	5,2	5,6	5,0	5,1	4,8	4,6	4,4
4	Ticaret	22,2	21,9	19,6	20,3	19,1	18,8	18,7	20,8	22,0	20,2	19,3	17,7	17,0	18,4	19,3
a	Toptan ve perakende ticaret	20,9	20,6	18,3	19,0	17,8	17,4	17,4	19,3	20,5	18,7	17,7	16,2	15,6	16,9	17,5
b	Otel ve lokanta hizmetleri	1,3	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,6	1,8
5	Ulaştırma ve haberleşme	9,9	10,0	9,6	10,3	10,2	10,0	9,4	10,6	11,2	11,0	12,2	11,4	11,9	13,4	15,2
6	Mali kuruluşlar	1,8	1,9	1,8	1,8	1,7	2,0	1,7	1,2	1,8	2,2	2,3	2,5	2,1	1,5	1,4
7	Konut sahipliği	5,5	3,9	2,9	2,8	3,2	3,2	3,1	3,0	2,8	2,5	2,2	2,5	2,8	3,2	3,6
8	Serbest meslek ve hizmetler	1,6	1,6	2,2	2,4	2,3	2,3	2,2	2,3	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2
9	(Eksi) İzafi banka hizmetleri	1,2	1,3	0,6	1,3	1,4	1,3	1,4	2,4	1,8	1,9	1,1	1,7	1,5	0,9	1,7
10	SEKTÖRLER TOPLAMI	92,3	92,7	90,9	89,1	87,3	85,9	85,6	87,5	88,2	87,8	87,0	87,7	84,1	84,5	83,8
11	Devlet hizmetleri	6,3	6,0	7,8	9,7	11,1	12,0	12,6	11,0	10,3	10,8	11,6	11,0	14,6	13,8	14,6
12	Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
13	ARA TOPLAM (10+11+12)	98,7	98,8	98,9	98,9	98,5	98,0	98,3	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,7	98,3	98,4
14	İthalat vergisi	1,3	1,2	1,1	1,1	1,5	2,0	1,7	1,4	1,4	1,4	1,4	1,2	1,3	1,7	1,6
GSYİH		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TÜRKİYE		1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	Tarım	17,8	17,3	16,6	17,5	15,2	15,0	15,4	15,5	15,7	16,9	14,5	17,5	15,3	14,1	12,1
a	Çiftçilik ve hayvancılık	16,4	15,7	15,3	16,2	14,2	13,7	14,0	14,3	14,6	15,8	13,6	16,5	14,5	13,3	11,4
b	Ormançılık	1,1	1,1	0,9	0,7	0,6	0,9	0,7	0,5	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
c	Balıkçılık	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,6	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
2	Sanayi	25,8	27,0	27,1	25,5	25,9	25,6	24,5	26,4	26,3	25,2	25,3	22,9	23,2	23,3	25,7
a	Madencilik ve taşocakçılığı	2,0	1,8	2,0	1,6	1,5	1,4	1,1	1,4	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2
b	İmalat Sanayi	21,8	23,0	23,1	22,0	22,2	21,6	20,8	22,1	22,6	21,1	21,6	19,4	19,2	19,2	20,6
c	Elektrik, gaz ve su	2,0	2,2	1,9	2,0	2,2	2,6	2,6	2,9	2,5	2,8	2,6	2,4	2,9	3,0	3,9
3	İnşaat	7,3	7,7	7,0	6,3	7,0	6,8	7,4	6,8	5,5	5,8	6,0	6,0	5,6	5,2	5,2
4	Ticaret	19,9	19,9	18,8	19,1	18,6	18,5	18,6	19,7	20,5	20,5	20,8	19,9	19,1	20,0	21,0
a	Toptan ve perakende ticaret	17,3	17,1	16,1	16,5	16,0	15,7	15,8	16,5	17,4	17,2	17,2	16,4	15,8	16,5	16,7
b	Otel ve lokanta hizmetleri	2,6	2,8	2,7	2,6	2,6	2,8	2,8	3,1	3,1	3,3	3,6	3,5	3,3	3,5	4,3
5	Ulaştırma ve haberleşme	11,6	11,8	11,6	11,8	11,8	12,2	12,0	13,3	12,6	13,1	13,9	13,6	14,0	14,2	15,8
6	Mali kuruluşlar	3,1	3,3	2,9	3,2	4,1	4,0	4,3	3,0	4,2	5,0	5,1	6,3	5,5	3,8	3,7
7	Konut sahipliği	5,9	4,5	3,7	3,4	3,7	3,8	3,4	3,3	3,2	3,0	2,9	3,4	4,5	4,6	4,8
8	Serbest meslek ve hizmetler	2,3	2,5	3,3	3,7	3,7	3,6	3,6	3,7	3,7	3,8	3,7	3,7	3,7	3,6	3,7
9	(Eksi) İzafi banka hizmetleri	2,7	2,6	1,1	2,5	3,7	3,8	3,8	4,2	3,5	4,8	4,8	5,8	5,5	3,3	6,5
10	SEKTÖRLER TOPLAMI	91,0	91,4	89,8	87,9	86,4	85,7	85,3	87,3	88,2	88,3	87,5	87,4	85,3	85,4	85,4
11	Devlet hizmetleri	5,1	4,9	6,8	8,3	9,7	10,2	10,3	8,9	8,0	8,4	8,9	9,4	11,3	10,1	10,4
12	Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4	0,5
13	ARA TOPLAM (10+11+12)	96,5	96,7	97,0	96,6	96,5	96,3	95,9	96,5	96,3	96,9	96,6	97,0	97,0	95,9	96,3
14	İthalat vergisi	3,5	3,3	3,0	3,4	3,5	3,7	4,1	3,5	3,7	3,1	3,4	3,0	3,0	4,1	3,7
GSYİH		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994.
DİE (1999-1), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996.
DİE (1999-2), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1997.

DİE (2001), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1998-1999.
DİE (2002), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2000.
DİE (2004), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2001 (basılmamış doküman).

Ek Tablo 5.25 Yıllar İtibarıyla Sektörlerin Türkiye GSYİH'sı İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (1/2)

	(cari fiyatlarla, binde)														
AMASYA	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1Tarım	1,5	1,4	1,7	1,8	1,4	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	1,4	1,8	1,5	1,1	0,8
a Çiftçilik ve hayvancılık	1,4	1,3	1,7	1,7	1,3	1,2	1,3	1,3	1,4	1,3	1,4	1,8	1,4	1,1	0,8
b Ormançılık	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
c Balıkçılık	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2Sanayi	0,4	0,5	0,6	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
a Madencilik ve taşocakçılığı	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
b İmalat sanayi	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,2	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
c Elektrik, gaz ve su	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3İnşaat	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
4Ticaret	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
a Toptan ve perakende ticaret	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
b Otel ve lokanta hizmetleri	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5Ulaştırma ve haberleşme	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9
6Mali kuruluşlar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
7Konut sahipliği	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
8Serbest meslek ve hizmetler	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
9(Eksi) İzafi banka hizmetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
10SEKTÖRLER TOPLAMI	3,6	3,6	4,0	3,9	3,5	3,3	3,5	3,4	3,4	3,3	3,5	3,9	3,5	3,0	2,8
11Devlet hizmetleri	0,4	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,7	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6	0,8	0,7	0,7
12Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13ARA TOPLAM (10+11+12)	4,0	3,9	4,5	4,5	4,2	4,1	4,2	4,0	4,0	3,9	4,1	4,4	4,3	3,7	3,5
14İthalat vergisi	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
GSYİH	4,0	4,0	4,6	4,6	4,3	4,1	4,3	4,1	4,0	3,9	4,2	4,5	4,3	3,8	3,6
ÇORUM	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1Tarım	2,3	1,9	2,6	2,5	1,9	1,7	2,3	2,2	2,2	2,3	1,8	2,1	1,8	1,7	1,3
a Çiftçilik ve hayvancılık	2,1	1,7	2,5	2,4	1,8	1,5	2,2	2,1	2,2	2,3	1,7	2,1	1,8	1,6	1,3
b Ormançılık	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
c Balıkçılık	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2Sanayi	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,9	1,0	0,9	0,9	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7
a Madencilik ve taşocakçılığı	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
b İmalat sanayi	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
c Elektrik, gaz ve su	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3İnşaat	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3
4Ticaret	2,5	2,5	2,4	2,5	2,4	2,3	2,3	2,5	2,6	2,4	2,3	2,1	2,0	2,1	2,1
a Toptan ve perakende ticaret	2,5	2,4	2,3	2,4	2,3	2,2	2,3	2,4	2,5	2,3	2,2	2,0	1,9	2,0	2,0
b Otel ve lokanta hizmetleri	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
5Ulaştırma ve haberleşme	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2
6Mali kuruluşlar	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
7Konut sahipliği	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
8Serbest meslek ve hizmetler	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
9(Eksi) İzafi banka hizmetleri	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
10SEKTÖRLER TOPLAMI	7,4	6,9	7,5	7,3	6,6	6,6	7,4	7,3	7,3	7,1	6,6	6,7	6,2	6,1	5,9
11Devlet hizmetleri	0,4	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,8	0,7	0,7
12Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13ARA TOPLAM (10+11+12)	7,8	7,3	8,0	7,9	7,3	7,3	8,1	7,9	7,9	7,7	7,2	7,3	7,0	6,8	6,6
14İthalat vergisi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
GSYİH	7,9	7,3	8,0	8,0	7,3	7,4	8,2	7,9	7,9	7,7	7,3	7,3	7,0	6,9	6,7
SAMSUN	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1Tarım	4,8	4,4	5,0	4,6	3,9	4,1	3,6	3,6	3,6	3,9	3,7	4,0	3,9	3,3	2,8
a Çiftçilik ve hayvancılık	4,5	4,0	4,7	4,3	3,7	3,9	3,3	3,3	3,4	3,7	3,6	3,8	3,8	3,1	2,7
b Ormançılık	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
c Balıkçılık	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2Sanayi	2,6	3,6	2,4	2,4	2,3	2,3	2,5	2,1	2,3	2,8	2,4	2,4	2,3	2,3	2,1
a Madencilik ve taşocakçılığı	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b İmalat sanayi	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2	1,3	1,2	1,5
c Elektrik, gaz ve su	0,9	1,8	0,8	0,9	0,8	0,9	1,2	0,7	0,9	1,5	1,2	1,1	0,9	1,1	0,6
3İnşaat	1,3	1,3	1,2	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7
4Ticaret	4,0	4,0	3,6	3,5	3,3	3,2	3,2	3,4	3,6	3,3	3,1	2,9	2,8	2,9	3,0
a Toptan ve perakende ticaret	3,8	3,8	3,5	3,4	3,2	3,1	3,1	3,3	3,4	3,2	2,9	2,8	2,6	2,7	2,8
b Otel ve lokanta hizmetleri	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5Ulaştırma ve haberleşme	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,2	1,3	1,4	1,3	1,5	1,4	1,4	1,5	1,8
6Mali kuruluşlar	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2
7Konut sahipliği	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5
8Serbest meslek ve hizmetler	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
9(Eksi) İzafi banka hizmetleri	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1	0,2
10SEKTÖRLER TOPLAMI	15,0	15,5	14,6	13,7	12,8	13,0	12,4	11,9	12,4	13,0	12,2	12,5	12,0	11,6	11,1
11Devlet hizmetleri	1,0	0,9	1,2	1,5	1,7	1,9	2,2	1,7	1,7	1,8	1,9	1,8	2,4	2,2	2,3
12Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13ARA TOPLAM (10+11+12)	16,0	16,4	15,9	15,2	14,5	14,9	14,6	13,6	14,1	14,8	14,2	14,3	14,4	13,8	13,5
14İthalat vergisi	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
GSYİH	16,3	16,7	16,1	15,4	14,8	15,3	14,9	13,8	14,3	15,0	14,4	14,5	14,6	14,1	13,7

Ek Tablo 5.26 Yıllar İtibarıyla Sektörlerin Türkiye GSYİH'sı İçindeki Payları - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye (2/2)

TOKAT	(cari fiyatlarla, binde)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1Tarım	1,8	1,8	2,1	1,9	1,9	1,6	2,1	1,8	1,9	1,8	1,7	2,5	2,1	1,8	1,4
a Çiftçilik ve hayvancılık	1,7	1,7	2,0	1,8	1,8	1,5	2,0	1,7	1,9	1,7	1,6	2,4	2,1	1,7	1,4
b Örmancılık	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
c Balıkçılık	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2Sanayi	1,6	2,4	3,0	2,3	4,2	3,8	3,1	3,3	2,4	2,3	2,7	2,6	2,4	2,5	3,1
a Madencilik ve taşocakçılığı	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b İmalat sanayi	1,5	2,2	2,7	2,1	3,9	3,6	2,8	3,1	2,2	2,1	2,6	2,5	2,3	2,3	3,0
c Elektrik, gaz ve su	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
3İnşaat	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
4Ticaret	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
a Toptan ve perakende ticaret	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
b Otel ve lokanta hizmetleri	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
5Ulaştırma ve haberleşme	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0
6Mali kuruluşlar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
7Konut sahipliği	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
8Serbest meslek ve hizmetler	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2
9(Eksi) İzafi banka hizmetleri	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
10SEKTÖRLER TOPLAMI	6,0	6,6	7,3	6,4	8,2	7,5	7,3	7,2	6,5	6,2	6,5	7,1	6,5	6,3	6,7
11Devlet hizmetleri	0,4	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	1,0	0,8	0,9
12Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13ARA TOPLAM (10+11+12)	6,4	7,0	7,9	7,1	9,0	8,4	8,2	8,0	7,1	6,9	7,2	7,9	7,5	7,2	7,6
14İthalat vergisi	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
GSYİH	6,5	7,0	8,0	7,2	9,2	8,6	8,3	8,1	7,3	7,1	7,3	8,0	7,6	7,4	7,8
TR83	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1Tarım	10,4	9,5	11,5	10,8	9,0	8,6	9,4	8,8	9,1	9,3	8,6	10,3	9,3	7,8	6,3
a Çiftçilik ve hayvancılık	9,8	8,8	11,0	10,3	8,6	8,1	8,9	8,5	8,8	8,9	8,4	10,1	9,1	7,6	6,2
b Örmancılık	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
c Balıkçılık	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2Sanayi	5,4	7,2	6,7	5,8	7,6	7,3	7,0	6,8	5,9	6,1	6,2	6,1	5,7	5,7	6,2
a Madencilik ve taşocakçılığı	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
b İmalat sanayi	4,1	4,8	5,3	4,4	6,2	5,9	5,3	5,6	4,7	4,3	4,8	4,6	4,4	4,3	5,2
c Elektrik, gaz ve su	1,1	2,1	1,1	1,2	1,1	1,3	1,6	1,0	1,1	1,7	1,3	1,3	1,1	1,3	0,8
3İnşaat	2,3	2,5	2,2	1,9	2,0	2,1	2,1	2,0	1,7	1,9	1,7	1,8	1,6	1,5	1,4
4Ticaret	7,7	7,7	7,2	7,1	6,8	6,6	6,7	7,1	7,4	6,8	6,4	6,1	5,7	5,9	6,1
a Toptan ve perakende ticaret	7,2	7,2	6,7	6,7	6,3	6,2	6,2	6,6	6,9	6,3	5,9	5,6	5,2	5,4	5,5
b Otel ve lokanta hizmetleri	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
5Ulaştırma ve haberleşme	3,4	3,5	3,5	3,6	3,6	3,5	3,4	3,6	3,7	3,7	4,0	3,9	4,0	4,3	4,8
6Mali kuruluşlar	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,7	0,5	0,4
7Konut sahipliği	1,9	1,4	1,1	1,0	1,2	1,1	1,1	1,0	0,9	0,9	0,7	0,9	0,9	1,0	1,1
8Serbest meslek ve hizmetler	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
9(Eksi) İzafi banka hizmetleri	0,4	0,5	0,2	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8	0,6	0,6	0,4	0,6	0,5	0,3	0,5
10SEKTÖRLER TOPLAMI	32,0	32,5	33,4	31,3	31,0	30,4	30,6	29,7	29,6	29,6	28,9	30,1	28,2	27,1	26,6
11Devlet hizmetleri	2,2	2,1	2,9	3,4	3,9	4,3	4,5	3,7	3,5	3,6	3,9	3,8	4,9	4,4	4,6
12Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13ARA TOPLAM (10+11+12)	34,2	34,6	36,3	34,7	35,0	34,7	35,1	33,5	33,1	33,3	32,7	33,9	33,1	31,5	31,2
14İthalat vergisi	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5
GSYİH	34,6	35,0	36,7	35,1	35,5	35,4	35,7	33,9	33,5	33,7	33,2	34,3	33,6	32,1	31,7
TÜRKİYE	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1Tarım	178,2	172,6	165,9	174,8	152,5	149,8	154,2	154,6	156,9	168,5	144,6	174,5	153,1	140,8	120,6
a Çiftçilik ve hayvancılık	163,8	156,9	152,9	161,9	141,8	136,7	140,3	143,0	145,9	158,0	136,2	165,5	144,6	133,0	113,6
b Örmancılık	10,7	10,6	9,0	7,4	5,9	9,0	7,4	5,0	5,4	5,6	3,9	4,4	3,7	3,4	2,9
c Balıkçılık	3,7	5,1	4,0	5,5	4,7	4,1	6,4	6,6	5,7	4,9	4,5	4,6	4,8	4,4	4,2
2Sanayi	258,0	269,7	271,0	255,2	259,2	256,2	245,1	263,6	263,1	251,6	252,9	229,2	232,2	233,0	257,2
a Madencilik ve taşocakçılığı	19,7	18,2	20,3	15,9	15,5	13,7	11,0	14,0	12,7	12,4	11,7	10,8	11,4	11,4	12,0
b İmalat sanayi	218,4	229,6	231,2	219,6	221,7	216,4	208,1	220,6	225,7	211,4	215,7	193,9	191,7	191,7	205,9
c Elektrik, gaz ve su	19,8	21,9	19,4	19,7	22,0	26,2	26,0	29,0	24,8	27,8	25,6	24,5	29,1	29,8	39,3
3İnşaat	73,0	77,4	70,0	63,0	70,0	68,1	73,6	68,2	54,9	58,1	60,5	59,8	56,3	52,0	51,8
4Ticaret	198,7	198,9	187,6	190,6	186,4	185,1	185,9	196,7	204,5	204,6	207,6	199,2	190,5	199,9	209,6
a Toptan ve perakende ticaret	172,6	170,8	160,6	164,9	159,9	157,3	158,3	165,3	173,8	171,9	171,7	163,7	157,9	164,7	166,5
b Otel ve lokanta hizmetleri	26,1	28,1	27,0	25,7	26,4	27,7	27,6	31,4	30,8	32,7	35,9	35,5	32,6	35,2	43,1
5Ulaştırma ve haberleşme	115,9	118,0	115,8	118,3	122,0	119,5	132,9	126,4	131,4	139,4	136,0	140,4	141,6	157,8	
6Mali kuruluşlar	30,6	33,1	28,6	32,2	41,4	39,8	42,6	29,7	41,6	49,6	51,1	62,8	54,6	37,7	37,2
7Konut sahipliği	58,7	45,3	36,9	33,6	36,9	37,7	34,4	33,1	32,1	30,0	29,5	33,7	44,8	46,3	47,6
8Serbest meslek ve hizmetler	23,2	24,7	33,2	36,7	36,5	36,2	36,1	36,9	37,0	37,5	37,0	37,5	36,6	35,6	37,0
9(Eksi) İzafi banka hizmetleri	26,7	25,9	11,3	25,0	36,9	37,7	38,2	42,3	34,8	48,0	47,6	58,4	55,3	32,9	64,7
10SEKTÖRLER TOPLAMI	909,5	913,8	897,6	879,3	864,2	857,2	853,1	873,5	881,7	883,3	875,0	874,4	853,1	854,1	854,2
11Devlet hizmetleri	50,7	49,2	68,3	82,7	96,9	102,3	102,9	89,1	79,8	83,8	89,5	94,1	113,4	101,4	103,8
12Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	4,3	4,1	3,9	3,9	3,7	3,2	3,0	2,3	1,9	1,8	1,8	1,9	3,5	3,8	5,1
13ARA TOPLAM (10+11+12)	964,5	967,1	969,8	965,9	964,8	962,8	959,0	964,9	963,4	969,0	966,3	970,4	970,1	959,3	963,2
14İthalat vergisi	35,5	32,9	30,2	34,1	35,2	37,2	41,0	35,1	36,6	31,0	33,7	29,6	29,9	40,7	36,8
GSYİH	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0

Kaynak: DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994. DİE (2001), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1998-1999.
 DİE (1999-1), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996. DİE (2002), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2000.
 DİE (1999-2), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1997. DİE (2004), İllere Göre Gayri Safi Yurt

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Ek Tablo 5.27 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (1/3)

AMASYA	(1987 sabit fiyatlarıyla milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	110 566	110 553	127 543	128 588	117 439	112 306	112 304	93 536	96 387	93 322	128 597	148 347	143 571	142 991	108 190
a Çiftçilik ve hayvancılık	104 245	104 245	121 694	122 035	112 937	108 240	107 670	90 041	92 510	90 362	125 619	144 880	140 420	139 733	104 632
b Ormançılık	3 463	3 139	3 169	3 022	3 053	2 897	3 148	2 509	2 848	1 955	1 888	2 327	2 190	2 237	2 383
c Balıkçılık	3 638	2 639	2 697	2 532	1 449	1 079	1 487	986	1 005	1 005	1 060	1 131	961	941	1 081
2 Sanayi	32 630	32 630	34 447	27 422	28 405	24 625	31 711	27 701	26 356	31 500	34 095	34 095	31 392	28 994	25 751
a Madencilik ve taşocakçılığı	8 046	7 444	6 502	4 175	3 477	4 169	3 468	3 185	2 965	3 856	3 228	3 228	2 766	2 664	3 088
b İmalat sanayi	21 672	22 019	24 976	21 081	21 386	15 865	23 368	19 445	21 536	25 868	27 274	24 804	23 167	19 898	19 898
c Elektrik, gaz ve su	2 359	3 167	2 969	2 166	3 542	4 591	4 875	5 371	1 855	2 568	2 872	3 142	3 822	3 163	2 765
3 İnşaat	16 448	16 966	17 761	17 890	19 110	21 436	24 240	24 995	25 632	25 893	23 932	26 702	22 241	22 871	21 081
4 Ticaret	38 463	35 611	34 324	37 858	38 581	41 351	41 216	38 030	41 903	45 576	51 435	52 389	48 918	59 574	47 924
a Toplan ve perakende ticaret	28 214	25 759	24 187	26 656	28 703	28 703	27 634	24 909	28 151	30 930	35 332	34 471	42 080	31 528	31 528
b Otel ve lokanta hizmetleri	10 249	9 852	10 137	11 202	11 428	12 648	13 582	13 121	13 752	14 646	16 296	16 457	14 448	17 494	16 396
5 Ulaştırma ve haberleşme	42 531	42 210	44 445	51 569	53 799	58 308	64 282	62 662	66 334	69 857	75 341	81 480	79 592	87 321	83 174
6 Mali kuruluşlar	4 046	4 368	3 976	3 554	3 443	3 464	3 081	3 074	3 064	3 018	2 686	2 923	3 009	3 010	3 046
7 Konut sahipliği	18 373	18 461	18 742	19 132	19 557	20 023	20 550	21 287	21 582	22 197	22 596	23 012	23 371	23 421	23 926
8 Serbest meslek ve hizmetler	4 825	4 800	4 958	5 134	5 307	5 391	5 425	4 940	5 044	5 165	5 407	5 756	5 461	5 713	4 907
9 (Eks) İzaflı banka hizmetleri	1 167	1 250	1 130	1 010	975	980	867	866	856	827	717	771	789	781	780
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	266 162	264 349	285 066	290 137	284 666	285 924	301 942	275 359	285 446	291 138	340 777	373 934	356 766	373 114	317 218
11 Devlet hizmetleri	29 299	29 240	30 079	31 292	32 737	32 101	32 719	33 627	33 929	33 673	34 601	35 891	37 889	35 697	35 770
12 Kar amaçlı olmayan özel hizmet kuruluşları	534	537	547	581	613	496	525	471	405	419	469	370	372	272	273
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	295 994	294 126	315 692	322 010	318 016	318 521	335 185	309 457	319 780	325 230	375 847	410 195	395 027	409 084	353 260
14 İhtilaf vergisi	4 964	3 908	3 473	4 290	5 112	5 276	9 053	5 682	7 486	9 306	10 268	10 379	8 792	10 239	6 585
GSYİH	300 958	298 033	319 164	326 300	323 128	323 797	344 238	315 139	327 267	334 536	386 115	420 574	403 819	419 322	359 846

ÇORUM	(1987 sabit fiyatlarıyla milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	168 899	151 428	177 242	180 186	159 106	135 482	190 260	152 891	163 453	165 599	170 425	186 009	170 558	188 710	149 545
a Çiftçilik ve hayvancılık	158 748	141 792	167 583	170 536	149 880	125 860	181 587	144 572	154 847	159 853	165 021	179 492	164 279	182 316	147 640
b Ormançılık	10 024	9 477	9 532	9 529	9 115	9 482	8 503	8 169	8 443	8 525	9 274	6 130	5 770	5 961	7 563
c Balıkçılık	127	159	127	122	112	121	170	163	163	181	174	386	510	433	342
2 Sanayi	55 241	52 668	52 331	55 625	62 564	78 719	96 140	82 466	78 976	82 823	87 719	95 793	88 466	93 818	83 814
a Madencilik ve taşocakçılığı	9 659	6 803	4 835	5 225	4 971	4 471	5 637	4 376	4 075	3 311	4 852	6 379	5 036	3 906	6 488
b İmalat sanayi	39 262	39 065	41 078	43 808	46 883	63 799	79 803	68 287	71 600	75 228	77 888	84 228	77 913	85 230	72 704
c Elektrik, gaz ve su	6 321	6 800	6 418	6 592	10 710	10 449	10 700	9 903	3 301	4 284	4 979	5 167	5 516	4 673	4 622
3 İnşaat	31 613	29 595	29 988	29 844	29 740	41 909	48 918	44 741	42 354	56 689	48 182	43 893	37 485	42 114	40 938
4 Ticaret	190 147	193 663	174 324	209 470	214 512	216 639	226 532	209 868	221 970	245 875	284 971	291 559	266 274	304 233	242 140
a Toplan ve perakende ticaret	183 716	187 140	168 160	201 045	207 224	209 084	218 461	202 211	214 023	237 169	275 451	282 016	258 181	294 484	233 701
b Otel ve lokanta hizmetleri	6 431	6 523	6 164	7 288	7 555	8 071	7 657	7 947	8 656	9 520	9 544	8 094	8 094	9 749	8 439
5 Ulaştırma ve haberleşme	61 401	63 390	67 376	75 292	75 021	81 129	91 488	88 592	97 787	104 915	114 224	122 630	120 511	130 104	122 652
6 Mali kuruluşlar	11 694	11 688	11 785	11 414	11 168	11 498	10 446	10 273	10 313	9 855	9 565	10 311	10 040	10 320	9 191
7 Konut sahipliği	35 963	36 111	37 584	38 720	40 245	41 240	42 944	44 945	45 662	47 424	49 071	50 051	50 569	50 885	51 973
8 Serbest meslek ve hizmetler	6 952	7 033	6 746	7 574	7 752	8 473	9 724	9 115	9 360	10 019	10 480	10 979	10 132	11 222	9 731
9 (Eks) İzaflı banka hizmetleri	8 597	8 533	8 282	8 055	8 291	7 490	7 373	7 342	7 342	6 882	6 510	6 928	7 370	6 812	5 995
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	553 313	537 050	548 843	593 863	592 053	606 798	708 962	635 478	662 533	716 227	766 127	804 296	747 666	824 594	703 989
11 Devlet hizmetleri	29 008	28 835	28 634	28 813	31 405	31 868	32 713	32 876	32 699	32 375	32 643	34 759	35 105	36 160	36 688
12 Kar amaçlı olmayan özel hizmet kuruluşları	1 405	1 413	1 438	1 530	1 614	755	850	763	795	897	951	900	905	816	939
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	583 726	567 298	578 916	629 205	625 071	639 422	742 526	669 417	696 027	749 499	799 721	839 955	783 676	861 570	741 625
14 İhtilaf vergisi	3 260	2 392	3 456	4 140	4 697	6 393	7 933	5 359	6 953	8 371	8 928	8 575	7 860	9 986	6 255
GSYİH	586 986	569 690	582 371	633 346	629 769	645 815	750 459	674 475	702 980	757 870	805 649	848 530	791 535	871 556	747 881

Kaynak: DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994.
DİE (1999-), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996.
DİE (1999-2), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996.
DİE (2000), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2001 (basılmamış ötküman).

Ek Tablo 5.28 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (2/3)

SAMSUN	(1987 sabit fiyatlarıyla milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	360 027	333 993	457 621	479 280	363 770	421 621	354 802	352 633	371 304	392 028	373 700	403 397	400 820	390 435	391 587
a Çiftçilik ve hayvancılık	338 134	309 339	432 229	457 959	343 165	402 408	330 588	331 524	352 766	373 455	356 388	382 522	381 092	371 242	374 164
b Ormancılık	14 220	13 056	13 136	12 790	12 645	12 549	12 549	10 760	11 763	11 295	11 056	12 632	12 800	11 754	10 059
c Balıkçılık	7 672	12 256	12 256	7 532	7 960	6 536	11 665	10 350	6 755	6 256	6 433	6 433	6 928	7 439	7 384
2 Sanayi	197 496	251 221	199 928	230 014	216 771	228 101	270 563	193 762	227 330	288 245	293 354	370 351	330 102	315 196	234 399
a Madencilik ve taşocakçılığı	363	463	266	308	2 788	808	210	3 460	3 222	1 358	1 272	1 388	1 418	361	279
b İmalat sanayi	132 382	121 903	124 924	135 002	133 632	141 707	150 320	132 389	138 661	152 040	163 680	201 237	193 328	182 217	171 485
c Elektrik, gaz ve su	64 751	128 855	74 738	94 104	80 351	85 586	120 033	57 913	85 247	134 847	128 442	167 727	135 356	132 589	56 635
3 İnşaat	95 194	97 223	98 638	85 017	91 101	104 290	100 186	89 624	91 394	90 272	79 386	86 974	88 821	90 687	71 441
4 Ticaret	295 583	290 683	316 183	339 099	326 519	350 871	374 851	345 899	386 052	426 925	485 197	516 797	483 614	529 438	510 244
a Toplan ve perakende ticaret	285 424	280 728	305 630	327 208	314 186	336 306	358 530	328 848	368 478	408 174	465 178	499 174	465 925	509 174	488 304
b Otel ve lokanta hizmetleri	10 159	9 955	10 553	11 891	12 333	14 565	16 321	17 051	17 575	18 741	21 019	20 687	20 687	20 264	22 210
5 Ulaştırma ve haberleşme	100 335	97 562	98 783	115 531	115 924	122 520	138 600	134 719	142 537	155 284	156 721	163 926	158 026	169 280	162 196
6 Mali kuruluşlar	24 264	24 715	25 039	25 246	24 844	24 161	22 960	23 014	22 884	20 864	21 125	21 256	21 061	21 408	19 154
7 Konut sahipliği	47 434	47 637	48 820	50 019	51 280	52 274	53 556	54 679	55 246	56 567	56 818	57 496	57 817	57 464	58 534
8 Serbest meslek ve hizmetler	21 258	20 782	24 067	25 009	24 676	27 012	27 828	26 680	28 580	31 156	32 619	34 659	32 672	33 553	31 242
9 (Eks) İzaflı banka hizmetleri	18 785	18 984	19 091	19 244	18 870	18 347	17 336	17 155	15 344	15 140	15 041	14 807	14 862	14 862	13 155
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	1 122 806	1 144 832	1 249 988	1 328 971	1 196 015	1 312 503	1 326 010	1 203 617	1 308 177	1 445 997	1 484 819	1 640 017	1 558 127	1 592 578	1 465 642
11 Devlet hizmetleri	72 010	75 718	75 915	76 313	78 582	80 041	81 552	82 269	85 637	83 220	81 415	84 132	89 119	92 262	94 127
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	831	1 049	1 049	1 240	1 456	1 304	1 381	1 376	1 351	1 413	1 548	1 349	1 397	1 440	1 531
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	1 195 646	1 221 480	1 326 951	1 406 524	1 276 053	1 393 847	1 408 944	1 287 262	1 395 160	1 530 630	1 567 782	1 725 099	1 648 643	1 686 280	1 561 300
14 İhtalat vergisi	19 960	18 891	18 538	19 957	20 626	42 370	40 780	20 681	19 620	32 794	34 221	34 484	32 154	40 224	34 005
GSYİH	1 215 607	1 240 370	1 345 489	1 426 481	1 296 679	1 436 217	1 449 724	1 307 941	1 414 780	1 563 424	1 602 003	1 759 983	1 680 797	1 726 504	1 595 304

TOKAT	(1987 sabit fiyatlarıyla milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	137 388	137 199	142 929	144 987	154 847	156 554	175 832	150 694	159 448	162 187	172 877	234 666	216 180	226 514	200 041
a Çiftçilik ve hayvancılık	128 781	129 273	135 001	147 245	147 245	148 890	168 277	144 112	152 269	163 091	164 435	225 441	207 394	219 689	194 284
b Ormancılık	8 179	7 521	7 567	7 377	7 314	7 203	7 203	6 711	6 711	6 734	7 980	8 686	8 319	6 225	5 233
c Balıkçılık	428	405	361	321	321	350	352	370	370	408	342	462	467	600	514
2 Sanayi	121 666	160 850	206 773	181 884	261 807	263 415	261 085	249 243	223 456	249 080	256 267	294 321	241 478	250 921	247 935
a Madencilik ve taşocakçılığı	5 046	5 363	4 162	2 532	2 071	989	2 680	800	745	1 141	561	743	4 017	4 215	4 266
b İmalat sanayi	110 200	145 299	183 239	158 912	240 135	241 957	229 680	228 653	206 963	228 488	238 221	277 294	222 989	225 254	234 046
c Elektrik, gaz ve su	6 420	10 788	19 372	20 440	19 661	20 469	28 715	23 790	16 148	19 451	16 495	16 284	14 573	21 452	9 633
3 İnşaat	27 408	25 387	24 514	23 547	22 178	22 185	24 512	27 092	33 443	33 770	27 241	25 921	20 425	25 615	26 571
4 Ticaret	50 886	47 272	44 182	51 929	44 870	46 611	51 590	51 367	57 966	61 906	63 303	66 901	58 828	64 489	59 980
a Toplan ve perakende ticaret	43 439	40 134	37 178	43 867	37 254	38 564	42 684	49 509	48 780	52 266	52 953	56 268	49 690	53 848	49 809
b Otel ve lokanta hizmetleri	7 447	7 138	7 004	8 062	7 616	8 047	8 896	8 858	9 186	9 684	10 350	10 633	9 148	10 641	10 081
5 Ulaştırma ve haberleşme	53 088	52 139	54 595	62 139	64 381	69 496	78 120	77 702	83 078	88 509	92 854	99 145	98 065	105 751	100 206
6 Mali kuruluşlar	7 745	7 323	7 126	7 126	7 086	6 522	6 015	6 066	6 023	5 794	5 473	5 510	5 792	5 965	5 289
7 Konut sahipliği	41 657	41 794	43 115	44 197	45 254	46 302	47 653	49 153	50 037	51 641	52 437	53 006	53 114	52 828	53 660
8 Serbest meslek ve hizmetler	8 100	7 915	8 015	8 378	8 496	8 585	8 704	8 704	9 327	9 541	9 905	10 248	9 484	10 064	9 688
9 (Eks) İzaflı banka hizmetleri	2 802	2 822	2 763	2 784	2 784	2 739	2 716	2 641	2 646	2 299	2 285	2 285	2 387	2 430	2 129
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	445 136	477 288	528 683	521 394	606 135	616 931	650 795	617 476	620 132	659 955	678 058	787 335	700 680	739 717	701 241
11 Devlet hizmetleri	32 348	32 664	33 011	33 149	35 019	36 910	37 823	38 468	39 070	38 704	38 940	41 146	40 787	39 868	40 341
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	713	727	721	808	765	618	589	528	481	497	494	468	510	498	609
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	478 198	510 679	562 415	555 351	641 919	654 459	689 207	656 473	689 156	717 492	741 492	828 949	741 977	780 083	742 192
14 İhtalat vergisi	4 916	4 923	4 647	9 228	15 498	19 628	20 139	15 392	15 065	19 837	21 050	24 005	23 697	29 100	19 947
GSYİH	483 114	515 325	567 338	564 579	657 417	674 087	709 346	671 865	674 748	718 993	738 542	852 953	765 874	809 183	762 138

Kaynak: DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994.
DİE (1999-1), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996.
DİE (1999-2), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1997.
DİE (2001), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1998-1999.
DİE (2002), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2000.
DİE (2004), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2001 (basılmamış ötürü).

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

Ek Tablo 5.29 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişimi - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (3/3)

TR83	(1987 sabit fiyatlarıyla milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	776 880	733 173	705 335	932 041	795 162	825 963	833 198	748 754	790 592	813 076	845 599	972 619	931 129	948 650	849 364
a Çiftçilik ve hayvancılık	729 008	683 981	666 507	889 824	763 227	785 418	788 122	710 249	762 414	776 761	811 463	932 344	893 185	913 040	814 731
b Ormançılık	33 906	33 193	33 394	33 718	32 094	32 460	31 403	21 651	29 825	27 509	26 064	29 775	29 079	26 197	29 398
c Balıkçılık	17 066	16 001	15 435	10 502	9 842	8 066	13 674	11 856	8 355	8 006	8 072	10 459	8 866	9 473	9 385
2 Sanayi	406 480	497 369	493 479	494 485	569 547	594 860	659 499	553 172	556 118	647 085	668 929	794 560	691 138	688 929	591 899
a Madencilik ve taşocakçılığı	23 113	20 073	15 765	12 240	12 407	10 437	12 005	11 821	11 007	7 666	9 435	11 738	13 237	11 166	14 112
b İmalat sanayi	303 516	328 286	374 217	359 403	442 036	463 328	483 171	444 474	438 560	506 657	508 493	590 483	518 634	515 877	504 334
c Elektrik, gaz ve su	79 851	149 010	103 497	123 302	114 264	121 095	164 323	96 877	106 551	161 150	159 288	192 400	159 267	161 887	73 654
3 İnşaat	170 663	169 171	170 901	158 298	162 129	189 820	197 856	186 452	192 823	206 624	176 741	183 390	168 972	181 287	160 030
4 Ticaret	575 079	567 229	569 013	637 356	624 482	665 472	694 189	645 164	707 891	728 276	885 906	927 646	857 634	957 734	860 287
a Toplam ve perakende ticaret	540 793	533 761	535 155	599 776	585 817	612 657	647 319	598 477	659 431	728 549	828 721	870 328	808 257	899 586	803 161
b Otel ve lokanta hizmetleri	34 286	33 468	33 858	38 580	38 665	42 815	46 870	46 687	48 460	51 727	57 185	57 321	58 148	58 148	57 127
5 Ulaştırma ve haberleşme	257 355	255 301	265 199	304 531	309 125	331 453	372 490	363 635	389 736	418 565	399 140	467 181	456 194	492 456	468 228
6 Mali kuruluşlar	47 749	48 325	48 123	47 340	46 541	45 645	42 502	42 447	42 284	39 531	38 849	40 000	40 902	40 703	36 680
7 Konut sahipliği	143 427	144 003	148 261	152 068	156 336	159 839	164 703	170 064	172 527	177 829	183 565	184 871	184 598	184 598	188 093
8 Serbest meslek ve hizmetler	41 135	40 530	43 786	46 095	46 231	49 461	51 681	49 515	52 311	55 881	58 411	61 642	57 749	60 552	55 568
9 (Eksi) İzaflı banka hizmetleri	31 351	31 582	31 517	31 309	30 684	30 357	28 409	28 273	27 999	25 550	24 666	25 025	25 353	24 905	22 059
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	2 387 417	2 423 519	2 612 580	2 739 365	2 678 669	2 822 156	2 987 709	2 731 930	2 876 283	3 113 317	3 269 781	3 605 582	3 363 239	3 530 003	3 188 090
11 Devlet hizmetleri	162 665	166 457	167 639	169 567	177 743	180 920	184 807	187 240	191 335	187 972	187 599	195 928	202 900	203 987	206 935
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	3 483	3 607	3 795	4 159	4 448	3 173	3 345	3 138	3 032	3 226	3 462	3 087	3 184	3 026	3 351
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	2 553 564	2 593 583	2 783 974	2 919 090	2 861 059	3 006 249	3 175 862	2 929 309	3 070 650	3 304 515	3 460 842	3 804 598	3 569 323	3 737 017	3 398 377
14 İhtilaf vergisi	33 100	29 838	30 390	37 615	53 933	73 667	77 905	47 114	49 124	70 308	74 467	77 443	72 503	89 549	66 792
GSYİH	2 586 665	2 623 418	2 814 362	2 950 706	2 914 993	3 079 916	3 253 767	2 998 422	3 119 775	3 374 823	3 535 309	3 882 040	3 641 825	3 826 565	3 465 169

TÜRKİYE	(1987 sabit fiyatlarıyla milyon TL)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	13 314 271	14 356 432	13 272 220	14 176 793	14 048 843	14 651 066	14 462 970	14 358 229	14 640 222	15 284 401	14 927 152	16 176 447	15 369 020	15 961 788	14 923 099
a Çiftçilik ve hayvancılık	12 235 735	13 209 479	12 166 289	13 139 987	13 051 789	13 488 634	13 391 743	13 265 809	13 490 393	14 175 826	13 868 628	15 079 664	14 306 127	14 888 229	13 896 347
b Ormançılık	801 765	798 151	790 838	774 157	730 279	900 139	732 768	717 866	831 701	792 898	729 636	724 935	694 708	773 645	655 708
c Balıkçılık	276 772	348 863	315 093	265 648	266 775	262 293	338 789	340 554	316 477	313 888	313 888	313 888	368 165	359 914	369 045
2 Sanayi	19 275 707	19 618 156	20 528 550	22 302 134	22 908 693	24 268 324	26 599 649	24 774 978	27 765 868	29 743 452	32 833 383	33 493 886	31 813 930	33 737 896	31 206 752
a Madencilik ve taşocakçılığı	1 475 304	1 407 145	1 569 773	1 549 911	1 619 573	1 623 788	1 520 675	1 641 971	1 528 974	1 564 768	1 633 928	1 792 039	1 661 769	1 642 901	1 497 560
b İmalat sanayi	16 318 616	16 575 919	17 075 980	18 729 069	19 174 886	20 281 149	22 166 459	20 472 575	23 321 117	24 970 764	27 838 819	28 165 622	26 568 662	28 277 751	25 973 974
c Elektrik, gaz ve su	1 487 787	1 635 693	1 862 796	2 023 154	2 114 234	2 363 387	2 972 714	2 660 433	2 915 778	3 198 919	3 357 636	3 536 225	3 563 499	3 617 244	3 736 218
3 İnşaat	5 451 651	5 159 019	5 471 835	5 411 439	5 472 680	5 814 372	6 271 778	6 144 351	5 857 476	6 200 957	6 511 043	6 559 757	5 739 001	5 991 254	5 662 277
4 Ticaret	14 849 866	15 375 607	15 017 390	16 868 280	16 747 653	17 902 282	19 974 731	18 455 150	20 586 656	22 412 929	25 026 248	25 365 248	23 756 046	26 607 547	24 096 167
a Toplam ve perakende ticaret	12 898 218	13 139 994	12 738 994	14 421 262	14 464 337	15 369 668	17 206 515	15 473 979	17 557 881	19 073 435	21 109 885	21 522 524	20 413 190	22 685 989	19 787 607
b Otel ve lokanta hizmetleri	1 951 648	2 236 170	2 278 396	2 447 018	2 263 516	2 532 595	2 766 216	2 981 271	3 028 775	3 339 495	3 915 511	3 842 724	3 342 856	3 921 558	4 308 560
5 Ulaştırma ve haberleşme	8 660 344	8 760 873	9 044 749	10 123 335	10 085 119	10 898 944	12 080 583	11 835 117	12 510 986	13 458 089	14 485 052	15 198 524	14 833 956	15 655 071	14 820 119
6 Mali kuruluşlar	2 287 971	2 388 696	2 446 934	2 498 156	2 515 369	2 463 100	2 453 373	2 416 832	2 424 170	2 476 302	2 572 915	2 751 469	2 931 338	2 958 024	2 666 123
7 Konut sahipliği	4 383 768	4 387 138	4 504 214	4 615 994	4 725 187	4 841 139	4 975 528	5 116 659	5 224 247	5 351 909	5 474 616	5 590 485	5 650 767	5 648 940	5 768 747
8 Serbest meslek ve hizmetler	1 735 700	1 775 976	1 781 155	1 820 241	1 944 393	2 050 892	2 192 474	2 098 380	2 251 878	2 398 720	2 564 436	2 652 903	2 533 464	2 687 629	2 484 215
9 (Eksi) İzaflı banka hizmetleri	1 996 834	2 078 995	2 121 852	2 161 225	2 166 012	2 115 621	2 103 140	2 068 074	2 059 486	2 072 612	2 112 809	2 239 619	2 376 305	2 393 293	2 113 746
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	67 962 446	69 742 903	69 945 195	75 759 147	76 282 125	80 774 478	86 568 125	83 133 621	89 202 019	95 253 247	102 282 184	105 548 900	100 251 217	106 854 856	99 513 753
11 Devlet hizmetleri	3 789 049	3 859 320	3 905 583	4 019 923	4 117 262	4 258 577	4 336 172	4 370 870	4 481 489	4 468 738	4 472 887	4 738 873	4 868 439	4 965 378	5 045 083
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	318 789	324 823	330 535	364 650	377 381	385 815	397 477	387 663	382 774	386 340	390 055	396 576	406 682	411 203	412 061
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	72 070 284	73 927 046	74 181 313	80 142 720	80 776 768	85 418 869	91 301 774	87 892 154	94 066 281	100 108 325	107 145 126	110 684 049	105 526 339	112 231 437	104 970 897
14 İhtilaf vergisi	2 651 641	2 379 249	2 316 998	3 433 744	3 576 062	3 981 876	5 288 596	3 428 589	3 821 518	4 436 825	5 486 077	5 429 560	5 119 544	6 557 676	4 914 440
GSYİH	74 721 925	76 306 292	76 498 311	83 578 464	84 352 830	89 400 745	96 590 372	91 320 722	97 887 800	104 745 151	112 631 203	116 113 609	110 645 883	118 789 113	109 885 337

Kaynak: DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994.
DİE (1999-1), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996.
DİE (2002), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2000.
DİE (2004), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2001 (basılmamış döktüman).

Ek Tablo 5.30 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişme Hızı - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (1/2)

		(1987 sabit fiyatlarıyla gelişme hızı, yüzde)													
AMASYA	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	-	-0,01	15,37	0,82	-8,67	-4,37	-0,00	-16,71	3,05	-3,18	37,80	15,36	-3,22	-0,40	-24,34
a Çiftçilik ve hayvancılık	-	-0,64	17,49	1,10	-8,21	-4,16	-0,53	-16,37	2,74	-2,32	39,02	15,34	-3,08	-0,45	-25,15
b Ormançılık	-	-9,88	0,64	-4,34	1,03	-2,16	5,39	-20,30	13,51	-31,36	-2,92	22,60	-5,89	3,06	5,59
c Balıkçılık	-	35,19	-29,89	-5,91	-42,77	-25,53	37,81	-33,69	4,36	-2,33	7,46	4,72	-15,03	-2,08	24,85
2 Sanayi	-	1,72	5,57	-20,39	3,58	-13,31	28,78	-12,65	-4,86	2,20	16,94	8,24	-7,93	-7,64	-11,19
a Madencilik ve taşocakçılığı	-	-7,48	-12,65	-35,79	-16,72	19,90	-16,81	-8,16	-6,91	-37,40	48,71	16,96	-14,31	-3,69	15,91
b İmalat sanayi	-	1,60	13,43	-15,59	1,45	-25,82	47,29	-18,07	12,49	4,54	14,90	7,17	-10,53	-6,60	-14,11
c Elektrik, gaz ve su	-	34,25	-6,25	-27,05	63,53	29,62	6,19	10,17	-65,46	38,44	11,84	9,40	21,64	-17,24	-12,58
3 İnşaat	-	3,15	4,69	0,73	6,82	12,17	13,08	3,11	2,55	1,02	-7,57	11,57	-16,71	2,83	-7,83
4 Ticaret	-	-7,41	-3,61	10,30	1,91	7,18	-0,33	-7,73	10,18	8,77	12,86	1,85	-6,63	21,78	-19,56
a Toptan ve perakende ticaret	-	-8,70	-6,10	10,21	1,86	5,71	-3,72	-9,86	13,02	9,87	13,61	2,26	-4,07	22,07	-25,08
b Otel ve lokanta hizmetleri	-	-3,87	2,89	10,51	2,02	10,68	7,38	-3,39	4,81	6,50	11,27	0,99	-12,21	21,08	-6,28
5 Ulaştırma ve haberleşme	-	-0,75	5,29	16,03	4,32	8,38	10,25	-2,52	5,86	5,31	7,85	8,15	-2,32	9,71	-4,75
6 Mali kuruluşlar	-	7,96	-8,97	-10,61	-3,12	0,61	-11,06	-0,23	-0,33	-1,50	-11,00	8,82	2,94	0,03	1,19
7 Konut sahipliği	-	0,48	1,52	2,08	2,22	2,38	2,63	3,59	1,39	2,85	1,80	1,84	1,56	0,21	2,16
8 Serbest meslek ve hizmetler	-	-0,52	3,29	3,55	3,37	1,58	0,63	-8,94	2,11	2,40	4,69	6,45	-5,13	4,61	-14,10
9 (Eksi) İzafi banka hizmetleri	-	7,11	-9,60	-10,62	-3,47	0,51	-11,53	-0,12	-1,15	-3,39	-13,30	7,53	2,33	-1,01	-0,10
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	-	-0,68	7,84	1,78	-1,89	0,44	5,60	-8,80	3,66	1,99	17,05	9,73	-4,59	4,58	-14,98
11 Devlet hizmetleri	-	-0,20	2,87	4,03	4,62	-1,94	1,93	2,78	0,90	-0,75	2,76	3,73	5,57	-5,79	0,20
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	-	0,56	1,86	6,22	5,51	-19,09	5,85	-10,29	-14,01	3,46	11,93	-21,11	0,54	-26,88	0,24
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	-	-0,63	7,33	2,00	-1,24	0,16	5,23	-7,68	3,34	1,70	15,56	9,14	-3,70	3,56	-13,65
14 İthalat vergisi	-	-21,27	-11,13	23,52	19,16	3,21	71,59	-37,24	31,75	24,31	10,34	1,08	-15,29	16,46	-35,68
GSYİH	-	-0,97	7,09	2,24	-0,97	0,21	6,31	-8,45	3,85	2,22	15,42	8,92	-3,98	3,84	-14,18

ÇORUM	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	-	-10,34	17,05	1,66	-11,70	-14,85	40,43	-19,64	6,91	1,29	2,94	9,14	-8,31	10,64	-20,75
a Çiftçilik ve hayvancılık	-	-10,68	18,19	1,76	-12,11	-16,01	44,25	-20,38	7,11	3,23	3,23	8,77	-8,48	10,98	-22,31
b Ormançılık	-	-5,46	0,58	-0,03	-4,34	4,03	-10,32	-3,93	3,35	-34,56	-7,15	19,49	-8,87	3,31	26,87
c Balıkçılık	-	25,20	-20,13	-3,94	-8,20	8,04	40,50	-11,76	8,67	11,04	51,38	40,88	32,12	-15,10	-21,06
2 Sanayi	-	-4,66	-0,64	6,29	12,47	25,82	22,13	-14,22	-4,23	4,87	5,91	9,20	-7,65	6,05	-10,66
a Madencilik ve taşocakçılığı	-	-29,56	-28,93	8,07	-4,86	-10,06	26,08	-22,37	-6,88	-18,75	46,54	31,47	-21,05	-22,44	66,11
b İmalat sanayi	-	-0,50	5,15	6,65	7,02	36,08	25,09	-14,43	4,85	5,07	3,54	8,14	-7,50	9,40	-14,71
c Elektrik, gaz ve su	-	7,58	-5,62	2,71	62,47	-2,44	2,40	-8,38	-66,33	29,78	16,22	4,18	6,34	-15,28	-1,10
3 İnşaat	-	-6,38	1,33	-0,48	-0,35	40,92	16,72	-8,54	-5,34	33,85	-18,53	-4,96	-14,60	12,35	-2,79
4 Ticaret	-	1,85	-9,99	19,59	2,90	0,99	4,57	-7,36	5,77	10,75	15,92	2,31	-8,67	14,26	-20,41
a Toptan ve perakende ticaret	-	1,86	-10,14	19,56	3,07	0,90	4,48	-7,44	5,84	10,81	16,14	2,38	-8,45	14,06	-20,64
b Otel ve lokanta hizmetleri	-	1,43	-5,50	20,46	-1,85	3,66	6,83	-5,13	3,79	8,92	9,98	0,25	-15,19	20,45	-13,43
5 Ulaştırma ve haberleşme	-	3,24	6,29	11,75	-0,36	8,14	12,77	-3,21	10,43	7,29	8,87	7,36	-1,73	7,96	-5,73
6 Mali kuruluşlar	-	-0,05	0,83	-3,15	-2,16	2,95	-9,15	-1,66	0,39	-4,44	-2,94	7,80	7,07	-6,52	-10,94
7 Konut sahipliği	-	0,41	4,08	3,02	3,94	2,47	4,13	4,66	1,60	3,86	3,47	2,00	1,03	0,62	2,14
8 Serbest meslek ve hizmetler	-	1,17	-4,08	12,27	2,35	9,30	14,76	-6,26	2,69	7,04	4,60	4,76	-7,71	10,76	-13,29
9 (Eksi) İzafi banka hizmetleri	-	-0,83	0,08	-3,18	-2,51	2,93	-9,66	-1,56	-0,42	-6,27	-5,41	6,42	6,38	-7,57	-12,00
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	-	-2,94	2,20	9,11	-1,14	2,49	16,84	-10,37	4,26	8,10	6,97	4,98	-7,04	10,29	-14,63
11 Devlet hizmetleri	-	-0,60	-0,70	0,63	9,00	1,47	2,65	0,50	-0,54	-0,99	0,83	6,48	1,00	3,01	1,49
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	-	0,57	1,77	6,40	5,49	-53,22	12,58	-10,24	4,19	12,83	6,02	-5,36	0,56	-9,83	15,05
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	-	-2,81	2,05	8,69	-0,66	2,30	16,12	-9,89	4,02	7,68	6,70	5,03	-6,70	9,94	-13,92
14 İthalat vergisi	-	-26,63	44,48	19,79	13,45	36,11	24,09	-32,45	29,74	20,39	6,65	-3,95	-8,34	27,05	-37,36
GSYİH	-	-2,95	2,23	8,75	-0,56	2,55	16,20	-10,13	4,23	7,81	6,70	4,93	-6,72	10,11	-14,19

SAMSUN	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	-	-7,23	37,02	4,51	-23,94	15,90	-15,85	-0,61	5,29	5,58	-4,68	8,00	-0,69	-2,59	0,30
a Çiftçilik ve hayvancılık	-	-8,52	39,73	5,95	-25,07	17,26	-17,85	0,28	6,41	5,86	-4,57	7,33	-0,37	-2,58	0,79
b Ormançılık	-	-8,19	0,61	-2,63	-1,13	0,25	-1,01	-14,26	9,32	-3,98	-2,12	14,25	1,33	-8,17	-14,42
c Balıkçılık	-	51,19	5,66	-38,54	5,68	-17,89	78,47	-11,27	-34,73	7,74	-14,04	34,96	-17,94	7,38	-1,01
2 Sanayi	-	27,20	-20,42	15,05	-5,76	5,23	18,62	-28,39	17,32	26,80	1,79	26,23	-10,87	-4,52	-25,63
a Madencilik ve taşocakçılığı	-	27,55	-42,55	15,79	805,19	-71,02	-74,01	1547,62	-6,88	-57,85	-6,33	9,12	2,16	-73,13	-26,64
b İmalat sanayi	-	-7,92	2,48	8,55	-1,45	6,04	6,08	-11,93	4,89	9,49	7,66	22,95	-3,93	-5,75	-2,60
c Elektrik, gaz ve su	-	99,00	-42,00	25,91	-14,61	6,52	40,25	-51,75	47,20	58,18	-4,75	30,59	-19,30	-2,04	-57,29
3 İnşaat	-	2,13	1,46	-13,81	7,16	14,48	-3,94	-10,54	1,97	-1,23	-12,06	9,56	2,12	2,10	-21,22
4 Ticaret	-	-1,66	8,77	7,25	-3,71	7,46	6,83	-7,72	11,61	10,59	13,88	6,29	-6,42	9,48	-3,63
a Toptan ve perakende ticaret	-	-1,65	8,87	7,06	-3,98	7,04	6,61	-8,28	12,05	10,78	13,96	6,65	-6,08	9,28	-4,15
b Otel ve lokanta hizmetleri	-	-2,01	6,01	12,68	3,72	18,10	12,06	4,47	3,07	6,63	12,16	-1,58	-14,49	14,56	9,60
5 Ulaştırma ve haberleşme	-	-2,76	1,25	16,95	0,34	5,69	13,12	-2,80	5,80	8,94	0,93	4,60	-3,60	7,12	-4,18
6 Mali kuruluşlar	-	1,86	1,31	0,83	-1,59	-2,75	-4,97	0,24	-0,56	-8,83	1,25	0,62	-0,92	1,65	-10,53
7 Konut sahipliği	-	0,43	2,48	2,46	2,52	1,94	2,45	2,10	1,04	2,39	0,44	1,19	0,56	-0,61	1,86
8 Serbest meslek ve hizmetler	-	-2,24	15,81	3,91	-1,33	9,47	3,02	-4,13	7,12	9,01	4,70	6,25	-5,73	2,70	-6,89
9 (Eksi) İzafi banka hizmetleri	-	1,06	0,56	0,80	-1,94	-2,77	-5,51	0,33	-1,37	-10,56	-1,33	-0,65	-1,56	0,51	-11,60
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	-	1,96	9,19	6,32	-10,00	9,74	1,03	-9,23	8,69	10,54	2,68	10,45	-4,99	2,21	-7,97
11 Devlet hizmetleri	-	5,15	0,26	0,52	2,97	1,86	1,89	0,88	4,09	-2,82	-2,17	3,34	5,93	3,53	2,02
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	-	11,91	12,80	18,21	17,42	-10,44	5,90	-0,36	-1,82	4,59	9,55	-12,86	3,56	3,08	6,31
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	-	2,16	8,63	6,00	-9,28	9,23	1,08	-8,64	8,38	9,71	2,43	10,06	-4,45	2,28	-7,41
14 İthalat vergisi	-	-5,36	-1,87	7,65	43,44	48,01	-3,7								

Ek Tablo 5.31 Sektörler İtibarıyla GSYİH'nın Yıllara Göre Gelişme Hızı - İller, TR83 Bölgesi ve Türkiye, 1987-2001 (2/2)

TOKAT	(1987 sabit fiyatlarıyla gelişme hızı, yüzde)														
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1 Tarım	-	-0,14	4,18	1,44	6,80	1,10	12,31	-14,30	5,81	1,71	6,60	35,74	-7,88	4,78	-11,69
a Çiftçilik ve hayvancılık	-	0,38	4,43	1,70	7,25	1,12	13,02	-14,36	5,66	0,54	7,41	37,10	-8,01	5,93	-11,56
b Ormançılık	-	-8,04	0,61	-2,51	-1,30	0,45	-1,52	-13,74	8,98	28,99	-8,63	8,85	-4,23	-25,17	-15,93
c Balıkçılık	-	-5,37	-10,86	-12,47	1,58	9,03	0,57	5,11	10,27	-16,18	35,09	16,67	-13,36	28,48	-14,33
2 Sanayi	-	32,21	28,55	-12,04	43,94	0,61	-0,88	-4,54	-10,35	11,47	2,89	14,85	-18,06	4,04	-1,19
a Madencilik ve taşocakçılığı	-	6,28	-22,39	-39,16	-20,58	-50,82	171,99	-70,26	-6,88	53,15	-51,71	34,85	440,65	4,93	0,98
b İmalat sanayi	-	31,85	26,11	-13,28	51,11	0,76	-5,07	-2,19	-8,05	10,61	4,70	15,92	-19,73	1,20	3,90
c Elektrik, gaz ve su	-	58,69	90,15	5,51	-3,81	4,11	40,29	-17,15	-32,12	20,45	-15,20	-1,28	-10,51	47,20	-55,10
3 İnşaat	-	-7,37	-3,44	-3,94	-5,81	0,03	10,49	10,53	23,44	0,98	-19,33	-5,21	-20,90	25,41	3,73
4 Ticaret	-	-7,10	-6,54	17,53	-13,59	3,88	10,68	-0,43	12,85	6,87	2,18	5,68	-12,07	9,62	-6,99
a Toptan ve perakende ticaret	-	-7,61	-7,37	17,99	-15,08	3,52	10,71	-0,43	14,75	7,15	1,31	6,26	-11,71	8,39	-7,33
b Otel ve lokanta hizmetleri	-	-4,15	-1,88	15,11	-5,53	5,66	10,55	-0,43	3,70	5,42	6,88	2,73	-13,97	16,32	-5,26
5 Ulaştırma ve haberleşme	-	-1,79	4,71	13,82	3,61	7,94	12,41	-0,54	6,92	6,54	4,91	6,78	-1,09	7,84	-5,24
6 Mali kuruluşlar	-	-2,47	-3,06	-2,69	-0,56	-7,96	-7,77	1,18	-1,04	-3,80	-5,54	0,68	5,12	2,99	-11,33
7 Konut sahipliği	-	0,33	3,16	2,51	2,39	2,32	2,92	3,15	1,80	3,21	1,54	1,09	0,20	-0,54	1,57
8 Serbest meslek ve hizmetler	-	-2,28	1,26	4,53	1,41	1,05	1,39	0,87	6,23	2,29	3,82	3,46	-7,46	6,12	-3,74
9 (Eksi) İzafi banka hizmetleri	-	0,71	-2,09	1,09	-0,32	-1,62	-0,84	-2,76	0,19	-5,63	-7,93	-0,61	4,46	1,80	-12,39
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	-	7,22	10,77	-1,38	16,25	1,78	5,49	-5,12	0,43	6,42	2,74	16,12	-11,01	5,57	-5,20
11 Devlet hizmetleri	-	0,98	1,06	0,42	5,64	5,40	2,47	1,71	1,56	-0,94	0,61	5,67	-0,87	-2,25	1,19
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	-	1,96	-0,83	12,07	-5,32	-19,22	-4,69	-10,36	-8,90	3,33	-0,60	-5,26	8,97	-2,35	22,31
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	-	6,79	10,13	-1,26	15,59	1,95	5,31	-4,75	0,49	5,98	2,62	15,53	-10,49	5,14	-4,86
14 İthalat vergisi	-	-5,47	5,94	87,45	67,95	26,65	2,60	-23,57	-2,12	31,68	6,11	14,04	-1,28	22,80	-31,46
GSYİH	-	6,67	10,09	-0,49	16,44	2,54	5,23	-5,28	0,43	6,56	2,72	15,49	-10,23	5,68	-5,81
TR83															
1 Tarım	-	-5,63	23,48	2,95	-14,69	3,87	0,88	-10,01	5,45	2,84	4,00	15,02	-4,27	1,88	-10,47
a Çiftçilik ve hayvancılık	-	-6,29	25,22	3,77	-15,26	4,27	0,34	-9,88	5,94	3,24	4,47	14,90	-4,20	2,22	-10,77
b Ormançılık	-	-7,56	0,61	-2,02	-1,91	1,14	-3,26	-11,95	7,86	-7,77	-5,25	14,24	-2,34	-9,91	-3,66
c Balıkçılık	-	44,60	-3,54	-31,96	-6,28	-17,84	69,11	-13,30	-29,53	5,40	-8,34	30,07	-15,55	6,17	-0,20
2 Sanayi	-	22,36	-0,78	0,30	15,07	4,44	10,87	-16,12	0,53	16,36	3,37	18,79	-13,02	-0,32	-14,08
a Madencilik ve taşocakçılığı	-	-13,15	-21,46	-22,36	8,23	-21,21	15,02	-1,53	-6,89	-30,35	23,08	24,41	12,77	-15,65	26,38
b İmalat sanayi	-	8,16	13,99	-3,96	22,99	4,82	4,28	-8,01	-1,33	9,05	5,94	16,54	-12,17	-0,53	-2,28
c Elektrik, gaz ve su	-	86,61	-30,54	19,14	-7,33	5,98	36,70	-41,04	9,99	51,24	-5,19	25,89	-17,20	1,65	-54,50
3 İnşaat	-	-0,87	1,02	-8,54	3,73	17,08	4,23	-5,76	3,42	7,16	-14,46	3,76	-7,86	7,29	-11,73
4 Ticaret	-	-1,37	0,31	12,01	-2,02	4,96	5,91	-7,06	9,72	10,23	13,54	4,71	-7,55	11,67	-10,17
a Toptan ve perakende ticaret	-	-1,30	0,26	11,89	-2,16	4,58	5,66	-7,55	10,18	10,48	13,75	5,02	-7,13	11,30	-10,72
b Otel ve lokanta hizmetleri	-	-2,39	1,17	13,95	0,22	10,73	9,47	-0,39	3,80	6,74	10,55	0,24	-13,86	17,76	-1,76
5 Ulaştırma ve haberleşme	-	-0,80	3,88	14,83	1,51	7,22	12,38	-2,38	7,18	7,40	4,92	6,39	-2,35	7,95	-4,92
6 Mali kuruluşlar	-	1,21	-0,42	-1,63	-1,69	-1,93	-6,89	-0,13	-0,38	-6,51	-1,73	2,96	2,26	-0,49	-9,88
7 Konut sahipliği	-	0,40	2,96	2,57	2,81	2,24	3,04	3,25	1,45	3,07	1,74	1,46	0,71	-0,15	1,89
8 Serbest meslek ve hizmetler	-	-1,47	8,03	5,27	0,30	6,99	4,49	-4,19	5,65	6,82	4,53	5,53	-6,32	4,85	-8,23
9 (Eksi) İzafi banka hizmetleri	-	0,74	-0,21	-0,66	-2,00	-1,07	-6,42	-0,48	-0,97	-8,75	-3,46	1,46	1,31	-1,77	-11,43
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	-	1,51	7,80	4,85	-2,21	5,35	5,87	-8,56	5,28	8,24	5,03	10,27	-6,72	4,96	-9,69
11 Devlet hizmetleri	-	2,33	0,71	1,15	4,82	1,79	2,15	1,32	2,19	-1,76	-0,20	4,44	3,56	0,54	1,45
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	-	3,56	4,10	10,76	6,95	-28,66	5,42	-6,19	-3,38	6,40	7,32	-10,83	3,14	-4,96	10,75
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	-	1,57	7,34	4,64	-1,79	5,07	5,64	-7,98	5,08	7,62	4,73	9,93	-6,18	4,70	-9,06
14 İthalat vergisi	-	-9,85	1,85	23,77	43,38	36,59	5,75	-39,52	4,27	43,12	5,92	4,00	-6,38	23,51	-25,41
GSYİH	-	1,42	7,28	4,84	-1,21	5,66	5,64	-8,74	5,06	8,18	4,76	9,81	-6,19	5,07	-9,44
TÜRKİYE															
1 Tarım	-	7,83	-7,55	6,82	-0,90	4,29	-1,28	-0,72	1,96	4,40	-2,34	8,37	-4,99	3,86	-6,51
a Çiftçilik ve hayvancılık	-	7,96	-7,90	7,98	-0,65	3,35	-0,72	-0,94	1,69	5,08	-2,06	8,61	-5,13	4,07	-6,65
b Ormançılık	-	-0,45	-0,92	-2,11	-5,67	23,26	-18,59	2,61	10,62	-4,76	-7,89	-0,64	-4,17	2,73	-8,12
c Balıkçılık	-	26,05	-9,68	-15,69	0,42	-1,68	29,16	0,52	-6,59	-0,52	-0,82	18,47	-0,99	-2,25	2,54
2 Sanayi	-	1,78	4,64	8,64	2,72	5,94	8,21	-5,65	12,07	7,12	10,40	2,01	-5,02	6,05	-7,50
a Madencilik ve taşocakçılığı	-	-4,62	12,98	-2,51	4,49	0,26	-6,35	7,98	-6,88	2,34	4,74	9,34	-7,27	-1,14	-8,85
b İmalat sanayi	-	1,57	3,02	9,68	2,38	5,77	9,30	-7,64	13,91	7,11	11,45	1,17	-5,67	6,43	-8,15
c Elektrik, gaz ve su	-	10,39	13,88	8,61	4,50	11,78	8,86	3,41	9,60	9,71	4,96	5,32	1,34	6,52	-2,15
3 İnşaat	-	-5,37	6,06	-1,10	1,13	6,24	7,87	-2,03	-4,67	5,85	5,02	0,75	-12,51	4,40	-5,49
4 Ticaret	-	3,54	-2,33	12,32	-0,71	6,89	11,58	-7,61	11,55	8,87	11,65	1,36	-6,34	12,00	-9,44
a Toptan ve perakende ticaret	-	1,87	-3,05	13,21	0,44	6,11	11,96	-10,08	13,47	8,63	10,67	1,96	-5,15	11,13	-12,78
b Otel ve lokanta hizmetleri	-	14,58	1,89	7,40	-7,50	11,89	9,22	7,77	1,59	10,26	17,25	-1,86	-13,01	17,31	9,87
5 Ulaştırma ve haberleşme	-	1,16	3,24	11,92	-0,38	8,07	10,84	-2,03	5,71	7,57	7,63	4,92	-2,40	5,54	-5,33
6 Mali kuruluşlar	-	4,40	2,44	2,01	0,77	-2,08	-0,39	-1,49	0,30	2,15	3,90	6,94	6,54	0,91	-9,87
7 Konut sahipliği	-	0,08	2,67	2,48	2,37	2,45	2,78	2,84	2,10	2,44	2,29	2,12	1,08	-0,03	2,12
8 Serbest meslek ve hizmetler	-	2,32	0,29	8,15	0,94	5,48	6,90	-4,29	7,32	6,52	6,91	3,45	-4,50	6,09	-7,57
9 (Eksi) İzafi banka hizmetleri	-	4,11	2,06	1,86	0,22	-2,33	-0,59	-1,76	-0,32	0,64	1,94	6,00	6,10	0,71	-11,68
10 SEKTÖRLER TOPLAMI	-	2,62	0,29	8,31	0,69	5,89	7,17	-3,97	7,30	6,78	7,38	3,19	-5,02	6,59	-6,87
11 Devlet hizmetleri	-	1,85	1,20	2,90	2,45	3,43	1,82	0,80	2,53	-0,28	0,09	5,94	2,74	1,99	1,61
12 Kar amacı olmayan özel hizmet kuruluşları	-	1,89	1,76	10,32	3,49	2,23	3,02	-2,47	-1,26	0,93	0,96	1,67	2,55	1,11	0,21
13 ARA TOPLAM (10+11+12)	-	2,58	0,34	8,04	0,79	5,75	6,89	-3,73	7,02	6,42	7,03	3,30	-4,66	6,35	-6,47
14 İthalat vergisi	-	-10,27	-2,62	48,28	4,08	11,35	32,82	-35,17	11,46	21,33	18,32	-1,03	-5,71	28,09	-25,06
GSYİH	-	2,12	0,25	9,26	0,93	5,98	8,04	-5,46	7,19	7,01	7,53	3,09	-4,71	7,36	-7,50

Kaynak: DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994.

DİE (1999-1), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1995-1996.

DİE (1999-2), İllere Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Türkiye 1997.

Dİ

Ek Tablo 5.32 Ekim Alanları Büyüklüklerinin Ürün Grupları İtibarıyla İlçelere Dağılımı, 2003

İl	İlçe	Tahıllar ve Baklagiller	Endüstri Bitkileri	Endüstri Bitkileri	Yem Bitkileri	Yazlık Sebzeler	Kışık Sebzeler	Sert Kabuklu Meyveler	Taş Çekirdekli Meyveler	Yumuşak Çekirdekli Meyveler	Üzümü Meyveler
Amasya	Merkez										
Çorum	Alaca										
Çorum	Merkez										
Çorum	Sungurlu										
Tokat	Zile										
Amasya	Göynücek										
Amasya	Merzifon										
Amasya	Suluova										
Amasya	Taşova										
Çorum	Bayat										
Çorum	İskilip										
Çorum	Kargı										
Çorum	Mecitözü										
Çorum	Osmancık										
Çorum	Uğurludağ										
Samsun	Alaçam										
Samsun	Bafra										
Samsun	Çarşamba										
Samsun	Havza										
Samsun	Kavak										
Samsun	Merkez										
Samsun	Tekkeköy										
Samsun	Terme										
Samsun	Vezirköprü										
Tokat	Almus										
Tokat	Erbaa										
Tokat	Merkez										
Tokat	Niksar										
Tokat	Reşadiye										
Tokat	Turhal										
Amasya	Gümüşhacıköy										
Çorum	Boğazkale										
Çorum	Dodurga										
Çorum	Ortaköy										
Samsun	Ayvacık										
Samsun	Ladik										
Samsun	Ondokuzmayıs										
Tokat	Artova										
Tokat	Pazar										
Tokat	Sulusaray										
Tokat	Yeşilyurt										
Amasya	Hamamözü										
Çorum	Laçın										
Çorum	Oğuzlar										
Samsun	Asarcık										
Samsun	Salıpazarı										
Samsun	Yakakent										
Tokat	Başçiftlik										

Kaynak: Amasya Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).
 Çorum Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).
 Samsun Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).
 Tokat Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).

6 KURUMSALLAŞMA

6.1 KAMU YÖNETİMİNİN MEVCUT ÖRGÜTLENMESİ

Türkiye’de yasama, yürütme ve yargı organları ayrı ayrı örgütlenmiştir. Yasama organı Türkiye Büyük Millet Meclisi’dir (TBMM). Yargı, bağımsız mahkemeler ve bunların üst mahkemelerinden oluşmaktadır. Yürütme organının örgütlenme şekli (yönetim sistemi) Anayasa’da ‘Cumhuriyetin Temel Organları’ kısmında düzenlenmiştir. Anayasa’nın 123. maddesinde idari yapının işleyişi tanımlanmaktadır: “İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır”. Bu, “idarenin bütünlüğü” içinde coğrafi işbölümü olarak da adlandırılır.

6.1.1 MERKEZİ İDARE

Merkezi idare, merkez teşkilatı ve taşra teşkilatı olmak üzere ikiye ayrılır. Merkezi idare, kamu hizmetlerinin yerinden yürütülmesi amacıyla hizmetin niteliği, coğrafya gibi kriterler doğrultusunda taşra teşkilatı oluşturmuştur. Taşra teşkilatı ise mülki idare veya bölge kuruluşları şeklinde örgütlenmektedir. Taşra genel yönetimi, “il sistemi” olarak da adlandırılır. 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 1. maddesinde bu durum, “Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür” biçiminde tanımlanmaktadır. Taşra genel yönetimi, asıl olarak, merkezde kurulu bakanlıkların taşra uzantılarından oluşur. Her ilde bakanlık birimleri topluca valinin, ilçelerde kaymakamların yönetiminde çalışır. Taşranın merkezle ilişkisi, tek nokta olarak valilik üzerinden kurulur.

İl genel idare teşkilatı, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 3. maddesinde “il genel idare teşkilatı; il, ilçe ve bucak bölümlerine uygun olarak şekillenir” hükmüyle tanımlanmaktadır. İl idaresinin yöneticisi, aynı kanunun 4. maddesinde “il genel idaresinin başı ve mercii validir” şeklinde belirlenmektedir. Valinin tayin ve tespit ettiği işler-

* “Kurumsallaşma” bölümü Mevcut Durum ve Analizi Raporu’nun hazırladığı 2004 yılından sonra yerleşme doğrultusunda çıkarılan yasalar ışığında yeniden gözden geçirilerek güncellenmiştir.

de, yeteri kadar vali yardımcısı bulundurulur. Vali yardımcısı, valinin olmadığı zamanlarda yerine vekalet ederler. İlin yazı işlerinin düzenlenip yürütülmesinden de sorumludurlar.

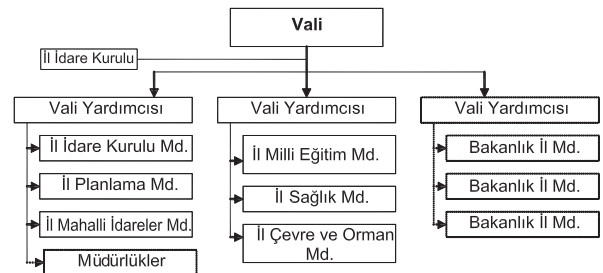
İller yetki genişliği esasına dayalı olarak yönetilir.

Vali, ilde devletin, hükümetin ve ayrı ayrı her bakanın temsilcisi ve idari ve siyasi yürütme vasıtasıdır. Valiler, ilin genel idaresinden her bakana karşı ayrı ayrı sorumludur. Bakanlar, bakanlıklarına ait işleri için valilere re’sen emir ve talimat verirler. İl yönetimlerinde görev alan vali ve diğer devlet memurları, merkezi yönetim tarafından atanır.

İl genel idare kuruluşları, ilin mülki idare bölümü içinde hizmet gören ve valiye bağlı olarak çalışan merkezi idarenin il kademesindeki birimleridir. Bakanlıklar, il düzeyinde “müdürlükler” şeklinde teşkilatlanmıştır. Valiye bağlı kuruluşlar: bayındırlık, milli eğitim, defterdarlık, milli emlak, sağlık, tarım, kültür, çevre ve orman, tapu ve kadastro, nüfus, emniyet, sanayi ve ticaret, gençlik ve spor gibi müdürlüklerdir.

Vali, yılda dört defadan az olmamak üzere, tedbirlerin alınmasını görüşmek ve kararlaştırmak amacıyla, idare şube başkanlarını bir araya toplar. Bu toplantılara kaymakamlar, belediye, ticaret ve sanayi ile ziraat odası başkanlarıyla diğer memur ve ilgililer çağrılabilir.

Ek Şekil 6.1 İl Genel İdaresi Teşkilat Şeması

Valilik ve kaymakamlık büroları Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nde valiliklerde, Özel Kalem Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, İdare Kurulu Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Mahalli İdareler Müdürlüğü ve Plânlama ve Koordinasyon Müdürlüğü gibi müdürlükler bulunmaktadır. Yönetmelik, müdürlüklerin görevlerini tanımlamaktadır.

Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü için, kalkınma ve yıllık programlar çerçevesinde kamu yatırımlarını izlemek, yerel yönetimlerin planlama çalışmaları ve yatırım teklifi hazırlamalarına yardımcı olmak, ekonomik girişimler oluşturmak, istihdamı artırmak için kendi işini kuranlara çok yönlü destek sağlamak, plan ve programları halka tanıtmak ve benzeri görevler tanımlanmaktadır.

Mahalli İdareler Müdürlüğü için de, Plânlama ve Koordinasyon Müdürlüğü ile işbirliği halinde mahalli idareler hizmetlerinin merkezi idarece tespit olunan hizmet standartlarına, kalkınma plânları ve yıllık uygulama programları ile tespit olunan ilke ve tedbirlere uygunluğunu sağlamak, mahalli idarelerin diğer kamu kuruluşları ile ortaklaşa yürütmekte yarar buldukları hizmetler için ilgili kuruluşlar arasında işbirliğini sağlayıcı ve geliştirici çalışmalar yapmak, valiliğin mahalli idareler ve kurdukları işletme, müessese, teşekkül ve birlikler üzerindeki gözetim ve denetim yetkisi ile diğer vesayet görev ve yetkilerinin kullanılmasına ilişkin iş ve işlemleri düzenlemek ve yürütmek ve benzeri görevler tanımlanmaktadır.

5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 27. maddesinde ilçe genel idaresi "ilçe genel idaresinin başı ve mercii kaymakamdır" biçiminde ilçe idaresini ve 42. maddesi "bucak müdürü, bucakta en büyük hükümet memuru ve temsilcisidir" biçiminde bucak idaresi açıklanmaktadır.

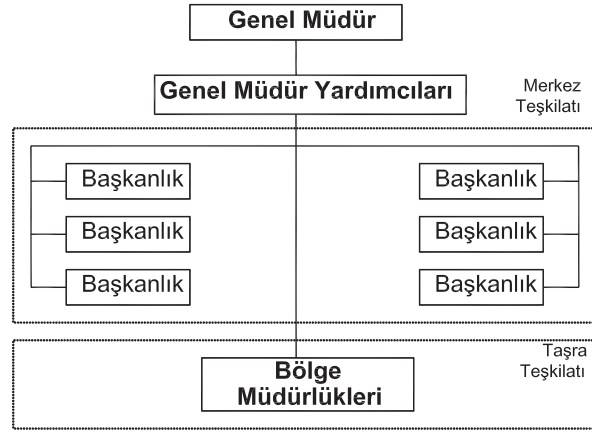
İllerdeki teşkilat yapısının benzeri, ilçelerde bulunmaktadır.

İlçeler idari bakımdan bucaklara bölünmüştür.

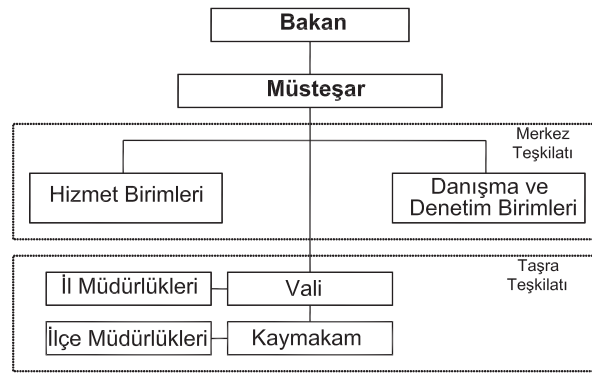
Bucaklar ise coğrafya, ekonomi, güvenlik ve mahalli hizmet bakımlarından aralarında ilişki bulunan kasaba ve köylerden meydana gelmektedir.

Yukarıda da belirtildiği gibi taşra teşkilatı mülki idare veya bölge kuruluşları şeklinde örgütlenmektedir. DSİ, KGM, KHGM, Telekom gibi kurumlar özel yasalarla kurulmuş olduklarından "Bölge Müdürlükleri" şeklinde teşkilatlanmışlardır. İldeki bir çok müdürlük doğrudan valiye bağlı olmasına karşın, bölge müdürlükleri valiye doğrudan bağlı olmayan kuruluşlardır.

Ek Şekil 6.2 Bölge Kuruluşları Şeklinde Örgütlenen Kuruluşların Teşkilat Şemalarına Örnek (DSİ Örgütlenme Şeması)

Ek Şekil 6.3 Mülki İdare Şeklinde Örgütlenen Kuruluşların Teşkilat Şemalarına Örnek (Bayındırlık Bakanlığı Örgütlenme Şeması)

İllerde valiye yardımcı olması için vali yardımcılarını görev yapmakta ve ilin büyüklüğüne göre vali yardımcısı sayısını belirlemektedir.

İl müdürlüklerinin bütçeleri, bağlı olduğu bakanlık kanalıyla vilayet makamı tarafından veya kendi bağlı oldukları genel müdürlüklerinden doğrudan aktarılır. Valiye bağlı kurumların harcamaları vilayet makamının olurları ile gerçekleşir. İl düzeyinde yapılacak ihaleli işler yerel düzeyde ilan edilerek ihale gerçekleştirilir. İnşaat kontrollük hizmetleri bayındırlık müdürlüğü kanalıyla yapılır. Diğer ihaleli işleri her kurum kendisi gerçekleştirir.

Bölge teşkilatı bulunan kurumların bütçeleri bağlı oldukları bakanlık kanalıyla genel müdürlük tarafından belirlenir. Harcamaları kendi muhasebe müdürlükleri kanalıyla gerçekleştirirler. Bölgenin yerel düzeydeki ihaleleri bölge kanalıyla yapılır ve kontrollük hizmetleri bölgelerce yürütülür. Büyük ve kapsamlı işlerin ihaleleri merkezden yapılır ve işin kontrollük işleri bölge tarafından gerçekleştirilir.

Bölge müdürlükleri halinde teşkilatlanmış kurumların bir kısmı katma bütçeli kuruluşlardır. Söz konusu kuruluşlar genel bütçeden aldıkları paya ek olarak, kendi faaliyetleri karşılığı, az da olsa bir miktar gelir elde etmektedirler. Ancak bu gelir ulusal bütçeye transfer edilmektedir. Bazı kuruluşların döner sermayeleri bulunmakta, verilen hizmet karşılığı alınan gelirler döner sermaye gelir ve giderleri kapsamında harcanmaktadır. Katma bütçesi ve döner sermayesi bulunan kurumların elde ettikleri gelirler, genel bütçeden aldıkları paya göre çok düşüktür.

Tüm kurumların elde ettiği gelirler Maliye Bakanlığı bütçesine, diğer bir ifade ile Genel Bütçe'ye gelir olarak kayıt edilir.

6.1.2 KALKINMA AJANSLARI

Kalkınma Ajansları 2006 yılı başında çıkartılan 5449 numaralı yasa ile kurulmuştur. Kalkınma Ajansları (KA), kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmeyi, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamayı ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmayı, sürdürülebilirliğini sağlamayı, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmayı amaçlamaktadır. Ajansların ulusal düzeyde koordinasyonundan Devlet Planlama Teşkilatı sorumludur. DPT, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltıcı tedbirleri almak; plânlama, programlama ve projelendirme konularında ajanslara rehberlik ve danışmanlık yapmak, plan ve programların uygulanmasını izlemek ve değerlendirmekle yükümlüdür. Ajanslar, DPT Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu bakanın teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur.

Ajansın görev ve yetkileri, yasanın 5. maddesinde gösterilmiştir¹.

- 1 Ajansın görev ve yetkileri şunlardır:
 1. Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak,
 2. Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na bildirmek,
 3. Bölge plân ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak,
 4. Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek,
 5. Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek,
 6. 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde ajansa tahsis edilen kaynakları, bölge plân ve programlarına uygun olarak kullanmak veya yaptırmak,
 7. Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek,
 8. Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak,

Ajansın organları, yasanın 7. maddesinde, Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik ve Yatırım Destek Ofisleri olarak tanımlanmıştır. Kalkınma Kurulu, en fazla 100 kişiden oluşan ve sayıları bakanlar kurulu kararnamesi ile belirlenen kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşmaktadır. Kalkınma kurulu, yıllık faaliyet ve iç denetim raporlarını görüşmek, değerlendirmek ve yönetim kuruluna önerilerde bulunmak, bölgenin sorunlarına ve çözüm önerilerine, tanıtımına, potansiyeline ve önceliklerine yönelik olarak yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunmak, toplantı sonuçlarını Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na raporlamak ve toplantıya ilişkin bir sonuç bildirisi yayımlamak gibi görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Yönetim kurulu, birden çok ilden oluşan bölgelerde, il valileri, büyükşehir belediye başkanları veya büyükşehir olmayan illerde il merkez belediye başkanları, il genel meclisi başkanları ve her ilden birer kişi olmak kaydıyla ticaret ve sanayi odası başkanlarından oluşur. Ancak, birden fazla ilden oluşan bölgelerdeki illerde; ticaret ve sanayi odalarının ayrı ayrı kurulmuş bulunması halinde, yönetim kurulunda yer alacak temsilci Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Yönetim kurulu ve genel sekreterliğin görev ve yetkileri, 11. maddede belirlenmiştir².

9. Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek,
 10. Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek,
 11. Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak,
 12. Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayımlanacağı bir internet sitesi oluşturmak ve Bilgi toplama konusunda,
 13. Görevleri kapsamında gerekli gördüğü bilgileri kurum ve kuruluşlardan istemek.
- 2 Yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:
1. Yıllık çalışma programını kabul etmek ve Devlet

Genel sekreterlik, ajansın icra organıdır. Genel sekreter, yatırım destek ofislerinin de en üst amiri ve genel sekreteridir. Genel sekreterin görev ve yetkileri, yasanın 14. maddesinde tanımlanmıştır³. Yatırım destek ofisleri ise, bölge illerinde, özel

- Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın onayına sunmak,
 2. Yıl içinde ihtiyaçlara göre bütçeyi revize etmek,
 3. Yıllık malî raporu ve kesinleşen bütçe sonuçlarını onaylamak,
 4. Taşınır ve taşınmaz mal alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımına karar vermek,
 5. Altı aylık ara rapor ile yıllık faaliyet raporunu Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na göndermek,
 6. Ajans bütçesini onaylamak ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na göndermek,
 7. Genel sekreterlik tarafından sunulan program, proje ve faaliyetlerin desteklenmesine ilişkin teklifler ile kişi ve kuruluşlara yapılacak yardımları onaylamak,
 8. Ajansa yapılacak bağış ve hibeleri kabul etmek,
 9. Personelin işe alınması ve işine son verilmesine karar vermek,
 10. Genel sekreterce belirlenen çalışma birimlerini ve bunlar arasındaki işbölümünü onaylamak,
 11. Genel sekreteri belirlemek ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın onayına sunmak,
 12. Taşıt dışındaki taşınır malların alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımı konularında genel sekreterin yetkili olacağı sınırları tespit etmek,
 13. Yönetim kurulu gerekli gördüğü hallerde yukarıda sayılan yetkilerinden bir kısmını, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla genel sekretere devredebilir.
- Genel sekreterliğin görev ve yetkileri şunlardır:
1. Yönetim kurulu kararlarını uygulamak,
 2. Yıllık çalışma programı ile bütçeyi hazırlamak ve yönetim kuruluna sunmak,
 3. Ajans gelirlerini toplamak, 4 üncü maddeye göre belirlenecek usul ve esaslar ile bütçe ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak harcamaları yapmak,
 4. Yönetim kurulu tarafından tespit edilecek sınırlar içerisinde, taşıt dışındaki taşınır malların alımına, satımına, kiralanmasına ve hizmet alımına karar vermek,
 5. Bölgedeki kişi, kurum ve kuruluşların proje üretme ve uygulama kapasitesini geliştirici faaliyetlerde bulunmak,
 6. Özel kesim, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin proje ve faaliyet tekliflerini değerlendirerek malî destek sağlamak üzere yönetim kuruluna öneri götürmek,
 7. Desteklenen proje ve faaliyetleri izlemek, değerlendirmek, denetlemek ve raporlamak,
 8. Bölgesel kalkınmayla ilgili yurt içindeki ve dışındaki ajans ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve ortak projeler geliştirmek,
 9. Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak,
 10. Personelin performans ölçütlerini belirlemek ve performansını değerlendirmek,
 11. Personelin işe alınması ve işine son verilmesini yönetim kuruluna teklif etmek,
 12. Ajans genel sekreterliğini temsilen, bölgesel gelişme ile ilgili ulusal ve uluslararası toplantılara katılmak ve yurt dışı temaslarda bulunmak,
 13. Ajansın sekreteryaya işlerini ve görev alanına giren diğer hizmetleri yürütmek,
 14. Yönetim kurulunun devrettiği yetkileri kullanmak.

kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini ilgili mevzuatta belirtilen süre içerisinde, ilgili mevzuatta bir süre belirtilmemişse öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırmak üzere yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine etmek, yatırımları izlemek, ilgili mevzuattaki başvuru koşulları ve istenen belgeler doğrultusunda yatırımcıya bilgi vermek ve yol göstermekle görevlidirler.

Kalkınma ajansları, yasanın tanımına göre, özetle, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak ve sürdürülebilirliği sağlamak üzere, bölge planlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olacaklardır. Bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltıcı tedbirleri almak; planlama, programlama ve projelendirme konularında ajanslara rehberlik ve danışmanlık yapmak ise, DPT'nin görevleri arasında sayılmaktadır. Ajans organlarının görevleri, yasada ayrı ayrı sayılarak belirlenmiştir. Bu görevler, genel sekreter, yönetim kurulu, ve kalkınma kurulu için, sırasıyla, "yıllık çalışma programlarının ve bütçenin" hazırlanması, "yıllık çalışma programının kabul edilmesi ve DPT'nin onayına sunulması", "yıllık faaliyet raporlarının görüşülmesi ve değerlendirilmesi" olarak tanım-

lanmaktadır. diğer bir deyişle ajans organlarının görevleri yasada, yıllık faaliyetlerin programlanması, kabulü ve görüşülmesi- değerlendirilmesi olarak belirlenmiştir.

6.1.3 YEREL YÖNETİMLER

Yerel yönetimler; Anayasa'nın 127. maddesinde "il, belediye veya köy halkının yerel müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir" olarak tanımlanmıştır. Yerel yönetimlerin "kamu idaresi" olarak tanımlanması, yerel yönetimlerin karar ve yürütme organlarının devlet tarafından değil, genel seçimler yoluyla doğrudan halk tarafından yaratılmasından doğar. Merkezi yönetimin yerel yönetimlerle ilişkisi, "idarenin bütünlüğü" ilkesine göre "yönetmel vesayet" mekanizmasıyla kurulmuştur ve valilikler ile kaymakamlıklar eliyle uygulanmaktadır. Yerel yönetimler;

- il özel idareleri,
- köyler ve
- belediyeler

olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

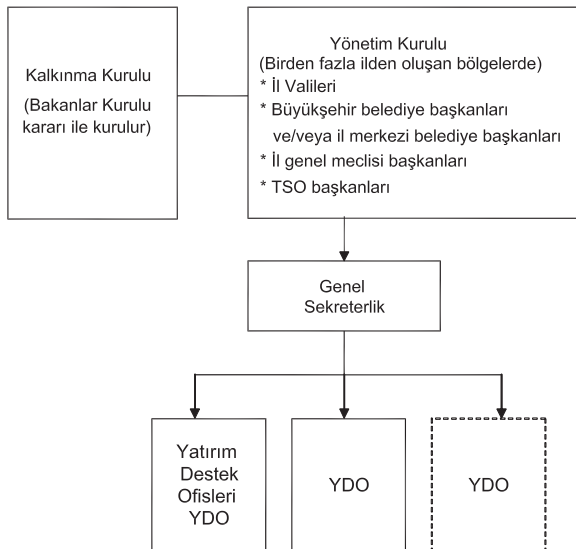
6.1.3.1 İl Özel İdareleri

İl özel idaresi, 1913 yılında, bugünkü deyişle bir yasa gücünde kararname ile kurulmuştur. Bir il kurulduğunda, kendiliğinde kuruluş gücü kazanan bu yapı, Cumhuriyet tarihi boyunca çeşitli tüzel değişikliklere uğramış; kapsamlı değişiklik, 1987 tarihinde yürürlüğe giren 3360 Sayılı Yasa ile yapılmıştır. Daha sonra, 2005 yılında kabul edilen 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi yaklaşımıyla yeni düzenlemeler getirilmiştir. İlin, belediyeler dışında kalan kırsal alanlarına dönük hizmet veren bu birimlerin, yerel yönetim sistemi içinde ağırlıklı bir yere sahip olduklarını söylemek güçtür.

"İl Özel İdareleri" merkezi hükümete doğrudan bağlı olmayan, yerel düzeydeki kuruluşlardır; ancak ya-

Ek Şekil 6.4 Kalkınma Ajansı Teşkilat Yapısı

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

saya göre, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi; validir. Hizmetlerin diğer mahallî idareler ve kamu kuruluşları arasında bütünlük ve uyum içinde yürütülmesine yönelik koordinasyon o ilin valisi tarafından sağlanır. Vali, il özel idaresini stratejik plana uygun olarak yönetmek ve il özel idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmakla görevlidir.

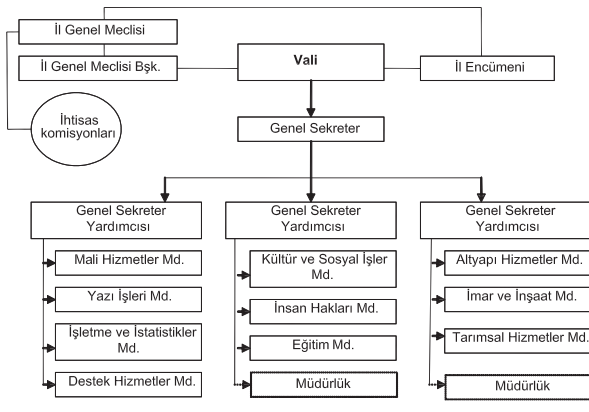
İl özel idaresi mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

- İl sınırları içinde, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro-kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarına arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri,
- Belediye sınırları dışında, imar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür, turizm, gençlik ve spor; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri,

yapmakla görevli ve yetkilidir.

İl özel idaresinin organları meclis (il genel meclisi), yürütme kurulu (il encümeni) ve başkandan (vali) oluşmaktadır.

Ek Şekil 6.5 İl Özel İdaresinin Genel Teşkilat Şeması

İl özel idarelerinde kararlar, her ilde ilçeleri temsil etmek üzere beş yıl için seçilmiş üyelerden oluşan il genel meclisi ve il encümeni tarafından alınmakta, kararların yürütülmesi il özel idaresinin de başı olan il valisi tarafından gerçekleştirilmektedir. Meclisin üye sayısı, ilçe sayısına ve nüfusuna göre farklılık gösterir. İllerde seçimle gelen ve "İl Encümeni"ni oluşturan kurul, il özel idarelerinin yapacağı uygulamaları ve seçilmiş yerel temsilcilerin görüşlerini vilayet makamına iletir. İl genel meclisinin görevleri arasında, stratejik planı görüşmek ve karara bağlamak, il encümeninin görevleri arasında da, stratejik planı inceleyip, il genel meclisine görüş bildirmek bulunmaktadır.

İl özel idaresi hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürlü, yaşlı, düşük ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır.

İl genel meclisi ile il encümeninin görevleri yasa da tanımlanmıştır⁴. Genel sekreter, il genel meclis ve il encümeniyle ilgili yasa da tanımlanan görev ve yetkiler, aşağıda özetlenmiştir:

1. Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, il özel idaresi faaliyetlerini ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve karara bağlamak,
2. Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak,
3. İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak,
4. Borçlanmaya karar vermek,
5. Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanunu'na tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek,
6. Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı ayrı hak tesisine karar vermek,
7. Şartlı bağışları kabul etmek,
8. İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek,
9. Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek,
10. İl özel idaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek,
11. Yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek,

il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programlarına göre çalışmalarını düzenler ve yürütür. Teşkilat yapısı ana hizmet birimleri, danışma- denetim birimleri ve yardımcı birimlerden oluşmaktadır. Bunun dışında bağlı kuruluşlar, ilgili kuruluşlar ve şirketler, kooperatifler de, bu yapı içinde yer almaktadır. İl özel idaresinin kurumsal yapı şemasının özellikleri ve bu yapının katılımcılığa açık olan bölümleri, uygulama araçlarıyla ilgili olarak yasada yapılan tanımlardan, bölge planının uygulanmasında işlevsel olabilecek nitelikte olanlar, Ek Tablo 6.5'te, özet biçimde gösterilmektedir.

5302 Sayılı Yasa'ya göre, il çevre düzeni plânı; valinin koordinasyonunda, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi ile birlikte yapılır. İl çevre düzeni plânı belediye meclisi ile il genel meclisi tarafından onaylanır.

İl özel idarelerinin mali kaynakları; genel bütçeden, taş ve kum ocağı işletmecilerinden alınan harçlar ve il özel idaresine ait gayri menkullerin kira bedellerinden, iştiraklerden ve alınan hibe yardımlar gibi çeşitli kaynaklardan meydana gelir.

TR83 Bölgesi'nde 4 il özel idaresi meclisi bulun-

12. Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.

Encümenin görev ve yetkileri, özetle şunlardır (Md. 26):

1. Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek,
2. Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak,
3. Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek,
4. Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak,
5. Kanunlarda öngörülen cezaları vermek,
6. Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beş milyar Türk Lirasına kadar olan ihtilafların sulhen halline karar vermek,
7. Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek,
8. Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek,
9. Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek,
10. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

maktadır. Nüfus ve ilçe sayısına oranla oluşan meclislerde üye sayısı, Samsun ve Çorum'da fazla, Amasya ve Tokat'ta ise azdır. İl özel idare meclis üye sayısı aşağıda verilmektedir:

- TR83 Bölgesi il genel meclislerinde mevcut olan komisyonlar, aşağıda gösterilmektedir. Tokat İl Genel Meclisi sayıca az olmasına rağmen en çok komisyon çalışması yapan meclis niteliğindedir. Tokat'ı komisyon sayısı bakımından Amasya izlemektedir.

Bütçe büyüklüğü açısından Samsun birinci ve Çorum ikinci sırayı almaktadır. TR83 Bölgesi için il özel idaresi 2006 yılı bütçelerine bakıldığında, illerin bütçe kullanma biçimlerinde bazı benzerlikler görülmektedir. Her ilde bütçenin en büyük payını özel idare hizmetleri almakta ve bunu genellikle eğitim hizmetleri izlemektedir. Üçüncü büyük bütçe bölümü genellikle ekonomik işler (tarım hizmetleri) olmaktadır (Amasya hariç). Sağlık hizmeti harcamaları özellikle Samsun'da ağırlık kazanmaktadır.

6.1.3.1 Köyler

Genel nüfus sayımlarında kent, il ve ilçe merkezlerinde yaşayan nüfus olarak tanımlanmakta, bunların dışında kalan yerleşmeler (köy ya da belediye tüzelkişiliği olmasına bakılmaksızın) köy olarak sınıflandırılmaktadır. 1990 yılında il ve ilçe merkezlerinin toplam nüfus içindeki oranı yüzde 59,21, köy nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı ise yüzde 40,79'dur. 1997 yılında ise, ülke nüfusunun yüzde 22,34'ü köy muhtarlığı yönetiminde yaşamaktadır. Nüfusun yüzde 77,66'sı belediye tüzelkişiliğinden hizmet almaktadır.

Ek Tablo 6.1 TR83 İl Genel Meclisi Üye Sayısı

	İl Genel Meclisi Üye Sayısı
Amasya	23
Çorum	42
Samsun	57
Tokat	24
TR83	146

Kaynak: MİGM (2006), Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü verileri (basılmamış doküman).

TR83 Bölgesi'nde ise, köy nüfusunun oranı Türkiye'ye göre daha yüksek (yüzde 38) ve kent nüfusunun oranı (yüzde 62) daha azdır.

Köy tüzelkişiliğinin organları, köy derneği, ihtiyar meclisi ve muhtarıdır. Bunlardan muhtar yürütme organı, ihtiyar meclisi ve köy derneği danışma ve karar organlarıdır. Köy derneği, köyde bulunan kadın, erkek bütün seçmenlerin oluşturduğu bir kuruldur. Köy derneği ile köylünün doğrudan yönetime katılması sağlanır. Bu model doğrudan demokrasinin yerel yönetimlerde uygulandığı, ilk uygulamadır.

Ek Tablo 6.4 1997 Belediye ve Köy Nüfusu

İl Adı	İl Nüfusu	Belediye	Yüzde	Köy	Yüzde
Amasya	344 048	219 649	64	124 399	36
Çorum	593 053	340166	57	252 887	43
Samsun	1 168 574	685 625	59	482 949	41
Tokat	711 465	507 502	71	203 963	29
TR83	2 817 140	1 752 942	62	1 064 198	38
Türkiye	62 810 111	48 777 071	78	14 033 040	22

Kaynak : Yerel Net (2006), Yerel Net web sitesi (www.yerelnet.org.tr).

Ek Tablo 6.2 TR83 Bölgesi İl Genel Meclisi İhtisas Komisyonları

	Amasya	Çorum	Samsun	Tokat
1 Plan Bütçe	Plan Bütçe	Plan Bütçe	Plan Bütçe	Plan Bütçe
2 İmar ve Bayındırlık	İmar ve Bayındırlık	İmar ve Bayındırlık	İmar ve Bayındırlık	İmar ve Bayındırlık
3 Eğitim	Eğitim, Kültür ve Sosyal Hizmetler	Eğitim, Kültür ve Sosyal Hizmetler	Eğitim, Kültür ve Sosyal Hizmetler	Eğitim
4 Kültür ve Sosyal Hizmetler	Tarım Hayvancılık	Köylere Yönelik Hizmetler	Köylere Yönelik Hizmetler	Kültür ve Sosyal Hizmetler
5 Çevre ve Sağlık	Çevre ve Sağlık	Çevre ve Sağlık	Çevre ve Sağlık	Çevre ve Sağlık
6 Tarım	Çeşitli İşler	Tarım Hayvancılık	Tarım Hayvancılık	Köylere Yönelik Hizmetler
7 Sivil Savunma ve Acil Durum		Sanayi ve Ticaret	Sanayi ve Ticaret	Mahalli İdareler ve İçişleri
8 Gençlik Spor		Hukuk İşleri	Hukuk İşleri	Sanayi ve Ticaret
9 Mahalli İdareler ve İçişleri				APK Tarım Hayvancılık ve Tarımsal Altyapı Hizmetleri

Kaynak: MİGM (2006), Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü verileri (basılmamış doküman).

Ek Tablo 6.3 TR83 Bölgesi İl Özel İdaresi 2006 Yılı Bütçe Bilgileri

	Amasya	Çorum	Samsun	Tokat
2006 Yılı Toplam Bütçe	9 033 000	18 717 000	37 000 000	14 000 000
Kurumlara Dağılım				
01 Özel idare	7 882 555	12 505 000	26 781 981	6 110 193
02 Savunma hizmetleri	33 000		140 000	40 000
04 Ekonomik işler ve hizm (tarım hizm)		2 760 000	1 400 000	3 942 020
05 Çevre koruma hizmetleri			200 000	349 001
06 İskan ve toplum refahı hizmetleri	45 026		103 000	378 500
07 Sağlık hizmetleri	45 039	304 000	1 250 019	108 032
08 Spor hizmetleri		88 000	780 000	
09 Kültür ve turizm hizmetleri	35 036,00	83 000	225 000	554 952
10 Eğitim hizmetleri	992 344	2 900 000	6 000 000	2 507 302
11 Sosyal güvenlik ve yardım hizmetleri		77 000	120 000	10 000
Toplam	9 033 000	18 717 000	37 000 000	14 000 000

Kaynak: MİGM (2006), Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü verileri (basılmamış doküman).

İhtiyar meclisi, belediye encümeni gibi iki tür üyeden oluşur. Bunlardan bir kısmı “seçilenler” diğeri “doğal” üyelerdir. Seçilenler beş yıl için köy derneği tarafından seçilirler. Köy öğretmeni, köy imamı ihtiyar meclisinin “doğal” üyeleridir. Köy ihtiyar heyeti, köy işlerini sıraya koyar; imece ve salmaya karar verir; köy muhtarının harcamalarını denetler; köy bütçesini kabul eder; köylüler arasındaki uyuşmazlıkları uzlaştırma yolu ile gidermeye çalışır.

Köy yönetiminin başı muhtardır; köy derneği tarafından seçilir. Muhtar köy tüzelkişiliğini temsil eder. İhtiyar heyeti ile birlikte köy işlerini yürütür Aynı zamanda muhtar, genel yönetimin temsilcisi sıfatıyla da yasaları ve hükümet emirlerini halka duyurur, köy içinde düzeni sağlar, genel yönetimle ilgili işlerin köyde uygulanmasına yardımcı olur.

Köyle ilgili görevlerden,

- sağlık, temizlik, yol, su ve okul işleri zorunlu;
- köye hamam, çamaşırılık, pazar yeri, çarşı yapılması gibi hizmetler isteğe bağlıdır.

Köyle ilgili hizmetlerin çoğu ya doğrudan doğruya, ya da köyle işbirliği halinde genel yönetim tarafından yürütülmektedir. Köyle ilgili işler kamu yükümlülüğüdür ve yapmayanlar cezalandırılır. Ancak bu hükümler artık büyük ölçüde uygulanmamaktadır.

6.1.3.1 Belediyeler

Belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları 2005 (3.7.2005) yılından sonra, 5393 Sayılı Belediye Kanunu ile düzenlenmektedir.

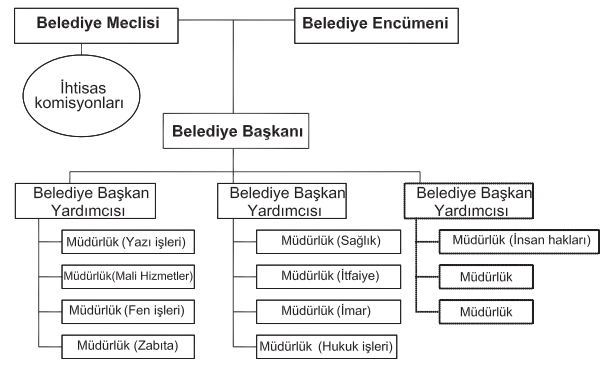
Türkiye’de belediye sayısı 1950’li yıllardan bu yana sürekli olarak artmaktadır.18 Nisan 1999 seçimlerine 3215 belediye girmiş, bu belediye sınırları içinde yaşayan nüfusun oranı toplam nüfus içinde yüzde 77,66 düzeyine ulaşmıştır.

Yasaya göre nüfusu 5 000’in üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilmektedir. İl ve

ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur. Belediye, yerel ve ortak nitelikte olmak koşuluyla; imar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, evlendirme, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapması veya yaptırması öngörülmüştür. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50 000’i geçen belediyelerin, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açması da, belediyelerin görevlerine eklenmiştir.

Yerel yönetim sistemi içinde en ağırlıklı tür, kentsel yerleşmelerin yönetimi olan belediyelerdir. Hizmetlerin etkin, planlı, programlı, verimli ve uyum içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla bazı yerleşmelerde büyükşehir belediyesi kurulması özel yasalarla düzenlenmiştir. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 4. maddesi, büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir yerleşimleri “belediye sınırları içindeki ve bu sınırlara en fazla 10 000 metre uzaklıktaki yerleşim birimlerinin son nüfus sayımına göre toplam nüfusu 750 000’den fazla olan il belediyeleri, fiziki yerleşim durumları ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri de dikkate alınarak, kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir” şeklinde açıklamaktadır. Bu kapsamda belediyeleri büyükşehir belediyeleri, ilçe belediye-

Ek Şekil 6.6 İlçe, İlk kademe ve Belde Belediyelerinin Örgütlenme Şeması

leri ilk kademe belediyeleri ve belde belediyeleri olarak ayırmak mümkündür.

Türkiye’de sayı sürekli değişmekle birlikte 2006 sonunda 3 225 adet, TR83 Bölgesi’nde 195 adet belediye bulunmaktadır (Amasya: 29, Çorum: 38, Samsun: 51, Tokat: 77). Samsun kenti belediyesi, büyükşehir belediyesi statüsünde görev yapmakta, 3 alt kademe belediyesi bulunmaktadır.

2000 yılı itibariyle belediyeler, 4 katrilyon TL büyüklüğünde bir kamu kaynağı yönetmişlerdir. Aynı yıl, konsolide bütçe gelirleri toplamı 33 katrilyon TL’dir. Buna göre belediye gelirleri, konsolide bütçe gelirlerinin yüzde 12’si büyüklüğünde olmuştur. Belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı belediyenin organlarını oluşturmaktadır. Belediyelerde karar organı olarak iş gören belediye meclislerinde, ülke genelinde toplam 34 241 seçilmiş üye bulunmakta, belediye ana bünyesinde yaklaşık 300 000 civarında personel istihdam edilmektedir.

Belediyelerin sunduğu temel hizmetler⁵ yasada

⁵ Yasanın tanımladığı belediye hizmetleri (mali hizmet ve görevler dışında) ve görevleri aşağıda özetlenmiştir:

1. Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak,
2. İçme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek; kaynak sularını işletmek veya işlettmek,
3. Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek,
4. Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak,
5. Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek,
6. Gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek,
7. Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi,
8. Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek,
9. Gayri sıhhi işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini

kapsamlı olarak tanımlanmıştır.

Belediye gelirleri bir çok kalemden meydana gelmektedir. Bunlar:

- Genel Bütçe’den nüfusa göre alınan paylar,
- Belediye gayri menkullerinden alınan kira bedelleri,
- Özel yardımlar ve İller Bankası’ndan alınan krediler,
- Özel hizmetlerden alınan paylar (hal komisyonu, emlak vergileri, işyerlerinden alınan harçlar, reklam gelirleri, inşaat ruhsat harçları, su paraları, otobüs işletmeleri gelirleri, cezalar, eğlence rüsumu v.b.)
- Hibe yardımlar ve yurt dışından sağlanan proje kredileri olarak özetlenebilir.

Belediyelerin, bölge planı genel çerçevesi içinde yer alacak kurumsal yapılar olarak, işlevlerini yerine getirirken kullanabilecekleri araçlar, Ek Tablo 6.5’te özetlenmiştir.

6.1.4 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Büyükşehir belediyesi, en az üç ilçe veya ilk kademe belediyesini kapsayan, bu belediyeler arasında koordinasyonu sağlayan; kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisidir.

Büyükşehir belediyelerinin görevleri, yasada, daha geniş bir alanı kapsayan kentsel işlevlerin düzenlenmesiyle ilgili olarak tanımlanmıştır⁶. Büyükşehir

belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliği oluşmaması için gereken tedbirleri almak, 10. Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksit sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek, 11. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.

⁶ Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları özetle, şunlardır:

1. Büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun

belediyesinin organları, yasada, büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediye encümeni ve büyükşehir belediye başkanını olarak tanımlanmıştır. Bu kurumsal yapı, belediyelerin kurumsal yapı

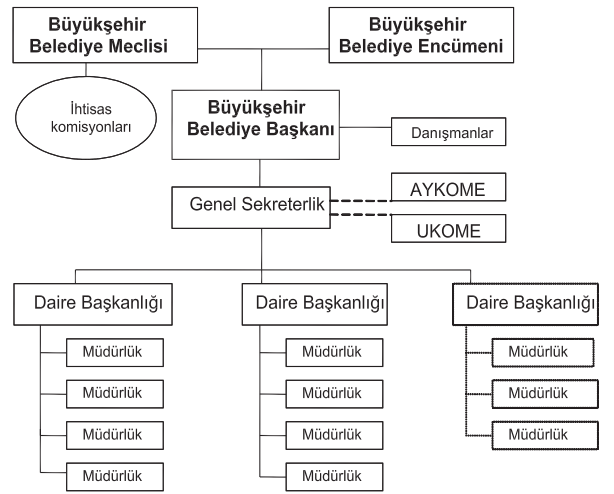
- olarak bütçesini hazırlamak,
2. Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde 1/5 000 ile 1/25 000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, ve uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını onaylamak,
3. Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş her türlü imar uygulamasını yapmak,
4. Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak,
5. Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki meydan ve ana yolları yapmak, kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak,
6. Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak,
7. Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak, büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek,
8. Gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek,
9. Zabıta hizmetlerini yerine getirmek.
10. Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek,
11. Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlenme, ve benzeri yerleri yapmak ve işletmek,
12. Gerekliğinde sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri için bina ve tesisler yapmak, ilgili bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak
13. Kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek.
14. Büyükşehir toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve gerekli tesisleri kurmak, işletmek,
15. Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak,
16. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek,
17. İl düzeyinde yapılan plânlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili plânlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak,
18. Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak,
19. Merkezî ısıtma sistemleri kurmak, kurdukmak, işletmek veya işlettirmek.

şemasına benzemektedir; ancak, tanımlanan görev alanı içinde, her biri bağımsız olmakla birlikte, ortak bir yapının gereğine göre davranmak durumunda/ zorunda olan birimler bulunmaktadır.

Büyükşehir belediyesinin örgütlenme şeması aşağıda gösterilmektedir. Büyükşehir, kentsel sorunlara daha geniş bir çerçeve içinden baktığı, kenti yakın çevresindeki diğer yerleşim birimleriyle birlikte tek bir birim olarak algıladığı için kurumsal yapısını ve görevlerini bu kapsama göre belirlemiştir. Bu nedenle, üst ölçekteki kararlarla büyükşehir yönetimi arasındaki bağlantı noktalarının (özellikle büyükşehir stratejik planında) belirlenmesi daha çok önem kazanmaktadır. Büyükşehir belediyeleri yasasında ayrıca, altyapı koordinasyon merkezi (AYKOME) ve ulaşım koordinasyon merkezi (UKOME) gibi üst ölçek planlarla ilişkili bazı kurumsal yapılar da tanımlanmıştır.

Büyükşehir belediyelerinin, bölge planı genel çerçevesi içinde yer alacak kurumsal yapılar olarak, işlevlerini yerine getirirken kullanabilecekleri araçlar, Ek Tablo 6.5'te özetlenmiştir.

Ek Şekil 6.7 Büyükşehir Belediye Örgütlenme Şeması

6.1.5 MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ

Yerel yönetimde verimliliği artırmanın yollarından biri, hizmet alanının sınırlarını hizmetin gereklerine göre belirleyerek en uygun (optimal) hizmet alanına ulaşmaktır. Ancak, yerel yönetim dizgemizde bu amaca yönelik düzenleme yapmak ve bu amaca ulaşmak hiç de kolay değildir. Yerel yönetim birlikleri, bu zorluğun aşılmasına ve hizmetin gerektirdiği en uygun büyüklüğe ulaşılmasına olanak sağlayan kurumlardır. Yerel nitelikteki ortaklaşa gereksinmelerin karşılanmasında il özel idarelerinin, belediyelerin ve köylerin işbirliği yapmaları, problemin özelliğine göre, hizmetin daha etkin ve verimli yürütülmesini sağlayabilir. Anayasa'nın 127. maddesi, yerel yönetimlerin, hizmetlerin daha ekonomik, etkin ve verimli yürütülmesi için "belirtilen mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile birlik kurmasını temel dayanak olarak belediye birlikleri kurabilirler" demektedir. Birlikler kamu tüzelkişileridir. Yerel yönetim birlikleri, kamu kurumu ve hizmet yerinden yönetim kuruluşudur.

Konularına göre sınıflandırma yapılmış olan toplam 906 birliğin yüzde 93'ü kırsal ve tarımsal amaçlı iken, yalnızca yüzde 5'i kentsel hizmetler amaçlı ve yüzde 2'si genel amaçlıdır. Kentsel hizmet amaçlı birliklerde su hizmetleri ile ilişkisi kurulabilecek birlik sayısı 10 civarındadır. Birliklerin yüzde 72'si köylerin kendi aralarında; yaklaşık yüzde 20'si köyler ile belediyeler arasında kurulmuş bulunmaktadır (Sayın, 2006).

Yerel yönetim birlikleri işlevlerine göre aşağıdaki gibi sınıflanabilir:

- Köylere hizmet götürme birlikleri,
- Sulama birlikleri,
- Genel amaçlı belediye birlikleri
- Kentsel altyapı birlikleri

Köylere hizmet götürme birlikleri, 1964 yılında Köy İşleri Bakanlığı'nın faaliyete geçmesi ile köy yolları, köy içme ve sulama suları gibi konularda, yerel halkın katkısının sağlanması amacıyla, mülki

idare amirlerinin önderliğinde kurulmaya başlanmış ve sonraki yıllarda birlik sayısı hızla artmıştır. Köylere hizmet götürme birliklerinde genellikle kaymakamlar birlik başkanlığına getirilmektedir. 1995 yılı ortalarında 1 300'ü aşkın yerel yönetim birliğinin, 700'e yakını köylere hizmet götürme birliğidir ve bu birliklerin başında kaymakamlar bulunmaktadır (Sayın, 2006). 2005 yılında kabul edilen 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Yasası ile, birlik başkanının, valinin görevlendireceği vali yardımcısı veya kaymakam olması yasa hükmü olma niteliği kazanmıştır (Md.18). Birlikler, mülki idare kademesinin etkinlik araçları olarak değerlendirilebilirler.

Sulama birlikleri, DSI'nin tarımsal sulama amaçlı tesisler inşası çalışmalarından sonra sulama işletmesini de bizzat yapmaktan vazgeçtiği 1990'lı yıllardan sonra sayıca artmaya başlamıştır. Bunda, 1993 yılından sonra ortaya çıkan Dünya Bankası kredilerinin de etkisi vardır. 1992 yılında, sulama tesislerinin işletilmesini devralmış sulama birliği sayısı yalnızca 17 iken, 1998 yılında bu sayı 250'ye yükselmiştir. 1993 yılına kadar bu uygulama ile toplam 65 000 ha alan devredilmiş iken, 1998 yılında sulama işletmeciliği devredilmiş olan alanın büyüklüğü 1 280 000 ha olmuştur (Sayın, 2006).

Genel amaçlı belediye birliklerinin sayılarında, 1978 yılından sonra artış görülmeye başlanmıştır. Bu yıllarda, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği'ne 91 belediye üyedir. Karadeniz Belediyeler Birliği 88, Orta Anadolu Belediyeler Birliği 32 üye belediye ile kurulmuştur. Ege Belediyeler Birliği'nin üye belediye sayısı ise 71'dir. 1998 yılı sonu itibarıyla 1 322 yerel yönetim birliği olduğu söylenebilir (Sayın, 2006).

Kentsel altyapı birliklerinin oluşumunda, 1990'lı yıllarda, bir il içindeki belediyelerin, bölgesel nitelikte olmayan ve daha çok metropoliten nitelikli birlikler kurmaya yönelmesi etkilidir. Yeni tip birliklerin yerel yönetimlere getirdikleri yeni anlayış, aşağıdaki noktada özetlenebilir:

- Yerel altyapı hizmetlerini (su, atıksu, katı atık, kirlilik, vb.) entegre çevre yönetimi anlayışı ile birleştirmek;
- Yerel yönetimlerden devraldıkları bu yetkileri şirketler kurarak bu şirketlere devretmek;
- Yatırım finansmanında asıl olarak dış krediye dayanmak;
- Hizmet yönetimini özel yerli ve yabancı şirketler ile paylaşmak.

Sayısı bini aşmış bulunan, giderek daha büyük hacimli kamu kaynaklarını ve yaşamsal öneme sahip kamu hizmetlerini yönetmeye başlayan bu kamu kurumları, gelişme açısından önem kazanmışlardır ve ekonomik gelişmede daha etkin rol almaları beklenmektedir (Sayın, 2006).

Bölgesel düzeydeki hizmet birlikleri, özellikle il özel idareleri birlikleri, Kalkınma Ajansı Yasası çıkmadan önce, Düzey 2 alt bölgelerinde yerel katılım ortaklığını içeren ve bölgede proje uygulama birimi (PUB) olarak görev yapma sorumluluğu verecek birim olarak düşünülmüştür. Taslağa göre, bölgesel programın uygulanması, eşgüdümün sağlanması, yerel öneme sahip projelerin ön elemeinin yapılması, tanıtılması ve proje tekliflerinin kabulünden sorumlu olacak birim hizmet birlikleri olacaktır (DPT, 2003-2). Ancak bu görev, daha sonra çıkan 5449 Sayılı Yasa ile, Kalkınma Ajansı yatırım destek ofislerine verilmiştir.

6.1 YEREL YÖNETİMİ YENİDEN BELİRLEYEN YASALARA GENEL BAKIŞ

Organlar açısından yeni yasalarda tanımlanan yönetici yapılar genellikle, meclis ve karar-yürütme organı ile icra organından oluşmaktadır. Bu ayırmada meclisler, genellikle bir danışma ve değerlendirme organı olarak değerlendirilmiştir. Encümenlere veya yönetim kuruluna, her zaman seçilmiş bir kişi başkanlık etmemekte, bazen atanmışlar da başkan olmaktadır. Bu kurul karar alma ve izleme işlevini yerine getirmektedir. Vali, belediye başkanı veya genel sekreter, işlevini icra organı olarak yerine getirmektedir.

Böylece, daha çoğulcu bir danışma-karar ve izleme/ değerlendirme yapısı kurulmuştur. Gerçi, meclis, encümen, ve başkandan oluşan yapı, daha önceki yasalarda da bu biçimde belirlenmiştir. Bununla birlikte, yasaların genel özellikleri nedeniyle güçlenen yerel yönetimler, bu yönetim yapısıyla daha etkin olma olanağını elde etmektedirler.

Örgütlenme yapılarında bazı yerel yönetimlerde genel sekreterlik gibi bir kuruma yer verilmektedir. Büyükşehir, il özel idaresi, mahalli idare birliği gibi kurumsal yapılarda bir genel sekreterlik bulunmaktadır. Kalkınma ajansında ise, genel sekreterlik doğrudan ajansın icra organı olarak tanımlanmaktadır. Genel sekreterlik tanımı sadece belediye yasasında yer almamaktadır.

Bununla beraber, belediye yasasında altyapı koordinasyon merkezi ve ulaşım koordinasyon merkezi gibi yeni kurumsal yapılar öngörülmekte, Kalkınma Ajansları için de, Yatırım Destek Ofisleri adıyla yeni bir işlev/ yapı tanımlanmaktadır. Böylece, bu yönetim birimlerinin işlerini daha rasyonel biçimde yerine getirebilmeleri için yeni mekanizmalar tanımlanmış olmaktadır.

Komisyonların yeni yasalarda meclislerin çalışmasına yardımcı olacak biçimde tanımlanması, hem verilen kararları bir araştırmaya veya tartışmaya

dayanması, hem de, kararların daha çoğulcu biçimde oluşmasına katkı bakımından, olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Belediye, büyükşehir belediyesi, il özel idaresi, mahalli idare birlikleri, çalışmalarını yasada tanımlanan komisyonları oluşturarak yürütmesi öngörülmektedir. Komisyon tanımı, sadece KA örgütlenmesinde bulunmamaktadır.

Bölge planlaması açısından yeni yasalar bazı önemli araçlar tanımlamaktadır. Kurumlar için öngörülen araçların en önemlisi, kuşkusuz stratejik planlardır. Belediyeler, yasaya göre, stratejik planlarını yapmak, bunları çeşitli kurullarda görüşerek kesinleştirmek ve uygulamakla yükümlüdürler. Belediye stratejik planının, varsa bölge planı ile uyumlu olması yasa hükmüdür. Aynı biçimde büyükşehir belediyeleri ve il özel idareleri de, kendi stratejik planlarını yapmakla görevlendirilmiştir. Böylece, bölge planının uygulanması için, alt ölçek planlarında nasıl ele alınacağı, yasada tanımlanmaktadır. Bölge planında yapılmış olan genel öngörüler, alt ölçek planlarında ayrıntılandırılarak ve yerelleştirilerek, plan kararlarında devamlılık ve tutarlılık sağlanmaktadır. Kalkınma Ajansları ise, bölge planının uygulanmasını sağlayacak faaliyet ve projelere destek olmakla görevlendirilmiştir.

Stratejik planların dışında, yerel yönetim organlarının belirleyeceği yıllık programlar ve bütçe hazırlama görevleri de, bölge planının ve yerel yönetim birimi stratejik planının uygulanmasını sağlayacak diğer teknik araçlar olarak düşünülebilir.

Bölge planlarının uygulanmasını sağlayacak alt ölçek planlarının tanımı bakımından, İl Özel İdareleri Yasası'nda yer alan İl Çevre Düzeni Planları'nın özel önemi vardır. Bu planlar, 1/100 000 ölçekte, bölge planı kararlarına uygun biçimde çevrenin korunması açısından ileri yerel çalışmaların yapılmasını ve önemli ayrıntıların geliştirilmesini

sağlayan araçlar olarak tanımlanmıştır. Böylece, il çevre düzeni planlarıyla bölge planının mekansal boyutu, çevre sorunlarının ele alınması ve düzenlenerek iyileştirilmesi açısından geliştirilmektedir. İl çevre düzeni planı, mekansal kararları kesinleştirerek ve koordinatlarını belirleyerek, bölge planının çevre açısından uygulanmasında önemli bir araç sağlamaktadır.

Aynı biçimde kentler için hazırlanacak nazım planların ve bunlara bağlı olarak hazırlanacak uygulama imar planlarının da, bölge planına uygun biçimde hazırlanmış kent stratejik planına göre biçimlenmesi gerekmektedir. Böylece, bu ölçekteki planlar, kentsel kararlar açısından, bölge planının mekansal olarak uygulamasını gerçekleştirmiş olmaktadır. Plan hiyerarşisi kentlerde, bölge planı- belediyelerin kent için yapacakları stratejik planlar- nazım planlar ve uygulama planları gibi bir sıralama ile, bütün koşullar rasyonel olarak işletildiğinde, gerçekleşmiş olacaktır. Bu ölçekteki gerçekleşme, elbette, her planın yapıma dönemine özgü yenilemeler ve gelişmelerle ele alınması beklendiğinden, bölge planının genel perspektifi çerçevesinde bir gerçekleşme olacak ve bölge planı öngörülerinin doğrudan uygulanması anlamına gelmeyecektir.

Özetle, planlar arasındaki hiyerarşik ilişkiler dikkate alındığında, il çevre düzeni planları ve kent stratejik planına uygun olarak yapılacak nazım planlar ve uygulama planları, bölge planı kararlarını ayrıntılandırarak ve yerelleştirerek kendi ölçeğine taşıyan ve mekansal belirlemeleri kesinleştiren, güçlü uygulama araçları olarak düşünülebilir. Bu nedenle bütün planların, üst ölçek planlarından alması gereken girdileri belirlemesi ve bu öncül-lerden başlayarak planı oluşturması, aynı zamanda, daha alt ölçekte yer alan planlara aktaracağı ayrıntılandırma ve geliştirme görevlerini açık bir biçimde tanımlaması, hiyerarşik ilişkilerin işleyişini kolaylaştıracaktır. Böylece farklı ölçeklerde yapılan planlamalar, aynı çalışmalar tekrar edilmeksizin, kendi ölçekleriyle ilgili kararları bilimsel ve rasyonel biçimde oluşturulabilme olanağını bulmuş

olacaktır. Bu işleyiş, plan uygulamasında etkinliğin artmasını sağlayacaktır.

Yasalar, izleme ve değerlendirme sistemleri bakımından getirdikleri tanımlarla da, plan uygulamasına katkıda bulunmaktadır. Önerilen sistemler, daha önceki yasalarda öngörülmüş olan sistemlerden ve mekanizmalardan büyük bir ayrılış göstermemekle birlikte, yeni yasalarda izleme sistemi biraz daha ayrıntılı olarak tanımlanmakta ve bazı yasalarda (Kalkınma Ajansı Yasası'nda olduğu gibi), saydamlık ve hesap verme zorunluluğu ayrıca belirtilmektedir.

Yeni yasalar, katılımcı mekanizmaları daha net olarak tanımlamakta ve karar vermeden önce yapılacak tartışmalara katılımın artmasını öngörmektedir. Belediye Yasası, hemşeri hukuku kavramına yer vermekte, kent konseylerinin kurulmasını öngörmekte ve başkanın, stratejik planı üniversiteler, meslek odaları ve konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinden görüş alarak belirlemesini öngörmektedir. Ayrıca belediye meclisi ihtisas komisyonlarında, muhtarlar, ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar, konuyla ilgili, STK'lar katılabilmekte, görüş bildirebilmektedir. Belediye, diğer kuruluşlarla ilişkilerde, meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, vakıflar, esnaf ve sanatkar meslek odaları ile ortak hizmet projeleri geliştirilebilmektedir. Yasa, belediye hizmetlerine gönüllü katılım sağlanmasını öngörmektedir. Bu tür mekanizmalar, eskisine oranla daha katılımcı ve yerel bir işleyişin gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Meclislerde kurulacak ihtisas komisyonları, Büyükşehir Belediyesi Yasası'nda ve İl Özel İdaresi Yasası'nda da benzer biçimde yer almaktadır. Valinin, il özel idaresi stratejik planının hazırlanmasında, belediye başkanı gibi, tanımlanmış bir grup katılımcının görüşünü alması öngörülmektedir. Benzer biçimde, il özel idareleri de, diğer kuruluşlarla birlikte projeler hazırlamakta ve gönüllü katılım sağlanmasını öngörmektedir.

Ek Tablo 6.5 2004 Sonrasında Yerelleşme Doğrultusunda Çıkarılan Yasalar ve Bu Yasaların Bölge Planı Uygulamasındaki Olası Etkileri ve Kullanımları

	5393 Belediye Yasası (03.07.2005)	5216 Büyükşehir Belediyesi Yasası (10.7.2004)	5302 İl Özel İdareleri Yasası (04.03.2005)	Mahalli İdare Birlikleri	5355 Mahalli İdare Birlikleri Yasası (26.05.2005)	Köy Hizmet Göçürme Birlikleri	Sulama Birlikleri	5449 Kalkınma Ajansları Yasası (25.01.2006)
Meclis	Seçilmiş üyelerden oluşur (md. 17-32)	Seçilmiş üyelerden oluşur (md. 12-14)	İl Genel Meclisi (İGM) seçilmiş üyelerden oluşur (md. 9-24)	Birlik üyesi yerel yönetimlerin kendi üyeleri arasından veya belediye meclis üyelerinden oluşur (md. 18)	"Doğal üyeler" ve belediye meclis üyelerine seçilmeye hazır kişiler arasından seçilmeye hazır kişiler arasından yapacağı seçime oluşur, (vali, belediye başkanı, muhtar "doğal üye") (md. 8-11)	Birlik başkanı başkanlığında meclisin seçeceği (2) (GM üyesi ve (2) köy muhtarı (md.18)		Kalkınma Kurulu, (KK) bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim, bölgedeki STK'lar, üniversiteler ve yerel yönetimler arasından, en fazla 100 kişinin kuruluş karamanesinde belirleneceği biçimde seçim yapılır (md.8-9)
Organlar	Encümen	Seçilmiş (5) ve başkan tarafından atanmış (5) üyeden (BB'nin başkanlığında) oluşur (md.16)	Seçilmiş (5) ve vali tarafından atanmış (5) üyeden (valinin başkanlığında) oluşur (md.25-28)	Birlik başkanı ve sayısı 7'yi geçmemek üzere, meclis üyeleri tarafından seçilen üyeden oluşur (md. 12-13)	Birlik başkanı başkanlığında meclisin seçeceği (2) (GM üyesi ve (2) köy muhtarı (md.18)	Vali veya görevlendirileceği vali yardımcısı, ilçelerde kaymakamdır (md.18)		Yönetim Kurulu (YK) (birden fazla il) ajansın karar organıdır. Vali(ler), büyükşehir il merkez BB(ları), (GM başkan(ları)), sanayi/ ticaret odası başkan(ları)ndan (her iden 1 kişi), oluşur (md.10)
Başkan/ vali	Seçilmiş belediye başkanı (BB) (Md 37-46), belediye stratejik plana uygun olarak yönetir (md.38b)	Seçilmiş büyükşehir BB (md. 17-19), belediye stratejik plana uygun olarak yönetir (md.18b)	Atanmış vali (Ö)'nin başı ve tüzel kişiliğin temsilcisidir (Md. 29-33). İl stratejik plana uygun olarak yönetir (md.30b)	Birlik meclisi, üyeleri arasından birlik başkanını seçer (md. 12)	Vali veya görevlendirileceği vali yardımcısı, ilçelerde kaymakamdır (md.18)			Yönetim kurulunun başkanı validir. (Bölge birden fazla iden oluşuyorsa, başkanlık alfabetik olarak, yıllık dönüşümlüdür), Ajansı, YK başkanı temsil eder. (md.10)
Teşkilat yapısı (ve genel sekreterlik)	Büyükşehir belediye teşkilatı, genel sekreterlik (GS), daire başkanlıkları, ve müdürlüklerden oluşur. Hizmetlerin yürütülmesi büyükşehir BB tarafından seçilmiş GS tarafından sağlanır (md. 21).		Vali, encümen yönetimi yetkisini birlik genel sekreterine devredebilir (md.25). Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. (md.35)	Birlik başkanı encümen yönetimi yetkisini birlik genel sekreterine veya birlik müdürüne devredebilir (md.14m).				Genel sekreterlik, ajansın icra organıdır. YK tarafından belirlenen ve DPT tarafından onaylanan genel sekreter, yatırım destek ofislerinin en üst amirdir (md.12-14).
Yatırım Destek Ofisleri								Yatırımcıların kamu kuruluşlarındaki işlerini tek elden takip eder. (md. 15-17)
Diğer örgütsel yapılar	Atıyapı koordinasyon merkezi	Merkez, büyükşehir BB başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla kurulur (md.8).						
Ulaşım koordinasyon merkezi	Merkez, büyükşehir BB görevlendirdiği kişi başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla kurulur (md.9).							
Komisyonlar	Mecliste ihtisas komisyonları kurulumu (md. 24)	Mecliste ihtisas komisyonları kurulumu (md.15)	Mecliste ihtisas komisyonları kurulumu (md. 16)	İhtisas komisyonları kurulumu (md. 11).				

YEŞİLİRMAK HAVZA GELİŞİM PROJESİ

5393 Belediye Yasası (03.07.2005)	5216 Büyükşehir Belediyesi Yasası (10.7.2004)	5302 İl Özel İdareleri Yasası (04.03.2005)	5355 Mahalli İdare Birlikleri Yasası (26.05.2005) Köye Hizmet Gösterme Birlikleri	5449 Kalkınma Ajansları Yasası (25.01.2006) Sulama Birlikleri
Başkan stratejik planı hazırlar (Md.41) Encümen görüş bildirir. (md 34) meclis onaylar (md 18a)	Büyükşehir belediyesinin görevi, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşünü alarak, stratejik planı hazırlamak (md. 7a)	Vali stratejik planı hazırlar (Md.31) Encümen görüş bildirir (Md 26a) Meclis onaylar (md 10a)	Bölge plan ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak (md. 5a)	
Stratejik plan				
Yıllık Program	Başkan yatırım ve yıllık çalışma programı hazırlar (md 41)	Vali yatırım ve yıllık çalışma programını hazırlar (md 30b)	Birik başkan yatırım planı, çalışma programı ve bütçe hazırlar (md. 14)	Genel Sekreterlik yıllık çalışma programını hazırlar (md.14b)
İl Çevre Düzeni Planı (İÇDP)	Büyükşehir belediyesi, İÇDP'yi onaylar	İl genel meclisi planı onaylar (md. 6)		
1/5 00-1/25 000 nazım imar planı	Büyükşehir belediyesi, İÇDP'ye göre nazım imar planı yapar, onaylar ve uygular (md.7b)			
Yatırım Planı	Büyükşehir belediyesi, nazım imar planına göre hazırlayacakları uygulama imar planlarını, değişiklikleri, parselasyon planlarını ve imar islah planlarını onaylar (md. 7b)			
Yatırım Planı				
Bütçe	Mali hükümlerde açıklanmaktadır (md. 59-72).	Mali hükümlerde açıklanmaktadır (md. 42-61).	Mali hükümlerde açıklanmaktadır (md. 15-16).	Bütçe (Md. 22-24), Gelirler ve yönetilecek fonlar, giderler (md. 19-20)

Bölge Planı açısından kullanılabilir olacak araçlar

5393 Belediye Yasası (03.07.2005)	5216 Büyükşehir Belediyesi Yasası (10.7.2004)	5302 İl Özel İdareleri Yasası (04.03.2005)	Mahalli İdare Birlikleri Köye Hizmet Götüme Birlikleri	5355 Mahalli İdare Birlikleri Yasası (26.05.2005)	5449 Kalkınma Ajansları Yasası (25.01.2006)
Denetim (ve İ&D) sistematiği		Sulama Birlikleri			
<p>Mecliste denetim komisyonu (md.25) Meclis bilgi edindirme, denetimi (md. 26)</p> <p>Belediye iç ve dış denetimi (md 54-58)</p> <p>Yıllık faaliyet raporu hazırlanır (md. 56).</p> <p>Başkan personelin performans ölçütlerini belirler (md. 18a)</p>	<p>Büyükşehir BB belediye bağlı kuruluşlarını denetler (md.18)</p>	<p>Mecliste denetim komisyonu (md.17) Meclis bilgi edindirme, denetimi (md. 18)</p> <p>İÖİ iç ve dış denetimi (md. 37-41)'de açıklanmaktadır.</p> <p>Vali personelin performans ölçütlerini belirler (md. 30a).</p>	<p>Birlik başkanı, birliği denetler (md. 14k)</p>	<p>Saydamlık ve hesap verme zorunluluğu vardır (md. 21)</p> <p>Ajanslarda iç ve dış denetim yapılır (md. 25)</p> <p>Altı aylık rapor ve yıllık faaliyet raporu hazırlanır (md. 9b, md. 11e, md. 14g)</p>	
<p>Hemşeri hukuku (md. 13)</p> <p>İhtisas komisyonları kurulur (muhtarlar, ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar, konuyla ilgili, STK'lar katılabilir, görüş bildirilebilir) (md. 24).</p> <p>Başkan stratejik planı, üniversiteler, meslek odaları ve konuyla ilgili STK'ların görüşünü alarak hazırlar.</p> <p>Diğer kuruluşlarla ilişkilerde meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, vakıflar, esnaf ve sanatkar meslek odaları ile ortak hizmet projeleri geliştirilebilir (md.75c).</p> <p>Kent konseyi (md. 76)</p> <p>Belediye hizmetlerine gönüllü katılım sağlanır (md. 77).</p> <p>Danışmanlara başvurulur</p>	<p>İhtisas komisyonları kurulur (kurum temsilcileri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya oda birliği, üniversitelerin ilgili bölümleri, sendikalar veya konfederasyonlar, uzmanlaşmış, STK'lar davet edilen kişiler, katılabilir, görüş bildirilebilir) (md. 15).</p> <p>Başkan stratejik planı, üniversiteler, meslek odaları ve konuyla ilgili STK'ların görüşünü alarak hazırlar.</p> <p>Diğer kuruluşlarla ilişkilerde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, vakıflar, esnaf ve sanatkar meslek odaları ile ortak hizmet projeleri geliştirilebilir (md.64c)</p> <p>İÖİ hizmetlerine gönüllü katılım sağlanır (md. 65).</p> <p>Nüfusa oranlı olarak 5 veya 10 danışman görevlendirilir (md.20)</p>	<p>İhtisas komisyonları kurulur (kaymakamlar, ildeki kamu kuruluşlarının amirleri, meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar, köy ve mahalle muhtarları, konuyla ilgili, STK'lar katılabilir, görüş bildirilebilir) (md.24).</p> <p>Vali, stratejik planı, varsa üniversiteler, meslek odaları ve konuyla ilgili STK'ların görüşünü alarak hazırlar.</p> <p>Diğer kuruluşlarla ilişkilerde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, vakıflar, esnaf ve sanatkar meslek odaları ile ortak hizmet projeleri geliştirilebilir (md.64c)</p>	<p>Birlik başkanı, birliği denetler (md. 14k)</p>	<p>İhtisas komisyonları kurulur (kaymakamlar, ildeki kamu kuruluşlarının amirleri, meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar, köy ve mahalle muhtarları, konuyla ilgili, STK'lar katılabilir, görüş bildirilebilir) (md.24).</p> <p>Vali, stratejik planı, varsa üniversiteler, meslek odaları ve konuyla ilgili STK'ların görüşünü alarak hazırlar.</p> <p>Diğer kuruluşlarla ilişkilerde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, vakıflar, esnaf ve sanatkar meslek odaları ile ortak hizmet projeleri geliştirilebilir (md.64c)</p>	
<p>Katılıma açık diğer özellikler</p>					

Bölge planının birçok öngörüsü, ayrıntı düzeyi arttıkça ve ölçek küçüldükçe, doğrudan uygulanmayacak, bununla birlikte, alt ölçek planlarının hazırlanmasında dikkate alınarak ve yeni planların hazırlanmasına yön vererek, gerçekleşme şansı bulacaktır. Bu kararların oluşumlarda yer alması öngörülen katılımcı gruplar da, bölge planının stratejik öngörülerini dikkate alabilecek bir konumda bulunacaktır. Böylece, bölge için hazırlanmış stratejik planın uygulanması, alt ölçek planlarının uygulanması aracılığıyla gerçekleşme olanağı bulacaktır. Yeni yasalar da, planlar arasındaki bu ilişkileri tanımlamakta ve böylece planlama sürecindeki katılımı ve saydamlığı artırmaktadır.

6.2 BÖLGEDE MEVCUT MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ

6.2.1 SAMSUN BELEDİYELER BİRLİĞİ

Samsun Belediyeler Birliği 1994'de kurulmuştur. Birliğe bağlı 43 belediye vardır. Belediyelerin kuruluş yılı ve nüfus gelişimi, Ek Tablo 6.6'da gösterilmektedir.

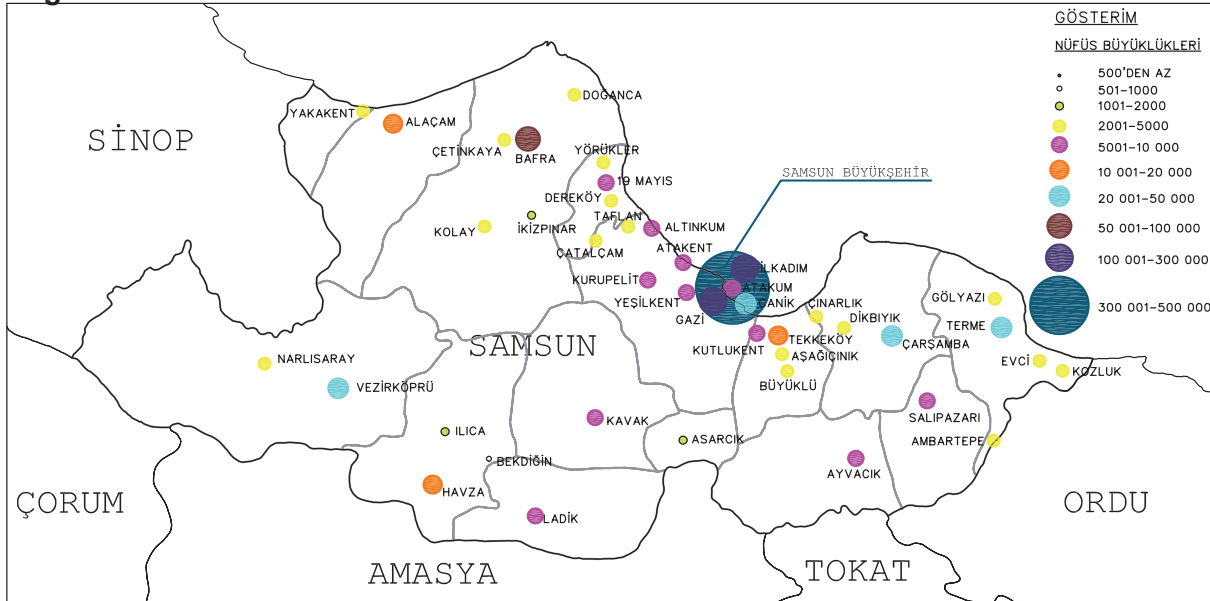
Birliğe üye belediyelerin nüfus yapısına bakıldığında, birlikte yer alan belediyeler, bir büyük-kent (Samsun), nüfusu 50 000 üzerinde veya yakınında olan üç belediye (nüfus büyüklüklerine göre sırayla Bafra, Çarşamba ve Atakum), nüfusu 25 000-20 000 arasında ve yakınında olan üç belediye (nüfus büyüklüklerine göre sırayla Terme, Vezirköprü ve Havza), nüfusu 15 000-10 000 arasında veya civarda olan dört belediye (nüfus büyüklüklerine göre sırayla Tekkeköy, Alaçam, Ladik ve 19 Mayıs) dışındaki bütün belediyeler oldukça küçük belediyelerdir. Canik, Gazi ve İlkadım belediyeleri, Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin içinde yer almaktadır ve oldukça büyük nüfusa sahip olan beledi-

yelerdir. Kurupelit Belediyesi de Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde kalmakla birlikte, küçük bir nüfusa sahiptir.

Coğrafi konum açısından üye belediyelerin dağılımı incelendiğinde, kıyı bölgesi belediyelerinin büyük bir çoğunluğu oluşturduğu gözlenmektedir. Bunun dışında Samsun ile güçlü bir bağlantıya sahip olan ve Samsun –Ankara ekseninde bulunan Havza, Kavak ve Ladik gibi yerleşimler bulunmaktadır. Samsun'un yakın çevresi dışındaki birlik üyesi belediyeler, batıda Vezirköprü ve civarında, doğuda ise, Ayvacık ve Salıpazarı civarında bulunan yerleşimlere aittir.

Birliğin yapısı nüfus büyüklükleri ve coğrafi konum açısından birlikte yorumlandığında, Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin, büyük nüfusa sahip Bafra ve Çarşamba arasındaki bütün belediyelerle yakın bir işbirliği kurmaya elverişli bir yapı oluşturduğu, bu yapının aynı zamanda güneybatı eksenindeki görece büyük belediyelerle de bütünleştiği söylenebilir.

Ek Şekil 6.8 Samsun Belediyeler Birliği Üye Belediyeler Nüfus Büyüklüğü ve Coğrafi Dağılımı

Ek Tablo 6.6 Samsun Belediyeler Birliği'ne Üye Belediyeler ve Nüfus Gelişimi

Belediye	İlçe	Belediye Kuruluş		1980	1985	1990	1997*	2000
		Yılı						
Ondokuzmayıs	Ondokuzmayıs	1970		3 453	4 733	6 212	9 000	8 928
Alaçam	Alaçam	1878		11 402	12 986	12 097	13 069	11 950
Altinkum	Merkez	1992		2 054	2 441	4 100	3 913	5 638
Ambartepe	Terme	1995		2 286	2 491		2 375	3 075
Asarcık	Asarcık	1989		711	837	1 488	2 649	1 926
Aşağışinik	Tekkeköy			2 191	2 384	3 451	3 094	3 262
Atakent	Merkez	1990		2 020	2 046	2 794	3 890	5 064
Atakum	Merkez	1994				19 885	36 460	43 905
Ayvacık	Ayvacık	1990		4 875	4 695	5 375	6 577	5 650
Bafra	Bafra			50 213	53 482	65 600	77 020	83 733
Bekdiğın	Havza			1 486	1 471	2 017	1 425	938
Büyükü	Tekkeköy			2 823	2 803	2 940	2 895	2 946
Canık	Merkez	1994				41 922	46 166	
Çarşamba	Çarşamba			28 422	34 189	38 863	46 159	49 189
Çatalçam	Merkez	1991		1 927	1 964	2 445	2 786	3 228
Çınarlık	Çarşamba			2 144	2 195	2 279	2 388	2 655
Çetinkaya	Bafra	1989				2 532	2 712	2 258
Dikbiyık	Çarşamba	1994		2 046	2 121	2 223	2 135	2 154
Doğanca	Bafra			2 734	3 027	3 091	3 388	3 169
Evcı	Terme	1970		3 576	3 648	3 810	3 882	4 906
Gazi	Merkez	1994				136 532	139 962	
Gölyazı	Terme	1999		3 091	3 368	3 182	1 913	2 127
Havza	Havza	1923		15 569	17 497	17 962	18 629	19 385
Ilıca	Havza	1979		1 654	1 618	1 721	1 154	1 277
İkizpınar	Bafra			1 964	2 038	2 154	1 762	1 667
İlkadım	Merkez	1994				103 815	110 129	
Kavak	Kavak	1934		4 592	5 275	5 745	7 204	7 871
Kolay	Bafra	1968		2 897	3 507	2 166	1 717	2 421
Kozluk	Terme			1 444	1 491	1 875	2 489	2 489
Kurupelit	Merkez	1991				4 099	4 435	
Kutlukent	Tekkeköy			5 323	6 352	6 753	7 848	8 848
Ladık	Ladık	1923		7 143	7 901	8 061	8 806	9 098
Narlısaray	Vezirköprü			1 932	1 988	2 137	2 467	3 252
Salıpazarı	Salıpazarı	1973		4 295	4 758	5 504	6 200	6 303
S. Büyükşehir	Merkez			208 813	256 247	305 171	407 384	363 180
Taflan	Merkez	1989		2 352	2 449	2 940	3 301	3 301
Tekkeköy	Tekkeköy	1956		8 036	10 028	11 351	14 036	15 071
Terme	Terme			15 628	18 245	20 381	23 877	25 052
Vezirköprü	Vezirköprü	1923		13 482	18 373	20 633	23 507	23 211
Yakakent	Yakakent	1963		3 432	3 828	3 914	5 056	4 707
Yeşilkent	Merkez			2 485	2 750	3 222	4 314	5 272
Yörükler	Ondokuzmayıs	1989		2 020	2 262	2 689	2 975	2 447

Kaynak: DİE (1983-1), 1980 Genel Nüfus Sayımı Amasya
 DİE (1983-2), 1980 Genel Nüfus Sayımı Çorum
 DİE (1983-3), 1980 Genel Nüfus Sayımı Samsun
 DİE (1983-4), 1980 Genel Nüfus Sayımı Tokat
 DİE (1983-5), 1980 Genel Nüfus Sayımı Türkiye
 DİE (1988-1), 1985 Genel Nüfus Sayımı Amasya
 DİE (1988-2), 1985 Genel Nüfus Sayımı Çorum
 DİE (1988-3), 1985 Genel Nüfus Sayımı Samsun
 DİE (1988-4), 1985 Genel Nüfus Sayımı Tokat
 DİE (1988-5), 1985 Genel Nüfus Sayımı Türkiye
 DİE (1993-1), 1990 Genel Nüfus Sayımı Amasya

DİE (1993-2), 1990 Genel Nüfus Sayımı Çorum
 DİE (1993-3), 1990 Genel Nüfus Sayımı Samsun
 DİE (1993-4), 1990 Genel Nüfus Sayımı Tokat
 DİE (1993-5), 1990 Genel Nüfus Sayımı Türkiye
 DİE (2003-1), 2000 Genel Nüfus Sayımı Amasya
 DİE (2003-2), 2000 Genel Nüfus Sayımı Çorum
 DİE (2003-3), 2000 Genel Nüfus Sayımı Samsun
 DİE (2003-4), 2000 Genel Nüfus Sayımı Tokat
 DİE (2003-5), 2000 Genel Nüfus Sayımı Türkiye
 * Yerel Net (2006), Yerel Net web sitesi (www.yerelnet.org.tr)

Bunun dışında kalan ve oldukça yalıtılmış konumda bulunan güney doğudaki küçük belediyelerin (Asarcık- Kozlu arasındaki belediyeler) ve batıda büyük bir yerleşim olan Vezirköprü ile çevresindeki belediyelerin, bu birlikten farklı stratejilerle yararlanabilecekleri bir beraberlik oluşturduğu gözlemlenmektedir (Ek Şekil 6.8). Ancak Samsun Belediyeler Birliği halen aktif bir işleyiş kazanmış durumda değildir.

Birliğin bütçe geliri, genellikle üye belediyelerden alınan paylarla sağlanmaktadır. Ancak bütçe oldukça sınırlı olduğundan, çalışmalar eğitim, seminer ve toplantı türü faaliyet kapsamında sınırlı kalmaktadır.

6.2.2 YEŞİLİRMAK HAVZASI KALKINMA BİRLİĞİ

Bölgenin sahip olduğu bir diğer özellik, 4 ilin özel idaresinin kendi aralarında kurmuş olduğu Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği'dir. Bu birlik, il özel idarelerinin görev alanları açısından bölgenin bir bütün olarak kavranabilmesine olanak vermektedir. Kalkınma Birliği'nin kendisine ait yetkileri ve bütçesi olması, bölge planlama açısından önemsenmesi gereken bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Bundan sonraki bölümde Kalkınma Birliği ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmektedir.

Birlik, Yeşilirmak ve kollarında oluşan kirliliği ve nedenlerini önlemek için gerekli tedbirleri almak, bölgede erozyon giderici çalışmaları yapmak, akış rejimini düzenlemek, Yeşilirmak havzasında bulunan yerleşim birimlerinin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmalarına yönelik her türlü çalışmaları yapmak, yaptırmak ve bu amaçla ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmak üzere havzadaki 5 ilin (Amasya, Çorum, Samsun, Tokat ve Yozgat) katılımıyla "23 Eylül 1997 tarih ve 97/9991 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, "Yeşilirmak Havzası İl Özel İdareleri Hizmet Birliği" adı ile kurulmuştur. Birliğin merkezi Amasya olup, çalışma süresi sınırsızdır. Birlik başkanı Amasya Valisi'dir.

2004 yılında tüzük değişikliğine gidilerek birliğin adı "Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği" olarak değiştirilmiş ve Yozgat, Ocak 2004 itibarıyla birlikten ayrılmıştır.

6.2.2.1 Birliğin Amacı

Amaç, birlik çalışma alanı içinde, üye mahalli idarelerin bölgesel ölçekte teker teker kendi imkanlarını aşan ve aşağıda sayılan hizmetler ile yetkili organlarınca ayrıntılı olarak tanımlanan hizmetleri yerine getirmektir. Kısaca;

- Yeşilirmak ve kollarının kirlenmesini ve kirlenmeye yol açan unsurları önleyici önlemler almak,
- Görev alanı içinde tarihi ve doğal çevreyi, su kaynaklarını, orman varlığını korumak ve geliştirmek,
- Hava, su ve toprak kirliliğini önlemek ve bunları oluşturan sebepleri ortadan kaldırmak,
- Yeşilirmak kıyısı ve havzasında bulunan diğer doğal kaynakları ve değerleri koruyucu tedbirleri almak,
- Yeşilirmak ve havzasında erozyon ve her türlü toprak kaybını önlemek, ekonomik amaçlı ağaçlandırma ve mera ıslahı yapmak,
- Yeşilirmak ve havzasında ve barajlarında, iktisadi kalkınmayı, haberleşme, ulaşım, eğitim ve iskan, turizm, kültür şartlarını iyileştirici her türlü genel ve özel projeler yaptırmak, uygulamak ve uygulatmak,

biçiminde özetlenebilir.

6.2.2.1 Çalışma Biçimi

Birlik, yukarıda belirtilen amaçlara ulaşmak ve görevleri yürütmek için mevzuatın mahalli idarelere tanıdığı her türlü yetkiyi kullanarak, kamu kuruluşları ya da onların kurdukları şirketlerle ve başka mahalli idareler veya birlikler, şirketler, ortaklıklar, kooperatif-şirketler kurabilir ve işletebilir; yurtiçi ve dışı kuruluşlarla ilişki kurabilir, taşınır ve taşınmaz mal edinebilir, ortaklaşa kullanılabilir.

6.2.2.2 Birliğin Organları

Birliğin organları, birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanından oluşmaktadır (Md. 8). Birlik Meclisi; birliğe üye illerin valileri ve üye iller il genel meclislerinin kendi üyeleri arasından seçecekleri ikişer üye ile diğer üye tüzel kişilerin göndereceği ikişer üyeden oluşur. DPT Müsteşarlığı ve İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, birlik meclisinde birer danışman üye ile temsil olunur. Danışman üyeler oy hakkına sahip değildir. Mecliste her il eşit sayıda üye ile temsil olunur. Birlik meclisinin görev yetkileri yönetmeliğin 10. maddesinde tanımlanmıştır⁷.

Birlik encümeni, birlik başkanı ve birlik meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl süre ile seçeceği beş üyeden oluşur (Md. 11-13). Birlik başkanı, birlik encü-

- 7 Birlik Meclisinin Görev ve Yetkileri:
1. Birlik Encümeni'nce hazırlanan programları onaylamak,
 2. Birlik Encümeni'nce hazırlanan bir önceki yıla ait çalışma raporları ile gelir-gider hesaplarını incelemek ve karara bağlamak,
 3. Birlik Bütçesi ve kesin hesabı kabul etmek,
 4. Birliğe üye mahalli idarelerin bir sonraki yıl bütçesine koyacakları katılma payı nispet veya miktarını belirlemek,
 5. Birlik personelinin kadro sayıları ile ücretlerini tespit etmek,
 6. DPT'nin olumlu görüşü ve İçişleri Bakanlığı'nın onayına bağlı olarak üzere sonradan birliğe alınacak mahalli idare birimlerinin katılmalarına karar vermek,
 7. Birlik adına borç alınmasına ve bağış kabulüne karar vermek,
 8. Tüzükte açıklık bulunmayan hallerde, birlik başkan ve encümenine verilecek yetkileri belirlemek,
 9. Tüzükte değişiklik yapılmasına karar vermek ve bunu birliğe üye il özel idare meclislerinin onayına sunmak,
 10. Birliğin feshine karar vermek ve üye il özel idarelerin il genel meclislerinin onayına sunmak,
 11. Tüzük gereği çıkarılacak yönetmelik ve yönergeleri tasdik etmek,
 12. Birlik personeline ait kadroların ihdası, değiştirilmesi ve kaldırılması hususlarında İçişleri Bakanlığı'na teklifte bulunmak,
 13. Birlik encümenini ve başkan vekilini seçmek,
 14. Birlik amaçları doğrultusunda ulusal veya uluslararası kuruluşlarla yürütülecek iş ve işlemler hakkında gerekli kararları almak veya bu konularda encümene yetki vermek,
 15. Taşınmaz mal alım-satım, trampa, bağış kabulü, mülkiyetin gayri-ayni hak tesisi veya kaldırılması konularında karar almak veya encümene yetki vermek,
 16. Başkan tarafından görüşülmesi istenen diğer konular hakkında karar almak,
 17. Birlik başkanı, birlik encümeni ve meclis üyelerinin huzur hakları, yolluk vs. özlük haklarını tespit etmek.

menin tabii başkanıdır. Birlik başkanı bulunmadığı hallerde bu görev, birlik başkanının görevlendireceği encümen üyelerinden birisi tarafından yürütülür.

Birlik encümeninin görev ve yetkileri, yönetmeliğin 14. maddesinde tanımlanmıştır⁸.

Birlik başkanı, birlik merkezinin bulunduğu ilin valisidir (md. 16). Birlik başkanının görev ve yetkileri, yönetmeliğin 17. maddesinde tanımlanmıştır⁹.

Birlik müdürü, birlik başkanının teklifi ve encümenin kararı ile atanır. Birliğin yönetiminin ve birliğe ait hizmetlerin, başkan adına, onun direktif ve sorumluluğu altında yürütülmesini sağlar.

- 8 Birlik Encümeninin Görev ve Yetkileri
1. Birlik bütçe taslağını incelemek,
 2. Birliğin yıllık çalışma programını hazırlamak ve birlik meclisinin görüşüne sunmak,
 3. Birliğin bir önceki yıla ait çalışma raporları ile gelir ve gider hesaplarını inceleyip meclise sunmak,
 4. Birliğin yıllık programını uygulamak,
 5. Program uygulamasının izlenmesi için üyeleri arasında iş bölümü yapmak,
 6. Bütçedeki bir fasıl dahilindeki maddeler arasında münakale icrası,
 7. Birlik parasının bütçeye ve birlik amaçlarına uygun olarak harcanmasını sağlamak ve 3 aylık periyotlarla denetlemek,
 8. Kanunlardaki cezaların takdiri,
 9. Birliğin alım, satım, kiraya verme, kiralama, borçlanma ve bağış vb. işlerini düzenlemek ve karara bağlamak,
 10. Aylık cetvelleri tetkik etmek ve karara bağlamak,
 11. Kesin hesapları tetkik ile görüşünü birlik meclisine sunmak,
 12. Birlik başkanının teklifi üzerine birlik genel sekreterini atamak,
 13. Bu tüzük ve diğer kanunların birlik meclisine görev olarak verdiği konuları, meclisin toplantı halinde bulunmadığı zamanlarda, meclisin ilk toplantısında onayına sunulmak üzere görüşüp karara bağlamak.
- 9 Birlik Başkanının Görev ve Yetkileri
1. Birlik meclisine ve birlik encümenine başkanlık etmek,
 2. Birliği temsil etmek,
 3. Birlik işlerinin düzenli yürütülmesini sağlamak,
 4. Birliğin hak ve menfaatlerini korumak ve takip etmek,
 5. Birlik bütçe taslağını çalışma plan ve programını, kesin hesap cetvellerini, yıl sonu faaliyet raporunu hazırlayıp, ilgili makamlara sunmak ve bütçeyi uygulamak,
 6. Birlik bütçesinin ita amirliğini yapmak, gerektiğinde birlik genel sekreterine ita amirliği yetkisini vermek ve gelir ve giderinin takibini sağlamak,
 7. Birlik meclisinin ve encümeninin kararlarını uygulamak,
 8. Birlik adına şartsız bağışları kabul etmek,
 9. Genel sekreterin teklifi üzerine birlik personelinin atamak,
 10. Birliğin taşınır ve taşınmaz malvarlığını yönetmek.

6.2.2.3 Birliğin Gelirleri

Birliğin gelirleri şunlardır:

- Her yıl birlik meclisince belirlenecek oran dahilinde üye il özel idarelerinin bir önceki yıllık bütçe gelirleri üzerinden alınacak yıllık katılma payları,
- Genel, özel ve katma bütçeli idareler ile diğer kamu kuruluşlarınca aktarılacak fon, yardım ve ödenekler,
- T.C. Devleti'nin üyesi bulunduğu uluslararası kurum ve kuruluşlardan alınacak kredi ve yardımlar,
- Üye il özel idarelerine götürülecek hizmetlere katılma payları,
- Ulusal ve uluslararası kişi kurum kuruluş ve fonlardan sağlanacak her türlü ayni ve nakdi yardım ve bağışlar,
- Mevzuata göre birlik adına tahsil edilecek çeşitli gelirler.

6.2.2.1 Birliğin Giderleri

Birliğin giderleri şunlardır;

- Kanun ve tüzükle birliğe verilen görev ve hizmetleri karşılamak için yapılan harcamalar,
- Birlik idaresinin yönetim ve personel giderleri,
- Birlik meclisi ve birlik encümen üyeleri ile başkan, başkan vekilinin yolluk ve diğer giderleri,
- Özel kanun, birlik meclisi kararı, ilam ve sözleşmelere dayanan harcamalar ve borçlar,
- Birlik meclisince belirlenecek diğer giderler,
- Düşünülmemeyen giderler,
- Çeşitli giderler.

6.2.2.1 Birliğin Bütçesi

Birliğin bütçesi, takvim yılına göre hazırlanır. Bütçe bir yıla ait gelir ve giderlerini gösterir ve birlik gelirlerinin toplanmasına, harcanmasına ve

izlenmesinin yapılmasına izin verir. Birlik meclisince kabul edilen bütçe, İçişleri Bakanlığı'nın onayı ile kesinleşir.

6.2.2.2 Vizyon Oluşturma Çalışmaları

Birliğe dahil olan iller, 2002 yılından sonra yaptıkları toplantılarda kendi öncelikleri doğrultusunda bir vizyon oluşturma çalışmasına girişmiş ve bu çalışmanın sonucunda bazı öncelikler ve proje başlıkları belirlemiştir.

6.2.2.2.1 Hedefler

- Kent yaşamı ve kültür düzeyini geliştirmeye yönelik düzenlemeler yapmak,
- Şehirleşecek nüfus için uygun iskan ortamlarını belirlemek,
- Bölgedeki kentler için vizyon oluşturuvcu proje ve programları belirlemek,
- Endüstriyel, turistik ve diğer önemli kompleksler için yer seçimi kararları oluşturmak,
- Çevre ve ekoloji sorunlarına ilişkin kararlar oluşturmak,
- Ulaştırma ağını geliştirecek projeler üretmek,
- KOBİ'lere ilişkin kararlar oluşturmak,
- Kentlere yönelik sosyal hizmetlere ilişkin kararları oluşturmak,
- Konut-işyeri ulaşımına yönelik optimal çözüm önerileri geliştirmek,
- Kentsel kademelenme kararlarını oluşturmak,
- Sektörel dar boğazları belirlemek ve çözüm önerileri geliştirmek,
- Bölgesel arazi ve kaynak kullanımı kararlarını oluşturmak,
- Hukuksal ve kurumsal yapıya ilişkin öneriler geliştirmek,
- Havza'da üretim ve istihdamı artırıcı, göçü önleyici projeler geliştirmek,
- Erozyon ve buna bağlı tehlikeleri önleyecek projeleri üretmek.

6.2.2.2.1 YEŞİLİRMAK HAVZASI ÖNCELİKLERİ

Yapılan çalışmalar sonucunda belirlenen öncelikler arasında;

- İnsan kaynaklarının geliştirilmesi,
- Sanayi ve hizmet sektöründe KOBİ'lerin desteklenmesi,
- Tarımın ve kırsal kalkınmanın desteklenmesi,
- Doğal çevre, tarihi ve turistik değerleri koruyup geliştirerek yaşam kalitesini artırmak ve turizmi desteklemek,
- Bölgesel koordinasyonun geliştirilmesi, yerel yönetimlerin ve gönüllü kuruluşların desteklenmesi,

olarak belirlenmiştir.

Yeşilirmak havzası ile ilgili alt projeler hazırlanmıştır. Bunlardan bir kısmı uygulanmıştır, önemli bir kısmı ise finansman beklemektedir.

6.2.2.2.1 Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Altyapısı Projesi

Birlik merkezi Amasya'da bir proje ofisi, üye illerde de birer iş istasyonu kurularak, TÜBİTAK-MAM aracılığıyla Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) çalışmaları başlatılmıştır. Bu proje ile havzadaki ekolojik denge içinde doğal kaynakların güncel olarak takibi ve yönetimi çerçevesinde erozyonun önlenmesi, su kirliliğinin belirlenmesi, meraların ıslahı, orman alanlarının belirlenmesi ve takibi, ekonomik arazi kullanımı, şehirleşme ve sanayinin takibi, planlı gelişim gibi ana başlıklar altında toplanabilecek bir dizi sorunların çözümü için, ilgili ve görevli kurumların birlikte kullanacakları veri tabanı (Yeşilirmak Havzası Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısı-CBS) oluşturulmuştur. Uydu verileri kullanılarak, güncel, çeşitli ölçeklerde kullanım haritaları oluşturulmaktadır.

6.3 BÖLGESEL GELİŞMEDE ETKİLİ OLAN KURUMSAL YAPILAR

Türkiye’de bölgesel kalkınma amacıyla çalışan kurum ve kuruluşlar, aşağıdaki gibi özetlenmektedir (DPT, 2003-2):

Bölgesel kalkınmaya doğrudan yön veren kuruluşlar:

- Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)
- Güneydoğu Anadolu Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- GAP- Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezi (GAP-GİDEM)

Bölgesel gelişmeye dolaylı biçimde yön veren başlıca merkezi idare kurumlar ve kuruluşlar:

- Hazine Müsteşarlığı
- Dış Ticaret Müsteşarlığı
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
- İller Bankası Genel Müdürlüğü
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
- Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)
- İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi (İGEME)
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü
- Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
- Türkiye Halk Bankası (THB)
- Türk Standartları Enstitüsü (TSE)
- Milli Prodüktivite Merkezi (MPM)
- Türkiye Kalkınma Bankası (TKB)
- Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB)
- Eximbank
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
- Deniz ticaret odaları
- Ticaret borsaları
- İl ve ilçe ticaret ve sanayi odaları
- Türkiye Esnaf ve Sanatkar Odaları Birlikleri Konfederasyonu (TESK)
- Küçük Sanayi Kooperatifleri
- Esnaf ve Kefalet Kooperatifleri

- Bağ-Kur
- Sosyal Sigortalar Kurumu
- İhracatçı birlikleri
- Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) ve
- Üniversiteler

6.1 KURUMSALLAŞMA İÇİN ÖN ÖNERİ

Daha iyi bir yönetimi önceleyen kurumsallaşma önerileri, daha önce değinildiği gibi, esas olarak kamu yönetiminin sorumluluk alanına girmektedir. Planlama önceliklerinin belirlenmesinde, uygulama karar ve politikalarının tanımlanmasında, değerlendirme ve gerekli revizyonların yapılmasında söz sahibi olması gereken aktörler, yasalarda bir bölümüyle tanımlanmaktadır. Süreç içindeki kamusal aktörler; belediyeler, il özel idareleri, valilik ve merkezi devletin taşra örgütlenmeleri, yerel yönetim birlikleri olarak düşünülebilir. Özel kesim kuruluşları, yarı kamusal sivil toplum örgütleri, dernek ve vakıflar ile örgütsüz toplumsal hareketler de, söz sahibi olabilecek diğer aktif katılımcı aktörlerdir.

Katılımcı karar alma mekanizmalarının ve yönetişimci yaklaşımın, dört ilin yerel yönetim yapılarının meclislerinde ve uygulamaya/ işleyişe yönelen çalışmalarında (planlama aşamasından başlayarak), özel kesim ve sivil toplumun kendi örgütsel yapılarında ve kendi aralarında kuracakları federatif yapılarda veya ortak çalışma gruplarında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Katılımda yer alan örgütlerin ve katılımcıların, çeşitli ölçeklerdeki planların yapımı ile ilgili kararların alınması ve planların yapılması aşamasında etkin konumda olabilmesi için, yeni yasal gelişmeler daha fazla fırsat yaratmakta ve katılım mekanizması tanımlamaktadır. Plan kabul edildikten sonra uygulamaları izleyen ve değerlendiren çalışmalar için de, benzer bir işleyiş söz konusu olabilir. Her grup/ örgüt için öncelikli çalışma alanı ilgilendikleri sektörler farklı olacaktır. İlgili alanları veya alt sektörler/ sektörler bazında ve kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum birlikteliği ile kurulacak gruplar, plan çerçevesinde, ilgili alanlarına giren sektörlerde, tayin edici politika ve stratejileri belirleyecek, gelişme ve uygulamaları değerlendirip, revizyon ve projeksiyonları geliştirebilecektir.

Bölge planındaki yenilenmeyi ve güncel gelişmelere uyumu sağlamak için, sürekli bir koordinasyon ve izleme yapısına gereksinim vardır. Kalkınma Ajansı tarafından, sürekli çalışan ve karar alan bir bölge planlama koordinasyon kurulu önerilmesi, bu açıdan söz konusu olabilecek olasılıklardan biridir. Koordinasyon kurulu, planlama sürecinin stratejik bir kurulu olarak düşünülebilir.

Plan, başta kamu kurumları olmak üzere özel girişimcilerce ve bazen da sivil toplum örgütlerince uygulanacaktır. Burada sorun, gruplarda oluşacak kararların uygulamaya nasıl yansıtacağıdır. Uygulamalara yol gösterecek yerel planların (stratejik planlardan başlayarak çeşitli ölçeklerde), katılımcı yaklaşımla ele alınabilmesini sağlayan olanaklar, yeni yasalar çerçevesinde ayrıntılı olarak tartışılmıştır.

Diğer taraftan, merkezi yönetimin ve taşra teşkilatının, görevlerini yerine getirirken uymaları gereken kurallar, oluşturmaları beklenen mekanizmalar, izleme ve değerlendirme yaklaşımı ve bazı durumlarda ölçütleri, birçok çalışma alanı için, konuya özgü yasalarda, yönetmeliklerde veya Başbakanlık genelgelerinde tanımlanmaktadır. Uygulamaların planlanması ve gerçekleştirilmesi aşamalarında, merkezi yönetimin taşra teşkilatları, bölge planında öngörülen yaklaşımları dikkate aldığı oranda, plan uygulaması sistematik ve tutarlı bir biçimde gerçekleşecektir.

7 GZFT ANALİZLERİ

7.1 GİRİŞ

Bilgi çağı olarak adlandırılan 21. Yüzyıl'a, internet teknolojisinin de ivme kazandırması ile baş dönürücü bir gelişme ve küreselleşme ile girilmiştir. Dünyanın pek çok bölgesinde ülkeler çeşitli adlarla topluluklar oluşturarak sosyo-ekonomik birlikteliğe gitmişlerdir. Çok yakın bir gelecekte güçlü siyasi birlikteliğe de yönelecek bu topluluklarda sermaye ve işgücünün önündeki engeller birer birer kaldırılarak ülkeler arasında akışkanlık sağlanması beklenmektedir.

Bu gelişmelerin ötesinde pek çok ülkenin Dünya Ticaret ve Gümrük Anlaşmasını imzalaması ve ithalatta yüksek gümrük uygulamasına son verilmesi nedeniyle uluslararası ticaret hızlanmış ve eskiden sadece aynı kasabadaki üretici ya da satıcılar birbirlerine rakip iken şimdi bütün dünyada aynı işi yapanlar birbirlerine rakip konumuna gelmişlerdir.

Günümüzde ülkelerin ekonomik güçlerini ifade etmede pek çok göstergenin yanı sıra "Rekabet Güçleri" de kullanılmakta ve son yıllarda öteki göstergelerden daha önemli olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle tüm ülkeler; kaynakların etkin kullanımı ilkesi çerçevesinde ekonomik, sosyal, çevresel ve uluslararası gelişmeler boyutunu bütün olarak ele alan örgütlü, rekabet gücü yüksek, sürdürülebilir sektörler yaratmak için kalkınma stratejileri oluşturma peşindedir.

Bu gelişmeleri yakından izleyen Türkiye'de de 1961 yılından beri planlı kalkınma modeli benimsenmiştir. Halen sekizincisi yürürlükte olan Beş Yıllık Kalkınma Planı öncesinde, başta geri kalmış yörelerin desteklenmesi gibi tüm ülke sathına yayılan uygulamaların yanı sıra GAP, DAP gibi bölgesel kalkınma projeleri hazırlanarak hayata geçirilmiştir.

Kırk yılı aşkın bir sürede uygulamaya konulan bu projelerde öngörülen bazı hedeflere ulaşılmamış olsa bile, belli ölçüde başarı sağlandığı ve GSYİH'nın bu projeler neticesinde azımsanama-

yacak ölçüde arttığı da bir gerçektir.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde de yine bölgesel özellikte olan Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi (YHGP) devreye sokulmuştur. YHGP ile "TR83 Bölgesi'nde ekolojik dengeyi bozmadan, arazinin uygun ve ekonomik kullanımı, doğal kaynakların güncel takibinin ve yönetilmesinin sağlanması, bu kapsamda erozyonun önlenmesi, su kirliliğinin belirlenmesi ve meraların ıslahı, orman alanlarının belirlenmesi ve takibi, kentleşme ve sınaileşmenin izlenmesi ve planlı gelişimi konularında sorunların çözümü" amaçlanmaktadır.

Bir başka ifade ile YHGP'nin nihai amacı; insan kaynakları başta olmak üzere üretim faktörlerinin daha etkin kullanılması, verimliliğin artırılması, tarımla ilgili kuruluşlarda kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, kurumsal hizmet akışında gözlenen sorunların giderilmesi, sektör içi kaynak dağılımında etkinliğin ve rasyonel kullanımın sağlanması, üretici örgütlerinin güçlendirilmesi, tarımsal işletmelerin rekabet güçlerinin artırılması ve pazar ağlarının ulusal ve uluslararası bazda geliştirilerek tarımla uğraşanların gelirlerinin artırılmasıdır. Buna paralel olarak, başta tarıma dayalı sanayi olmak üzere, bölgenin görece avantajlarını da gözeterek bir sanayileşmeye ivme kazandırılması da TR83 Bölgesi'nde gerçekleştirilmekte olan YHGP'nin bir diğer amacıdır.

Bilindiği gibi çağdaş yönetim ve planlama anlayışında; sürekli bir değişim süreci öngörüldüğü için gelecekteki değişimleri önceden kestirmek, olumsuz durumlara karşı hazırlıklı olmak amacıyla gelecek öngörüler yapılmaktadır.

Stratejik yönetim ve planlama anlayışı ile risk analizi de yapılabilir. Bu, genel anlamda olası bir kaza sonucu oluşacak zararın önceden belirlenmesi ve riski ortadan kaldıracak ya da kabullenilebilir düzeye indirecek önlemleri almayı kapsayan bir yöntemdir.

Stratejik yönetim ve planlama, rekabet avantajı yaratacak stratejileri bulmaya ve uygulamada değişimi esas almaya yönelik bir yaklaşımdır. Stratejik yönetim ve planlama; değişimin öngörülebilir olduğuna inanarak buna göre planlar yapmak değil, değişimin belirsizliğini bir dünya görüşü olarak benimsemek ve bu değişimi fırsat olarak kullanabilmektir.

Stratejik planlama, mekansal bir boyuta sahipse, teritoryel birimler arasında, başarı şansı daha yüksek bir entegrasyon, daha etkili bir ekonomik, çevresel, kültürel ve sosyal politika gündemi beraberliği vaat etmektedir. Bu nedenle de yerel yönetimleri, sivil toplumun ve ekonominin çok farklı pozisyonlarındaki aktörlerle ortaklıklar oluşturmak için yüreklendirmektedir (Friedmann, 2004).

Stratejik planlamanın, klasik planlama yaklaşımlarında olduğu gibi, tutarlı ve bütüncül olmak sorunu vardır. İç ve dış tutarlılık, stratejik planlamada da, diğer kapsamlı / niceliksel tekniklerin ağırlıklı olduğu planlama teknikleri kadar önemlidir. Ancak tutarlılık anlayışı da, tutarlılığa ulaşma yaklaşımı da, bazı farklılıklar göstermektedir.

Planın sürdürülebilir olması, yeni koşullara ve gereksinimlere göre uyarlamalar yapabilmesi, her şeyden çok, bu yaklaşımını kurumsallaştırabilmesine bağlıdır. Böyle bir planlama anlayışının kurumsallaşabilmesi ise, yönetim tipi bir yaklaşım ile sağlanabilir.

Yoksulluk, konut, çevre sorunları, kentsel ulaşım ve kamu taşımacılığı, işsizlik ve yeni iş olanaklarının yaratılabilmesi, kültürel etkileşim ve çeşitlenme, kentsel yarılmaların azaltılması, bu tür stratejik planlama çalışmaları için verilebilecek örnekler olarak düşünülebilir.

Sonuç olarak stratejik yönetim ve planlama; bugünden yapılan tercihlerle yarının şekillendirilmesidir. Yani stratejik yönetimin ve planlamanın temel sorunu; gelecekte ne yapılacağı değil, bilinmeyen ve görülemeyen bir gelecekte istenilen olayların

oluşması için şimdi, bugün nelerin yapılacağını belirlenmesidir.

Yukarıda ana hatları verilmiş hedeflere ulaşılması amacıyla, DPT tarafından stratejik planlama anlayışı benimsenmiş ve organizasyon için mevcut durumun ortaya konulması kapsamında Merzifon, Osmancık, Çarşamba, Niksar ve Zile ilçelerinde GZFT (SWOT) analizi yapılmıştır.

GZFT analizleri, bu tür çalışmalarda, gerek sorunların algılanması için, gerek çözümlerin üretilmesinde çeşitli senaryoların ortaya konulabilmesi ve üzerinde tartışılabilmesi, buradan program hedeflerinin / ilkelerinin belirlenmesine geçiş aşamalarında kullanılabilecek bir tekniktir. YHGP'de de bu amaçla kullanılmıştır.

GZFT analizi, stratejik yönetimin ya da planlamanın bir aşamasıdır. GZFT analizi bir organizasyonun iç ve dış çevresinin değerlendirilmesine olanak sağlayan bir analiz tekniğidir.

- G (S - Strengths): Güçlü Yönler
- Z (W-Weaknesses): Zayıf Yönler
- F (O - Opportunities): Fırsatlar
- T (T- Threats): Tehditler- Tehlikeler

Sözcüklerinin ilk harflerinden oluşan ve Türkçe'mize de aynen SWOT olarak giren GZFT analizi yapılmasının iki amacı bulunmaktadır. İlk olarak GZFT analizi yapılarak organizasyonun (işletmenin) mevcut durumu ortaya konur. Bu çerçevede güçlü ve zayıf yönler ile organizasyonun karşı karşıya bulunduğu fırsatlar ve tehdit unsurları belirlenmeye çalışılır. Bu anlamda GZFT analizi sadece mevcut durumun analiz edilmesi değil, aynı zamanda organizasyonun gelecekteki durumunun ne olacağını kestirmeye de yarayan bir analiz tekniğidir.

GZFT analizi, incelenen herhangi bir grubun, kuruluşun, tekniğin, sürecin ya da durumun güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede, dış çevreden kaynaklanan fırsatları ve tehditleri saptamakta kullanılan bir tekniktir. GZFT analizinde amaç; iç ve dış

etkenleri dikkate alarak, varolan güçlü yönler ve fırsatlardan en üst düzeyde yararlanacak, zayıf yönlerin ve tehditlerin etkisini en aza indirecek plan ve stratejiler geliştirmektedir.

GZFT analizinin uygulanması genel olarak İçsel Analiz ve Dışsal Analiz olmak üzere iki ana başlık altında ifade edilmektedir:

İçsel Analiz (Güçlü ve Zayıf Yönler): Kuruluşun, sistemin, organizasyonun kaynak ve yetenekleri incelenerek güçlü ve zayıf yönlerin belirlenmesi olup genellikle kontrol altındadır. Yani içsel analiz bugünle ilgili olup mevcut durumu yansıtır.

Dışsal Analiz (Fırsatlar ve Tehditler): Dış (çevre) etkenlerin belirlenerek fırsat ve tehditlerin saptanması olup genellikle kontrol dışındadır. Bu analiz ise gelecekle ilgili olup beklentileri yansıtır.

Sonuç olarak GZFT analizi:

- Güçlü yönler ile fırsatların uyumlulaştırılmasını, yani güçlü yönlerin fırsatlardan en çok yararlanacak biçimde kullanılmasını,
- Zayıflıkları güçlü yönlere dönüştürecek stratejilerin geliştirilmesini,
- Tehditlerin - tehlikelerin güçlü yönler ile bütünleştirilebilecek fırsatlara dönüştürülmesini,
- Zayıf yönler ile tehditlerin etkisinin en aza indirilmesini amaçlayan savunma stratejisi geliştirilmesini

amaçlamaktadır.

Genellikle:

- Stratejik bir plan geliştirilmesi aşamasında,
- Sorun tanımlama ve çözüm oluşturma aşamasında,
- Nicel verilerin yetersiz olduğu, asıl bilgilerin kişilerin belleklerinde bulunduğu durumlarda kullanılmaktadır.

GZFT analizinin en önemli çıktısı sonuç ya da strateji matrisi olarak bilinen GZFT (SWOT/TOWS) matrisinin oluşturulmasıdır.

Ek Tablo 7.1 GZFT (SWOT/TOWS) Matrisi

	G (Güçlü Yönler)	Z (Zayıf Yönler)
F (Fırsatlar)	G-F Stratejileri	Z-F Stratejileri
T (Tehditler)	G-T Stratejileri	Z-T Stratejileri

G-F Stratejileri : Güçlü yönler fırsatlara uygundur, azami yararlanma düşünülür.

Z-F Stratejileri : Fırsatlardan yararlanabilmek için zayıf yönlerin güçlendirilmesi gerekir.

G-T Stratejileri : Güçlü yönlerden yararlanılarak tehditlerin etkileri azaltılır.

Z-T Stratejileri : Tehditlerin etkilerini azaltmak için zayıf yönleri güçlendirici savunma stratejisi geliştirilir.

Yukarıda verilmiş bulunan YHGP hedefleri çerçevesinde 14-18 Haziran 2004 tarihleri arasında ilçe kaymakamlıklarının (kamu-yerel yönetici -özel kesim - sivil toplum kuruluşu-kooperatifler -birliklerden temsilciler, kadın-erkek oranı gibi kriterlere azami dikkat edilerek) oluşturdukları ortalama 18 katılımcılı odak grup toplantıları sırasıyla Çarşamba, Niksar, Zile, Merzifon ve Osmancık ilçelerinde gerçekleştirilmiştir. Her sabah saat 10:00'da başlayan toplantılar genellikle 3,5 saat sürmüştü ve toplantılardan sonra yenen öğle yemeğinde de tartışma ve yorumlara devam edilmiştir.

Beş ilçede düzenlenen Odak Grup Toplantıları'na katılan mahalli yönetici ve toplum önderlerinin; ilçelerinin sorunlarına, ihtiyaçlarına ve beklentilerine bakışlarının büyük ölçüde örtüştüğü gözlenmiştir. Hazırlanan GZFT Analizi raporunda, katılımcılarca benimsenen ortak görüşlere, onların ifade ettiği ürün, yöre ve yatırım adları aynen korunarak yer verilmesi benimsenmiştir.

Bu toplantılardan elde edilen bilgilerden çıkarılan sonuçlar ile ilçenin tanıtımını amaçlayan ve özet olarak Odak Grup Toplantıları'nın başlangıcında Kolaylaştırıcı tarafından katılımcılara okunan bilgiler, illerin alfabetik sırası dikkate alınarak aşağıda verilmiştir.

7.2 MERZİFON İLÇESİ

7.2.1 GÜÇLÜ YÖNLER

- Okur- yazar oranının yüksek olması,
- OSB'nin bulunması,
- Sanayinin ihtiyaç duyduğu ara elemanların bulunması,
- Halen 16 özel kesim fabrikası bulunması,
- Elit (şeker pancarı tohumu) üretiliyor olması,
- Sulama ve tarımsal kalkınma kooperatiflerinin güçlü olması,
- Yöre sütünü işleyen fabrika olması,
- Fiğ, Macar fiği, silajlık mısır gibi yem bitkilerinin üretilmesi,
- Tarımda makine kullanımının yoğun olması,
- Tarımsal işletme büyüklüğünün ortalama 60 dekar (büyük) olması,
- Mera ıslahının iki köyde başlamış olması,
- Nitelikli ara işgücü bulunması,
- Mutfak dolabı, davlumbaz, aspiratör gibi ürünler üreten kümeleşmiş fabrikaların bulunması,
- Farklı sektörlerdeki sanayi yatırımlarının kriz durumunda dirençli olması.
- Merzifon Askeri Havaalanı'nın sivil trafiğe açılması,
- Üretici birliklerinin kurulması,
- Sulama alanlarının genişlemesi ile silajlık mısır gibi kaba yem türlerinin ikinci ürün olarak üretilmesi,
- Potlu çarşaf, peştemal gibi yöresel dokümacılığın tekrar canlanıyor olması,
- Bağcılık, üzüm ve kiraz üretimine ilginin artması,
- Ayrılmış bulunan yeni sanayi bölgesi alanının uygun (düz) olmasının yatırım maliyetlerini ucuzlatması,
- KOSGEB projelerinin yerli yatırımcıların ilgisini çekmesi,

7.2.2 ZAYIF YÖNLER

- Bireyselliğin kolektif çalışmayı engellemesi,
- Bazı köylerde arazi toplulaştırmasının yavaş ilerlemesi,
- Süt toplamada soğuk zincirin bulunmaması,
- 940 bin dekarlık alanın sadece yüzde 50'sinde tarım yapılıyor olması,
- Tarım alanlarında erozyon ve yanlış sulamadan kaynaklanan tuzlanma olması,
- Birinci sınıf tarım alanlarının imara açılması,
- Bilinçsiz gübreleme ve ilaçlamanın ürün kaybına ve israfa yol açması,
- Ücretsiz yapılan toprak analizlerine çiftçilerin ilgisinin az olması,
- Sulama kooperatiflerinin ve sulama birliklerinin farklı çatılar altında olması,
- Tarımsal yayım ve eğitimin yetersiz ve buna ilginin az olması,
- Mevcut sanayi yatırımlarının istihdam bütününe sınırlı olması,
- İlçeden dışarıya sermaye kaçıışı olması,
- Geçmişteki çok ortaklı yatırım girişimlerdeki başarısızlıkların benzer yeni yatırımları önlemesi,
- Ekolojik tarımın ve sözleşmeli üreticiliğin olmaması,
- Çevre kirliliğinin yoğun olması.
- Hızlı nüfus artışının belediyece hizmetlerinde sorun yaratması,
- Sulama altyapısının eskimiş olması ve ihtiyacı karşılamaması,
- Sanayideki istihdam artışının tarım sektöründe işgücü sıkıntısı yaratması,
- Hayat pahalılığının önemli boyutta olması,
- Erozyon tehlikesinin bulunması,
- Eğitimli gençlere istihdam yaratılamaması,
- Damızlık hayvanların kesime gönderilmesi,

7.2.3 FIRSATLAR

- Merkezi konumda (büyük pazarlara yakın) olması,
- İnşası süren Çekerek Barajı'nın devreye girmesi ve sulama alanının genişlemesi,
- 5084 Sayılı Teşvik Yasasına ilginin yoğun olması,
- Altyapısı hazır üniversitenin kurulmasının sanayi ve ticarete ivme kazandırması,
- Kınalı keklik, tavşan ve domuz türlerinin yoğunluğunun kontrollü dağ ve av turizmine altyapı sağlayacak olması,
- Termal kaynakların turizmde potansiyel oluşturması,
- 5084 Sayılı Teşvik Yasası nedeniyle Çorumlu yatırımcıların ilçeye yatırım yapması,
- Demiryolu ağının ilçeden geçmesi.

7.2.4 TEHDİTLER

- Tarımda sulama olanaklarının kısıtlı olması,
- 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında dışarıdan ilçeye gelecek sermaye akışında Yozgat ilinin rakip konumda olması,
- İklim geçiş bölgesinde olması nedeniyle tarımsal üretimde risk bulunması,
- Gece- gündüz ısı farkının büyük olması ve patlıcan ekimine uygun olmaması.

Ek Tablo 7.2 GZFT Matrisi

	G (Güçlü Yönler)	Z (Zayıf Yönler)	
F (Fırsatlar)	<ul style="list-style-type: none">• İlçede mevcut bulunan mutfak, armatür, mutfak eşyası fabrikaları nedeniyle; ilçe, Bursa'nın otomotiv sektöründe yoğunlaşması gibi komple mutfak üretiminde yoğunlaşmalı• Kaba yem üretimi potansiyelinden yararlanılarak kültür ırkı süt inekçiliği geliştirilmeli• Tarihi eserlerin restorasyonu ile birlikte yayla ve av turizmi potansiyelinden de yararlanılarak ilçe turizmde cazibe merkezine dönüştürülmeli• Katma değeri ve dış pazar olanakları yüksek tarım ürünleri üretilerek Samsun Limanı'ndan ihraç edilmeli•	<ul style="list-style-type: none">• KOSGEB projelerinden de yararlanılarak girişimcilik ruhu canlandırılmalı ve 5084 Sayılı Teşvik Yasası'ndan azami ölçüde yararlanılmalı• Sulama birlikleri ve sulama kooperatifleri aynı çatı altında toplanarak sulamada etkinlik sağlanmalı• Kaba yem üretimine uygulanan teşvikler üreticiye anlatılarak üretim artırılmalı ve hayvancılık konusunda avantajlı duruma gelmeleri sağlanmalı• Arazi toplulaştırmasına hız kazandırılarak tarımsal üretim artırılmalı• Çekerek Barajı ve sulama üniteleri bir an önce devreye sokularak sulanan tarım alanları genişletilmeli	
	T (Tehditler)	<ul style="list-style-type: none">• Sanayi yatırımlarının çevreye duyarlı, istihdam kapasitelerinin yüksek olmasına dikkat edilmeli• Tarım alanlarında sürekli aynı ürünlerin ekilerek tuzlanmanın, tarla yorulmasının ve erozyonun önüne geçilmesi• Mevcut eskimiş sulama altyapısı bir an önce yenilenerek ve genişletilerek ekonomiye kazandırılmalı• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında ilçeye gelecek olası yatırımcıların rakip komşu illere gitmemesi için yatırımcılara mahalli idarelerce azami kolaylık sağlanmalı	<ul style="list-style-type: none">• Birlik ve kooperatifler etkin hale getirilmeli ve bunlar aracılığı ile çiftçilere verilen tarımsal yayım ve eğitim hizmetleri artırılmalı• Erozyon önlenmeli, yanlış tarımsal ilaçlama ve gübre kullanımı konularında çiftçiler eğitilmeli• Soğuk zincir kurularak süt inekçiliği özendirilmeli• İlçede üretilen tarım ve hayvansal ürünler ilçede işlenerek istihdam yaratılmalı• Planlı balıkçılık yapılmalı

7.3 OSMANCIK İLÇESİ

7.3.1 GÜÇLÜ YÖNLER

- Arıcılığın yaygın olması,
- Sanayi için gerekli yatırım sermayesinin tarım sektöründen gelmesi,
- Mevcut sığır popülasyonunun yüzde 70'inin kültür ya da kültür melezi olması,
- Hayvancılığı destekleyen silajlık mısır üretiliyor olması,
- tane tuğlakiremit fabrikasının faaliyette olması,
- Toprak sanayi sektörünün kapsamlı istihdam yaratması,
- Üretilen sütleri satın alan işletmelerin bulunması,
- 16 bin dekar alanda sebze ve meyve üretimi yapılıyor olması,
- Çeltik tarımından bahçe tarımına yönelim olması,
- Verimi yüksek sırık domates üretiminin yaygınlaşıyor olması,
- Sığırcılıkta kültür ve melez ırkına yoğun ilgi olması,
- Uygun ırkların belirlenmesi durumunda besi koyuncululuğu için elverişli ortam bulunması,
- Organik tarıma ilginin yoğun olması,
- Meralarda besicilik alanları oluşturulması,
- Mermer yataklarının işletmeye açılması,
- Tarihi eserlerin ve ilginç seyir alanlarının turizm için potansiyel oluşturması,
- Tarihi Osmancık dokumasının canlandırılması,
- İlçede sanayi yatırımları için yeterli yerli tasarrufun olması,
- İlçenin yüksek yerlerine ceviz ağacı dikilmesi,
- Haşhaş ekim alanlarının artırılması,
- Osmancık Belediye Başkanı'nın öncülük ettiği 270 dekarlık eko tarım girişimi,
- Osmancık Belediye Başkanı'nın öncülük ettiği açık sığır besiciliği girişimi,
- Obruk Barajı'nın yapılması,

7.3.2 ZAYIF YÖNLER

- Hayvancılığın geriliyor olması,
- Aşırı ilaçlama ve yanlış gübrelemenin çevreyi ve insan sağlığını tehdit ediyor boyutta olması,
- Tarımsal üretimin pazara yönelik olmaktan çok, aile ihtiyacını karşılamaya yönelik olması,
- Aynı kişinin çiftçi-ticaret erbabıesnaf olmasının getirdiği verim kaybının bulunması,
- Arazilerin çok küçük parçalı olması ve toplulaştırmanın çok yavaş ilerlemesi,
- Meyvecilik konusunda bilgi eksikliği bulunması,
- Ücretsiz yapılan toprak analizlerine çiftçilerin ilgisinin az olması ve hizmet veren laboratuvarların yetersiz olması,
- Çiftçilerin tarımsal yayım ve eğitime karşı ilgisiz olması,
- Mevcut MYO'da tarımla ilgili bölümün bulunmaması,
- Doğrudan gelir desteğinin gerçek üreticiden çok, mülk sahibine verilmesi nedeniyle amacına ulaşmaması,
- Mera koyuncululuğunun az olması,
- İki tane kiremit-tuğla fabrikasının kapalı olması,
- Kalifiye eleman sıkıntısı bulunması,
- ÖSS sonuçlarında başarının il ve ülke genelinden düşük olması,
- KOSGEB ile ilişkilerin yetersiz olması,
- İlçede ticaret odası bulunmaması,
- Belediyenin hizmet yetiştirmede zorlanması, kanalizasyon sorunu bulunması,
- Girişimcilik ruhunun eksik olması,
- Niteliksiz işgücünün çevre il ve ilçelerde iş buluyor olması,
- Arazi toplulaştırmasından sonuç alınmaması,
- İlçede yeni istihdam alanlarının bulunmaması,

- Tarımda çalışan nüfusun yaşlı olması,
- Eğitimli genç nüfusun ilçeyi terk etmesi,
- Münavebeli ürün ekilmemesi nedeniyle sürekli çeltik ekilen toprağın yorgun düşmesi, verimin azalması,

7.3.3 FIRSATLAR

- Seracılık için uygun ortam ve iklimin bulunması,
- Sosyal Riskin Azaltılması Projesi kapsamındaki çalışmaların yeni başlıyor olması,
- Mikro klima özellikleri gösteren ilçede her türlü tarımsal ürünün yetiştirilebilir olması,
- Elma, şeftali ve kiraz gibi belirlenecek birkaç meyvenin ilçeye potansiyel sağlama-sı,
- Toprak kalitesinin toprak sanayi için avantaj sağlaması,
- Durağan Barajı'nın inşasına başlanıyor olması,
- Sülün,geyik, karaca, keklik türlerinin artmasının kontrollü av turizmi için güçlü altyapı oluşturması,
- Başta Kızılırmak olmak üzere bir çok akarsu nedeniyle sulama olanaklarının iyi olması,
- 3 568 adet Hazine'ye ait tapulu arazi bulunması,
- Günde 50 bin kişinin transit geçtiği bir kavşak noktasında bulunması,
- Ulaşım ve haberleşme konusunda avantajlı olması,
- Büyük kentlerde yaşayan Osmancık'lı zengin işadamlarının bulunması.

7.3.4 TEHDİTLER

- Obruk Barajı'na entegre sulama kanal ve kanaletlerinin yapımında gecikme olması,
- Düşük kalitede toprak kullanımı nedeniyle kiremit-tuğla pazarındaki payın düşmesi,
- Baraj gölü altında kalacak köyler nedeniyle şehir nüfusunda patlama riski bulunması,

- Durağan Barajı'nın inşasının gecikmesi,
- İlçenin demiryolu ağına katılmaması,
- Tarım yapılabilen alanın sınırlı olması ve 175 bin dekar tarım alanının sadece 60 bin dekarının sulanabilmesi,
- Sulama için gerekli göletlerin bulunmaması,
- Sadece yerli fiğ ekimi yapılması ve yağışın az olduğu yıllarda ürün alınmaması,
- İlçenin büyük pazarlara uzak olmasının üretilen toprak ürünlerinde rekabet gücünü azaltması,
- Kriz dönemlerinde inşaat sektöründeki aşırı daralmanın ilçe ekonomisini olumsuz etkilemesi,
- Mevcut Özel İdare Yasası'nın toprak sanayinin faaliyetlerini kısıtlıyor olması,
- İçme suyunun kalitesiz olması,
- Mavi Akımın ilçeden geçmemesi,
- İşletmeye açılacak yeni tarım alanlarının bulunmaması

Ek Tablo 7.3 GZFT Matrisi

	G (Güçlü Yönler)	Z (Zayıf Yönler)	
F (Fırsatlar)	<ul style="list-style-type: none"> Katma değeri yüksek arıcılık ve seracılık özendirilmeli Hazine'ye ait tapulu, atıl araziler özelleştirme kapsamında satılarak ekonomiye kazandırılmalı Çiftçilerin eko tarım, üreticilerin açık sığır besiciliğine yönelmeleri sağlanmalı Yollar üzerine kurulacak tesisler aracılığı ile yoğun transit geçiş trafiğinden yararlanılmalı ve ilçenin tarihi doğal güzelliklerinin tanıtılması sağlanmalı Obruk Barajı'nın da devreye girmesi ile artacak sulu alanlarda katma değeri yüksek tarım ürünlerinin ekimi özendirilmeli Planlı balıkçılık devreye sokulmalı 	<ul style="list-style-type: none"> Tarımsal üretimde azalan verim, sırk domates gibi yüksek getirili ürünler ile önlenmeli Arazi toplulaştırmasına hız verilerek bu arazilerin elma, şeftali, kiraz gibi meyve üretiminde kullanılması sağlanmalı Sulanamayan tarım arazilerinin ceviz ve haşhaş üretimi amacıyla kullanılması sağlanmalı Çiftçiler, toprak analizi, tarımsal ilaçlama ve gübreleme konusunda eğitilerek olabildiğince organik tarıma yönlendirilmeli Halen banka mevduatı biçiminde değerlendirilmekte olan yüksek düzeydeki yerli tasarrufların yatırıma dönüşmesi sağlanmalı Aile ihtiyacını karşılamaya yönelik meyve üretimi yerine ticari amaç düşünülerek tek ürün üretimine yönelinmeli 	
	T (Tehditler)	<ul style="list-style-type: none"> Toprak ürünleri sektöründeki tuğla ve kiremit fabrikaları için kaliteli toprak hammaddesi sağlanarak, sanayicilerin rekabet güçleri artırılmalı Başta Kızılırmak olmak üzere akarsuların kirlenmesi önlenmeli ve bu akarsulardan daha etkin sulama yapılmalı Verimli tarım alanlarının münavebeli ürün ekilmemesi nedeniyle yorgun düşmesi önlenmeli, çiftçilere bu konuda; Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, köy hizmetleri araştırma enstitüleri ve üniversiteler aracılığı ile eğitim verilmeli 	<ul style="list-style-type: none"> Arazi toplulaştırmasına hız verilerek üreticilerin pazar şansı ve katma değeri yüksek ürünlere yönelmeleri sağlanmalı 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında olmamanın getireceği olumsuzluklar mahalli idarelerin yatırımcıya sağlayacağı azami olanaklarla giderilmeye çalışılmalı Yerli sermayenin yatırıma dönüştürülerek genç nüfusun ilçeyi terk etmesi önlenmeli Baraj gölü altında kalacak köyler nedeniyle ilçe merkezinde oluşacak nüfus patlamasına karşı hazırlıklı olunmalı Meralar ıslah edilerek mera hayvancılığı özendirilmeli ve hayvansal üretimin son yıllarda azalmasının önüne geçilmeli

7.4 ÇARŞAMBA İLÇESİ

7.4.1 GÜÇLÜ YÖNLER

- Bazı köylerin kanalizasyon sorununun doğal arıtım (bitki ile arıtım) ile çözülmesi,
- Soyada sözleşmeli tarım yapılması,
- Fındık ve su ürünleri gibi katma değeri yüksek ürünlerin ihracatının yapılması,
- Bedesten, ahşap gövdeli cami gibi önemli tarihi eserlerin bulunması,
- Çiftçilerin toprak analizlerine karşı ilgili olmaları,
- Tarımsal yayım ve çiftçi eğitiminin iyi düzeyde olması,
- İstihdam yaratan mevcut fabrikaların bulunması,
- Başta enginar, karaca erik ve gina fasulyesi olmak üzere bazı ürünlerde sözleşmeli tarıma geçilmesi,
- KOSGEB'den istihdam desteği alınarak gençlerin eğitilmesi, tarımsal gelişme ve verimin artırılması,
- KOSGEB'in İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM) aracılığı ile gençlerin yönlendirilmesi,
- Üretici ve sulama birliklerinin bulunması,
- İklimin kesme çiçekçiliğe uygun olması,
- Hayvancılık için elverişli ortamın bulunması,

7.4.2 ZAYIF YÖNLER

- Drenaj çalışmalarından sonuç alınamaması ve drenaj sisteminin eskimiş olması,
- Tarıma dayalı sanayinin bulunmaması,
- Sabit tesisler nedeniyle arazi toplulaştırmasının yapılamaması,
- Yanlış ve gereksiz gübre ve ilaç kullanımının çevreye zarar vermesi ve israfa yol açması,
- Kooperatiflerin büyük çoğunluğunun etkili (işlevsel) olmaması,
- Üretilen tarım ürünlerinde aynı ürünün çok çeşidinin bulunması ve bu durumun ürün-

- lerin pazarlanmasında sorun yaratması,
- İstihdam olanağı bulamayan gençlerin büyük şehirlere gitmesi,
- İhracat ve iç pazarlama konusunda yeterli işletme ve işletme sermayesi olmaması,
- Sosyal yaşamın özellikle eğitilmiş gençlerin ihtiyacını karşılayamaması,
- Organik tarım konusunda meslek odalarının etkin olmaması, üyelerini özendirmemesi,
- Soğuk hava depolarının yetersiz olması,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yaygınlaşmaması,
- Arazilerin çok parçalı olması ve toplulaştırmanın yapılamaması,
- Kıyılarda yakın zemin suyu nedeniyle tarımsal üretimde sorun çıkması,
- Kapanmış olan tekstil ve fındık işleme fabrikalarının yeni yatırımcılar için kötü örnekler olması,
- Kolektif girişimcilik ve birlikte üretme alışkanlıklarının olmaması,
- Eğitilmiş gençlere istihdam alanı yaratılmaması,
- İlçeden dışarıya göçün artması,
- Kadınların tarım dışında ekonomik hayatta yer almaması,
- Hatalı tarımsal ilaçlamanın akarsulardaki doğal yaşamı tehdit etmesi,

7.4.3 FIRSATLAR

- İklimin, sulama olanaklarının ve toprak kalitesinin katma değeri yüksek tarım ürünlerinin üretilmesine olanak sağlaması,
- Uygun ürün deseninin belirlenmesi ile tarımla uğraşanların gelirinin artırılabilir olması,
- İlçede zengin orman alanlarının ve su sporlarına uygun baraj göllerinin bulunması,

- İlçenin kuşların göç yolları üzerinde olması ve önemli tarihi yapıların bulunmasının eko-turizme alt yapı oluşturması,
- İlçeye; havaalanına yakınlık ve geniş karayolu bağlantılarının iç ve dış pazarlara ulaşmada avantaj sağlaması,
- Samsun Limanı'nın ihracat kapasitesinin artması,
- İklimin ve toprak kalitesinin muz ve pamuk dışında her türlü tarım ürününün üretimine olanak sağlaması,
- Su kaynaklarının bol, sulama olanaklarının geniş olması,
- Ulaşım ve haberleşme sorununun bulunmaması,
- Samsun iline yakınlığı,
- Havaalanına yakınlığı,
- Zengin orman alanlarının av turizmi ve seyir turizmine uygun olması,
- Doğu Karadeniz yol bağlantısının ilçeden geçmesi,

7.4.4 TEHDİTLER

- Fındık ve şeker pancarı ekim alanlarının yakın (fındık ve şeker yasası nedeniyle) gelecekte daralması,
- Kamulaştırma ve drenaj için yeterli yatırım ödeneğinin bulunmaması,
- Yağışların düzensiz olması ve sık sık sel tehlikesi ile karşılaşılması,
- Tarım ürünlerinin üretim mevsiminin avantaj sağlamaması,
- Bazı bölgelerde toprak yapısının killi ve ağır bünyeli olması,
- Yaz aylarında su seviyesinin çok düşmesi ve sulamanın güçleşmesi,
- Fındık dahil bazı tarım ürünlerinin iç pazarda para etmemesi,
- İlçenin 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunmaması,
- Ticaretin ülke geneline yaygınlaşması nedeniyle Samsun ilinin ve ilçenin ticari gelirinin zaman içerisinde azalması,
- Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen işgücü yetiştirme programlarının ihtiyacı karşılayamaması,

Ek Tablo 7.4 GZFT Matrisi

	G (Güçlü Yönler)	Z (Zayıf Yönler)
F (Fırsatlar)	<ul style="list-style-type: none"> • Her türlü tarım ürünü yetiştirmeye uygun tarım alanları için katma değeri daha yüksek, dış pazar olanakları fazla, uygun ürün desenleri belirlenmeli. • Samsun iline ve havaalanına yakınlıktan yararlanılarak tarıma dayalı sanayinin gelişmesi için ortam hazırlanmalı 	<ul style="list-style-type: none"> • İlçede halen kapalı bulunan tekstil ve fındık işleme fabrikaları geciktirilmeden açılmalı ve ilçede istihdamın artırılması sağlanmalı • Mevcut klasik tarım ürünlerinin üretilmesi nedeniyle pazar bulmada yaşanan sorunlar pazar şansı daha yüksek ürünlere yönelinilerek giderilmeli
	<ul style="list-style-type: none"> • Sözleşmeli tarımın getireceği yararlar üreticiye anlatılmalı ve özendirilmeli • Toprak analizinin önemini kavramış, tarımsal eğitim ve yayım konularına duyarlı üreticiler eko tarım konusunda yönlendirilmeli 	<ul style="list-style-type: none"> • Üreticiler, havaalanının da yakın olmasının getireceği dış pazar olanağı nedeniyle kesme çiçekçiliğe özendirilmeli • İlçede özellikle iş bulamadığı için büyük şehirlere giden eğitimli genç nüfusa işletmecilik ve pazarlama konularında eğitim verilerek ilçede kalmaları sağlanmalı ve üretilen tarım ürünlerinin daha etkin bir biçimde pazarlanması sağlanmalı
	<ul style="list-style-type: none"> • İlçeden geçen Doğu Karadeniz karayolu bağlantısından konaklama tesisleri kurularak yararlanılmalı • Su ürünleri üretimi artırılmalı 	

T (Tehditler)	<ul style="list-style-type: none">• Büyük çoğunluğu ekonomik ömrünü tamamlamak üzere olan sulama altyapısı vakit yitirilmeksizin yenilenmeli	<ul style="list-style-type: none">• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında olmamanın getireceği olumsuzluklar mahalli idarelerin yatırımcıya sağlayacağı azami olanaklarla giderilmeye çalışılmalı
	<ul style="list-style-type: none">• Sanayi yatırımı için yeterli yerli sermayenin ilçe dışına kaçması önlenmeli	<ul style="list-style-type: none">• Özellikle kıyı kesiminde, zemin suyunun yakınlığı nedeniyle ciddi tehdit oluşturan tarım arazilerindeki tuzlanma drenaj kanallarının yenilenmesi ve genişletilmesi suretiyle önlenmeli
	<ul style="list-style-type: none">• Mevcut sanayi tesislerince üretilen ürünlerin pazarlama darboğazları giderilerek, yatırım ruhu canlandırılmalı	<ul style="list-style-type: none">• Şeker, fındık ve tütün yasalarından gelecek olumsuz etkiler ve üretim alanlarındaki sınırlamalar soya gibi dış pazar potansiyeli daha yüksek olan ürünlerin ekimi ile giderilmeli
	<ul style="list-style-type: none">• Tarihi ve biyolojik zenginliklerin yok olması önlenerek, doğal güzelliklerin de tanıtımı ile ilçenin turizme daha çok açılması sağlanmalı• Baraj gölleri, göletler ve akarsuların kirlenmesi önlenerek su ürünlerinin üretimine olanak sağlanmalı	<ul style="list-style-type: none">• Çok yavaş ilerleyen arazi toplulaştırılmasının hızlandırılabilmesi için mutlaka bir çözüm bulunarak tarımsal verimin azalması önlenmeli

7.5 NIKSAR İLÇESİ

7.5.1 GÜÇLÜ YÖNLER

- Yörenin hayvancılık merkezi olması, küçükbaş mera hayvancılığı ve büyükbaş besicilik yapılması,
- DİMES ve AYTAÇ gibi tarım ve hayvancılık ürünlerini işleyen kuruluşların bulunması,
- Üniversite, köy hizmetleri araştırma enstitüleri ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın çiftçiye etkin ve yaygın hizmet götürmesi,
- Eğitime önem verilmesi ve ÖSS'de başarının yüksek olması,
- Ceviz üretiminin yaygınlığı ve kalitesi,
- Birinci etapta 500 dekarlık alana organize sanayi bölgesi kurulması ve yeni yatırım için yoğun talep bulunması,
- Kadınların ceviz kırarak istihdam olanağı bulması ve ceviz kabuklarının kışlık yakacak olarak kullanılması,
- Özellikle soya, ayçiçeği, kanola ve dane mısır olmak üzere yağ bitkilerinin yaygın ekilmesi,
- Okuryazarlık oranının yüksek olması,
- Üretilen tarım ürünlerinin katma değerinin yüksek olması,
- Bankalardaki yerli tasarrufların yatırıma dönüştürülmesi,
- Ceviz ürününü hammadde olarak kullanan katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi,
- Kaliteli patates ürününden jips türü ürünlerin elde edilmesi,
- Kaliteli üzümünden şarap üretilmesi,
- Getirisi yüksek haşhaş ekim alanlarının genişletilmesi,
- Atıl alanların çeltik üretiminde kullanılması,
- Bir köyde tek ürün uygulaması,
- Organize Besi Bölgesi (OBB) uygulaması,
- Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği (DSYB) kurulması,
- Ceviz üretiminden badem üretimine geçiş,
- Et ve süt ürünleri için entegre tesis kurulmasına elverişli ortam,

- 2000 dekarlık sanayi bölgesi alanı,
- Arazi toplulaştırmasının iyi gidiyor olması,
- MYO bünyesindeki turizm bölümünün ilçe kalkınmasına katkı yapması,
- Belediyece başlatılan ucuz toplu konut çalışmaları,
- Ünlü Niksar-Ayvaz suyunun tekrar ekonomiye kazandırılması,
- Zeytin üretimine uygun ortam bulunması,
- Kelkit Platformu çalışmaları,
- Tarımda damlama sulamanın yaygınlaşması,
- Seracılığın yaygınlaşması,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık potansiyelinin yüksekliği,

7.5.2 ZAYIF YÖNLER

- 70'li yıllardaki lastik fabrikalarının kapanması,
- Geçmişteki başarısız denemeler ve hayal kırıklıkları nedeniyle yerli tasarrufların yatırıma gitmemesi,
- Bilinçsiz kullanılan gübre ve tarımsal ilaç kullanımının ürüne ve çevreye zarar vermesi, kaynak israfına yol açması,
- Mısır kurutma makinelerinin bulunmaması,
- Tokat Yetiştiriciler Birliği'nin etkin olamaması,
- Kadınların ekonomik faaliyetlere katılımının yetersiz olması,
- Sermaye ve hammadde bulunmasına karşın girişimcilik ruhunun zayıf olması,
- Gençler için istihdam alanları olmadığı için büyük şehirlere yoğun göçün olması,
- Sivil toplum örgütlerinin ve üretici birliklerinin yetersizliği,
- Ceviz ağaçlarının kesilerek kereste olarak kullanılması,
- Tarımda çalışan nüfusun yaşlı olması,
- Cevizcilikte uygun fidan bulunamamasından kaynaklanan adaptasyon sorunu,

- Patates üretiminde sertifikalı tohumluk bulunamamasından kaynaklanan tarla hastalıklarının olması,
- Ambalajlama ve paketleme eksikliğinin patates hammaddeli ürünlerin pazarlanmasını engellemesi,
- Hatalı gübre ve ilaç kullanımının tarım alanlarına, akarsu kaynaklarına ve canlı yaşamına zarar vermesi,
- Salma sulamanın tarım alanlarında tuzlanmaya neden olması,
- Ceviz üretiminin giderek azalması,
- İlçeden dışarıya göçün artması,
- Gençlere yeni istihdam alanlarının yaratılamaması,
- Girişimcilik ruhunun yetersiz olması,
- İpek böcekçiliğine uygun ortam bulunması,
- Tarihi kalıntılar, otantik el ürünleri, termal su ve doğal güzelliklerin oluşturduğu güçlü turizm potansiyeli,
- Niksar-Ünye karayolunun iyileştiriliyor olması,
- 5084 Sayılı Teşvik Yasası'nın ilçeyi kapsamaması,
- Büyük şehirlerde pek çok zengin iş adamının bulunması ve bu kişilerin hemşehricilik duygusu ile ilçeye yatırımlarının sağlanması,
- Yörede gelişim planlaması çalışmalarının yapılmış olması,
- İklim koşullarının uygunluğu,
- Haberleşme ve ulaşım sorununun bulunmaması,

7.5.3 FIRSATLAR

- Halıcılığın kök boya, motif çeşitliliği ve kaliteli işçilik avantajları nedeniyle potansiyel oluşturması,
- Akarsuların ve göletlerin tatlısu balıkçılığına uygun olması,
- Reşadiye, Erbaa, Başçiftlik, Niksar katı atık projesinin planlanması,
- Kelkit Havza Projesi,

7.5.4 TEHDİTLER

- Şeker ve tütün yasası nedeniyle bu ürünlerde üretim azalması,
- İlçenin Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunması,
- Ceviz ve mahlep üretiminin, daha ucuz ithal ürünlerle rekabet edemeyerek azalması,

Ek Tablo 7.5 GZFT Matrisi

	G (Güçlü Yönler)	Z (Zayıf Yönler)
F(Fırsatlar)	• Potansiyeli yüksek hayvansal ve tarımsal ürünlerin ilçede işlenebilmesi için 5084 Sayılı Yasa'dan azami ölçüde yararlanılmalı	• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında ilçeye gelecek olası yatırımcıların rakip, komşu illere gitmemesi için yatırımcılara mahalli idarelerce azami kolaylık sağlanmalı
	• Tokat Valiliği'nce başlatılmış bulunan " Bir Köyde Tek Ürün" uygulaması yaygınlaştırılmalı	• Gerilemekte olan hayvancılık organize besi bölgesi uygulaması ile canlandırılmalı
	• Ceviz hammaddesinden katma değeri yüksek tüketim ürünleri üreten tesislerin kurulması özendirilmeli	• Pazar sorunu nedeniyle kesilmeye başlayan ceviz ağaçları yerine yurtiçi ve yurtdışı talebi daha yüksek olan badem ağaçları ekilmeli
	• Soya, ayçiçeği, kanola ve dane mısır gibi pazar sorunu bulunmayan yağ bitkilerinin üretim alanları genişletilmeli	• Ürüne, çevreye zarar veren ve kaynak israfına yol açan bilinçsiz gübre ve tarım ilacı kullanımı önlenerek tasarruf sağlanmalı
	• Kurulmakta olan " Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği" aracılığı ile Niksar'ın yörenin hayvancılık merkezi olma özelliği güçlendirilerek sürdürülmeli	• Çok etkili olmayan birlik ve kooperatifler işlevsel hale getirilerek, tarım ve hayvansal üretimde artış sağlanmalı
	• Tatlısu balıkçılığına çok uygun olan akarsu ve göletlerde su ürünleri üretimine olanak sağlanmalı	• Tokat Yetiştiriciler Birliği etkinleştirilmeli ve uygulanan teşviklerden daha çok yararlanılmalı

T(Tehditler)

- Yaygın üretilen, kalitesi yüksek Niksar cevizi ve mahlebinin pazar payı; girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve verimin yükseltilmesi suretiyle korunmalı
- Ünlü Niksar-Ayvaz suyu ile ilgili söylentiler giderilerek tekrar ilçe ekonomisine kazandırılmalı
- Ceviz üretimi azalmasının özellikle kadın istihdamını olumsuz etkilemesi önlenmeli
- Tütün Yasası nedeniyle atıl kalacak tarım alanları zeytincilikle değerlendirilmeli
- İlçede üretilen sütlerin ilçede kurulacak fabrikalarda işlenmesi (bir yandan ek istihdam yaratırken diğer taraftan süt fiyatlarını bir nebze yükselterek üreticilerin gelirini artıracaktır) sağlanmalı
- ÜnyeNiksar yolunun iyileştirilmesi bir an önce tamamlanarak ilçenin tarım ürünlerini pazara kolaylıkla taşınması sağlanmalı
- Uygun fidan ihtiyacının kamu tarafından karşılanarak, sürekli azalmakta olan cevizciliğin yok olması önlenmeli
- Patates üretiminde dalgalanan fiyatlar nedeniyle bazı yıllarda ciddi gelir kaybına uğrayan üreticiler, kamu tarafından sertifikalı tohumluk verilerek tarla hastalıklarına karşı korunmalı
- Şeker ve tütün yasaları nedeniyle ekim alanlarına getirilecek sınırlamalar konusunda üreticiler bilgilendirilmeli ve atıl kalacak tarım alanları için alternatif, katma değeri yüksek ürünler belirlenmeli
- Girişimcilik ruhunu canlandıracak faaliyetlerle güçlü ilçe tasarruflarının yatırıma dönüşmesi sağlanmalı
- Yeni istihdam alanları yaratılarak, özellikle gençlerin ilçeyi terk etmeleri önlenmeli
- İlçede halen faaliyetini sürdürmekte olan az sayıdaki sanayi tesisinin sorunları incelenerek kapanmaları önlenmeli

7.6 ZİLE İLÇESİ

7.6.1 GÜÇLÜ YÖNLER

- Anadolu lisesi, Öğretmen lisesi ve öğrenci seçme sınavlarında başarı,
- Bölgesel ticarete etkin olunması,
- Girişimcilik ruhunun yaygın olması,
- Geniş alanlarda yapılan fiğ üretiminin hayvancılığı desteklemesi,
- İlçede Çekerek, Tozanlı ve Zile çayının bulunması ve tarımsal sulamada kullanılması,
- Zengin mermer yataklarının bulunması,
- Kayda değer ölçüde su ve çevre kirliliğinin olmaması,
- Dünyaca ünlü Zile pekmezinin bulunması,
- Süt toplamada soğuk zincir olması,
- Yatırımlar için gerekli yerli sermayenin bulunması,
- İlçede istihdam yaratan bazı sanayi tesislerinin bulunması,
- Üretilen ürünlerin katma değerinin yüksek olması,
- Güçlü ticaret potansiyelinin bulunması,
- Organize sanayi bölgelerinin açılması,
- İlçedeki tasarrufların yatırım için yeterli olması,
- Kurulmakta olan üretici birliklerine ilginin çok olması,
- Suni ve tabii tohumlamanın yaygınlaşması,
- Kızılcın peynirinin marka olması ve ülke geneline pazarlanması,
- Turizm için güçlü altyapı bulunması ve tarihi binaların restorasyonuna başlanması,
- Maşathöyük'ün turizm potansiyeli oluşturması,
- Hayvan pazarlarının ve mezbahanın kurulması

7.6.2 ZAYIF YÖNLER

- Sanayileşmede son yıllarda gerileme olması,
- Bilinçli tarım yapılmamasından kaynaklanan tarımsal ürün kaybının yüksek olması,
- Yanlış gübre ve tarımsal ilaç kullanımının kaynak israfına neden olması,
- Tarımda çalışan nüfusun yaşlı olması,
- Tarımsal işletmelerin çok parçalı olması ve arazi toplulaştırmasında istenen sonucun alınamaması,
- Meraların yanlış kullanımı ve mera hayvancılığının gerilemesi,
- Tarım alanlarının tarım dışı amaçlar için kullanılması,
- Derelerin ıslah edilmemiş olması,
- Sertifikalı tohum kullanımının yetersiz olması,
- Üniversite, köy hizmetleri araştırma enstitüsü ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın çiftçiye sunduğu eğitim ve tarımsal yayım hizmetlerinin yetersiz olması,
- Domates ve fasulye ürünlerinin pazarlanmasında sorunların bulunması,
- İlçede bulunan iki yüksekokulun ilçe sorunlarına çözüm getirmekten uzak olması,
- İlçede bir yandan yoğun işsizlik, öte yandan da kalifiye eleman sıkıntısı bulunması,
- Tarımdaki yetersiz bilinçlenmenin üretim düşüşlerine neden olması,
- Mermer ve maden ocaklarını yabancıların işletiyor olması,
- İstihdam alanı bulamayan eğitimli gençlerin büyük şehirlere gitmesi,
- İhtiyaçtan çok konut yapımı nedeniyle yatırım sermayesinin israf edilmesi,
- Belde ve köyler arası yolların kötü olması,
- Zile esnafının yakın çevreden gelen müş-

terilerinin önemli bir bölümünü kaybetmesi,

- Mevcut sığır popülasyonunun yüzde 75'inin yerli ırk olması,
- İlçede sanayi yatırımlarına ilginin azalıyor olması,
- Salma (vahşi) sulamanın tarım alanlarında çoraklaşmaya neden olması,
- Halkın çiftçilikten uzaklaşması,
- İşletmelerin çok ve küçük parçalı olması,
- Tarım alanlarının amaç dışı kullanılması,
- Meraların yanlış kullanımının hayvancılığı geriletmesi,
- İlçeden dışarıya (genellikle genç nüfus) yoğun göçün sürmesi,
- Arazi toplulaştırmasının yavaş ilerlemesi,
- Şehir merkezinde otopark sorunu bulunması,
- OSB için uygun alanların bulunmaması.

7.6.3 FIRSATLAR

- Süreyya Bey Barajı'nın tamamlanması ile tarımsal gelirin artması,
- Ünye-Mersin karayolu hattının ilçeden geçmesi,
- Başta fiğ olmak üzere kaba yem ekimine ilgi olması ve teşvik uygulanması,
- Samsun-Sivas demiryolunun ıslah çalışmalarının başlıyor olması,
- İlçenin 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında olması.

7.6.4 TEHDİTLER

- İthalatın şeker pancarı, mercimek ve nohut gibi ürünlerin üretimini azaltması,
- Süreyya Bey Barajı'na entegre sulama kanalları inşaatının gecikmesi,
- 5084 Sayılı Teşvik Yasası'nda belirsizlikler bulunması,
- Süreyya Bey Barajı'nın faaliyete geçememesi.

Ek Tablo 7.6 GZFT Matrisi

	G (Güçlü Yönler)	Z (Zayıf Yönler)
F (Fırsatlar)	• Tarım alanlarının yüzde 90'ı I-IV sınıf olan ilçede tarım katma değeri daha yüksek (tahıl yerine baklagil veya endüstri bitkileri) ürünlere yönelmeli	• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında ilçeye gelecek olası yatırımcıların rakip, komşu illere gitmemesi için yatırımcılara mahalli idarelerce azami kolaylık sağlanmalı
	• Girişimcilik ruhu canlı olan ilçeye 5084 Sayılı Teşvik Yasası'ndan da yararlanılarak dışardan yatırımcı çekilmeli	• Özellikle sığırcılıkta olmak üzere mevcut hayvan varlığının, verimi yüksek kültür ırkına dönüşümü sağlanmalı
	• Yapımı süren Süreyya Bey Barajı'nın tamamlanmasından sonra sulu tarıma geçilecek alanlar için katma değeri yüksek uygun ürünler seçilmeli	• Halen atıl olan tarım alanlarının ekonomiye kazandırılmaları için çalışmalara başlanmalı
	• İlçede yeni OSB'ler açılmalı	• Başta mermer olmak üzere maden yataklarının işletmeye açılması yoluyla istihdam olanakları artırılmalı
	• Islah çalışmaları başlamakta olan Samsun-Sivas demiryolu bir an önce bitirilmeli	• Halen önemli bir bölümü bozuk olan köyler ve beldeler arası yollar iyileştirilerek ürün taşımacılığı ve ticaret canlandırılmalı
	• İlginin yoğun olduğu üretici birliklerinin kuruluşu zaman yitirilmeksizin tamamlanmalı	• Mevcut tarihi binaların restorasyonu ve Maşathöyük kalıntılarının düzenlenmesi ile ilçenin turizm sektöründen de pay alması sağlanmalı
	• İlçenin yüksek hayvancılık potansiyeli mezba ve hayvan pazarları kurularak korunmalı	• Halen gereksiz konut alımına harcanmakta olan yerli tasarruflar yatırıma yönlendirilmeli
	• Ülkemiz genelinde ünlü olan Zile pekmezinin üretim artışı desteklenerek ihraç edilmesi düşünülmeli	

- T (Tehditler)
- İlçe tarımına büyük katkı yapacak Süreyya Bey Barajı ile entegre sulama kanalları inşaatı geciktirilmemeli
 - Köy nüfusundaki yoğun azalmanın önlenmesi için tarım gelirleri artırılmalı
 - İlçede son yıllarda baş gösteren yeni yatırımlara karşı ilgisizlik önlenmeli
 - Yeni yatırımlar için uygun alanlar bulunmalı
 - Halen önemli boyutta olmayan çevre ve su kirliliği konusunda azami gayret gösterilerek ilçe tarımına zarar vermesi önlenmeli
 - Çok yavaş ilerleyen arazi toplulaştırılması, çiftçilerin iknası yoluyla hızlandırılmalı
 - Çiftçilere tarım alanlarında salma sulamanın neden olacağı sakıncalar anlatılmalı
 - Tarım ürünlerinde karşılaşılan sertifikalı tohum kıtlığı giderilmeli
 - Meraların ıslahı ve yanlış kullanımının önlenmesi mevcut mera hayvancılığı korunmalı
 - Şehir merkezinde şu an bile ciddi boyutta olan otopark sorunu konusunda kalıcı çözümler üretilmeli
 - İlçeden dışarıya özellikle genç nüfus göçü istihdam alanları yaratılarak önlenmeli
 - İlçe halkının, düşük katma değerli ve pazarlanmasında sorunlarla karşılaşılan tarım ürünlerinden kaynaklanan çiftçilikten uzaklaşması durdurulmalı

7.7 TR83 BÖLGESİ

7.7.1 GÜÇLÜ YÖNLER

- Tarım ve hayvancılığın canlı olması,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığının güçlü olması,
- OSB'lerinin bulunması,
- Okuryazar oranının yüksek olması,
- Üniversiteler ve bunlara bağlı MYO'larının bulunması,
- Üniversite mezunu işgücünün bol olması,
- Bölge sermayesinin yatırım için yeterli olması,
- Tasarrufların yatırımları hızlandıracak düzeyde olması,
- Hayvancılık için kaba yem üretim potansiyeli bulunması,
- Endüstriyel tarımsal ürün zenginliğinin olması,
- Su ürünleri üretimi için uygun ortamın bulunması,
- Tarımsal ürün çeşitliliğinin ve zenginliğinin olması,
- Büyükbaş hayvancılıkta kültür ırkına yönelinmesi,
- Sulanabilir arazinin çok olması,
- Sanayi altyapısının hazır olması,
- Yaygın üniversite ve MYO altyapısının bulunması,
- Merzifon Askeri Havaalanı'nın sivil kullanıma açılması,

7.7.2 ZAYIF YÖNLER

- Eğitimli genç nüfusa istihdam alanının sınırlı olması,
- Hayvancılığın geriliyor olması,
- Su ve çevre kirliliğinin bulunması,
- Sanayileşmenin çok yavaş olması,
- Sulama altyapısının eskimiş veya yetersiz olması,
- Bazı yörelerde kaba yem üretiminin yetersiz olması,

- Hatalı tarımsal ilaçlama yapılması,
- Yanlış ve gereksiz gübre kullanılması,
- Çiftçilerin toprak analizine karşı duysarsız olması,
- Çiftçilerin tarımsal yayım ve eğitime ilgi duymaması,
- Arazinin çok parçalı olması,
- Banka mevduatlarının yatırıma dönüşmemesi,
- Girişimcilik ruhunun yetersiz olması,
- Kolektif hareketin ve toplumsal işbirliğinin yetersiz olması,
- Birliklerin ve kooperatiflerin etkin olmaması,
- Canlı hayvan borsasının bulunmaması,
- Nitelikli işgücüne istihdam yaratılmaması,
- Turizm sektöründe tesislerin az ve tanıtımın yetersiz olması,
- Erozyon tehlikesi bulunması,
- Fabrika atıklarından oluşan çevre kirliliği bulunması,
- Eğitimli genç nüfusun bölgeyi terk etmesi,
- Çok parçalı tarım arazilerinin olması ve arazi toplulaştırmasının yavaş ilerlemesi,
- Çevre ve su kirliliğinin artması,
- Şehir merkezlerinde otopark sorunu olması,
- Tarım alanlarının amaç dışı kullanılması,
- Tarımda çalışan nüfusun yaşlı olması,
- Köyden kente göçün artması,
- Bölgeden dışarıya sermaye kaçışının artması,

7.7.3 FIRSATLAR

- Hizmete girecek baraj ve göletlerin bulunması,
- Devletin hayvancılığın gelişmesine yeni destekler sağlaması ve hayvancılık için koşulların uygun olması,

- İki ilin (Amasya, Tokat) 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında olması,
- Av, yayla ve dağ turizmi için güçlü potansiyel bulunması,
- Mikroklima özelliklerinin bulunması,
- Zengin flora potansiyeli bulunması,
- Mermer ve linyit yataklarının bulunması,
- Kırıkkale-Çorum-Amasya demiryolu bağlantısının yapılması,
- İklim koşullarının her türlü tarımsal ürünün üretimine uygun olması,
- İkinci ürün tarımına uygun alanların bulunması,
- Sulama amaçlı baraj ve göletlerin bulunması,
- Haberleşme ve ulaşım sorununun bulunmaması,
- Zengin bitki örtüsünün bulunması,
- Geniş orman alanlarının bulunması,
- Tarihi ve kültürel zenginliklerin, doğal güzelliklerin bulunması,

7.7.4 TEHDİTLER

- Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunması,
- İki ilin (Çorum, Samsun) 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında olmaması,
- Kamu yatırımlarına yeterince kaynak ayırlamaması,
- DSİ tarafından başlatılan yatırımların gecikmesi, yarım kalması,
- Doğanın bozulması, tarihi ve kültürel varlıkların korunamaması,
- Şeker, fındık ve tütün yasalarının ekim alanlarını sınırlandırması,
- İthalatın bazı tarım ürünlerinin üretimini azaltması,
- Demiryolu ağının yetersiz olması,
- Büyük pazarlara uzak olunması.

Ek Tablo 7.7 GZFT Matrisi

	G (Güçlü Yönler)	Z (Zayıf Yönler)
F (Fırsatlar)	<ul style="list-style-type: none">• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunan iki il gelecekteki olası yatırımcıların rakip komşu illere gitmemesi ve yatırıma devam etmesi için yatırımcılara mahalli idarelerce azami kolaylık sağlanmalı• İklim koşullarının uygun olması nedeniyle katma değeri ve ihracat potansiyeli yüksek tarım ürünlerinin ekimi özendirilmeli• Güçlü büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığından kültür ırkına geçiş sağlanarak daha çok gelir alınması sağlanmalı• Samsun Limanı'nın önemli bir ihracat kapısı olması sağlanmalı• Çok zengin endüstriyel tarımsal ürünler bölgede kurulacak tesislerde işlenmeli• Mevcut akarsu, göl ve göletlerde katma değeri yüksek su ürünlerinin üretimi teşvik edilmeli	<ul style="list-style-type: none">• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamındaki iki il ve ilçelerine bu Yasa nedeniyle gelecek olası yatırımcıların rakip, komşu illere gitmemesi için yatırımcılara mahalli idarelerce azami kolaylık sağlanmalı• Bölgede ikinci ürün olarak kaba yem üretimi özendirilerek hayvancılığın gerilemesi önlenmeli• Girişimcilik ruhu yükseltilecek banka mevduatı biçiminde değerlendirilen tasarruflar yatırıma yönlendirilmeli• Mevcut analiz laboratuvarları geliştirilerek, ücretsiz yapılmakta olan toprak analizleri konusunda çiftçiler bilinçlendirilerek verim artışı sağlanmalı• Çiftçilerin modern tarım teknikleri konusundaki eğitimlerine hız verilerek sağlanacak gelir artışı ile topraklarına bağlanmaları ve köylerinde kalmaları sağlanmalı• Bölgede; mevcut tarihi eserlerin restorasyonu ve doğal güzelliklerinin daha iyi tanıtımı ile turizm sektörü canlandırılmalı

T (Tehditler)

- Mevcut sulama altyapısı bir an önce iyileştirilerek geliştirilmeli
- Paketlenme ve pazarlama sorunlarının giderilmesi suretiyle tarım ve hayvancılıkla uğraşanların gelirleri artırılmalı, üreticilerin tarım ve hayvancılıktan uzaklaşması önlenmeli
- Zengin orman varlıkları korunarak, orman ürünlerinden bölge halkının azami ölçüde yararlanmaları sağlanmalı
- Yatırımlar için yeterli yerli sermayenin dışarıya gitmesi önlenmeli
- Mevcut verimli tarım alanlarından tuzlanma ve erozyon tehdidi dikkate alınarak yararlanılmalı
- Hızlı şehirleşmeye karşı mahalli idareler dikkatli ve hazırlıklı olmalı
- 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında olmayan iki il ve ilçelerine bu Yasa kapsamında olmamanın getireceği olumsuzluklar mahalli idarelerin yatırımcıya sağlayacağı azami olanaklarla giderilmeye çalışılmalı
- Şeker, tütün ve fındık yasası nedeniyle gelir kaybına uğrayacak üreticilere katma değerleri yüksek tarım ürünlerinin ekimi konusunda eğitim verilmeli
- Sanayi ve hizmetler sektörü canlandırılarak özellikle genç nüfusun dışarıya göçü önlenmeli
- Gelecekte daha da ciddi boyutta olacak çevre ve su kirlenmesinin önüne geçilmeli
- Yanlış sulama, bilinçsiz gübre ve tarım ilacı kullanımı nedeniyle oluşan ürün kaybı ve israf önlenmeli
- Çok yavaş ilerleyen arazi toplulaştırması çalışmaları sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapılarak hızlandırılmalı
- Özellikle kıyı kesimde verimli tarım alanlarının amaç dışı kullanımı önlenmeli

7.8 DİĞER GZFT ANALİZLERİ

Kullanılan GZFT analizi, bölümün başında da değinildiği gibi, stratejik planlamanın tekniklerinden biridir. Analiz, planlamanın yapılacağı çevreyi iç ve dış dinamikleri dikkate alarak değerlendirmeye olanak sağlayan bir tekniktir. Analizin, planlamanın hangi aşamasında ve hangi amaçla ve teknikle yapıldığı, analizin nasıl anlaşılacağı ve yorumlanacağı sorusu ele alınırken önem kazanmaktadır.

GZFT analizi, farklı amaçlarla ve farklı yaklaşımlar izlenerek gerçekleştirilebilir. Plan çalışmaları içinde, bu analiz tekniği farklı biçimlerde kullanılmıştır. Aşağıda yer alan GZFT analizleri de, konu uzmanları tarafından, kendi geliştirdikleri materyal üzerinde yapılmıştır. GZFT burada, materyalin yorumlanması ve sonuçların sınıflandırılarak türetilmesi için kullanılmaktadır. Bu nedenle, aynı teknik uygulanmakla birlikte, aşağıdaki materyal, kolektif bir tartışmanın sonuçlarını değil, uzmanların kendi görüşlerinin GZFT formatında sunulması biçiminde değerlendirilmelidir.

7.8.1 BİTKİSEL ÜRETİM GZFT ANALİZİ

Bölgede yerel düzeyde kamu kurum ve kuruluşları uzmanları, yöneticiler, özel kurum yetkilileri ve çiftçiler ile yapılan görüşmeler ve arazi gezileri sonucunda belirlenen hususlar aşağıda GZFT analizi tekniği uygulanarak değerlendirilmektedir.

Güçlü yönler:

- İklim ve toprak özelliklerinin birçok ürünü yetiştirmeye uygun olması,
- Bölgeye iyi uyum sağlamış ürünler ve çeşitlerin bulunması,
- Yükseklik farklarından ve mikro klima bölgelerinden yararlanarak erken, orta mevsim ve geç dönem ürün üretilerek, pazarda devamlılık sağlanabilmesi,
- Çiftçinin sebze ve meyve yetiştirme konusunda deneyim sahibi olması,

- İnsan kaynağının yeterli olması ve genç nüfusun fazla bulunması,
- Bölgede ziraat fakülteleri, araştırma enstitüleri ve meslek yüksek okullarının bulunması,
- Kamu kurumlarının bölgede varlığı ve bir şeyler yapma arzusu içinde olmaları,
- Bölge sanayici ve iş adamlarının örgütlenmiş bulunması,

Zayıf yönler:

- Pazarlama sorununun büyük boyutlarda olması,
- Dış pazara açılma için yeterli çabanın gösterilmemesi,
- Çiftçinin eğitim düzeyinin düşük olması,
- Gençlerin tarıma ilgi duymamaları,
- Çiftçinin örgütlenme yetersizliği ve örgütlenmeye karşı isteksizlik,
- Tarım işletmelerinin çok parçalı olması,
- Tarımda sermaye birikimi yaratılmaması,
- Tarımsal mekanizasyonun zayıf olması,
- Tarımsal ürünleri işleyecek sanayinin yetersiz olması,
- Ürünlerde çok fazla çeşit olması, kitlesel standart üretimlerin yapılamaması,
- Sözleşmeli tarımın yörede yaygın olmaması,
- Tütün, şeker pancarı ve haşhaş gibi ekim alanı daraltılan ürünlerin yerine konabilecek ürün deseninin henüz yeterince belirlenmemiş olması,
- Ekonomik büyüklükte olmayan projelere kaynak aktarımı,
- Tarımsal yayımın yetersiz olması ve çiftçinin bilgiye ulaşamaması,
- Kadınlara ve gençlere yönelik eğitim ve yayım programlarının yetersiz olması,
- Kuruluşlar arasında koordinasyonun yeterli olmaması,

- Kredi desteklerinin yetersiz, faizlerin hala yüksek olması,
- Çiftçi bilgi veri tabanı kurulmamış olması,

Fırsatlar:

- Bölgede sulama alanlarının artırılma olanağı olması,
- Lahana grubu ve diğer kışlık sebzelerin ihraç olanağı bulunması,
- Bölgede termal kaynaklardan yararlanılarak seracılık yapma olanağının bulunması,
- Meyveciliğin bölgede gelişmiş olması ve geliştirilmeye uygun alanlar bulunması,
- Çeltik üretimi için potansiyel alanların bulunması,
- Sebze tohumu ve patates tohumu üretimi için imkanlar bulunması,
- Sertifikalı tohum üretimi için olanaklar bulunması,
- Organik ürün üretimi için bölgede temiz alanların bulunması,
- Tıbbi ilaç ve baharat bitkileri üretimi için potansiyelin var olması,
- Samsun ilinin deniz, kara ve hava yolu ile dış dünyaya bağlantısının bulunması,
- Tuna nehir yolu ile Avrupa'ya açılma olanağı bulunması,
- Merzifon Askeri Hava Alanı'nın sivil havacılığa açılma olanağının bulunması,
- Sebze ve meyve işleme sanayinin kurulması için ham madde bulunması,
- Kuzey ülkelerine ihracat yapma olanağı bulunması,
- Çiftçinin örgütlenmesi için olanakların bulunması,
- Sözleşmeli çiftçilik modeli için yöre çiftçisinin arzulu olması,
- AB ve diğer dış kaynaklardan destek alınma olasılığı bulunması,
- Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesinin uygulanması,

Tehditler:

- Hal komisyoncusu, tüccar ve sermaye sahiplerinin güçlü ve egemen olması,
- Tarımda sermaye birikimi yaratılmaması,
- Kamu kurumlarındaki bürokrasi ve verimliliğin çok düşük olması,
- Yerel düzeydeki çekişmeler, iller ve ilçeler arasındaki rekabet,
- Kamu yatırımlarının çok uzun sürmesi, DSİ ve KHGM sulama yatırımlarındaki gecikmeler,
- Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme işlerinin yavaş ilerlemesi,
- Sulama birliklerinin sulama tesislerine yeterli düzeyde bakım ve onarım yapmaması,
- Drenaj sorununun büyük boyutlara ulaşması, bitkisel üretimi tehdit etmesi,
- Yeşilirmak ve Kızılırmak nehirlerindeki kirliliğin sebze üretimini tehdit etmesi, su kalitesinin organik tarım için uygun olmaması,
- Çiftçinin kooperatif ve sulama birliği gibi çiftçi örgütlerine güven duymaması,
- Tarımsal faaliyetleri yapanların yaşlı olması, işsizlik ve göç nedeniyle nüfus azalması, gençlerin tarıma ilgi duymamaları,
- Tarımda bilinçsizce gübre ve ilaç kullanımı,
- Erozyon ile toprak kaybı ve arazi verimliliğinin azalması.

7.8.2 SULAMA GZFT ANALİZİ

Bölgede yerel düzeyde kamu kurum ve kuruluşları uzmanları, yöneticiler, özel kurum yetkilileri ve çiftçiler ile yapılan görüşmeler ve arazi gezileri sonucunda belirlenen hususlar bir GZFT analizi tekniği uygulanarak değerlendirilmiştir.

Güçlü yönler

- Sulama alanlarındaki toprak kaynaklarının yeterli ve iklim koşullarının bitkisel üretim için uygun olması,
- Bölge'de DSİ ve KHGM gibi sulama konusunda güçlü kurumların bulunması,
- Sulama alanlarında üretken ve daha genç bir toplumun bulunması,
- Bölgede iki adet ziraat fakültesi ve iki adet araştırma enstitüsünün bulunması,
- Sulama alanlarında tarla bitkileri, sebze ve meyve üretiminin yaygın olarak yapılması,
- Çiftçinin sulu tarım konusunda deneyimi bulunması,

Zayıf yönler

- Çiftçinin sulama konusunda eğitim düzeyinin düşük olması,
- Sulanabilir alanlarda sulanmayan alanların fazla olması,
- Kamu kurumlarının su yönetimine gerekli özeni göstermemesi,
- Damla ve yağmurlama sulama sistemleri miktarının yetersiz olması,
- Tarımda ileri teknolojilerin uygulanabilmesi için yeterli sermayenin bulunmaması,
- Sulama konusundaki tarımsal yayımın yetersiz olması,
- Tarım il müdürlüklerinde sulama uzmanının bulunmaması,
- Meteorolojik verilere dayalı sulama programlarının yapılıp uygulanmaması,
- Kuruluşlar arasında koordinasyonun yeterli olmaması,
- Sulu tarım için gerekli olan tarımsal mekanizasyonun zayıf olması,
- Sulama birlikleri yasasının bulunmaması, yasal boşlukların fazla olması
- Sulama konusunda deneyimi ve bilgi birikimi olmayan konularda vilayet makamlarının sulama birliklerinin bütçelerini tasdik etme, bütçe kalemleri arasında aktarma

yapma ve denetimde bulunma yetkilerinin olması,

- DSİ'nin sulama birliklerini idari, mali ve teknik konularda denetlemekte yetersiz kalması, buna göre teşkilatlanmamış olması,
- Tesis yatırım bedellerinin geri ödeme sürelerinin çok uzun ve taksitlerin yetersiz olması,
- Sulama birliklerinin tahsilat oranının düşük bulunması,
- Birlik gelir ve giderleri ile sulama ücretleri arasında yeterli ilişkinin kurulmaması,
- Sulama suyunun gece boşa akması,

Fırsatlar

- Bölgede sulama alanlarının artırılma olanağı bulunması,
- Küçük ilave yatırımlar ile sulama alanlarındaki sulanmayan alanların ekonomiye katkı yapacak şekilde sulamaya açılması,
- Modern tarım teknolojileri uygulaması ile birim alandan elde edilecek üretimin artırılma olanağının bulunması,
- Toprak ve su kirliliğinin bulunmadığı alanlarda organik tarımın yapılabilme olanağı bulunması,
- Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi'nin uygulanması sonucu erozyonun azaltılması,

Tehditler

- Drenaj sorununun büyük boyutlara ulaşması, bitkisel üretimi tehdit etmesi,
- Aşırı su verilmesi sonucu taban suyunun yükselmesi ve tuzluluğun artması,
- Kamu yatırımlarının çok uzun sürmesi, DSİ ve KHGM sulama yatırımlarındaki gecikmeler,
- Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme işlerinin mevzuat yetersizliği nedeniyle yavaş ilerlemesi,
- Sulama birliklerinin sulama tesislerine

- yeterli düzeyde bakım ve onarım yapmaması,
- Tesisler yenileme ihtiyacı gösterdiğinde bunları yeniden yapacak kaynağı bulunmanın çok zor olması,
- Pompaj enerji bedellerinin yüksek olması, bazı hallerde çiftçinin ödeme gücünü aşması,
- Yeşilirmak ve Kızılırmak nehirlerindeki kirliliğin fazla olması,
- Çiftçinin kooperatif ve sulama birliği gibi çiftçi örgütlerine güven duymaması,
- Sulama birliği yönetiminde güçlü kişilerin

- egemen olması,
- Su dağıtımında eşitsizliklerin bulunması,
- Tarımda bilinçsizce gübre ve ilaç kullanımı,
- Erozyon ile toprak kaybı ve arazi verimliliğinin azalması,

7.8.3 KENTSEL YERLEŞİMLER GZFT ANALİZLERİ

Bölgede yerel düzeyde yerel yönetim çalışanları, kamu kurum ve kuruluşları uzmanları, yöneticiler, sivil toplum kuruluşları ile yapılan görüşmeler ve kent gözlemleri belirlenen hususlar bir GZFT analizi tekniği uygulanarak değerlendirilmiştir.

Ek Tablo 7.8 Amasya Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> 4 kademe merkez olarak çevre kentlere ve kırsal alana hizmet verebilecek kapasiteye sahip olması, Kentlilik bilinci, kentsel kurumlara sahip olma ve yaşatma özelliklerinin, kesintisiz ve uzun bir geçmişi olması ve kentli kültüre sahip bir toplumsal grubun bulunması, Kentlilik ve yerel kent kültürü bilincinin yüksek olması, Önemli karayolu bağlantısı üzerinde bulunması, Demiryolu bağlantısına sahip olması, Bölge kentleri içinde işsizlik oranı en düşük kent olması, Kentleşme ve kentleşme sürecinde önemli katkıları olan fakültelerin bulunması, Okuma yazma bilen nüfus içinde yüksek okul mezunu oranının bölge ortalamasının üstünde olması 	<ul style="list-style-type: none"> Kentsel (yaşam çevresi) standartların düşük olması, Harap ve yıkılması planlanan bina oranının yüksek olması, Sanayi sektörünün gelişmemiş olması, İçmesuyu ve kanalizasyon altyapısının yetersiz olması, Kent içinden geçen Yeşilirmak'ın kirliliği
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> İç Anadolu ve Karadeniz pazarına yakın olması, Kentin korunmuş tarihi dokuya sahip olması, Tarihi -turistik potansiyellerin bulunması 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması, Altyapılı OSB bulunması 	<ul style="list-style-type: none"> Kentin gelişmesinin iç dinamiklerden çok dış dinamiklere bağlı olması, Turizmin bu yöreye doğru gelişme göstermemesi veya çok yavaş gelişme göstermesi, Kentin yer altı su seviyesi yüksek tarım alanlarına yerleşmiş olması, Zemin özelliklerinin zayıf olduğu alanlara genişlemesi

Ek Tablo 7.9 Merzifon Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">Sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında bölge içinde üst sıralarda yer alması (il merkezi olan Amasya merkez ilçeden daha üst sırada bir gelişmişlik endeksine sahip olması),4 kademe merkez olması,Tarihsel bir kent olması, güçlü bir kentlilik bilincine sahip olması,Merzifonlu olup da başka kentlerde yaşayanların (diasporanın) güçlü bir hemşehrilik ve örgütlenme bilincine sahip olması,Önemli karayollarının kesiştiği kavşak noktasında bulunması,Demiryolu ağı içinde olması,Bölge kentleri içinde işsizlik oranı en düşük ikinci kent olması,Yüksekokul mezunu oranının bölge ortalamasının üstünde olması	<ul style="list-style-type: none">Kentsel (yaşam çevresi) standartları düşük, yüksek yoğunluklu alanların bulunması,İçmesuyu ve kanalizasyon altyapısının yetersiz olması,
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">İç Anadolu ve Karadeniz pazarına yakın olması,Sanayi sektörünün gelişme eğiliminde olması/ yeni yatırımların yapılıyor olması,5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,Altyapılı OSB bulunması,	<ul style="list-style-type: none">Sanayisini geliştirmek için dış pazara açılmak ve dış pazar rekabetine hazır olmak zorunluluğu

Ek Tablo 7.10 Suluova Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">Kentleşme oranının yüksek olması,Tarım ve hayvancılığa dayalı sanayi bulunması,Sanayi sektörünün gelişmiş olması,	<ul style="list-style-type: none">Kentteki sosyal ve teknik altyapıların yetersiz olması,Kentin deprem riski yüksek alanlar yönünde genişlemesi,Kent ekonomisinde tarım ve hayvancılığın büyük paya sahip olması, kentin kırsal özellikler taşıması,Yüksekokul mezunu oranının düşük olması,İşsizlik oranının yüksek olması,Kentteki sanayinin çeşitlenmemiş olması ve daha çok şeker fabrikasının belirleyici olması,Kent ekonomisinde büyük paya sahip olan hayvancılık sektöründen kaynaklanan atıklarının kent sağlığını olumsuz etkilemesi
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">İç Anadolu ve Karadeniz pazarına yakın olması,5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,	<ul style="list-style-type: none">Dışsal dinamiklerle ve yeterli örgütlenme hazırlığı bulunmaksızın gelişmiş olmasının, aynı biçimde dışsal kararlarla kesintiye uğratılabilme riski bulunması,

Ek Tablo 7.11 Çorum Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> 4. kademe merkez olarak çeşitli kentsel fonksiyonlar barındırması, Büyük pazarlara/ kentsel merkezlere yakın olması, Dünyaya kısmen eklenmiş bir konumda olması, Sanayileşme sürecinde olması, yeni yatırımları ve kırdan göçenleri çekme potansiyeli bulunması, Yerel kaynaklara dayalı sanayi bulunması, Kentleşme ve kentileşme sürecinde olumlu etkileri olan fakültelerin bulunması, İçmesuyu ve kanalizasyon altyapısının yeterli seviyede olması 	<ul style="list-style-type: none"> Kentin çarpık ve yüksek yoğunluklu yapıyı çevreye sahip olması, Kentsel tarihsel dokuyu önemsememiş olması ve doku kaybını giderecek bir atılım göstermemesi, Kent içi ulaşımında alternatif akşların bulunmaması, Kent yoksullarının ve yoksul mahallelerinin varlığı ve kentte ikili bir yapının, geriliminin ortaya çıkabilmesi riski
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> Ankara – Samsun karayolu üzerinde bulunması, Hitit uygarlığı gibi tekil nitelikte bir kültürel mirasa sahip olması ve turizmin dünyaya açılabilmesi, 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması, 	<ul style="list-style-type: none"> Dünya dış pazarlarına hızla açılma zorunluluğu ve rekabete hazır olma güçlükleri

Ek Tablo 7.12 Alaca Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> 3. kademe merkez olarak kırsal alana hizmet sunan bir merkez olması, Yerel kaynaklara dayalı sanayi bulunması, 	<ul style="list-style-type: none"> Kentsel (yaşam çevresi) standartların düşük olması, Kent ekonomisinde tarımın büyük paya sahip olması, kırsal nitelik taşıması, Sanayi sektörünün gelişmemiş olması, Yüksekokul mezununun bölge kentleri ortalamasına göre oldukça düşük olması, İşsizlik oranının yüksek olması, İçmesuyu altyapısının yetersiz olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> Sanayileşme için yerel kaynakların bulunması, 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması, 	<ul style="list-style-type: none"> Kentin I. ve II. sınıf tarım alanlarının bulunduğu yönde gelişmesi

Ek Tablo 7.13 Osmancık Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">• Bölgede, sanayi sektörünün en yüksek paya sahip olduğu kent olması,• Yerel kaynaklara dayalı sanayi bulunması,• Önemli merkezleri bağlayan karayolu üzerinde bulunması	<ul style="list-style-type: none">• Kent ekonomisinde tarımın büyük paya sahip olması,• Sosyal ve teknik altyapı eksiklerinin bulunması,• Kızılırmak ve İstanbul Samsun yolunun kenti parçalaması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">• Tarihi kültürel potansiyellerin bulunması,• Sanayileşme için yerel kaynakların bulunması,• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,	<ul style="list-style-type: none">• Fay hattına yakın olması,• Ova üzerinde gelişmesi ve Kızılırmak yatağındaki dolguların afet riskini yükseltmesi

Ek Tablo 7.14 Sungurlu Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">• Ankara-Çorum karayolu üstünde olması,• Sanayi sektöründe yeni yatırımlar olması,	<ul style="list-style-type: none">• Tarım sektörünün payının yüksek olması,• Sanayinin payının düşük olması,• Kaçak, düzensiz kontrol edilemeyen yapılaşma,
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">• Sanayi sektörü için ham madde olabilecek tarımsal üretim bulunması,• 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,	

Ek Tablo 7.15 Samsun Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> 5. kademe merkez olarak bölgesel metropol özelliği taşıması ve merkezin etki alanının bölge sınırını aşmış olması, Özelleşmiş hizmet birimleri ve yönetim merkezlerinin bulunmasından dolayı bölgenin dış dünyaya açılan kapısı konumunda olması, Deniz, hava ve demiryolu olanaklarının bulunması, Kentleşme ve kentileşme sürecinde önemli katkıları olan üniversite bulunması, Doğu Karadeniz ile Batı Karadeniz'i ve İç Anadolu ile Karadeniz'i bağlayan aks üzerinde olması, Yüksekokul mezunu oranının yüksek olması 	<ul style="list-style-type: none"> Kamu yatırımlarının getirdiği canlandırıcılığa fazlasıyla bağlı kalmaktan ötürü, yerel-özel sektör inisiyatifinin donmuş veya kaybolmuş olması, İstihdam yaratan yatırımların bulunmaması, İşsizlik oranının yüksek olması ve 0-12 yaş grubu (gelecek yıllarda çalışma çağına olacakları) oranının yüksek olması Tarihsel dokusunu koruyamamış ve büyük ölçüde kaybetmiş olması, Yerel kültürü taşıyan kentli grupların kenti büyük ölçüde terk etmiş olması ve kent nüfusunun büyük bir bölümünü yeni yerleşenlerin, göçle gelenlerin oluşturması, Kaçak ve yoğun yapılaşma, Kentin denizle ilişkisinin koparılmış olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> Kentin Balkan ve Kafkas ülkelerine, Ukrayna ve Rusya'ya ve bütün dünyaya daha çok ve yoğun biçimde açılabilme potansiyeli, ülkenin ve bölgenin dünya ile bütünleşme noktalarından biri olması, Karadeniz ekonomik işbirliği programının giderek ekonomik ve toplumsal ilişkiler bakımından işlevselleşmesi, 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması, 	<ul style="list-style-type: none"> Bölge metropolü olma özelliğini kaybetmeye başlaması, Samsun Limanı'nın, Trabzon Limanı'yla yarışta geride kalması,

Ek Tablo 7.16 Bafra Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">● 4 ara kademe merkez olması,● Kentin verimli tarımsal alanları kontrol eden ticaret/ hizmet merkezi konumunda olması,● Batı ve Doğu Karadeniz'i birbirine bağlayan karayolu üzerinde bulunması,● Tarıma dayalı sanayi için hammadde bulunması	<ul style="list-style-type: none">● Kaçak, güvensiz yapılaşması,● İşsizlik oranının yüksek olması,● Tarihi dokunun korunamamış olması,● Yapılaşmadaki olumsuz gelişmelerin yaşam kalitesini düşürmesi
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">● Uluslararası firmaların (özellikle tütün ve sigara) kentte yatırım yapmaları ve kentin dünya ticaretine daha çok eklenmesi,● 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,	<ul style="list-style-type: none">● Kamu yatırımlarının sona ermesi, özelleştirmelerin hızlanması,● Tütün tekelinin kalkması ve tütün üreticisine sağlanan desteklerin kalkmasıyla hinterlandındaki kırsal toplumun yoksullaşması

Ek Tablo 7.17 Çarşamba Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">● Doğu Karadeniz bağlantısını sağlayan yol üzerinde bulunması,● Kırsal alanlar için hizmet merkezi konumunda olması,● Kentin çevresindeki tarımsal üretimi kontrol etmesi,● Havaalanına yakınlığı,● Tarıma dayalı sanayi için hammadde bulunması	<ul style="list-style-type: none">● Tarıma dayalı veya diğer türlerde bir sanayileşmeyi yeteri kadar hızlandıramaması,● OSB bulunmaması,● Eğitimli, yetişmiş insan sayısının azlığı, gençlerin kenti terk etmesi,● Yüksek hava kirliliği,● Yetersiz kanalizasyon altyapısı,● Kentin alüvyon zeminde bulunması ve afet riski yüksek alanlar yönünde gelişmesi
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">● DSI'nin drenaj kanallarını inşa etmesi, organik tarım için firmaların gelmesi,● 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,	

Ek Tablo 7.18 Terme Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">● Kırsal alanlara oranla hizmet ve ticaret fonksiyonlarının gelişmiş olması,● Samsun – Ordu karayolu üzerinde bulunması	<ul style="list-style-type: none">● Kentleşme oranının düşük olması,● Kentin kırsal özelliklere sahip olması,● Kentin jeolojik olarak riskli ve tarım açısından değerli topraklar üzerinde kurulmuş olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">● 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,	

Ek Tablo 7.19 Vezirköprü Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> Kırsal alanlara oranla hizmet ve ticaret fonksiyonlarının gelişmiş olması, Tarihi dokusunu yitirmemiş olması 	<ul style="list-style-type: none"> Kentleşme oranının düşük olması, Kenttin kırsal özelliklere sahip olması,
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> 5084 sayılı teşvik yasası kapsamında bulunması, 	

Ek Tablo 7.20 Tokat Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> Bölge içinde hizmet merkezi fonksiyonuna sahip olması, Kentte üniversite bulunması, Sanayileşme ile ilgili göstergelerde ön sıralarda olması, Önemli karayolu bağlantısı üzerinde bulunması, Tarihi anıtlarının ve dokusunun olması, OSB'ye sahip olması 	<ul style="list-style-type: none"> Orta ölçekli sanayileşmedeki gelişmenin (OSB) oldukça geride kalması, Kentte güçlü bir sanayileşme güdüsünün/ girişimcilik inisiyatifinin olmaması, Diasporasının güçlü olmaması, Kaçak yapılaşmanın varlığı, Kentin tarihsel yapılarının doku olarak korunmaya alınmamış olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> Doğu Anadolu pazarına yakın olması, Değişik tarım ürünlerinin yetiştirilebileceği ovaların bulunması tarıma dayalı sanayinin gelişmesi için potansiyel oluşturması 5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması, 	<ul style="list-style-type: none"> Sanayinin devlet yatırımlarıyla kurulmuş olması ve daha çok dışsal dinamiklere bağımlı olması, Kentin afetler açısından riskli zeminlere doğru gelişmesi

Ek Tablo 7.21 Erbaa Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> Kentte sanayi sektörünün büyük paya sahip olması, Verimli ovada bulunması ve tarıma dayalı sanayi için ham maddeye sahip olması OSB'ye sahip olması 	<ul style="list-style-type: none"> Yüksekökol mezunu oranının düşük olması, İşsizlik oranının yüksek olması, İçmesuyu altyapısının yetersiz olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> Kentin sanayi sektöründe yeni yatırımlarının olması, Kentin tarıma dayalı sanayisi için ham madde sıkıntısı bulunmaması, 	<ul style="list-style-type: none"> Plansız kent yapılanması, Kentin riskli zeminlere gelişmeye başlaması

Ek Tablo 7.22 Niksar Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">3. kademe merkez olarak kırsal alanına hizmet veren bir merkez konumunda olması,OSB'nin kurulmakta olması,Kentsel tarihsel dokunun olması ve oldukça korunmuş durumda olması,İnşaat sektörünün gelişmeye açık olması,	<ul style="list-style-type: none">Kent tarihi dokusunun koruma çalışmalarının olmaması,Gençlerin kentten göçmesi, beyin göçü yaşanması,Müteşebbis bulunmaması,1970'lerde basit bir biçimde başlatılmış sanayileşmenin aynı hızla sürdürülemediği olması,İşsizlik oranının yüksek olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">Civardaki 4 belediyenin birleşerek katı atık projesi üzerinde çalışması	<ul style="list-style-type: none">Devlet desteğine bağımlı olduğu düşüncesinin güçlülüğüKentin deprem riskli alanlar yönünde genişlemesi

Ek Tablo 7.23 Turhal Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none">Gelişmiş sanayisi bulunması,Sanayi altyapısı bulunması,Tokat merkezle yarışan konumda olması,OSB'sinin olması,	<ul style="list-style-type: none">Tarım sektöründeki istihdamın toplam istihdam içindeki payının (yüzde 9) yüksek olması,Kaçak ve güvensiz yapılaşma
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">5084 Sayılı Teşvik Yasası kapsamında bulunması,	<ul style="list-style-type: none">Kentin sıvılaşmaya elverişli bir zemin üzerinde yerleşmiş ve taşkınlara maruz konumda bulunması,Devlet eliyle gelişmiş yatırımlara bağlı geliştiğinden, kamunun küçülmesi/ özelleştirme programlarından olumsuz etkilenme riskinin bulunması,Şeker pancarı ekim alanlarının daraltılmasıyla kırsal çevresinde ortaya çıkacak dönüşümden etkilenme olasılığının bulunması

Ek Tablo 7.24 Zile Kenti GZFT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> Barındırdığı hizmetler sektörünün büyüklüğü ile çevresindeki kırsal alan için hizmet merkezi konumunda olması, 1937'den beri panayırının olması, Sermaye bakımından sıkıntısı olmaması, Oldukça iyi durumda olan geniş tarihi dokuya sahip olması, Eğitim düzeyinin yüksek olması, Kentin gelişen bir kent kültürüne sahip olması, OSB kurulma çalışmalarının başlamış olması 	<ul style="list-style-type: none"> Tarım sektörünün ekonomik faaliyetler içinde büyük paya sahip olması, İşsizliğin olması, Kentin, jeolojik bakımdan afet riski olan tarım alanlarına gelişmiş olması, Kentin tarihi doku koruma programının olmaması, Eğitilmiş gençlerin kenti terk etmesi, sosyal yaşamda gerileme olması, Zileliler diasporasının güçlü olmaması, Geçmişte sanayi bakımından güçlü durumda iken bu gücü kaybetmesi, Kolektif çalışmayı başaramaması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> Zile-Alaca–Sungurlu–Ankara yolunun standardının yükseltilmesi ve Ankara Karadeniz arasındaki yeni bir ulaşım eksenini üzerinde kentin önem kazanması 	<ul style="list-style-type: none"> Sanayi yatırımları için teşviklerin yetersiz olması,

KAYNAKÇA

- Aktan, C. C., (1999), 2000'li Yıllarda Yeni Yönetim Teknikleri (2), Stratejik Yönetim, TÜGİAD Yayını, İstanbul.
- Amasya Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).
- Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Mali İşbirliği Çerçevesinde "Ortakaradeniz Kalkınma Programı Çalışması (GZFT/ SWOT ANALİZİ)", 20 Eylül 2002.
- Azabağaoğlu, M. Ö., Kubaş, A., Gaytancıoğlu, O., Oraman, Y. (2002), Süt Hayvancılığının Karşılaştığı Sorunlar ve Süt Ürünlerinin Pazar Durumu: Trakya Bölgesi Örneği, Trakya Üniversitesi, Tekirdağ.
- Canik Yöresi Kalkınma ve İşbirliği Kurultayı (Tebliğler), Bilgin Ofset Matbaacılık, Niksar.
- Çorum Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).
- Çorum Valiliği (2004), Çorum Valiliği Web Sitesi, www.corum.gov.tr.
- DİE (1983-1), 1980 Genel Nüfus Sayımı Amasya, DİE, Ankara.
- DİE (1983-2), 1980 Genel Nüfus Sayımı Çorum, DİE, Ankara.
- DİE (1983-3), 1980 Genel Nüfus Sayımı Samsun, DİE, Ankara.
- DİE (1983-4), 1980 Genel Nüfus Sayımı Tokat, DİE, Ankara.
- DİE (1983-5), 1980 Genel Nüfus Sayımı Türkiye, DİE, Ankara.
- DİE (1988-1), 1985 Genel Nüfus Sayımı Amasya, DİE, Ankara.
- DİE (1988-2), 1985 Genel Nüfus Sayımı Çorum, DİE, Ankara.
- DİE (1988-3), 1985 Genel Nüfus Sayımı Samsun, DİE, Ankara.
- DİE (1988-4), 1985 Genel Nüfus Sayımı Tokat, DİE, Ankara.
- DİE (1988-5), 1985 Genel Nüfus Sayımı Türkiye, DİE, Ankara.
- DİE (1993-1), 1990 Genel Nüfus Sayımı Amasya, DİE, Ankara.
- DİE (1993-2), 1990 Genel Nüfus Sayımı Çorum, DİE, Ankara.
- DİE (1993-3), 1990 Genel Nüfus Sayımı Samsun, DİE, Ankara.
- DİE (1993-4), 1990 Genel Nüfus Sayımı Tokat, DİE, Ankara.
- DİE (1993-5), 1990 Genel Nüfus Sayımı Türkiye, DİE, Ankara.
- DİE (1997), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1987-1994, DİE, Ankara.
- DİE (1999-1), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1995-1996, DİE, Ankara.
- DİE (1999-2), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1997, DİE, Ankara.
- DİE (2001), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1998-1999, DİE, Ankara.
- DİE (2002), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2000, DİE, Ankara.
- DİE (2003-1), 2000 Genel Nüfus Sayımı Amasya, DİE, Ankara.
- DİE (2003-2), 2000 Genel Nüfus Sayımı Çorum, DİE, Ankara.
- DİE (2003-3), 2000 Genel Nüfus Sayımı Samsun, DİE, Ankara.
- DİE (2003-4), 2000 Genel Nüfus Sayımı Tokat, DİE, Ankara.
- DİE (2003-5), 2000 Genel Nüfus Sayımı Türkiye, DİE, Ankara.
- DİE (2004-1), İller İtibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2001 (basılmamış doküman).
- DİE (2004-2), Bütçeler; Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Köyler 2003.
- Dinçer, B. ve Özaslan, M. (2004), İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, DPT Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Ankara.
- DPT (2000), Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Raporu (2001-2005), DPT, Ankara.
- DPT (2003-1), Bölgesel Gelişme Stratejisi, Hedef ve Operasyonel Programlar (Taslak) 20042006, DPT, Ankara.
- DPT (2003-2), İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, DPT, Ankara.
- DPT (2003-1), Türkiye Cumhuriyeti Ön Ulusal Kalkınma Planı (2004-2006), DPT, Ankara.
- DPT (2003-2), Bölgesel Gelişme Stratejisi , Hedef ve Operasyonel Program.
- DPT (2004-1), İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması.
- DPT (2004-2), 2004 Yılı Katılım Öncesi Ekonomik Program, DPT, Ankara.
- DPT(2004-3), DPT web sitesi (<http://www.dpt.gov.tr/bgyu/trab-bkp/trabbkp.htm>).
- Dünya İş Geliştirme Toplantıları: 11, Merzifon: Sorunlar-Çözümler (2001), 16 Mart 2001 Merzifon.
- Friedmann J. ve diğerleri (2004), Strategic Spatial Planning and the Longer Range, Planning Theory & Practice, Cilt 5, No:1, ss:49-67
- Gürlek, T.B. (2002), SWOT Analizi, TÜSSİDE, Gebze.
- İçişleri Bakanlığı (2001), Türkiye Mülki İdare Bölümleri Belediyeler Köyler, Ankara.
- İller Bankası (2003), Belediye Anket Sonuçları (basılmamış doküman).
- Karabulut, A. (2004), Memleketim Çarşamba, Nur Anadolu

- Matbaası, Samsun.
- Kent Haber (2004-1), Kent Haber Gazetesi Web Sitesi, <http://www.kenthaber.com/Sayfalar/iller.asp?IlKodu=60>.
- Kent Haber (2004-2), Kent Haber Gazetesi Web Sitesi, <http://www.kenthaber.com/Sayfalar/iller.asp?IlKodu=6012>.
- Kulhan, E. (2004), Sunuş: YHGP, AB Fonları, Teşvikler, Merzifon Sanayi Planlaması ve Koordinasyon Toplantısı (basılmamış doküman).
- MİGM (2006), Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü verileri (basılmamış doküman).
- Niksar Kaymakamlığı Brifing Dosyası (2004), Niksar.
- Niksar: Tarih, Tabiat, Kültür Kenti :Niksar Belediyesi ve Niksar Kaymakamlığı Yayını, Öncü Reklam, Niksar.
- Referans Gazetesi (2005), Referans Geazetesi Web Sitesi, www.referansgazetesi.com
- Samsun İli GZFT/SWOT Analizi Sonuçları, 27 Ağustos 2002
- Samsun Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).
- Samsun Valiliği (2004), Samsun Valiliği Web Sitesi, www.samsun.gov.tr.
- Saraçer, C. (1997), Tarihsel Doku İçinde Unutulan Bir Kent : OSMANCIK, Can Ofset, İstanbul.
- Saygılı, K. (2000), 2000'li Yılların Başında NİKSAR, Yardımcı Ofset, Ankara.
- Sayın, D. (2006), Yerel Net web sitesi (www.yerelnet.org.tr/genel_yapı/birlikler.php).
- TKİB (2002-1), Amasya İl Tarım Master Planı, (Bölüm: Amaçlar ve Stratejiler.
- TKİB (2002-2), Çorum İl Tarım Master Planı, (Bölüm: Amaçlar ve Stratejiler.
- TKİB (2002-3), Samsun İl Tarım Master Planı, (Bölüm: Amaçlar ve Stratejiler.
- TKİB (2002-4), Tokat İl Tarım Master Planı, (Bölüm: Amaçlar ve Stratejiler.
- Tokat Tarım İl Müdürlüğü (2004), 2003 Yılı Üretim ve Ekim Alanı Verileri, (basılmamış Doküman).
- Türkiye Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali İşbirliği Çerçevesinde "Yeşilirmak Gelişim Programı Çalışması (GZFT/ SWOT ANALİZİ)", 26 Ağustos3 Eylül 2002.
- Yerel Net (2006), Yerel Net web sitesi (www.yerelnet.org.tr)
- Ses Kayıtları:
- 14 Haziran 2004 Tarihli Çarşamba İlçesi Odak Grup Toplantısı.
- 15 Haziran 2004 Tarihli Niksar İlçesi Odak Grup Toplantısı.
- 16 Haziran 2004 Tarihli Zile İlçesi Odak Grup Toplantısı.
- 17 Haziran 2004 Tarihli Merzifon İlçesi Odak Grup Toplantısı.
- 18 Haziran 2004 Tarihli Osmancık İlçesi Odak Grup Toplantısı.

